

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΔ'

Δευτέρα 26 Μαΐου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Π. Γερουλάνου, σελ. 12270
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητρίες και μαθητές και συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1ο Δημοτικό Σχολείο Ληξουρίου Κεφαλλονιάς, από το Δημοτικό Σχολείο Αγίας Τριάδας Αργολίδας, από το 6ο Δημοτικό Σχολείο Βόλου, από το Δημοτικό Σχολείο Νέας Μαδύτου Θεσσαλονίκης και από το 4ο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Νικολάου Λασιθίου., σελ. 12247, 12256, 12261
3. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:
Ειδική συνεδρίαση εις μνήμην Γρηγορίου Λαμπράκη., σελ. 12245 - 12252
4. Τήρηση ενός λεπτού σιγής εις μνήμη του Γρηγορίου Λαμπράκη., σελ. 12252
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 12245, 12252, 12253, 12255, 12256, 12258, 12259, 12261, 12263, 12269, 12270, 12271, 12275, 12276, 12278, 12282, 12287, 12288, 12290, 12293, 12294

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Χωρίς νερό, τροφή, χρήματα και νομιμοποιητικά έγγραφα οι μετανάστες εργάτες γης της Νέας Μανωλάδας μετά την καταστροφική πυρκαγιά», σελ. 12253
 - β) Προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Τεράστια η δεξαμενή αδιόριστων επιτυχόντων του ΑΣΕΠ από το διαγωνισμό 2Γ/2022», σελ. 12255
 - γ) Προς τον Υπουργό Υγείας:
 - i. με θέμα: «Ποιοι δεν θέλουν την εναέρια διάσωση;», σελ. 12257
 - ii. με θέμα: «Για την άμεση απομάκρυνση του καρκινογόνου αμιάντου από το Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας - Πειραιά "Άγιος Παντελεήμων", σελ. 12258
 - iii. με θέμα: «Άμεση ανάγκη ουσιαστικής παρέμβασης για τη διάσωση της Παθολογικής και Χειρουργικής Κλινικής του Νοσοκομείου Πρέβεζας», σελ. 12259
 - iv. με θέμα: «Να εξασφαλιστεί μόνιμο ιατρικό προσωπικό με ειδικότητα ακτινοθεραπευτή-ογκολόγου για την απρόσκοπτη λειτουργία της Ειδικής Μονάδας Βραχυθεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ», σελ. 12260
 - v. με θέμα: «Για τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει το νοσοκομείο Λευκάδας από την έλλειψη χειρουργών», σελ. 12261
 - δ) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:
 - i. με θέμα: «Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 194/Δ'/2025) - Κριτήρια, διαδικασίες και όροι οριοθέτησης οικισμών με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων», σελ. 12263
 - ii. με θέμα: «Κίνδυνοι για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία από την υπολειτουργία του Βιολογικού Καθαρισμού Αλιβερίου», σελ. 12265
 - iii. με θέμα: «Ασφυκτιά η Γαλατινή από την ανεξέλεγκτη αδειοδότηση των Α.Π.Ε.», σελ. 12292
 - ε) Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:
 - i. με θέμα: «Άμεση λύση για τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο χωρίς άλλες καθυστερήσεις και υπεκφυγές», σελ. 12266

- ii. με θέμα: «Μη ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο, δύο Οδηγών, που αφορούν στην απαλλαγή των μικρών επιχειρήσεων από τον ΦΠΑ και στη μείωση των συντελεστών ΦΠΑ σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες καθώς και στα νησιά του Αιγαίου», σελ. 12282
- iii. με θέμα: «Θέσπιση κάρτας μόνιμου κατοίκου για την προμήθεια καυσίμων στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης και στον Βόρειο Έβρο», σελ. 12284
- iv. με θέμα: «Άμεση ανάγκη εκκαθάρισης του πρώην Οργανισμού Κωπαΐδας», σελ. 12286
- v. με θέμα: «Πότε θα ενσωματώσετε την ευρωπαϊκή οδηγία που βάζει πλαφόν στα υψηλά τραπεζικά επιτόκια;», σελ. 12288
- vi. με θέμα: «Εργασιακή επισφάλεια και υποβάθμιση λειτουργίας στα Σπήλαια Διρού», σελ. 12290
- στ) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Πληγείσες καλλιέργειες της Δυτικής Μακεδονίας μένουν εκτός των αποζημιώσεων του Μέτρου 23», σελ. 12268
- ζ) Προς τον Υπουργό Ανάπτυξης με θέμα: «Πυρκαγιά στη Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙ.ΠΕ.) Ηρακλείου - Επιτακτική η ανάγκη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και βελτίωση του θεσμικού πλαισίου των ΒΙ.ΠΕ.», σελ. 12271
- η) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών:
 - i. με θέμα: «Τα ΚΤΕΛ Αττικής κόβουν δρομολόγια στους Δήμους Σαρωνικού και Μαρκοπούλου», σελ. 12273
 - ii. με θέμα: «Συνεχίζει το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών να εξαιρεί την Hellenic Train από την εφαρμογή ευρωπαϊκών Κανονισμών για τα δικαιώματα των επιβατών;», σελ. 12276
 - iii. με θέμα: «Πορεία αποκατάστασης της σιδηροδρομικής γραμμής Σερρών - Δράμας και επανέναρξη των δρομολογίων στον σιδηροδρομικό σταθμό Δράμας;», σελ. 12278
 - θ) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Κάλυψη εξόδων και διαφάνεια στην αμοιβή των εργαζομένων στις ταχυμεταφορές και τη διανομή», σελ. 12279

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση πρότασης νόμου:
Οι Ανεξάρτητοι Βουλευτές κ.κ. Γεώργιος Μανούσος, Κωνσταντίνος Φλώρος, Ιωάννης Δημητροκάλλης και Διονύσιος Βαλτογιάννης κατέθεσαν σήμερα 26-5-2025 πρόταση νόμου με θέμα «Ρυθμίσεις Δόμησης και Ειδικά Εργαλεία Πολεοδομικού Σχεδιασμού», σελ. 12270
2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:
Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την Έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Βιώσιμη ανάπτυξη, παραγωγικός μετασχηματισμός της ελληνικής οικονομίας - Τροποποίηση διατάξεων του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022 Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη - και λοιπές διατάξεις», σελ. 12273

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 12285 - 12294
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗΟ. ,	σελ. 12257 - 12271
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 12245 - 12257
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 12271 - 12285

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί της ειδικής ημερήσιας διάταξης:

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 12250
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Σ. ,	σελ. 12249
ΒΟΥΛΤΕΨΗ Σ. ,	σελ. 12246
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 12245, 12252
ΔΑΓΚΑ Π. ,	σελ. 12248
ΔΟΥΔΩΝΗΣ Π. ,	σελ. 12247
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 12250, 12252
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. ,	σελ. 12247
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. ,	σελ. 12251, 12252

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 12287, 12288, 12290, 12293, 12294
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. ,	σελ. 12258, 12259, 12261, 12263, 12269, 12270, 12271
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 12245, 12252, 12253, 12255, 12256
ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ Γ. ,	σελ. 12271
ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ Κ. ,	σελ. 12276
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 12253
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 12271, 12275, 12276, 12278, 12282
ΠΕΡΚΑ Θ. ,	σελ. 12276

Γ. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ Ε. ,	σελ. 12266, 12267
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 12263, 12264, 12271, 12272
ΑΧΜΕΤ Ι. ,	σελ. 12285
ΒΕΤΤΑ Κ. ,	σελ. 12292, 12293, 12294
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. ,	σελ. 12253, 12254
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ Π. ,	σελ. 12290, 12291, 12292
ΔΑΓΚΑ Π. ,	σελ. 12260, 12261
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 12255, 12256, 12279, 12281
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ Μ. ,	σελ. 12257, 12258, 12259, 12260, 12261, 12262
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ. ,	σελ. 12280, 12281
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 12253, 12254
ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ Γ. ,	σελ. 12273, 12274, 12275, 12276
ΚΕΦΑΛΑ Γ. ,	σελ. 12257, 12258
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 12268, 12269
ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ Κ. ,	σελ. 12274, 12275, 12276, 12277, 12278, 12279
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Δ. ,	σελ. 12278, 12279
ΚΩΤΣΗΡΑΣ Γ. ,	σελ. 12283, 12284, 12285, 12286, 12287, 12288, 12289, 12290, 12292
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. ,	σελ. 12258, 12259
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. ,	σελ. 12286, 12287, 12288
ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. ,	σελ. 12259, 12260
ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ Σ. ,	σελ. 12265, 12266
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Ν. ,	σελ. 12261, 12262
ΠΑΠΠΑΣ Ν. ,	σελ. 12288, 12289
ΠΕΡΚΑ Θ. ,	σελ. 12276, 12277, 12278
ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ Α. ,	σελ. 12267, 12268
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. ,	σελ. 12268, 12269
ΤΑΓΑΡΑΣ Ν. ,	σελ. 12263, 12264, 12265, 12266
ΤΖΑΚΡΗ Θ. ,	σελ. 12282, 12283, 12284
ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ Λ. ,	σελ. 12271, 12273
ΤΣΑΦΟΣ Ν. ,	σελ. 12293, 12294
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ Π. ,	σελ. 12255, 12256

Δ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 12287, 12290
----------------	-------------------

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΔ'

Δευτέρα 26 Μαΐου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 26 Μαΐου 2025, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13.09' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ειδική συνεδρίαση εις μνήμην Γρηγορίου Λαμπράκη. Κατά τη σημερινή συνεδρίαση θα τοποθετηθούν για πέντε λεπτά εκ μέρους του Προεδρείου ο ομιλών, ο Υφυπουργός Εσωτερικών, κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης εκ μέρους της Κυβέρνησης και οι συνάδελφοι Βουλευτές που έχουν οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές τους Ομάδες.

Ξεκινάμε με την ομιλία από τον Προεδρεύοντα.

Είκοσι δύο Μαΐου 1963, 22 Μαΐου 2025. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν λίγες ημέρες συμπληρώθηκαν εξήντα δύο ολόκληρα χρόνια από τη στυγερή δολοφονία του Βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη. Η Βουλή σήμερα τον τιμά ως ένα εξέχον μέλος της, ως έναν άνθρωπο που συνδύασε τη δημόσια παρουσία του με το ήθος και την αξιοπρέπεια και την πολιτική του δράση με το αίτημα για ειρήνη και δικαιοσύνη. Ο Γρηγόρης Λαμπράκης γεννήθηκε στις 3 Απριλίου 1912 στην Κερασίτσα Αρκαδίας. Ήταν βαλκανιονίκης, γιατρός, υφηγητής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Βουλευτής συνεργαζόμενος με την ΕΔΑ. Δεν υπήρξε βέβαια μόνο Βουλευτής ή κοινωνικός αγωνιστής. Υπήρξε σύμβολο μιας εποχής για ειρήνη και δημοκρατία.

Τη δράση του ωστόσο την πλήρωσε με την ίδια του τη ζωή. Το βράδυ της 22^{ης} Μαΐου 1963 στη Θεσσαλονίκη μετά από ομιλία του σε εκδήλωση υπέρ της ειρήνης ο Λαμπράκης δέχτηκε άναδρη επίθεση από τους παρακρατικούς Γκοτζαμάνη και Εμμανουηλίδη που επέβαιναν σε τρίκυκλο. Ο Λαμπράκης υπέκυψε στα τραύματά του λίγες ημέρες αργότερα στις 27 Μαΐου. Η δολοφονία του συγκλόνησε την Ελλάδα και την παγκόσμια κοινή γνώμη. Η μεγαλειώδης κηδεία του στην Αθήνα μετατράπηκε σε σιωπηλή αλλά εκκωφαντική διαδήλωση υπέρ της δημοκρατίας. Χιλιάδες πολίτες βγήκαν στους δρόμους φωνάζοντας πως ο Λαμπράκης ζει.

Η στυγερή δολοφονία του υπήρξε η κορύφωση μιας εποχής πολιτικής έντασης. Δεν δολοφονήθηκε απλώς ένας άνθρωπος. Επιβλήθηκε βία στη δημοκρατία. Χτυπήθηκε η ίδια η ελεύθερη έκφραση και ο ανεξάρτητος λόγος. Η δολοφονία του δεν πρέπει, βέβαια, να εξετάζεται αποκομμένη από τις ιδιαίτερες πολιτικο-κοινωνικές συνθήκες της εποχής εκείνης. Ήταν ακριβώς καρπός ενός περιβάλλοντος του οποίου η διαφωνία είχε δαιμονοποιηθεί

και όπου η παρακρατική δράση ήταν μέρος της πραγματικότητας της μετεμφυλιακής Ελλάδας.

Μια εικόνα αυτής της πραγματικότητας μπορούμε να σχηματίσουμε από τη γλαφυρή αγόρευση του Εισαγγελέα Παύλου Δελαπόρτα στο πλαίσιο της δίκης για τη δολοφονία Λαμπράκη τμήμα της οποίας σας διαβάζω αυτούσιο: «Σήμερα εδώ ένα σύμφυρμα κλεφτών, βιαστών, δωσίλογων και κάθε είδους κακοποιών εμφανίζεται προς εθνοκαπηλεία και ανομολόγητους ιδιοτελείς σκοπούς ως προστάτης κοινωνικών καθεστώτων, ως φύλακας ιερών και οσίων και ως κέρβερους του νόμου και της τάξης. Τι άλλο έπρεπε να περιμένει κανείς από αυτό πλην του ότι θα εξελισσόταν σε κακοήγη νεοπλάσια της κοινωνίας;».

Η περίοδος εκείνη φορτισμένη έντονη γεμάτη πολιτικούς κραδασμούς μας διδάσκει ένα κρίσιμο μάθημα. Η πολιτική βία από όπου κι αν προέρχεται είναι εχθρός της δημοκρατίας. Η σημερινή συνεδρίαση είναι μια ευκαιρία να θυμηθούμε και να θυμίσουμε ότι η δημοκρατία δεν μπορεί να συνυπάρξει με τη βία. Όταν η αντιπαράθεση γίνεται πόλωση και τοξικότητα, όταν η διαφωνία αντιμετωπίζεται ως εχθρότητα, τότε υπονομεύεται το ίδιο το έδαφος πάνω στο οποίο χτίζεται το πολίτευμά μας. Η αποκλήρυξη της πολιτικής βίας δεν είναι απλώς πράξη μνήμης. Είναι πράξη ευθύνης απέναντι στο σήμερα και το αύριο της πατρίδας μας. Η δημοκρατία απαιτεί διάλογο, σύνθεση, σεβασμό και νηφαιότητα. Οι πολιτικές αντιπαράθεσεις δεν πρέπει ποτέ να γίνονται βία αλλά να τροφοδοτούν λύσεις προτάσεις και κοινωνική πρόοδο. Ιδίως σε εποχές κρίσης και έντασης η νηφαιότητα, η σύνθεση και η συναίνεση δεν είναι αδυναμίες. Είναι πολιτική υπευθυνότητα. Οφείλουμε να ενισχύσουμε τη δημοκρατική μας κουλτούρα, να θωρακίσουμε τη θεσμική λειτουργία και να διασφαλίσουμε πως κανείς ποτέ ξανά δεν θα στοχοποιηθεί επειδή τόλμησε να υπερασπιστεί τις ιδέες του ειρηνικά και δημοσίως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή των Ελλήνων τιμά τον Βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη διαχρονικά όχι μόνο με λόγια αλλά και με πράξεις. Ενδεικτικά αναφέρω ότι το 2013 το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων διοργάνωσε εκδήλωση αφιερωμένη στη μνήμη του και στη βία κατά των εκλεγμένων εκπροσώπων του λαού. Αλλά και σήμερα η συνεδρίαση της Ολομέλειας αποτελεί μια πράξη με ιδιαίτερο συμβολισμό, μια έμπρακτη υπόμνηση πως η μνήμη του Λαμπράκη παραμένει ζωντανή και μας θυμίζει ότι η πολιτική πρέπει να υπηρετεί τον άνθρωπο. Ας κρατήσουμε επομένως ζωντανό τον στοχασμό που μας αφήνει η μνήμη του. Ας τον μετουσιώσουμε σε πράξη με λόγο μετρημένο, με πράξεις υπεύθυνες, με πίστη στη δημοκρατία και με σεβασμό στον άνθρωπο. Αυτή είναι η καλύτερη τιμή που μπορούμε να του αποδώσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θα ακολουθήσουν από τη Νέα Δημοκρατία, η κ. Σοφία Βούλτεψη.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Ίσως χρειαστώ λίγο παραπάνω χρόνο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή των Ελλήνων τιμά σήμερα τη μνήμη του συνεργαζόμενου με την ΕΔΑ Βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη που στις 22 Μαΐου του 1963 έπεφτε αναισθητός από τα δολοφονικά χτυπήματα και τελικά άφησε την τελευταία του πνοή στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ της Θεσσαλονίκης πέντε μέρες αργότερα. Μαζί του είχε χτυπηθεί και ο Βουλευτής της ΕΔΑ Γιώργος Τσαρουχάς, ένας από τους πρωτεργάτες του αγώνα κατά της χούντας των συνταγματαρχών που πέθανε κατά τη διάρκεια των βασανιστηρίων στις 9 Μαΐου 1968.

Όπως γνωστοποίησε ο Πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Νικήτας Κακλαμάνης σύντομα δύο αίθουσες της Βουλής θα λάβουν τα ονόματα των Βουλευτών αγωνιστών της δημοκρατίας, της ειρήνης και της πολιτικής μετριοπάθειας Γρηγόρη Λαμπράκη και Αλέκου Παναγούλη. Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να προτείνω από αυτό το Βήμα σε αίθουσα του Κοινοβουλίου μας να δοθεί και το όνομα του Γιώργου Τσαρουχά για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι πως άλλο χούντα και άλλο δημοκρατία. Για να σταματήσει επιτέλους αυτή η επικίνδυνη σύγχυση.

Χαράματα 27^{ης} Μαΐου 1963, λοιπόν, η Θεσσαλονίκη ξύπνησε με τα μεγάφωνα να μεταδίδουν το φοβερό μήνυμα. «Προσοχή, προσοχή. Ο Γρηγόρης Λαμπράκης, ο Βουλευτής του λαού, ο υπηγητής του πανεπιστημίου, ο βαλκανιονίκης πρωταθλητής, ο πεζοπόρος του Ολυμπίου, ο μαραθωνοδρόμος της ειρήνης, ο Γρηγόρης Λαμπράκης είναι νεκρός. Ο Γρηγόρης Λαμπράκης είναι νεκρός. Ο Γρηγόρης Λαμπράκης είναι νεκρός».

Το αίμα του Λαμπράκη είχε βάψει την ασφάλτο στη διασταύρωση των οδών Ερμού και Βενιζέλου της Θεσσαλονίκης πέντε μέρες νωρίτερα, στις 22 Μαΐου 1963, στις 21:50. Ένα μήνα νωρίτερα, Κυριακή 21 Απριλίου -τι σύμπτωση στ' αλήθεια!- ο Γρηγόρης Λαμπράκης πραγματοποιούσε μόνος του την πρώτη μαραθώνια πορεία ειρήνης. Το δολοφονικό σχέδιο θα έμπαινε σε εφαρμογή ένα μήνα αργότερα όταν έγινε γνωστό πως ο Λαμπράκης θα ήταν ο βασικός ομιλητής σε εκδήλωση που διοργάνωσε η «Ελληνική Επιτροπή διά την Διεθνή Ύφεσιν και την Ειρήνη» στη Θεσσαλονίκη. Ένα καλά προετοιμασμένο σχέδιο που σύμφωνα με την ανάλυση των αξιωματικών δημοσιογράφων που ερεύνησαν την υπόθεση, Γιάννη Βούλτεψη από την «Αυγή», Γιώργου Ρωμαίου από «Το Βήμα» και Γιώργου Μπέρτσου από την «Ελευθερία» τα περιλάμβανε όλα. Ο Λαμπράκης έπρεπε να περπατήσει στον δρόμο ώστε να καταστεί δυνατή η εναντίον του επίθεση. Για τον σκοπό αυτόν ο παρακρατικός μηχανισμός χρησιμοποίησε όλα τα μέσα προκειμένου ο ιδιοκτήτης της αίθουσας Piccadilly να ακυρώσει την κράτηση. Η συγκέντρωση μεταφέρθηκε στην αίθουσα του Δημοκρατικού Συνδικαλιστικού Κινήματος στη διασταύρωση των οδών Ερμού και Βενιζέλου.

Στην ίδια πλευρά της οδού Ερμού αμέσως μετά την μικρή οδό Σπανδωνή από όπου εφόρμησε το τρίκυκλο του Γκοτζίμάνη βρισκόταν το ξενοδοχείο «ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ», όπου είχε καταλύσει ο Λαμπράκης. Επομένως, ήταν βέβαιο ότι ο Βουλευτής θα περπατούσε μετά την εκδήλωση με κατεύθυνση το ξενοδοχείο του. Βέβαιο όχι και τόσο. Ουδείς μπορούσε να εγγυηθεί ότι ο Λαμπράκης και οι φίλοι του δεν θα επιβιβάζονταν σε κάποιο αυτοκίνητο προκειμένου να δειπνήσουν σε κάποιο εστιατόριο. Αλλά και αυτό το ενδεχόμενο είχε ληφθεί υπ' όψιν από τους παρακρατικούς. Κατά την είσοδό του στα γραφεία του Δημοκρατικού Συνδικαλιστικού Κινήματος δύο σωματώδεις παρακρατικοί πλησίασαν τον Λαμπράκη και του κατάφεραν δύο γερά και σταθερά χτυπήματα στο κεφάλι. Χτυπήματα που του προκάλεσαν οίδημα και διάσειση. Έτσι ήταν βέβαιο ότι μετά την εκδήλωση ο Λαμπράκης δεν θα ήταν σε θέση να συνεχίσει τη βραδιά αλλά θα επιθυμούσε να επιστρέψει αμέσως στο ξενοδοχείο για να ξεκουραστεί και να συνέλθει από τα βαριά χτυπήματα.

Η δολοφονία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο μιας παράνομης αντι-συγκεντρώσεως αντιφρονούντων που παρέμειναν ασχημο-

νούντες καθ' όλη τη διάρκεια της ομιλίας του Γρηγόρη Λαμπράκη.

Στις 21:50 συνέβη το τροχαίο ατύχημα. Και εδώ όλα ήταν καλά σχεδιασμένα. Κατά την έξοδο του Λαμπράκη από το κτίριο, μία ομάδα αντιφρονούντων από το απέναντι πεζοδρόμιο κινήθηκε απειλητικά εναντίον του. «Να τους! Έρχονται πάλι», ακούγεται η φωνή του Λαμπράκη. Όμως, δεν έρχονταν. Αυτό που ερχόταν ήταν το τρίκυκλο. Απλώς, η ομάδα χρησιμοποιήθηκε για να αποσπάσει την προσοχή του Λαμπράκη και να μην προσέξει το δολοφονικό τρίκυκλο. Το τρίκυκλο, με οδηγό τον Γκοτζίμάνη και τον Εμμανουηλίδη στην καρότσα, εκτοξεύτηκε από την οδό Σπανδωνή, χτύπησε τον Λαμπράκη, πέρασε από πάνω του και ανέπτυξε ταχύτητα με δύο ανθρώπους να παλεύουν πάνω στην καρότσα του, ο Εμμανουηλίδης και ο Χατζηαποστόλου -ο επονομαζόμενος και «Τίγρης»- που πρόλαβε να πηδήξει στην καρότσα και πάλεψε για να συλλάβει τους δολοφόνους. Για τις ανάγκες του μεγάλου αυτού πολιτικού εγκλήματος είχε επιστρατευτεί αυτό που οι δημοσιογράφοι -γνωστοί και ως «δημοσιογραφικό τρίκυκλο» οι οποίοι ερεύνησαν την υπόθεση- ονόμασαν «μηχανοκίνητο τάγμα», το τρίκυκλο του Γκοτζίμάνη, δύο μοτοσάκ που βρίσκονταν λίγο πριν από το έγκλημα πάνω στην καρότσα του τρίκυκλου του Γκοτζίμάνη, η μοτοσικλέτα ενός εθνικόφρονος ελασίου, ένα τζιπ, ένα μικρό φορτηγό, Volkswagen, μαύρες κούρσες με αλλοδαπές πινακίδες, ακόμη και ποδήλατα. Όλα αυτά κινήθηκαν στην περιοχή την ώρα του εγκλήματος, προξενώντας κομφούζιο και διευκολύνοντας τη διαφυγή των δολοφόνων.

Όλα όσα ακολούθησαν αποτελούν τον ιστό ενός αστυνομικο-πολιτικού θρίλερ, που αποτελεί ένα ακόμη αιματηρό κεφάλαιο στη σύγχρονη ελληνική τραγωδία. Με πρωταγωνιστές τους τρεις δημοσιογράφους που έγιναν διάσημοι, όχι όμως βεντέτες, το κουβάρι της συνωμοσίας ξετυλίχτηκε, φτάνοντας μέχρι την εμφάνιση των τανκς των συνταγματαρχών. Οι τρεις δημοσιογράφοι εγκαταστάθηκαν για μήνες στη Θεσσαλονίκη, αφιψώνοντας όλους τους κινδύνους. Συγκέντρωσαν στοιχεία και μαρτυρίες και μπήκαν βαθιά στο παρακράτος της εποχής συχνά μεταμφιεσμένοι. Κατάφεραν να γνωριστούν προσωπικά με τους παρακρατικούς, τους γνώριζαν με τα παρατσούκλια τους. Σε κάποιες περιπτώσεις είχαν καταφέρει να γνωριστούν και με τις γυναίκες τους, από τις οποίες επίσης αποσπούσαν πληροφορίες. Ρωμαίος, Μπέρτσος και Βούλτεψης εργάστηκαν ομαδικά σαν μια καλοκουρδισμένη ορχήστρα και μεθοδικά ξετύλιξαν όλες τις πτυχές της υπόθεσης, συνεργαζόμενοι με τον Ανακριτή και μετέπειτα Πρόεδρο της Δημοκρατίας Χρήστο Σαρτζετάκη, ο οποίος δεχόταν πιέσεις για την ταχεία περάτωση της υπόθεσης, αλλά καθησύχαζε τους δημοσιογράφους επαναλαμβάνοντας συνεχώς «Το φρούριον είναι περιχαρτωμένο». Έτσι, σχηματίστηκε δικογραφία-μαμούθ που ο Χρήστος Σαρτζετάκης κουβαλούσε πάντα μαζί του μέσα σε μια παραφουσκωμένη τσάντα και έχοντας πάντα δίπλα του έναν μεγαλόσωμο Κρητικό χωροφύλακα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι στην υπόθεση Λαμπράκη η ελληνική δημοσιογραφία και η ελληνική δικαιοσύνη τίμησαν την αποστολή τους πρωταγωνιστώντας και στη δίκη που διεξήχθη το 1966, τότε που ο πρόεδρος του δικαστηρίου αναζητούσε συχνά τα στοιχεία μέσα στις σελίδες του βιβλίου του Βούλτεψη «Υπόθεση Λαμπράκη» που ο Εισαγγελέας Δελαπόρτας αποκαλούσε «Το κοράνιον». Χάρη στην έρευνα των δημοσιογράφων και στην επιμονή ανακριτή και δικαστών επιβλήθηκαν και εκείνες οι αναμικτές ποινές. Για «φως εξηντλημένης ηλεκτρικής στήλης» είχε μιλήσει ο Εισαγγελέας Δελαπόρτας, σχολιάζοντας τη δικαστική απόφαση.

Μετά την επιβολή της δικτατορίας, όλοι μαζί αναζητήσαν τα πραγματικά αίτια και ανέλυσαν σε βάθος τις πολιτικές συνέπειες της δολοφονίας, καταλήγοντας πως το τρίκυκλο ήταν της χούντας. Και αυτό συνέβη επειδή είχε αναπτυχθεί μια αυτόνομη ή αυτονομημένη παραμιλιταριστική δραστηριότητα που είχε τις ρίζες της στον φασισμό και τον ναζισμό, με πρωταγωνιστές τους συνεργάτες των Γερμανών. Δυστυχώς, αυτός ο δικαστικός και δημοσιογραφικός αγώνας δεν απέτρεψε την επιβολή της δικτατορίας, στην οποία άλλωστε αποσκοπούσαν και οι δολοφόννοι, στοχεύοντας στη δημοκρατία και στον κοινοβουλευτισμό.

Κάθε άλλο παρά τυχαία, οι δημοσιογράφοι και οι δικαστικοί που εξιχνίασαν το έγκλημα διώχθηκαν από τη χούντα, ενώ οι υπεύθυνοι για τη δολοφονία βρέθηκαν σε ανώτατα αξιώματα, έγιναν Υπουργοί, προηγήθηκαν τιμητικές και αναδρομικές, βρέθηκαν όλοι σε πολύ υψηλά αξιώματα και μάλιστα ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου Κόλλιας που πίεζε τον Σαρτζετάκη, έγινε ο πρώτος Πρωθυπουργός της χούντας.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, η δολοφονία Λαμπράκη θα μπορούσε να έχει γίνει ο τελευταίος σταθμός μιας ανώμαλης πορείας που εμποδίστηκε χωρίς να φτάσει στην καταστροφή, αλλά αυτό προϋπέθετε ότι οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας θα αποκτούσαν εγκαίρως συναίσθηση του ερχόμενου κινδύνου και θα έπαυαν να μάχονται με τα μάτια κλειστά μεταξύ τους, αδιαφορώντας γι' αυτό που αδυσώπητα ερχόταν. Και αυτό που ερχόταν ήταν η χούντα, μέρος της προετοιμασίας της οποίας ήταν και το έγκλημα στη Θεσσαλονίκη, γιατί εκείνο το μαγιάτικο βράδυ του 1963 ο Γρηγόρης Λαμπράκης, ο άνθρωπος που προχώρησε προς το σταυροδρόμι όπου ενέδρευε ο θάνατος, είχε ολοκληρώσει την ομιλία του με τη φράση «Μακάριοι οι ειρηνοποιοί».

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παναγιώτης Δουδωνής.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΟΥΔΩΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την 21^η Απριλίου του 1963, ο «Σύνδεσμος για τον Πυρηνικό Αφοπλισμό και την Ειρήνη» που έφερε το όνομα του μεγάλου Άγγλου φιλοσόφου και μαθηματικού Μπέρτραντ Ράσελ, διοργάνωσε στην Ελλάδα την πρώτη πορεία ειρήνης. Ήταν μια πορεία, που συμβαδίζε με αντίστοιχες πορείες που γίνονταν παντού στη δυτική Ευρώπη με κύριο αίτημα την ειρήνη, τον πυρηνικό αφοπλισμό, την καταλλαγή των παθών μεταξύ των λαών.

Αυτή την πορεία, η κυβέρνηση Καραμανλή την απαγόρευσε ως, κατά τη δήλωση του Υφυπουργού των Εσωτερικών, συνδεόμενη με κομμουνιστικά στοιχεία, ενώ τίποτα τέτοιο δεν συνέβαινε φυσικά. Ήταν μία ακομμάτιστη πορεία, στην οποία συμμετείχαν βέβαια και τα κόμματα της Αριστεράς και του Κέντρου, αλλά χωρίς παρωπίδες.

Αυτό, λοιπόν, θεωρήθηκε ως κομμάτι του κομμουνιστικού κινδύνου και απαγορεύτηκε. Μπλόκα στήθηκαν σε όλη την Αθήνα, παρακρατικοί περιφέρονταν, στοιχεία του υποκόσμου τα οποία λειτουργούσαν ως δήθεν εθνικόφρονα, για να αποτραπούν οι πολίτες από το να πάνε σε αυτή την πορεία, από το να γίνει αυτή η μαραθώνια πορεία ειρήνης.

Ένα αυτοκίνητο, όμως, περνούσε όλους τους ελέγχους λέγοντας «βουλευτικό» ή άλλοτε πάλι πατούσε γρήγορα το γκάζι και τους ξεπερνούσε, μέχρι το τελευταίο μπλόκο στο οποίο μετά από διαπραγμάτευση ένας άνθρωπος βγήκε από το αυτοκίνητο και του επιτράπη να φτάσει μέχρι τον Τύμβο του Μαραθώνα, όπου εκεί μπροστά σε ένα πλήθος χωροφυλάκων και δημοσιογράφων έβγαλε έναν λόγο υπέρ της ειρήνης λέγοντας «Ζήτω η ειρήνη».

Ο άνθρωπος αυτός που έκανε την πορεία μόνος του μέχρι να έρθουν πάλι τα στοιχεία δήθεν της επιβολής της τάξης και να τον περιφέρουν όλο το βράδυ γιατί δεν μπορούσαν να τον οδηγήσουν πουθενά αλλού καθώς ήταν Βουλευτής, ο άνθρωπος αυτός ο οποίος μόνος του με ένα πανό που λίγες μέρες πριν είχε ξετυλίξει στο Λονδίνο το οποίο έγραφε «Ελλάδα» και είχε το σήμα της ειρήνης, ο άνθρωπος αυτός, που τα αφήφισε όλα και στάθηκε μόνος του μπροστά στους αστυνομικούς μιλώντας για την ειρήνη, ήταν ο Γρηγόρης Λαμπράκης.

Και αυτό το τόλμημά του, αυτό το τόλμημα που ενέπνευσε τόσες και τόσες εκατοντάδες χιλιάδες Ελλήνων, οδήγησε στη θανατική του καταδίκη ένα μήνα μετά, γιατί θανατική καταδίκη από το παρακράτος που λειτουργούσε υπό το καθεστώς του ιδιότυπου παρασυντάγματος του 1952 ήταν αυτό το οποίο συνέβη στον Λαμπράκη. Πάλι στη Θεσσαλονίκη βρέθηκε για να μιλήσει για την ειρήνη, όπως πολύ σωστά ελέγχθη, με την ιδιότητα τόσο του Βουλευτή όσο και του γιατρού, γιατί νομίζω ότι ο Λαμ-

πράκης είναι η απόλυτη απόδειξη του ρητού που λέει ότι η ιατρική είναι ένας εφαρμοσμένος ανθρωπισμός. Και αυτό έκανε ο Λαμπράκης και ως γιατρός και ως Βουλευτής και ως αθλητής που δόξασε την Ελλάδα όντας τόσες φορές βαλκανιονίκης.

Και χαίρομαι πολύ που είναι και παιδιά στο ακροατήριό μας και είναι σημαντικό που είναι εδώ σε αυτή τη συζήτηση, για να ακούσουν γι' αυτά τα παραδείγματα της δημοκρατίας που έδωσαν τη ζωή τους για την Ελλάδα, για την κοινωνική δικαιοσύνη και για τη δημοκρατία.

Ποιο είναι το καλύτερο παράδειγμα να ανατρέξετε, να διαβάσετε, μετά από αυτή την κουβέντα, παιδιά, παρά ο Γρηγόρης Λαμπράκης, τον οποίον χτύπησαν πριν μπει να μιλήσει για την ειρήνη και ο οποίος μετά την ομιλία του, που, πράγματι, τελείωσε λέγοντας «μακάριοι οι ειρηνοποιοί», βγήκε έξω αντιμετωπίζοντας περιήφανος, γενναία, το εκτελεστικό απόσπασμα του παρακράτους.

Πάνω από εξήντα χρόνια μετά νομίζω ότι η παρακαταθήκη του Λαμπράκη είναι πιο σημαντική από ποτέ. Κι αυτό γιατί πρέπει να ανατρέξουμε στους λόγους για τους οποίους δολοφονήθηκε. Δεν δολοφονήθηκε γιατί ήταν σκληρός, γιατί ήταν ακραίος, γιατί ήταν φοβερά εναντίον της καθεστηκυίας τάξης, όπως έλεγαν τότε οι παρακρατικοί. Κάθε άλλο. Δολοφονήθηκε γιατί πίστευε βαθιά στην ειρήνη και στη συνύπαρξη, που είναι η ουσία της δημοκρατίας.

Αυτή ακριβώς τη συνύπαρξη, αυτή την ανάγκη να αναγνωρίζουμε την ύπαρξη, τις αγωνίες, τον λόγο του πολιτικού μας αντιπάλου, είναι που εκπροσωπούσε ο Λαμπράκης, σε μια σκληρή εποχή την οποία η δική μου γενιά, η δική σας γενιά, παιδιά, δεν την έχει ζήσει και ευτυχώς, αλλά στην οποία υπήρχε η μονοκρατορία της μιας αντίληψης, της Δεξιάς, της κλειστής σκέψης, του κλειστού συστήματος. Αυτό το άνοιγμα στην ανάγκη της καταλλαγής των παθών, της συνεννόησης, της συνύπαρξης στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, εκπροσωπούσε ο Λαμπράκης. Γι' αυτό αγωνίστηκε, γι' αυτό πήγε στην πορεία, γι' αυτό μίλησε, γι' αυτό πέθανε, γι' αυτό δολοφονήθηκε.

Όμως, νομίζω ότι οι δολοφόνοι του δεν μπορούσαν να υπολογίσουν τι σήμαινε ο Λαμπράκης ως σύμβολο. Γι' αυτό και η νεολαία Λαμπράκη, οι «Λαμπράκηδες», υπό τον Μίκη Θεοδωράκη απετέλεσαν ένα τεράστιο νεολαιίστικο κίνημα, γι' αυτό και το όνομά του έγινε παγκόσμιο σύμβολο με το βιβλίο του Βασίλη Βασιλικού, που επίσης τίμησε τη Βουλή ως Βουλευτής Επικρατείας, και από την ταινία του Κώστα Γαβρά το «Ζ».

Έτσι όλος ο κόσμος έμαθε τον Λαμπράκη και ο Λαμπράκης έγινε ένα σύμβολο. Τα σύμβολα, ξέρετε, έχουν μια πολύ συγκεκριμένη, δυνατή σημασία στη δημοκρατία, γιατί μας δείχνουν το ιδανικό της αυτοθυσίας και του αγώνα προς το οποίο πρέπει να τείνουμε, το οποίο πρέπει να έχουμε πάντα στο μυαλό μας όλοι εμείς εδώ που απολαμβάνουμε τις προνομίες της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Η δημοκρατία είναι συνεχής αγώνας. Η ειρήνη είναι συνεχής αγώνας. Το αίμα του Λαμπράκη αποτελεί πάντα το σύμβολο αυτής της διαρκούς προσπάθειας για περισσότερη ειρήνη στον κόσμο σε αυτή τη δύσκολη στιγμή που η ειρήνη απειλείται, αλλά και περισσότερη και πιο βαθιά δημοκρατία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρίες συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», είκοσι επτά μαθητήριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Ληξουρίου Κεφαλλονιάς.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει για τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία ο Βουλευτής Αρκαδίας ο κ. Παπαηλιού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική δεν ασκείται εν κενώ. Οι επετειακές εκ-

δηλώσεις-αναφορές δεν πρέπει να είναι αποστειρωμένες από την τρέχουσα πραγματικότητα. Αυτή σήμερα κυριαρχείται από τη στρατιωτική γενοκτονική πολιτική του κράτους του Ισραήλ κατά των Παλαιστινίων, αμάχων, παιδιών και γυναικών.

Σ' αυτό το πλαίσιο, κατά τη σημερινή επετειακή εκδήλωση-αναφορά εκ των πραγμάτων, εξ ηθικού καθήκοντος, αλλά και για λόγους στοιχειώδους ανθρωπιάς, θα αναδείξουμε την εν εξελίξει αυτή (στρατιωτική γενοκτονική) πολιτική ή μάλλον τη σφαγή των αμάχων. Γιατί δεν πρόκειται για πόλεμο μεταξύ στρατών, αλλά για σφαγή αμάχων από έναν πάνοπλο στρατό, ακόμη και με την πρόκληση λιμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Γρηγόρης Λαμπράκης έχει καταστεί σύμβολο των αγώνων για ειρήνη και συναδέλφωση των λαών. Με τη στάση ζωής του, την πολιτική και την κοινωνική δράση του, τη στυγερή δολοφονία του, δηλαδή με το παράδειγμά του, τον ίδιο του τον εαυτό, ενέπνευσε, συνήγειρε συνένωσε και συσπείρωσε ευρύτατες κοινωνικές δυνάμεις στους αγώνες για ειρήνη, συναδέλφωση και δημοκρατία.

Επαναλαμβάνω ότι η φετινή εκδήλωση- αναφορά για την επέτειο της δολοφονίας του πραγματοποιείται, εκτός των πολέμων που μαίνονται, δυστυχώς, αλλού και παντού και εν μέσω της συνεχιζόμενης γενοκτονικής πολιτικής στα παλαιστινιακά εδάφη. Και αυτό, δυστυχώς, υπό τα κλειστά, αδιάφορα ή μάλλον σύνενοχα βλέμματα της λεγόμενης διεθνούς κοινότητας και ιδίως του λεγόμενου πολιτισμένου κόσμου που υποκριτικά διακηρύσσει ανθρωπινες αξίες και αρχές.

Βέβαια, η λεγόμενη «διεθνής κοινότητα» μας έχει συνηθίσει. Το παράδειγμα της Κύπρου είναι χαρακτηριστικό. Η Κύπρος, παρότι μάλιστα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθεί, το 37% της επικρατείας της, να τελεί υπό τουρκική κατοχή εδώ και σαράντα χρόνια.

Οι όψιμες λεκτικές αντιδράσεις -διαμαρτυρίες για το δράμα των Παλαιστινίων, που και αυτές με περίτεχνο τρόπο επιχειρούν να δικαιολογήσουν τον θύτη και να τον εξισώσουν με τα θύματα, είναι και καθυστερημένες και ελάχιστες και ανεπαρκείς για να έχουν πρακτικό αποτέλεσμα. Εξάλλου, φαίνεται ότι εμφανίστηκαν μετά τη δύναμη των εικόνων φρίκης με τα διαμελισμένα, τα ανάπηρα, τα αποστεωμένα παιδιά, τις μανάδες που κρατούν τα παιδιά τους στα σάβανα και συνακόλουθα τις έντονες λαϊκές αντιδράσεις και κινητοποιήσεις.

Βέβαια, υπό την πίεση και το βάρος αυτού του περιβάλλοντος, το τελευταίο χρονικό διάστημα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προτείνουν και προωθούν μέτρα, δράσεις και κινήσεις που τα διαφοροποιούν και επί της ουσίας από αυτές τις γενοκτονικές εγκληματικές πολιτικές.

Δυστυχώς, η ελληνική Κυβέρνηση, μην έχοντας στοιχειώδη σχετική πολιτική βούληση, δεν καταδικάζει αντιδρά, δεν διαμαρτύρεται. Αυτή της η στάση είναι ντροπιαστική και προσβλητική για την πατρίδα και το λαό μας, αφού τους εκπροσωπεί ή τουλάχιστον σε αυτό το πεδίο υποτίθεται ότι τους εκπροσωπεί. Αυτό φαίνεται και από τις τελευταίες δήθεν «μετριοπαθείς» δηλώσεις του Πρωθυπουργού, που δεν αναιρούν αυτή την εικόνα, αυτή την αλήθεια αυτή την πραγματικότητα. Από κοντά, συνάδελφοι Βουλευτές, κι άλλα στελέχη της κυβερνώσας παράταξης με τις δημόσιες τοποθετήσεις τους συνηγορούν υπέρ αυτής της εγκληματικής πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ειρήνη συνδέεται άρρηκτα με την ελευθερία, η οποία να μην συνιστά μία αυταξία, όμως είναι και υλικός όρος για την ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων, των λαών των κρατών. Σε αυτό το πλαίσιο, η ειρήνη δεν μπορεί να υπάρξει υπό καθεστώς κατοχής, καταπίεσης, παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκμετάλλευσης. Δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη υπό καθεστώς επιβαλλόμενης σιωπής νεκροταφείου από τους εκάστοτε ισχυρούς, από τους κυρίαρχους.

Και βέβαια, η ειρήνη, η οποία αντιμετωπίζεται από τους ισχυρούς της γης υπό την οπτική των συμφερόντων τους, την επικαλούνται και σε αυτή παραπέμπουν, αλλά την εννοούν κατά πώς τους συμφέρει, είναι και θέμα συσχετισμού δυνάμεων και κατά συνέπεια ρεαλισμού, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρέπει και μπορεί να κλείνουμε τα μάτια στην καταρράκωση του προτάγματος και των στοιχειωδών κανόνων ανθρωπιάς και ανθρωπισμού και

σε κατάφωρες παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου. Σε αυτό το δυστοπικό περιβάλλον η φετινή επέτειος της δολοφονίας του Λαμπράκη αποκτά δραματικά χαρακτηριστικά επικαιρότητας και συνεπώς ουσιαστικό περιεχόμενο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ειρήνη που συνδέεται άρρηκτα με την ελευθερία δεν αποτελεί αυτονόητη κατάσταση, αλλά αγαθό που με τους αγώνες των λαών κατακτάται και διατηρείται, αφού οι εχθροί της, οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις όπου γης, εκπροσωπούν πανίσχυρα γεωστρατηγικά, γεωπολιτικά και οικονομικά συμφέροντα. Οι εξοπλισμοί «αυξάνονται και πληθύνονται» αποφέροντας τεράστια κέρδη στην πολεμική βιομηχανία. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η στροφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την πολεμική οικονομία.

Επιπλέον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μόνον οι λαοί μπορούν να αντισταθούν αποτελεσματικά στην ισοπέδωση, στη βία των πολέμων και στην εκμετάλλευση που οι ισχυροί επιχειρούν να επιβάλουν.

Η πολιτική παρακαταθήκη του Γρηγόρη Λαμπράκη και της γενιάς του μόνο με την ενιαία δράση των πολιτών στην πατρίδα μας, στην Ευρώπη, σε ολόκληρο τον κόσμο μπορεί «να πάρει σάρκα και οστά». Στη βία της αυθαιρέτης και άδικης εξουσίας και των πολέμων οι δυνάμεις της ειρήνης πρέπει να ενεργοποιηθούν δυναμικά και να αντισταθούν αποφασιστικά.

Το μήνυμά «ο Λαμπράκης ζει» παραπέμπει στην ίδια τη ζωή, ζωή με ελευθερία και αξιοπρέπεια. Δεν πρέπει να εξαντλείται σε ένα κενό περιεχομένου σύνθημα, αφού είναι και διαχρονικό και επί της ουσίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα η Βουλευτής Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Παρασκευή Δάγκα για πέντε λεπτά επίσης.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τιμάμε σήμερα τον Γρηγόρη Λαμπράκη, Αντιπρόεδρο της Ελληνικής Επιτροπής για τη Διεθνή Ύφεση και Ειρήνη και Βουλευτή συνεργαζόμενο με την ΕΔΑ που στις 22 Μαΐου του '63 χτυπήθηκε θανάσιμα μετά από εκδήλωση της Επιτροπής Ειρήνης στη Θεσσαλονίκη και άφησε την τελευταία του πνοή στις 27 του μήνα. Προφανώς η δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη προκάλεσε ένα κύμα λαϊκής οργής και λαϊκών αντιδράσεων σε όλη τη χώρα, παρά τις απαγορεύσεις και την καταστολή. Χαρακτηριστικά μια μέρα μετά το χτύπημα σε εργοστάσια της Αθήνας έγιναν στάσεις εργασίας, στις 25 Μαΐου δύο χιλιάδες φοιτητές συγκεντρώθηκαν στη Θεσσαλονίκη, στις 28 Μαΐου χιλιάδες λαού συνόδευσαν τη σορό του Γρηγόρη Λαμπράκη στο Α' Νεκροταφείο στην Αθήνα όπου κηδεύτηκε.

Ήταν μια περίοδος έντονων ενδοαστικών αντιθέσεων και ανακατατάξεων στο αστικό πολιτικό σύστημα. Ταυτόχρονα βέβαια καθοριστικός στις εξελίξεις ήταν ο ρόλος του Παλατιού, οι θέσεις και οι στάσεις του οποίου επιδρούσαν άμεσα και στο αστικό πολιτικό σύστημα. Παράλληλα, στις εξελίξεις επιδρούσε ο προσανατολισμός ισχυρών μερίδων του κεφαλαίου για τις διεθνείς συμμαχίες και συνεργασίες. Η διαμόρφωση στενότερων οικονομικών σχέσεων με τη Γαλλία και τις άλλες χώρες της Ευρώπης ήταν προφανής, ενώ ταυτόχρονα ισχυρή παρέμενε η επιρροή των ΗΠΑ.

Σε αυτό το πλαίσιο το 1962 κυρώθηκε στη Βουλή η συμφωνία σύνδεσης της Ελλάδας με την ΕΟΚ. Βέβαια τη σφραγίδα στις εξελίξεις εκείνης της περιόδου έβαζε ο αντικομμουνισμός που οργίαζε με δεκάδες φανερές και αθέατες υπηρεσίες, οργανώσεις, μηχανισμούς, οι οποίες αποτελούνταν από πρώην δωσίλογους, ταγματασφαλίτες και στοιχεία του υποκόσμου. Λειτουργούσαν ουσιαστικά για να υπερασπιστούν το εχθρικό για τον λαό αστικό κράτος.

Σε αυτές τις συνθήκες οργανώθηκε από την ΕΕΔΥΕ η πρώτη μαραθώνια πορεία ειρήνης στις 21 Απριλίου 1963. Παρά την απαγόρευση της από την κυβέρνηση της ΕΡΕ, παρά τις συλλήψεις δύο χιλιάδων ατόμων και τον τραυματισμό τριακοσίων, η πορεία

πραγματοποιήθηκε από τον Γρηγόρη Λαμπράκη και μερικούς ακόμα. Ο Λαμπράκης πιάστηκε στην Παλλήνη αφού είχε διανύσει περίπου δεκατέσσερα χιλιόμετρα.

Εξήντα δύο χρόνια μετά η τιμή στη θυσία του Γρηγόρη Λαμπράκη δεν έχει επετειακό χαρακτήρα. Η μνήμη του παραμένει ζωντανή καθώς χιλιάδες κάθε χρόνο βαδίζουν στα βήματά του στις πορείες ειρήνης σε όλη τη χώρα, απαιτώντας να σταματήσει η εμπλοκή της χώρας μας στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς και επεμβάσεις, να κλείσουν οι αμερικανονατοϊκές βάσεις, να επιστρέψουν οι Ένοπλες Δυνάμεις από αποστολές εκτός συνόρων. Ιδιαίτερα, όμως, σήμερα αποκτά ξεχωριστή σημασία σε έναν κόσμο που βράζει και φλέγεται από τους ανελέητους ανταγωνισμούς, ιδιαίτερα ανάμεσα σε ΗΠΑ και Κίνα για την πρωτοκαθεδρία στο διεθνές ιμπεριαλιστικό σύστημα.

Υπάρχει ένας παγκόσμιος πολεμικός αναβρασμός από την Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή μέχρι την Αφρική και τον Ειρηνικό, με πενήντα ενεργά πολεμικά μέτωπα για τον έλεγχο των δρόμων και των πηγών μεταφοράς ενέργειας, εμπορευμάτων για το ξανοίρισμα του κόσμου. Γι' αυτό άλλωστε και το ιμπεριαλιστικό μακελειό στην Ουκρανία ανάμεσα στο στρατόπεδο ΗΠΑ, NATO, Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη Ρωσία και τους συμμάχους από την άλλη δεν κοπάζει, παρά τα παζάρια που γίνονται.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει σοβαρές ευθύνες, καθώς ετοιμάζεται να εμπλέξει πιο βαθιά τη χώρα μας σε αυτό το μακελειό, να εμπλέξει πιο βαθιά τον λαό μας στους επικίνδυνους σχεδιασμούς NATO, Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των επιχειρηματικών κολοσσών. Και βέβαια έχει τη στήριξη των άλλων κομμάτων του συστήματος που όχι μόνο ψηφίζουν τους πολεμικούς εξοπλισμούς, αλλά και στηρίζουν τη στροφή στην πολεμική οικονομία.

Αρα, λοιπόν, τα κροκοδείλια δάκρυα για την ειρήνη, αν δεν μιλήσεις αυτές τις μέρες για αυτό που γίνεται στην Παλαιστίνη, είναι κυριολεκτικά υποκριτικά. Αυτές τις μέρες η σκέψη του λαού μας είναι με τον λαό, με τα παιδιά της Παλαιστίνης. Η γενοκτονία του παλαιστινιακού στη Λωρίδα της Γάζας από το κράτος δολοφόνο του Ισραήλ πέρασε σε άλλο επίπεδο βαρβαρότητας. Όπως ξεδιάντροπα ομολόγησε ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός, απώτερος στόχος της επιχείρησης «Άρματα του Γεδεών» είναι η πλήρης κατοχή της Γάζας και η υλοποίηση του σχεδίου των ΗΠΑ για ξεριζωμό των αμάχων από την πατρίδα τους. Όταν το δολοφονικό χέρι του κράτους του Ισραήλ απλώνεται για να κόψει το νήμα της ζωής ενός βρέφους, ενός παιδιού, μιας μάνας, στην πολυπαθή Γάζα, έχει πολύτιμους συμμάχους τις ΗΠΑ, NATO, Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και την ελληνική Κυβέρνηση που είναι στρατηγικοί σύμμαχοι.

Και αυτές τις κρίσιμες ώρες που ένας ολόκληρος λαός απειλείται με εξαφάνιση και τα παιδιά του με λιμοκτονία, αυτό που επείγει είναι να ανοίξουν όλες οι ανθρωπιστικές οδοί και να αποσταλεί άμεσα βοήθεια, νερό, τρόφιμα, φάρμακα και γιατροί, για να αντιμετωπιστεί ο λιμός για τους βασανιζόμενους από την ισραηλινή αγριότητα, να καταδικαστεί η ισραηλινή επιθετικότητα και να σταματήσουν οι στρατιωτικές επιχειρήσεις του ισραηλινού κράτους, να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή η ομόφωνη απόφαση της Βουλής του 2015 και να αναγνωριστεί το παλαιστινιακό κράτος στα σύνορα του 1967, με πρωτεύουσα την ανατολική Ιερουσαλήμ.

Ο γίγαντας παλαιστινιακός λαός που δεν λογάριασε όλα αυτά τα χρόνια ούτε αρνητικό συσχετισμό δυνάμεων ούτε τον δήθεν ρεαλισμό, δεν είναι μόνος του. Έχει στο πλευρό του τους εργαζόμενους, τον λαό, τη νεολαία της Ελλάδας και όλου του κόσμου, που με τα συλλαλητήρια, τις συναυλίες, δείχνουν την αλληλεγγύη τους, βροντοφωνάζοντας «λευτεριά στην Παλαιστίνη».

Αυτή είναι η καλύτερη τιμή στη θυσία του Γρηγόρη Λαμπράκη, στην πάλη για μια κοινωνία απαλλαγμένη από την καπιταλιστική εκμετάλλευση, τον πόλεμο, τη βία, την προσφυγιά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση

της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δεκαοκτώ μαθητές και μαθήτριες και πέντε εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Δημοτικό Σχολείο Αγίας Τριάδας Αργολίδας καθώς και δεκαπέντε μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 6^ο Δημοτικό Σχολείο Βόλου.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει τώρα η Βουλευτής Β' Πειραιώς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Ελληνική Λύση, η κ. Σοφία Ασημακοπούλου.

ΣΟΦΙΑ ΧΑΪΔΩ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα μνημονεύουμε έναν πρώην Βουλευτή της Βουλής των Ελλήνων, τον Γρηγόρη Λαμπράκη. Ο Γρηγόρης Λαμπράκης, γιατρός, Βουλευτής και αθλητής βαλκανιονίκης, είναι ένα πρόσωπο που έχει καταγραφεί στην πολιτική ιστορία της χώρας μας, ανεξαρτήτως των ιδεολογικών μας διαφορών. Όμως, δεν βρισκόμαστε εδώ για να κρίνουμε ιδεολογίες. Βρισκόμαστε εδώ για να τιμήσουμε έναν άνθρωπο που έπεσε θύμα της βίας. Στις 27 Μαΐου του 1963, ύστερα από δολοφονική επίθεση που δέχτηκε, άφησε την τελευταία του πνοή σε ένα κλίμα πολιτικής βίας που δεν τιμά κανέναν, ούτε τον τότε κρατικό μηχανισμό ούτε την κοινωνία ούτε τη δημοκρατία μας. Η δολοφονία του Λαμπράκη σόκαρε την Ελλάδα και προκάλεσε μεζον πολιτικό ζήτημα μεταξύ του κυβερνώντος κόμματος και της αντιπολίτευσης και πέρα από τις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις, καταδικάστηκε διεθνώς.

Είναι ξεκάθαρο ότι η βία δεν πρέπει να υποκαθιστά σε καμία περίπτωση τον διάλογο. Ο Λαμπράκης είχε έντονη παρουσία, αγωνίστηκε για τα δικά του πιστεύω είτε μας βρίσκουν σύμφωνους είτε όχι. Αυτό, όμως, δεν μας εμποδίζει να τον τιμήσουμε ως ενεργό πολίτη και να καταδικάσουμε την ωμή βία που στέρησε τη ζωή του. Όταν ένας άνθρωπος χάνει τη ζωή του μέσα στον δρόμο, επειδή μίλησε, αυτό είναι στίγμα για το κράτος. Ο τρόπος που χάθηκε δεν τιμά κανέναν. Η βία και τελικά η δολοφονία δεν είναι απλώς αδικήμα, αλλά είναι θεσμική εκτροπή, ρήγμα στον κανόνα δικαίου. Και όταν στρέφεται κατά εκλεγμένου εκπροσώπου του λαού, στρέφεται κατά της ίδιας της δημοκρατικής αρχής της λαϊκής κυριαρχίας.

Είναι βασικό να υπερασπιζόμαστε τον πυρήνα του κοινοβουλευτισμού, το δικαίωμα στη γνώμη, στην πολιτική διαφωνία. Όταν η πολιτική αντιπαράθεση ξεφεύγει από το κοινοβουλευτικό πεδίο και τους θεσμούς και μεταφέρεται στους δρόμους, τότε χάνει κάθε νόημα η δημοκρατική διαδικασία.

Η δολοφονία του δεν ήταν απλώς ένα έγκλημα. Ήταν πλήγμα για τη δημοκρατία και τον θεσμικό διάλογο, που πρέπει όλοι να υπερασπιζόμαστε. Είναι συλλογικό μας χρέος να υποστηρίζουμε στην ελευθερία, την ισονομία, τον κοινοβουλευτισμό. Γιατί χωρίς αυτά το έθνος χάνει τον προσανατολισμό του. Εκείνο το φρικτό γεγονός του 1963 αποτελεί μια μαύρη σελίδα για το κράτος της εποχής. Η δημοκρατία απαιτεί σεβασμό στον θεσμό, στη νομιμότητα, στην τάξη, στο δικαίωμα της διαφωνίας. Γιατί οι ιδέες πρέπει να αντιμετωπίζονται με ιδέες.

Ας κρατήσουμε την ιστορία ως υπενθύμιση. Θέλουμε μια Ελλάδα που να σέβεται τον νόμο, την ανθρώπινη ζωή, τον διάλογο. Η δολοφονία ενός εκλεγμένου Βουλευτή, ανεξαρτήτως ιδεών, υπονομεύει τη νομιμότητα. Η ζωή του τελείωσε με τρόπο απολύτως καταδικαστέο και αυτό δεν πρέπει να συμβαίνει σε καμία εποχή, από κανέναν.

Στην Ελληνική Λύση στεκόμαστε σταθερά υπέρ του κράτους δικαίου, της ασφάλειας και του σεβασμού στους θεσμούς. Εκείνο που χρειαζόμαστε είναι ασφάλεια, ευημερία και εθνική αναγέννηση, με την ταυτόχρονη διαρκή προστασία της εθνικής μας αξιοπρέπειας. Σήμερα τιμούμε τη μνήμη ενός ανθρώπου που έπεσε θύμα της βίας, γιατί πιστεύουμε στους θεσμούς. Οφείλουμε να σεβόμαστε τη ζωή, να σεβόμαστε τη διαφωνία. Είναι θεσμική μας υποχρέωση να μην επαναληφθούν ποτέ γεγονότα σαν αυτά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα η Βουλευτής Αχαΐας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Νέα Αριστερά, η κ. Αθανασία Αναγνωστοπούλου.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί μαθητές και μαθήτριες που έχετε την τύχη σήμερα να είσατε εδώ, σήμερα στη Βουλή συζητάμε για τη μνήμη από τη δολοφονία ενός ανθρώπου, του Γρηγόρη Λαμπράκη, Βουλευτή της ΕΔΑ, ο οποίος σκοτώθηκε, δολοφονήθηκε στη Θεσσαλονίκη από το παρακράτος, θα έλεγα το βαθύ κράτος, από τους συνεργαζόμενους με το τότε κράτος, επειδή μιλάγε για την ειρήνη.

Σε μια εποχή όπως η σημερινή, που η ειρήνη βρίσκεται στο στόχαστρο πολλών πολιτικών, ο Λαμπράκης σήμερα θα φόραγε, θα κουβάλαγε τη σημαία της Παλαιστίνης.

(Χειροκροτήματα)

Γιατί η ειρήνη δεν είναι απλά λόγια στον αέρα. Είναι πολιτική και ιδεολογική δέσμευση. Έχει σύγκρουση. Έχει σύγκρουση με αυτούς που προσπαθούν να κόψουν το μέλλον των νεότερων γενιών, να κόψουν το μέλλον των κοινωνιών. Η ειρήνη, λοιπόν, είναι πολιτική πράξη και είναι πολιτική πράξη συνέχεια. Γι' αυτό απευθύνομαι σε εσάς. Η δολοφονία του Λαμπράκη, αυτού του μεγάλου ανθρώπου, έγινε σε ένα καθεστώς αυταρχικό, όπου οι θεσμοί του κράτους δεν λειτουργούσαν. Κυβέρνηση ήταν η ΕΡΕ του Κωνσταντίνου Καραμανλή, με ένα βαθύ κράτος το οποίο ήλεγχε τους θεσμούς και ήλεγχε τη νομιμότητα. Έθετε σε κίνδυνο το κράτος δικαίου και τη νομιμότητα. Άλλωστε γι' αυτό και πρέπει να το γνωρίζετε, μετά τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη δημιουργήθηκε αυτή η υπέροχη νεολαία, η Νεολαία Λαμπράκη, η οποία ζητάγε κράτος δικαίου, δημοκρατία, ελευθερία και ειρήνη.

Αμέσως μετά τη δολοφονία του από δύο πρόσωπα, τους φυσικούς αυτουργούς, που είναι καλό να τους θυμόμαστε, Σπύρος Γκοτζαμάνης και Εμμανουήλ Εμμανουηλίδης, επάνω σε ένα τρίκυκλο, έφτασαν στον τόπο της συγκέντρωσης, στο δρόμο, και καθώς έβγαине ο Λαμπράκης τον χτύπησαν με ένα ρόπαλο στο κεφάλι και έπεσε κλινικά νεκρός μέχρι που πέθανε, τα χαράματα της 27^{ης} Μαΐου. Τότε η Αστυνομία και οι εμπλεκόμενοι προσπάθησαν να συσκοτίσουν την υπόθεση. Το κράτος δικαίου, που λέγαμε. Και βρέθηκαν κάποιοι γενναίοι άνθρωποι. Γιατί σε όλες τις εποχές, παιδιά, βρίσκονται γενναίοι άνθρωποι. Βρέθηκε ένας ανακριτής, ο Χρήστος Σαρτζετάκης, που αψήφησε όλες τις πιέσεις που υπέστη. Βρέθηκαν τρεις μεγάλοι δημοσιογράφοι -όπως και σήμερα υπάρχουν, απλώς δεν τους ακούμε-, ο Γιάννης Βούλτεψης της «Αυγής», ο Γιώργος Μπέρτσος και ο Γιώργος Ρωμαίος. Ήταν αυτοί οι άνθρωποι που έψαξαν πέρα από κάθε εμπόδιο που τους δημιουργήθηκε και έφτιαξαν αυτό που ονομάζεται δημοκρατικό αντιτρίκυκλο. Υπήρξε και ένας λογοτέχνης μεγάλος, ο Βασίλης Βασιλικός, ο οποίος κατέγραψε τα πάντα και έκανε διεθνώς γνωστή αυτή τη μαύρη σελίδα της ελληνικής ιστορίας, της έλλειψης δημοκρατίας και κράτους δικαίου. Και ένας μεγάλος σκηνοθέτης ο Κώστας Γαβράς, που αποτύπωσε στην περίφημη ταινία -να δείτε και την ταινία και να διαβάσετε και το βιβλίο-, πώς η δημοκρατία, όταν ένα καθεστώς είναι αυταρχικό και εμποδίζει τα πάντα, μπορεί από κάποιους λίγους φωτισμένους ανθρώπους να βρει διεξόδους. Και μετά η δίκη, γιατί έγινε δίκη. Όλες οι προσπάθειες έγιναν για συγκάλυψη, να μη φτάσουν τα πραγματικά στοιχεία να εκδικαστούν στο δικαστήριο και να τιμωρηθούν οι φυσικοί και ηθικοί αυτουργοί. Το Βήμα στις 28 Μαΐου 1963 έγραφε: «Επιστάντων την προσοχή της κυβερνήσεως επί των ενδείξεων περί απόπειρας συσκοτίσεως της όλης υποθέσεως των γεγονότων της Θεσσαλονίκης». Πάντα πρέπει να είμαστε σε εγρήγορση όταν γίνονται μεγάλα εγκλήματα. Ο λαός πρέπει να είναι σε εγρήγορση για να μην υπάρξει καμία συσκότιση και καμία συγκάλυψη. Και υπήρξε και ένας εισαγγελέας, ο Παύλος Δελαπόρτας -καλό είναι να θυμόμαστε τα ονόματα και εμείς οι ίδιοι να τα θυμόμαστε-, ο οποίος επειδή ήταν πεπεισμένος για την ενοχή των κατηγορουμένων, όχι μόνο των φυσικών αλλά και των ηθικών αυτουργών, είχε πει στους ενόρκους: «Πρέπει να προσέξετε, διότι έχετε να επιτελέσετε ιστορικό έργο έναντι του τόπου και της δικαιοσύνης. Η κοινή γνώμη έχει εκδώσει, ήδη, καταδικαστική απόφαση για τους κατηγορούμενους και

πρέπει η ετυμηγορία σας να είναι ευθυγραμμισμένη προς αυτή την απόφαση.».

Και είναι ο ίδιος ο Παύλος Δελαπόρτας, όταν έπεσαν εντελώς στα ελαφριά και οι φυσικοί και ηθικοί αυτουργοί, που είπε: «Είπα να πέσει εκτυφλωτικό φως, αλλά η απόφαση αυτή είναι σαν λαμπτήρας που τρεμοσβήνει...». Αυτή η δολοφονία του Λαμπράκη ενέπνευσε τη νεολαία να ζητάει κράτος δικαίου, δημοκρατία και ειρήνη.

Και κλείνω λέγοντας δύο πράγματα για την ειρήνη, αφού οι συνειρμοί που μπορούν να σας δημιουργηθούν με την τωρινή κατάσταση με το έγκλημα των Τεμπών δεν είναι καθόλου τυχαίοι ούτε συμπτωματικοί. Γι' αυτό πρέπει να είμαστε σε εγρήγορση για να μην υπάρχει ποτέ καμία συγκάλυψη σε εγκλήματα.

Κλείνω με την ειρήνη. Ο Γρηγόρης Λαμπράκης ήταν δεσμευμένος στην υπόθεση της ειρήνης, στη μάχη της ειρήνης. Γιατί, όμως, ήταν τόσο επικίνδυνος για το καθεστώς; Γιατί ήταν επικίνδυνος ένας άνθρωπος που μιλάγε για την ειρήνη, για τον αποπλισμό; Ήταν επικίνδυνος, γιατί αυτό το κίνημα για την ειρήνη τότε, που δυστυχώς ακόμα δεν έχουμε, ξεσήκωνε από κάτω διάφορο κόσμο, εργατικό κόσμο, εργαζόμενους, δημοκράτες ανθρώπους, οι οποίοι έφτιαχναν επιτροπές. Δεν άρεσε στο καθεστώς αυτό, γιατί ήταν μία κινητοποίηση της κοινωνίας.

Δεύτερον, έθετε σε κίνδυνο τα μεγάλα σχέδια, τα μεγάλα σχέδια του ΝΑΤΟ εκείνης της εποχής, των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, όπως είναι και σήμερα.

Σήμερα, έχουμε ένα έγκλημα που συντελείται μπροστά στα μάτια μας στη Γάζα. Η αδιαφορία, η σιωπή είναι συνενοχή. Είμαστε εναντίον της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, που κλείνει το στόμα της με τρόπο συνένοχο, που δεν καταδικάζει ρητά, κατηγορηματικά αυτό το έγκλημα, που συντελείται από το Ισραήλ στη Γάζα. Θα είναι υπόλογοι απέναντι στην ιστορία.

Εμείς, όμως, είμαστε υποχρεωμένοι να φωνάζουμε συνέχεια, να μην επιτρέψουμε αυτό το έγκλημα να κανονικοποιηθεί ειδικά για εσάς, για τις νεότερες γενιές. Και είμαστε σε μία κρίσιμη συγκυρία, όπου οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί για ακόμα μία φορά οδηγούν τον κόσμο σε νέους υπερεξοπλισμούς, το ReArm Europe, που μπορεί να έχετε ακούσει. Είναι χρήματα, τα οποία κλέβονται από τις κοινωνίες και το μέλλον σας.

Τιμή και δόξα στον Γρηγόρη Λαμπράκη. Δεν είναι μία μνήμη κενή περιεχομένου, που απλώς αναφερόμαστε στο τότε. Το τότε έχει σημασία όταν μπορεί να φωτίσει τα νήματα, που δείχνουν τον δρόμο, που δείχνουν τους μεγάλους δρόμους της ιστορίας και πώς μπορούμε να στήσουμε, να φτιάξουμε κινήματα, τα οποία θα ελέγχουν το μέλλον μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλευσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλευσης Ελευθερίας): Μολονότι, η Αίθουσα, είναι και πάλι άδεια, η δική μας ψυχή είναι γεμάτη από ευγνωμοσύνη για τον Γρηγόρη Λαμπράκη, γι' αυτόν τον άνθρωπο που αποτέλεσε και συγκρότησε υπόδειγμα ανθρωπισμού, υπόδειγμα κοινωνικής ευαισθησίας, υπόδειγμα αυταπάρνησης, αλληλεγγύης, προσφοράς, αλtruισμού, αλλά και υπόδειγμα θάρρους, γενναιότητας, πολιτικής ανυπακοής, υπόδειγμα αγωνιστικότητας, υπόδειγμα αταλάντευσης μάχης και αγώνα για την ειρήνη, για τα δικαιώματα των ανθρώπων, για τη δικαιοσύνη, για τη δημοκρατία.

Χρειάστηκε να επιμεινουμε -και να επιμεινουμε προσωπικά- για να γίνει αυτή η επετειακή αναφορά στον Γρηγόρη Λαμπράκη. Είναι το ελάχιστο που του οφείλουμε για το παράδειγμά του, για την παρακαταθήκη του, για την ιστορική του συμβολή σε αυτό που είμαστε. Σήμερα τον τιμάμε και όσοι ήρθαν, γιατί υπάρχουν και αυτοί που δεν ήρθαν, αναφέρθηκαν στο Γρηγόρη Λαμπράκη με λόγια τιμής.

Ποιος ήταν, όμως, ο Γρηγόρης Λαμπράκης για το καθεστώς της εποχής; Ποιος ήταν αυτός ο άνθρωπος που πορεύτηκε μόνος του, μόνος του απέναντι στην απαγόρευση της πορείας ειρήνης του καθεστώτος Καραμανλή, απέναντι στις αστυνομικές

δυνάμεις που τον ακολουθούσαν και τον καταδίωκαν, έχοντας τα χέρια του ανοιχτά και κρατώντας αυτό το πανό με δύο σήματα της ειρήνης και το όνομα της πατρίδας μας, Ελλάς; Γιατί ο πατριωτισμός, ο δικός μας πατριωτισμός και ο πατριωτισμός γενικότερα, είναι συνυφασμένος με την αγάπη για τον άνθρωπο και την αγάπη για τη δημοκρατία.

Για το καθεστώς Καραμανλή της εποχής ο Γρηγόρης Λαμπράκης ήταν ένας παράνομος, ήταν αυτός που αφήφισε την απαγόρευση, ήταν αυτός που επέμεινε και έκανε μόνος του την απαγορευμένη πορεία ειρήνης τον Απρίλιο του 1963, όταν οι αστυνομικές δυνάμεις συνελάμβαναν και περιόριζαν όποιον είχε σκοπό να πορευθεί για την ειρήνη, για αυτό το ύψιστο αγαθό. Συνελάμβαναν και περιόριζαν οι δυνάμεις του καθεστώτος. Και ο Μίκης Θεοδωράκης, ήταν ανάμεσα σε εκείνους που συνελήφθησαν και περιορίστηκαν από τις αστυνομικές δυνάμεις της εποχής.

Ο Γρηγόρης Λαμπράκης δεν ήταν, λοιπόν, ένας υπάκουος τηρητής του νόμου. Ήταν ένας άνθρωπος που γνώριζε πολύ καλά ότι όταν οι νόμοι των ανθρώπων έρχονται σε σύγκρουση με το δίκαιο των ανθρώπων, η δική μας υποχρέωση είναι να υπερασπιζόμαστε το δίκιο των ανθρώπων με ανυπακοή σε εκείνους τους νόμους και σε εκείνες τις εξουσίες που αδικούν.

Αρα, η τιμή στη μνήμη του Λαμπράκη δεν είναι φυσικά μια ελεγγεία στην τυφλή νομιμοφροσύνη. Αντίθετα, η τιμή στη μνήμη του Λαμπράκη είναι η τιμή σε εκείνους που τολμούν να ψηφούν την υποκριτική και επίπλαστη νομιμότητα, γνωρίζοντας, ποιο είναι το δίκαιο.

Και ο Λαμπράκης συμβολίζει και θα συμβολίζει πάντα στις ψυχές μας, το υπόδειγμα της πολιτικής ανυπακοής που θα εμπνέει διαχρονικά τους ανθρώπους που ψηφούν τους άδικους νόμους, που ενέπνευσε τους φοιτητές που εξεγέρθηκαν για την ειρήνη στις δεκαετίες του '50, του '60, του '70, τους φοιτητές του Πολυτεχνείου εδώ στην Ελλάδα -καταληψίες θα ήταν αυτοί για τον κ. Μητσοτάκη και παράνομοι-, τους ανθρώπους που και σήμερα σε όλο τον κόσμο και τη νέα γενιά σε όλο τον κόσμο και τους φοιτητές και αποφοίτους των καλύτερων πανεπιστημίων σε όλο τον κόσμο, που σήμερα μιλούν για την ειρήνη, σήμερα μιλούν για τη δικαιοσύνη, σήμερα μιλούν για την απαγορευμένη λέξη, τη γενοκτονία που διαπράττεται στην Παλαιστίνη, τους ανθρώπους που σήμερα τολμούν και ρισκάρουν και διακινδυνεύουν τα πτυχία τους και την πορεία τους, γιατί αναγνωρίζουν τι είναι πιο σημαντικό. Και πιο σημαντικό είναι ο άνθρωπος. Πιο σημαντικό είναι να παραμένουμε άνθρωποι. Πιο σημαντικό είναι να μη μας κλείνουν το στόμα κονδύλια και συμφέροντα την ώρα που δολοφονούνται παιδιά.

Προσωπικά θέλω να πω ότι ντρέπομαι για τον Πρωθυπουργό αυτής της χώρας, τον κ. Μητσοτάκη, που χθες ανήρτησε μια εκτενέστατη δημόσια παρέμβαση. Μίλησε για τα πάντα, για μπάσκετ, για την υγεία, για την παιδεία. Είχε μία θεματολογία ευρύτατη και δεν βρήκε την ψυχή να πει δυο λόγια, μια λέξη για τη Γάζα, για την Παλαιστίνη, εκεί όπου σήμερα δολοφονούνται παιδιά, εκεί όπου σήμερα παιδιά και μωρά δεν έχουν πρόσβαση στην τροφή, στο νερό, στην υγειονομική βοήθεια και κάλυψη. Πεθαίνουν παιδιά, χιλιάδες παιδιά κι εσείς δεν μιλάτε!

Ο Λαμπράκης σήμερα τι θα έκανε, λέτε; Θα καθόταν autárησκα εκεί ή θα ήταν στον δρόμο με τη σημαία της Παλαιστίνης; Εγώ πιστεύω το δεύτερο. Πιστεύω ότι θα ήταν στον δρόμο. Πιστεύω ότι θα αγωνιζόταν δίπλα στους αδύναμους. Θα ήταν στη Γάζα και θα παρείχε ιατρική κάλυψη, με όποιον τρόπο μπορούσε, στα παιδιά και στους ανθρώπους. Δεν θα ήταν στρογγυλοκαθισμένος σε μία θέση εξουσίας, ούτε θα καμάρωνε ότι όλα καλά γίνονται, την ώρα που αφήνονται να πεθαίνουν και δολοφονούνται από βόμβες και επελάσεις τόσοι και τόσοι αθώοι άνθρωποι.

Η υπόθεση Λαμπράκη είναι σύγχρονη όσο ποτέ. Η πορεία και η μνήμη αυτού του ανθρώπου, που του αφαιρέθηκε η ζωή τόσο πρόωρα, στα 51 του χρόνια, στο άνθος της ζωής και της συμβολής του, είναι μια βαριά και πολύτιμη παρακαταθήκη για όλους μας. Δεν είναι τυχαίο ότι, μετά τη δολοφονία του, οδηγήθηκε σε παραίτηση ο Καραμανλής διερωτώμενος: «Ποιος κυβερνάει αυτό τον τόπο;».

Αλλά δεν είναι και τυχαίο ότι και σήμερα παριστάνετε ότι δεν

ξέρετε ποιος κυβερνάει αυτόν τον τόπο. Αυτοί που κρατούν στο χέρι τους τους κυβερνώντες. Αυτοί που κρατάνε στην τσέπη τους τους κυβερνώντες. Αυτοί που τροφοδοτούν και χειραγωγούν το παρακράτος μέσα στο κράτος.

Δεν γίνεται να κάνουμε επετειακές αναφορές στη μνήμη του Λαμπράκη και να μη μιλάμε θαρρετά για το παρακράτος, κύριοι. Ποιο είναι το παρακράτος; Είναι κάτι άσχετο και άγνωστο. Ποιο είναι το παρακράτος; Ποιοι ήταν ο Κοτζαμάνης και ο Εμμανουηλίδης; Κάποιοι τυχαίοι και περαστικοί με ένα τρίκυκλο, όπως παρουσιάστηκε στην αρχή με μια ανακοίνωση ότι υπήρξε ατύχημα, αντίστοιχη με τις ανακοινώσεις που βγήκαν σε αυτή την περίοδο από πρόθυμα εισαγγελικά κονδύλια και κοντύλια;

Δεν υπήρξε έγκλημα για τις υποκλοπές. Δεν υπήρξε έγκλημα στα Τέμπη. Διαβεβαιώσεις ότι το προφανές δεν συνέβη και μία κολοσσιαία επιχείρηση συγκάλυψης που στήθηκε γύρω από τη δολοφονία Λαμπράκη και θα είχε ευοδωθεί, αν δεν υπήρχε το θάρρος του ανακριτή Σαρτζετάκη και το θάρρος του εισαγγελέα Παύλου Δελαπόρτα, που αφήφισε τις πιέσεις, αφήφισε τους μηχανισμούς και είπε το έγκλημα, έγκλημα. Είπε το έγκλημα, έγκλημα. Αυτό που δεν κάνετε σήμερα εσείς ούτε για το έγκλημα των Τεμπών, ούτε για τη γενοκτονία στην Παλαιστίνη.

Κυρίες και κύριοι, προσωπικά αισθάνομαι την υποχρέωση να πω ότι το παράδειγμα του Γρηγόρη Λαμπράκη είναι εκείνο που πρέπει να φωτίζει την πορεία Βουλευτών και εκπροσώπων του λαού. Το παράδειγμα του Γρηγόρη Λαμπράκη, του ανθρώπου που επέμενε να οδοιπορεί απέναντι στις απαγορεύσεις και επέμενε να μιλά για την ειρήνη απέναντι στη λογοκρισία και στη φίμωση, είναι αυτό που μπορεί να φωτίσει τον δρόμο μας. Είναι κι αυτό που εμπνέει τους ανθρώπους και τη νέα γενιά.

Η ειρήνη είναι υπόθεση αγώνα, πολλές φορές σκληρού. Η ειρήνη είναι κάτι που το βλέπουν απειλητικό εκείνοι που απεργάζονται την αιματοχυσία και τη γενοκτονία. Αυτοί που μιλούν για την ειρήνη απειλούν τα καθεστώτα που θέλουν τους πολίτες υποταγμένους και έμφοβους. Κι εμείς, όταν μιλάμε και όταν αγωνιζόμαστε για την ειρήνη, πάντα έχουμε στον νου μας ότι οι άνθρωποι το έκαναν αυτό διαχρονικά με κόστος, με κίνδυνο και με απόλυτη συνείδηση ότι αυτή είναι η υπέρτατη υποχρέωσή μας.

Τιμή και δόξα στον Γρηγόρη Λαμπράκη και υπέρτατη τιμή είναι να συνεχίσουμε το έργο του, το παράδειγμά του και στο σήμερα να αγωνιστούμε για ειρήνη στην Παλαιστίνη!

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία Πρόεδρε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή των Ελλήνων τιμά σήμερα τη μνήμη του Γρηγόρη Λαμπράκη. Παράλληλα, δύο αίθουσες του Κοινοβουλίου μας θα λάβουν τα ονόματα των αγωνιστών της δημοκρατίας, του Αλέκου Παναγούλη και του Γρηγόρη Λαμπράκη. Η διατήρηση της μνήμης ζωντανής όσων κοινοβουλευτικών ανδρών και όσων προσέφεραν σε αυτόν τον τόπο, με τίμημα ακόμα και την ίδια τους τη ζωή, δεν είναι μόνο μία απλή υποχρέωση της πολιτείας.

Και η αναφορά αυτή δεν είναι και δεν πρέπει να είναι κενή περικοχισμού. Η διατήρηση της μνήμης, η απόδοση τιμής είναι ουσιαστική πολιτική πράξη. Είναι κατάσταση προσωπικής και συλλογικής ευθύνης.

Διακομματικά η Βουλή των Ελλήνων έχει εναποθέσει στο πάνθεον των ηρώων της δημοκρατίας το δικό της ιστορικό μερίδιο: Γρηγόρης Λαμπράκης το 1963, Αλέκος Παναγούλης και Παύλος Μπακογιάννης το 1989.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εικόνα του Γρηγόρη Λαμπράκη να τρέχει στην πορεία της ειρήνης κρατώντας στα χέρια του μαύρο πανό με την επιγραφή «ΕΛΛΑΣ» είναι μία από τις εμβληματικές στιγμές της σύγχρονης Ιστορίας μας και συνέβη έναν μήνα πριν από τη δολοφονία του, την άνοιξη του 1963.

Γιατρός, αφοσιωμένος στην επιστήμη του και στις αρχές της,

δεν έπαιρνε ποτέ χρήματα από τους φτωχούς, διακεκριμένους επισημόνους που συνδύαζε τα επιστημονικά και πνευματικά του ενδιαφέροντα με την αγάπη του για τον αθλητισμό, ένας από τους πιο αγαπητούς εκπροσώπους του λαού στη Βουλή, μαραθωνοδρόμος της ειρήνης που τροφοδοτούσε την έξαρση και τον ρομαντισμό, ο Γρηγόρης Λαμπράκης επάνω του τράβηξε την προσοχή και το φονικό βλέμμα των πιο σκοτεινών δυνάμεων του τόπου.

Σήμερα εδώ, στο Κοινοβούλιο μας, εξήντα δύο χρόνια μετά, η δολοφονία Λαμπράκη από το μετεμφυλιακό παρακράτος είναι δυστυχώς γεγονός τετελεσμένο, αλλά και ιστορικά αναμφισβήτητο σε όλες τις ερμηνευτικές διαστάσεις του, μια κομβική στιγμή όπου ένα συνονθύλευμα κλεπτών, βιαστών, δωσίλογων και κάθε ειδους κακοποιών στοιχειών έδρασαν βίαια σε βάρος της δημοκρατίας, εντείνοντας το κλίμα ανασφάλειας.

Έχοντας, λοιπόν, τη γενική εικόνα, την άνεση της χρονικής απόστασης, αλλά και την κατακτημένη μέσα από εθνικές περιπέτειες πολιτειακή νηφαλιότητα οφείλουμε πάντα να κρατάμε ανοιχτό και να επικαιροποιούμε το κεφάλαιο των αιτιών που οδηγούν στις έκρυθμες καταστάσεις και να αναρωτιόμαστε ποιες θα ήταν οι σκέψεις αυτών των μεγάλων ανδρών για τα σημερινά προβλήματα του τόπου μας. Τι θα σκεπτόταν και τι θα μας συμβούλευε σήμερα ο Γρηγόρης Λαμπράκης, ο μαχητής Βουλευτής, που ξεκίνησε από τη φιλελεύθερη οικογένεια και προσέγγισε τα ιδανικά της Αριστεράς της εποχής εκείνης; Μήπως, όπως ακριβώς ξεπέρασε ο ίδιος τις μισαλλοδοξίες και τις ψυχώσεις του εμφυλίου πολέμου, μας καλούσε σήμερα να ορθώσουμε το ανάστημά μας στη σύγχρονη λαίλαπα του λαϊκισμού και να θωρακίσουμε ακόμα περισσότερο το πολίτευμά μας;

Κυρίες και κύριοι, επιτρέψτε μου και μία προσωπική αναφορά στο σημείο αυτό. Ήμουν μαθητής 13 ετών, το 1989, ένας μικρός μαχητής στις τάξεις της μαθητικής νεολαίας της Νέας Δημοκρατίας, της Μ.Α.ΚΙ., και θυμάμαι με μεγάλη συγκίνηση τότε...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Για τον Τεμπονέρα θα πείτε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): ...τον Αρχηγό μας και Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Μητσotάκη να τοποθετεί ως Βουλευτής Επικρατείας του κόμματός μας τον εμβληματικό και αξεπέραστο Πρόεδρο της Νεολαίας Λαμπράκηδων, τον παγκοσμίου εμβέλειας μουσικοσυνθέτη Μίκη Θεοδωράκη και λίγους μήνες μετά -ποιος;- ο μυθικός Μίκης Θεοδωράκης να αναλαμβάνει Υπουργός Επικρατείας στην κυβέρνηση Κωνσταντίνου Μητσotάκη.

Αυτή τη μετουσίωση, αυτό το πάντρεμα γενναιότητας ψυχής και δημοκρατίας που πρέσβευε ο Γρηγόρης Λαμπράκης και το οποίο

οφείλουμε και σήμερα να θυμόμαστε, πρέπει να μας παρακινεί να ορθώσουμε θεσμικό ανάστημα στις δυνάμεις του λαϊκισμού, του αντιποσητισμού και του μηδενισμού κάθε αρχής και κάθε αξίας.

Αυτήν τη γενναιότητα ψυχής, αυτήν την ευγένεια και καλλιέργεια, αυτό το ήθος, όχι την πουριτανική ηθική που έρχεται και παρέρχεται, αλλά το ήθος είχε και ο μεγάλος Μίκης Θεοδωράκης, όταν συμπορεύτηκε με την παράταξή μας τιμώντας τότε όχι τη Νέα Δημοκρατία, αλλά τους αγώνες όλων για τη δημοκρατία και τον κοινοβουλευτισμό.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τεμπονέρας...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Θα ήταν βέβηλο να πει κάποιος ότι ο άνθρωπος που ταξίδεψε με τη μουσική του στα πέρατα του κόσμου το Γρηγόρη Λαμπράκη και τους αγώνες του Γρηγόρη Λαμπράκη, ο Μίκης Θεοδωράκης, έγινε νεοδημοκράτης. Όμως, τι συνέβη τότε; Κατάλαβε ο εθνικός μας μουσικοσυνθέτης -και ανυψώθηκε πέρα των στενών κομματικών ορίων, ειδικά μετά τη δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη- πως οι υπερβάσεις για την πατρίδα ήταν το μεγάλο, το διαχρονικό μήνυμα του Γρηγόρη Λαμπράκη. Εκείνη τη χρονική στιγμή έπρεπε να γίνει πράξη και το έκανε!

Έτσι και σήμερα, εδώ, μέσα στο ναό της δημοκρατίας, αποδίδουμε ποικιλότητα τιμή στον Γρηγόρη Λαμπράκη. Ας μη βγει επιθετικός λόγος του ενός εναντίον του άλλου. Ας μην αφήσουμε τα μικρά και μικροπρεπή να υπερκαλύψουν τα μεγάλα και ευγενή ιδανικά.

Πολιτικοί άνδρες, όπως ο Γρηγόρης Λαμπράκης, ανήκαν ασφαλώς σε πολιτικές παρατάξεις, αλλά το μεγάλο πέρασμα στο πένθετο των ηρώων τούς κάνει κτήμα και προμετωπίδα κάθε γνήσιου δημοκράτη Έλληνα. Οι αγωνιστές εκφράζουν ταυτόχρονα και χιλιάδες ανώνυμους αγωνιστές και οι αγωνιστές δεν ανήκουν σε κόμματα ή χρώματα ή ιδεολογίες, αλλά ανήκουν στην ιστορία της χώρας και είναι παραδείγματα για τη νέα γενιά, για το μέλλον της πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή εις μνήμη του Γρηγορίου Λαμπράκη.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

Αιώνία του η μνήμη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η ειδική συνεδρίαση εις μνήμη Γρηγορίου Λαμπράκη και η τήρηση ενός λεπτού σιγής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα ως προς τις επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν σήμερα 26 Μαΐου 2025:

Η υπ' αριθμ. 900/14-5-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Μαυρουδή Βορίδη.

Οι υπ' αριθμ. 897/13-5-2025, 905/16-5-2025 επίκαιρες ερωτήσεις καθώς και η υπ' αριθμ. 4277/27-3-2025 ερώτηση θα απαντηθούν από τον Αναπληρωτή Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Κωνσταντίνο Κυρανάκη.

Οι υπ' αριθμ. 906/16-5-2025, 915/19-5-2025, 916/19-5-2025, 919/19-5-2025 και 921/19-5-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γεώργιο Κώτση.

Η υπ' αριθμ. 917/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Αθανάσιο Πετραλιά.

Η υπ' αριθμ. 2895/27-1-2025 ερώτηση θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Παρασκευή Χαραλαμπίδου.

Οι υπ' αριθμ. 903/16-5-2025, 920/19-5-2025, 923/19-5-2025, 925/19-5-2025 και 928/19-5-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Υγείας κ. Μάριο Θεμιστοκλέους.

Οι υπ' αριθμ. 910/16-5-2025 και 929/19-05-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Νικόλαο Ταγαρά.

Η υπ' αριθμ. 926/19-05-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Νικόλαο Τσάφο.

Η υπ' αριθμ. 912/16-5-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης, κ. Λάζαρο Τσαβδαρίδη.

Η υπ' αριθμ. 918/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κωνσταντίνο Καραγκούνη.

Η υπ' αριθμ. 913/18-5-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Τροφίμων κ. Διονύσιο Σταμενίτη.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πόσες θα συζητηθούν συνολικά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Θα συζητηθούν είκοσι δύο ερωτήσεις.

Ξεκινάμε με τη συζήτηση της τέταρτης με αριθμό 900/14-5-2025 επίκαιρης ερώτησης πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαου Καραθανασόπουλου προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, με θέμα: «Χωρίς νερό, τροφή, χρήματα και νομιμοποιητικά έγγραφα οι μετανάστες εργάτες γης της Νέας Μαυμάδας μετά την καταστροφική πυρκαγιά».

Θα απαντήσει ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Μαυρουδής Βορίδης.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η πυρκαγιά της 13^{ης} Μαΐου του τρέχοντος έτους έριξε και πάλι το φως στο πού βασίστηκε και ανάδειξε χαρακτηριστικά, που στηρίχθηκε αυτό το μεγάλο γεγονός της εξωστρέφειας της οικονομίας και της δυτικής Ελλάδας, πού βασίστηκε το θαύμα αυτό του κόκκινου χρυσού της φράουλας. Και δεν βασίστηκε πουθενά αλλού παρά στα φραουλοχώρα της ντροπής και στις συνθήκες διαβίωσης των εργατών γης, μεταναστών, οι οποίοι είναι οι σύγχρονοι άνθρωποι «ποντίκια».

Έτσι, λοιπόν, η κατάσταση αυτή της πυρκαγιάς φωτίζει τις απaráδεκτες και απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης, αλλά και εργασίας των ανθρώπων αυτών δεκαετίες τώρα. Δεν είναι τωρινό το φαινόμενο. Πάνω εκεί βασίστηκε το θαύμα του κόκκινου χρυσού: Εκμετάλλευση, απάνθρωπες συνθήκες εργασίας, απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης σε εγκαταλελειμμένα θερμοκήπια, χωρίς τουαλέτες, τρεχούμενο νερό, χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Και αυτές οι απάνθρωπες συνθήκες αποτελούν υγειονομική βόμβα. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι οι περιοχές του βόρειου Νομού Ηλείας και του νότου της Αχαΐας είναι σε καραντίνα αυτή τη στιγμή και για τους εργαζόμενους μετανάστες, αλλά και για τους μόνιμους κατοίκους, για να μην αναφέρουμε την τρομοκρατία, τους τραυματισμούς, τις δολοφονίες, τα εργατικά ατυχήματα πριν από έξι μήνες αλλά και τις πυρκαγιές που επαναλαμβάνονται.

Απ' αυτήν την άποψη, κύριε Υπουργέ, το ερώτημα είναι πολύ σαφές. Πρώτον, τι μέτρα πήρατε μετά την εκδήλωση της πυρκαγιάς για να διασφαλιστούν στους ανθρώπους αυτούς που έχασαν τα έγγραφά τους, το ό,τι περιουσιακό στοιχείο είχαν, όπως ρούχα, τρόφιμα, ταξιδιωτικά έγγραφα; Πώς εκφράστηκε, δηλαδή, η στήριξη της πολιτείας σε αυτόν τον κόσμο; Πάνω από χίλια άτομα έχασαν το βιός τους επί της ουσίας και παραμένουν εγκλωβισμένοι χωρίς χαρτιά στην περιοχή αυτή.

Άρα, λοιπόν, το πρώτο ζήτημα είναι τα μέτρα βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης και, δεύτερον, τι θα γίνει ακριβώς με τα ταξιδιωτικά έγγραφά τους, για να μπορούν είτε να παραμείνουν στην περιοχή είτε να μετακινηθούν σε άλλες περιοχές -γιατί μετακινούνται ανά την Ελλάδα ανάλογα κάθε φορά τις εργασίες- και βεβαίως να μπορούν κάποιοι να επιστρέψουν στα σπίτια τους γιατί σε αρκετούς από αυτούς είχαν βγάλει και εισιτήρια επιστροφής.

Για να μην πάμε στα υπόλοιπα ζητήματα τα οποία είναι πολύ πιο σοβαρά και τα οποία χρειάζονται άμεσης απάντησης από το ίδιο το ελληνικό κράτος. Πόσο μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να μένουν σε τέτοιες συνθήκες διαβίωσης; Είναι ή όχι ευθύνη των εργοδοτών-επιχειρηματιών, που τους απασχολούν, να τους διασφαλίσουν στέγη, τροφή και υγιεινές συνθήκες διαβίωσης; Και μέχρι τότε η πολιτεία θα σφυρίζει αδιάφορα γι' αυτές τις συνθήκες διαβίωσής τους και η Κυβέρνηση- κεντρικό κράτος και η περιφέρεια αλλά και ο δήμος που λένε ότι δεν έχουν ευθύνη γι' αυτήν την κατάσταση; Σηκώνουν τα χέρια τους ψηλά η Περιφέρεια και ο Δήμος Ανδραβίδας - Κυλλήνης γι' αυτές τις απaráδεκτες συνθήκες, οι οποίες αποτελούν και ντροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την απάντησή σας.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, η αλήθεια είναι ότι αναδείξατε το θέμα όχι τώρα μόνο με την ερώτηση, αλλά και σε τηλεφωνική μας επικοινωνία άμεσα μόλις ανέκυψε.

Από την πλευρά του Υπουργείου τώρα, η δημόσια διοίκηση, όπως καταλαβαίνετε, έχει το κάθε σημείο -να το πω- τη δική του ευθύνη. Εμείς ως Υπουργείο Μετανάστευσης εμπλεκόμεθα κυρίως στα ζητήματα της απώλειας διαβατηρίων, των εγγράφων παραμονής και εργασίας.

Επικοινωνήσαμε με την Πρεσβεία του Μπαγκλαντές προκειμένου να προκειμένου να διευκολύνει το όλο ζήτημα και τη διαδικασία. Να σας πω ότι το έχουμε θέσει σε απόλυτη προτεραιότητα, για τους πολίτες των τρίτων χωρών που απασχολούνται στη Μανωλάδα. Αυτοί οι οποίοι ουσιαστικά έχουν άδεια διαμονής για εργασία, αυτοί έχουν δικαίωμα επανέκδοσης αυτών σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 10 του κώδικα μετανάστευσης, υπό την προϋπόθεση της έκδοσης και κατοχής ταξιδιωτικού εγγράφου από τις αρμόδιες προξενικές αρχές της χώρας προέλευσής τους. Σε αυτό συνίσταται η ανάγκη της επικοινωνίας των συγκεκριμένων πολιτών τρίτων χωρών με την πρεσβεία, προκειμένου η πρεσβεία να εκδώσει τα ταξιδιωτικά έγγραφα και εν συνεχεία να εκδοθούν οι άδειες διαμονής.

Η διακρίβωση αυτής της νομιμότητας των πολιτών τρίτων χωρών γίνεται είτε μέσω της υπηρεσίας διαλειτουργικότητας των δημοσίων φορέων με ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα είτε μέσω αναζήτησης στην ηλεκτρονική πορεία φακέλου πολίτη τρίτης χώρας.

Αυτή είναι η μία κατηγορία εργαζομένων εκεί. Η άλλη κατηγορία, η οποία υπάρχει, είναι οι αιτούντες ή οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Αυτοί, λοιπόν, σε περίπτωση απώλειας τίτλου διαμονής τους, οφείλουν να ενημερώσουν οι ίδιοι σχετικά τις αστυνομικές αρχές και κατόπιν να αιτηθούν από την υπηρεσία ασύλου την επαναχορήγησή τους. Σε περίπτωση που δεν έχουν υποβάλει

ακόμα αίτημα διεθνούς προστασίας, τότε θα πρέπει να αιτηθούν τον προγραμματισμό της καταγραφής του αιτήματός τους μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία -επαναλαμβάνω- εμείς είμαστε σε επαφή με την πρεσβεία, προκειμένου να διευκολύνουμε την υποβολή των συγκεκριμένων αιτημάτων, ώστε να μπορέσουν αυτή η απώλεια των εγγράφων που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας πυρκαγιάς, να ρυθμιστεί.

Τώρα, επισημάνετε και μια σειρά από θέματα, τα οποία έχουν να κάνουν με τον τρόπο διαβίωσης. Να πω ότι εδώ υπάρχουν υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις έχουν προβλεφθεί νομοθετικά. Το άρθρο 23 παράγραφος 8 στον κώδικα μετανάστευσης ορίζει ότι οι εργοδότες οφείλουν να ενημερώνουν τις υπηρεσίες των οικείων αποκεντρωμένων διοικήσεων για οποιαδήποτε αλλαγή του καταλύματος του εποχικού εργαζόμενου. Εάν διαπιστωθεί ότι δεν έχει παρασχεθεί κατάλυμα κατάλληλο για διαμονή ή το κατάλυμα που έχει παρασχεθεί δεν πληροί τις προδιαγραφές, υπάρχουν πρόστιμα και επίσης αποκλείεται ο εργοδότης από τη δυνατότητα μετάκλησης.

Αρα, λοιπόν, εδώ νομοθετικά υπάρχει η υποχρέωση αυτή στους εργοδότες. Από πλευράς των φορέων γίνονται οι έλεγχοι, επιβάλλονται τα πρόστιμα.

Να πω εδώ, υπερβαίνοντας τη δική μου αρμοδιότητα, ότι πάντως ο Δήμος Ανδραβίδας - Κυλλήνης σε όλη αυτή την υπόθεση κινητοποιήθηκε. Και έχει προπαθήσει να καλύψει τις υλικές ανάγκες, οι οποίες δημιουργήθηκαν και μιλώντας για τις υπηρεσίες καθαριότητας αλλά και μέσα από μια εκστρατεία βοήθειας για την κάλυψη των βασικών αναγκών σε τρόφιμα, ρουχισμό και νερό. Επιπλέον, βρέθηκαν καταλύματα και τη φιλοξενία τους. Και έδρασε επίσης και η οργάνωση Humanity Greece σε συνεργασία με την Πρεσβεία του Μπαγκλαντές και εκεί ο Δήμος Ανδραβίδας είχε στενή συνεργασία για την επίλυση των ζητημάτων, που προέκυψαν λόγω πράγματι του μεγάλου αριθμού των εργαζομένων εκεί.

Αρα σε αυτή τη φάση βρισκόμαστε. Κυρίως το κομμάτι στο οποίο εμπλεκόμαστε, που είναι το κομμάτι των εγγράφων, σας λέω ότι είμαστε σε συνεννόηση και επιταχύνουμε και επισπεύδουμε αυτή τη διαδικασία σε συνεννόηση και με την πρεσβεία τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Με το τεχνοκρατικό στυλ της απάντησης φαίνεται, κύριε Υπουργέ, ότι δεν έχετε καλή εικόνα της κατάστασης. Και αυτά που σας μεταφέρουν ο δήμος και οι άλλοι είναι λόγια του αέρα. Γιατί εμείς είμαστε καθημερινά εκεί, οι εργαζόμενοι, τα εργατικά κέντρα. Και ζουν αυτοί οι άνθρωποι λόγω ακριβώς αυτής της αλληλεγγύης. Όπως μας καταγγέλλουν, εκτός από την πρώτη μέρα που πήγαν φαγητό και νερό, τις υπόλοιπες μέρες είναι εξαφανισμένοι. Χάρis στην αλληλεγγύη των σωματείων έχουν τροφή, έχουν νερό και έχει σπηθεί κι ένα κέντρο υγείας μέσα στο κοινοτικό γραφείο, που πηγαίνουν εθελοντές γιατροί μετά τη βάρδια τους από τα κέντρα υγείας της ευρύτερης περιοχής ή και συνταξιούχοι. Άρα, λοιπόν, δήμος και περιφέρεια είναι επί της ουσίας άφαντοι, την ίδια στιγμή που οι περιφέρειες σας ζήτησαν δωδεκάμισι χιλιάδες εργαζόμενους μέσω της διακρατικής συμφωνίας Ελλάδας - Ινδίας.

Για να κάνει φιόστες η περιφέρεια και να παρουσιάσει την εξωστρέφεια της δυτικής Ελλάδας δαπανώντας δεκάδες χιλιάδες ευρώ σε ετήσια βάση και τα καλά της φράουλας στο εξωτερικό σε διάφορες εκθέσεις, είμαστε εντάξει. Για να πάρει όμως μέτρα, να συμβάλει σε αυτή την κατάσταση, να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση, τότε δεν κάνει τίποτα. Και μπορεί να λέει ο νόμος ότι είναι υποχρεωμένος εργοδότης να παρέχει στέγαση, αλλά τι γίνεται; Όλοι λένε ότι θέλουν πενήντα, γι' αυτούς τους πενήντα έχουμε ένα κατάλυμα άθλιο και πάλι, αλλά απασχολούν τριακόσιους, πεντακόσιους στη φουλ σεζόν. Αλλά κατά τα άλλα είναι καλυμμένοι με τους πενήντα που ήθελαν. Αυτό είναι ένα ζήτημα πολύ σημαντικό και πάρα πολύ σοβαρό, κύριε Υπουργέ.

Και, δεύτερον, να έρθουμε και στα δικά σας. Λέτε ότι έχετε έρθει σε επαφή με την Πρεσβεία του Μπαγκλαντές. Μόνο που δεν είναι μόνο Μπαγκλαντεσιανοί τα χιλιά αυτά άτομα. Είναι

Μπαγκλαντεσιανοί στην πλειοψηφία τους. Είναι, όμως, και Πακιστανοί, Ινδοί, Νεπαλέζοι, Αιγύπτιοι, Σουδανοί και Αφγανοί, που τα έχασαν όλα. Αυτήν την καταγραφή εμείς έχουμε. Και, δεύτερον, η Πρεσβεία του Μπαγκλαντές σάς απάντησε ότι σε τρεις μήνες θα πάρουν τα έγγραφά τους.

Γι' αυτό τα εργατικά κέντρα ζητάνε συνάντηση με το Υπουργείο, για να συζητήσουν συγκεκριμένα ζητήματα και πτυχές που αναδεικνύονται, όπως για παράδειγμα τα κουμάντα. Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ποια είναι τα κουμάντα, όπως τα λένε οι εργάτες αυτοί; Είναι οι διαμεσολαβητές. Για να βγάλουν οι άνθρωποι αυτοί, που κάνουν τόσες χιλιάδες χιλιόμετρα, άδεια εργασίας, καταφεύγουν σε αυτά τα κουμάντα. Τους ζητάνε 500 ευρώ το κεφάλι για να επισπεύσουν τη διαδικασία να βγει η άδεια εργασίας σε συνεννόηση με δικηγορικά γραφεία. Τα ίδια κουμάντα είναι, που λένε πού θα πάνε να δουλέψουν, παίρνοντάς τους καθημερινά νταβατζιλίκι.

Όλα αυτά τα πράγματα δεν σχετίζονται με το πώς θα μπορέσουν να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και διαβίωσης αυτών των ανθρώπων; Και βεβαίως μπορεί να μην είναι στην αρμοδιότητά σας οι συνθήκες εργασίας και να είναι του Υπουργείου Εργασίας ή η διαβίωσή τους και η υγιεινή να είναι του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά στο κάτω, κάτω της γραφής χρειάζεται η Κυβέρνηση να πάρει μέτρα γι' αυτή την κατάσταση που είναι άθλια, που είναι απαράδεκτη. Και δεν είναι τυχαίο ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει έλλειψη, γιατί οι περισσότεροι προτιμούν να φύγουν να πηγαίνουν Ιταλία, Ισπανία που είναι σχετικά -όπως λένε, δεν το γνωρίζουμε- πιο ανθρώπινες οι συνθήκες διαβίωσης.

Αυτά είναι σημαντικά θέματα, κύριε Υπουργέ. Και τουλάχιστον από τη μεριά σας πρέπει να δεσμευτείτε ότι θα δείτε τα εργατικά κέντρα της περιοχής που σας ζητούν συνάντηση, για να επισπευσθούν αυτές οι διαδικασίες και να αντιμετωπιστούν και τέτοιου είδους φαινόμενα για διαμεσολαβητές -τα οποία επώνυμα τα καταγγέλλουν οι ίδιοι οι εργάτες γης-μετανάστες- και να αντιμετωπιστούν αυτά τα κυκλώματα εμπορίας επί της ουσίας και δουλεργασίας, γιατί σε τέτοιες συνθήκες έχουμε φτάσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Θα πω το εξής. Εγώ τουλάχιστον μέχρι χθες που έχω δει την αλληλογραφία που έχει έρθει στο γραφείο, αίτημα συναντήσεως από εργατικά κέντρα δεν έχω δεχτεί.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θα αποσταλεί μέσα στις επόμενες μέρες.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Με χαρά -μη διαφωνήσουμε σε αυτό- θα τους δεχτώ. Μου το λέτε εσείς και αν διαβιβαστεί και ένα οποιοδήποτε αίτημα, προφανώς θα τους δεχτώ για να συζητήσουμε το πώς μπορούμε να διευκολύνουμε.

Εγώ θα συμφωνήσω απόλυτα μαζί σας στο ότι πάντως οι εργασιακές συνθήκες γενικώς θα πρέπει να διασφαλίζονται στο επίπεδο του νόμου. Ξέρετε ότι έχει απασχολήσει και στο παρελθόν προφανώς ειδικά το ζήτημα αυτό και είχαν δημιουργηθεί μεγάλα ζητήματα, τα οποία ελπίζω -δεν ξέρω τώρα- να κατανοήθηκε και από τους εργοδότες τους και από τους παραγωγούς ότι αυτά τελικώς καταλήγουν να είναι και πράγματα, που δυσφημίζουν την ίδια την παραγωγή και τους δημιουργούν και στους ίδιους πρόσβλημα.

Με προηγούμενη ιδιότητά μου, του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, όταν είχα συναντηθεί για τα ζητήματα αυτά, είχαν πάντως τεθεί, είχαν επισημανθεί και είχαν δεσμευτεί τότε οι εργοδότες ότι πρόκειται να τα αντιμετωπίσουν.

Προφανώς πρέπει πάντοτε να ασκείται εδώ ο εποπτικός ρόλος του κράτους, πρέπει να υπάρχει αυξημένη ευαισθησία ως προς αυτό. Νομίζω ότι σε αυτό δεν διαφωνούμε. Και ξαναλέω ότι παρότι δεν είναι δική μας αρμοδιότητα αυτή, στο συγκεκριμένο θέμα το οποίο έχει ανακύψει -γιατί εδώ έχουμε και ένα συγκεκριμένο θέμα καταλυμάτων και στέγασης, το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί- εκείνο που μπορώ να πω είναι πως θα μεταφέρω και στα σημεία τα κυβερνητικά που πρέπει να μεταφερθούν, την ανάγκη και οι έλεγχοι και οι συνεννοήσεις να γίνουν, να επισπευ-

σθούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα ζητήματα που αναφέρονται.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 2895/27-1-2025 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αθανάσιου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Τεράστια η δεξαμενή αδιόριστων επιτυχόντων του ΑΣΕΠ από τον διαγωνισμό 2Γ/2022».

Στην ερώτηση θα απαντήσει η Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Παρασκευή Χαλαμπογιάννη.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, η συγκεκριμένη ερώτηση είναι γραπτή ερώτηση από τις 27 Ιανουαρίου. Ελπίζω επί της αρχής να συμφωνήσουμε ότι δεν είναι καλή πρακτική ερωτήσεις να μην παίρνουν απάντηση, ειδικά ερωτήσεις οι οποίες δεν τις κάνουμε για χόμπι, αλλά αφορούν τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων.

Το πρόβλημα αφορά τον γραπτό διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, που έλαβε χώρα τον Μάρτιο του 2023. Είχαμε 14.837 επιτυχόντες, εκ των οποίων οι 12.691 είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και 2.146 ανθρωπίνης εκπαίδευσης. Έχουν βγει τρεις προκηρύξεις μέχρι στιγμής για τους επιτυχόντες. Είναι η 1ΓΒ με 140 θέσεις στην υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας, η 2ΓΒ με 1.843 θέσεις ΤΕ, εκ των οποίων οι 1.100 έχουν κληθεί να αναλάβουν υπηρεσία και η 2ΓΒ με 4.276 θέσεις ΠΕ.

Με βάση αυτά τα οποία έχουμε ακούσει δημόσια από τον ΑΣΕΠ και από την Κυβέρνηση αναμένονται άλλες δύο προκηρύξεις περίπου 2.000 θέσεις για υποψηφίους ΤΕ -τώρα σας αναφέρω το κείμενο που είναι στις 27 Ιανουαρίου, γιατί έχουν τρέξει κάποιες εξελίξεις- και 4.000 για ΠΕ.

Αν αυτός είναι ο σχεδιασμός, αυτό σημαίνει ότι στην καλύτερη περίπτωση θα έχουμε τουλάχιστον 5.000 επιτυχόντες ΠΕ, που θα μείνουν αδιόριστοι. Νομίζουμε ότι δεν περισσεύουν αυτοί οι άνθρωποι. Το κράτος δεν έχει την πολυτέλεια να κάνει γραπτούς διαγωνισμούς, να έχεις ανθρώπους που πετυχαίνουν και μετά σε 5.000 ανθρώπους να λες «δεν θα σας χρειαζόμαστε». Και σε καμία περίπτωση δεν υπήρχε αυτή η ενημέρωση και εξαρχής. Δεν υπήρχε ενημέρωση ότι είναι διαγωνισμός για τόσες θέσεις, ότι θα πάρουμε τους τόσους χιλιάδες πρώτους κ.λπ.. Υπήρχε το στάτους αυτών που πέτυχαν και αυτών που δεν πέτυχαν.

Επίσης, ξέρετε, ότι τεράστια δεξαμενή είναι στο διοικητικό, οικονομικό και στο νομικό. Σε αυτά τα πτυχία είναι τεράστια η δεξαμενή αυτών που πέτυχαν και αυτοί οι οποίοι δεν έχουν διοριστεί.

Άρα τα δύο ερωτήματα που θέλουμε να σας κάνουμε είναι: Εξετάζει το αρμόδιο Υπουργείο το μέτρο του να μη γίνει διαγωνισμός σε κλάδους-ειδικότητες στις οποίες υπάρχουν ήδη επιτυχόντες. Δηλαδή αυτοί οι άνθρωποι να μπούν σε έναν πίνακα επιτυχόντων, όπως επετηρίδα -υπάρχουν λύσεις- έτσι ώστε όταν προκηρυχθούν θέσεις, να μπορέσουν αυτοί να αναλάβουν την υπηρεσία τους ή να κάνουν αίτηση;

Και σκοπεύετε να προχωρήσετε σε νομοθετική ρύθμιση περί κοινής συνεδρίασης της ολομέλειας του ΑΣΕΠ με τον Υπουργό Εσωτερικών και επικεφαλής τον κοινοβουλευτικά εκπροσωπούμενων δημοκρατικών κομμάτων, ώστε να επιτευχθεί αρτιότερος προγραμματισμός των προσλήψεων;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς να απολογηθώ για την καθυστερημένη ανταπόκριση, κύριε Ηλιόπουλε.

Πάμε τώρα λίγο να αναλύσω τα στοιχεία που αφορούν τον 1^ο πανελλήνιο γραπτό διαγωνισμό του ΑΣΕΠ. Θα ήθελα να δούμε τα επίσημα αριθμητικά στοιχεία, καθώς επίσης και τις προβλέψεις του νόμου, για να είμαστε όλοι στην ίδια σελίδα και να μην

υπάρχουν υποθέσεις επί του ζητήματος.

Μετά από πάρα-πάρα πολλά χρόνια θεσμοθετήθηκε ο πανελλήνιος γραπτός διαγωνισμός ως το βασικό, το κεντρικό, εργαλείο στελέχωσης για θέσεις πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης κάθε δύο χρόνια σταθερά.

Γιατί αυτό είναι πάρα-πάρα πολύ κρίσιμο, και εδώ πρέπει να τελειώνουμε με τις τυχόν παρανοήσεις; Γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό να αλλάξουμε το μοντέλο των προσλήψεων που γίνονταν μέχρι σήμερα. Πρέπει να αντιστρέψουμε τη διαδικασία και επί της ουσίας να έχουμε την κατάταξη των υποψηφίων και μόλις δοθεί η έγκριση της πρόσληψης να γίνεται τάχιστα ο συγκεκριμένος διορισμός.

Αυτό πώς επιτυγχάνεται; Επιτυγχάνεται με την καινούργια διαδικασία που κάναμε. Εξηγώ: Πόσοι πέρασαν το πρώτο στάδιο; Κατ' αρχάς δεν υπήρχε καμία παρανόηση για το πρώτο ή το δεύτερο στάδιο, κύριε Ηλιόπουλε. Είναι σαφής ο νόμος. Ο νόμος λέει ότι στο πρώτο στάδιο της προκήρυξης σηκώνουν το χέρι και έρχονται να προσέλθουν για εξετάσεις οι άνθρωποι οι οποίοι επιθυμούν να διοριστούν στο Δημόσιο με το τυπικό προσόν του διορισμού τους. Άρα δεν ανακοινώθηκαν οι θέσεις στο πρώτο στάδιο, όπως συμβαίνει και στον τωρινό πανελλήνιο γραπτό διαγωνισμό, ακριβώς για να πετύχουμε την επιτάχυνση που θέλουμε. Σήκωσαν, λοιπόν, το χέρι και πέρασαν τη βάση 14.837, που λέτε και εσείς σωστά στην ερώτησή σας.

Εδώ να ξεκαθαρίσουμε, λοιπόν, ότι, λόγω αυτής της συνθήκης, όποιος πέρασε τη βάση δεν είναι και διοριστέος αυτόματα. Το εξηγώ διότι, αντιλαμβάνεστε, ότι η ανάγκη που έχει η υπηρεσία μπορεί να είναι για κτηνίατρο και εγώ στη δεξαμενή των επιτυχόντων, που έχουν περάσει τη βάση, να έχω έναν διοικητικό υπάλληλο. Οι υπηρεσίες καθορίζουν τις ανάγκες τους και αυτές προτεραιοποιούμε σε επίπεδο Υπουργείου Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις κυβερνητικές προτεραιότητες.

Άρα από αυτήν τη δεξαμενή, για να πάμε στα νούμερα, από τους προγραμματισμούς προσλήψεων του 2022 και του 2023 προκηρύχθηκαν 141 θέσεις για την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, 1.843 θέσεις Τεχνολογικής Εκπαίδευσης σε όλους τους φορείς του Δημοσίου, ομοίως 4.276 θέσεις Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και 82 θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού.

Τι άλλο έκανε η Κυβέρνηση, προκειμένου να επιταχυνθεί αυτή η διαδικασία που μόλις σας περιγράψα, δηλαδή της απορρόφησης και της επιτάχυνσης στις συγκεκριμένες προσλήψεις; Αποφάσισε ότι θα απορροφήσει για τους προγραμματισμούς προσλήψεων του 2024 και το 2025. Τι σημαίνει αυτό; Ότι έχουν ήδη προκηρυχθεί 2.084 θέσεις Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και μέχρι το τέλος της εβδομάδας πάνω από 4.300 θέσεις Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένων και ενθέσεων της ΑΑΔΕ, που δεν είχαν επιτυχόντες, και μέσα στο καλοκαίρι προκήρυξη για περίπου 200 θέσεις στη ΜΟΔ.

Συνολικά, λοιπόν, αυτό μας κάνει το εξής αποτέλεσμα: Για τους 14.837 υποψηφίους που έχουν περάσει τη βάση ή έχουν δρομολογηθεί ή θα δρομολογηθούν 13.000 θέσεις. Θα μου πείτε ότι απομένουν και άλλοι στη δεξαμενή. Έχουμε τεράστια απόκλιση βέβαια στην αναφορά της ερώτησής σας, αλλά θα μου πείτε απομένει κόσμος. Σας ενημερώνω, λοιπόν, υπεύθυνα ότι 1.371 επιτυχόντες δεν υπέβαλαν καμία αίτηση στον προηγούμενο διαγωνισμό, καθώς επίσης και 736 δεν αποδέχτηκαν τον διορισμό τους. Άρα, αν ήθελα, λοιπόν, να κάνω μια απλή αφαίρεση, δεν μένει κανένας επιτυχόντας στη δεξαμενή.

Πηγαίνοντας όμως πιο συγκεκριμένα στα στοιχεία, μπορεί να έχουμε κλάδους που δεν έχω κανέναν επιτυχόντα προς διάθεση και έχω και κλάδους που μπορεί να έχω εκεί μια δεξαμενή επιτυχόντων. Γι' αυτόν τον λόγο, λοιπόν, η Κυβέρνηση έχει αποφασίσει ότι θα δώσει την ευκαιρία σε αυτούς τους ανθρώπους, εξετάζοντας παράταση των πινάκων τους, προκειμένου να δηλώσουν στην επόμενη προκήρυξη για το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό των εν λόγω προγραμματισμών 2024 και 2025 για τη ΜΟΔ, που μόλις σας προανέφερα, και βεβαίως να εξετάσουμε το δεδομένο ότι σε τυχόν αναπληρώσεις που ζητηθούν από αυτήν τη δεξαμενή, τη μεγάλη, των δεκατριών χιλιάδων θέσεων που έχουν προκηρυχθεί, να μπορέσουν να πληρώσουν αυτοί οι άνθρωποι τις συγκεκριμένες θέσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κοιτάτε, εγώ κρατάω αυτό που είπατε, ότι με βάση τις προκηρύξεις που θα βγούνε θα μιλάμε ότι θα έχουν προκηρυχθεί σχεδόν 13.000 θέσεις. Το κρατάω αυτό, είναι σημαντικό γιατί ακούγεται πρώτη φορά. Γιατί μέχρι τα δεδομένα που είχαμε μέχρι στιγμής, ξαναλέω, επειδή το Υπουργείο δεν είχε απαντήσει, η εικόνα ήταν ότι 5.000 άνθρωποι θα μείνουν εκτός, 5.000 άνθρωποι, οι οποίοι έχουν πετύχει σε γραπτό διαγωνισμό, τη στιγμή που η χώρα σχεδιάζει καινούργιο γραπτό διαγωνισμό.

Είπατε ότι ο γραπτός διαγωνισμός είναι βασικό, κεντρικό εργαλείο, κάθε δύο χρόνια σταθερά κ.λπ.. Νομίζω ότι δεν σας τιμά η αξιολόγηση του πρώτου γραπτού διαγωνισμού. Δηλαδή έχουν περάσει δύο χρόνια και ακόμα συζητάμε αυτήν τη στιγμή ότι έχουν προσληφθεί αυτήν τη στιγμή ούτε οι μισοί από αυτούς που είπατε και περιμένουμε ακόμα προκηρύξεις να βγουν και δίνετε παρατάσεις κ.λπ.. Αρα επί της αρχής ότι αυτή η αξιολόγηση δεν πήγε και πολύ καλά ελπίζω -και πραγματικά το λέω ότι ελπίζω- στον επόμενο γραπτό διαγωνισμό να μη συζητάμε δύο χρόνια μετά τον γραπτό διαγωνισμό το αν θα βγουν ή όχι προκηρύξεις και αν θα προσληφθούν ή όχι άνθρωποι.

Μια μικρή παρατήρηση, επιτρέψτε μου, το παράδειγμα με τους κτηνιάτρους δεν είναι και το καλύτερο. Επίσης, δεν τιμά την Κυβέρνηση ότι στον τελευταίο διαγωνισμό, στην τελευταία προκήρυξη, την 3ΓΒ, προκηρύξατε 382 θέσεις σε ειδικότητες που δεν είχατε επιτυχόντες. Δεν το λες πολύ σοβαρό να προκηρύσσεις σε θέσεις που δεν έχεις επιτυχόντες. Και ειδικά το παράδειγμα με τους κτηνιάτρους μην το χρησιμοποιείτε πολύ γιατί θα σας πω ότι έχετε καταφέρει να αφήσετε τη Μαγνησία με έναν κτηνίατρο, η Λήμνος δεν έχει κανέναν κτηνίατρο εδώ και ενάμιση χρόνο και υπάρχουν άνθρωποι που ζουν από αυτό, δεν το κάνουν από χόμπι, εννοώ άνθρωποι στον πρωτογενή τομέα κ.λπ..

Ξαναλέω, μακάρι να ισχύει αυτό το οποίο λέτε, ότι στο τέλος της διαδικασίας θα έχουν υπάρξει 13.000 θέσεις. Γνωρίζω τα νούμερα και σε ποιες θέσεις δεν δέχτηκε κόσμος. Το ξέρετε γιατί δεν δέχεται κόσμος. Γιατί είναι τα μισθολογικά του Δημοσίου, είναι η εντοπιότητα, είναι μια σειρά από ζητήματα που έχουμε συζητήσει πολλές φορές. Δυστυχώς, ως Κυβέρνηση έχετε ανοίξει ξανά το πολυπαιγμένο έργο ότι για όλα φταίνε οι δημόσιοι υπάλληλοι. Αυτό παρακολουθούμε τις τελευταίες μέρες, αλλά το αφήνω αυτό έξω.

Εγώ κρατάω το θετικό της σημερινής συζήτησης, τη δέσμευσή σας ότι σχεδόν κανένας δεν θα μείνει εκτός. Μακάρι να πάει έτσι, γιατί σε αυτούς τους ανθρώπους δεν χρωστάει κανένας χάρη. Με την αξία τους πήγαν, έγραψαν, πέτυχανε. Αν δεν γίνει αυτό, θα μου επιτρέψετε η κρίση μας να είναι ότι στην πραγματικότητα οι γραπτοί διαγωνισμοί γίνονται για να έχουν μια δουλειά τα φροντιστήρια και να βγαίνουν οι ωραίοι τίτλοι στα μέσα ενημέρωσης. Γιατί είχαμε δει τον τίτλο «85.000 δώσανε, πάνω από 14.000 επιτυχόντες», ο κόσμος κατάλαβε ότι θα γίνονται 14.000 προσλήψεις και δύο χρόνια μετά ακόμα το συζητάμε. Κρατάω όμως το θετικό και το εννοώ, τη δέσμευσή σας ότι θα έχουμε προκηρύξεις που θα αφορούν τουλάχιστον 13.000 κόσμο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Υπουργέ, παρακαλώ για τη δευτερολογία σας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να γίνει κατανοητό το εξής, γιατί καταλαβαίνω τη δυσκολία κατανόησης, δεδομένου του γεγονότος ότι το 2019 παραλάβαμε επί της ουσίας ένα σύστημα προσλήψεων με το οποίο κανένας δεν είχε ασχοληθεί. Για πρώτη φορά, λοιπόν, το 2025 θα έχουν προκηρυχθεί και η πλειονότητά τους θα έχει καλυφθεί μέσα στο 2025.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν υπάρχει δυσκολία κατανόησης. Δύο χρόνια πετάγατε χαρταετό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Μου δίνετε, λοιπόν, με αυτήν την ερώτηση τη δυνατότητα να εξηγήσω το μεταρρυθμιστικό έργο της Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά τα ζητήματα στελέχωσης.

Τι βρήκαμε το 2019; Ένα απολύτως κατακερματισμένο και δυσκίνητο θεσμικό πλαίσιο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Ηλιόπουλε, δεν σας διέκοψε κανένας, σας παρακαλώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Απουσία προγραμματισμού προσλήψεων, αποσπασματικά αιτήματα Υπουργών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, καμία συνεκτική συνολική στρατηγική, με αποτέλεσμα διόγκωση του Δημοσίου και δημοσιονομικό εκτροχιασμό. Προσποντολόγιο παραχρημένο και αρτηριοσκληρωτικό, πληθώρα προκηρύξεων χωρίς καμία απολύτως οικονομία κλίμακας. Έμφαση μόνο στα τυπικά προσόντα, με αναντιστοιχία επί της ουσίας υποψηφίων και θέσεων και πλέον μεγάλο μέσο όρο ηλικίας και πλήρη απουσία της έννοιας των δεξιοτήτων, κανένας εκσυγχρονισμός.

Η κυβέρνηση κάνει δύο φάσεις αλλαγών. Η πρώτη: Τι έχουμε πετύχει ως τώρα; Απαρέγκλιτο ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων, μία συγκροτημένη και συνεκτική πολιτική, η οποία τηρείται ετησίως μέσα από μία ψηφιακή πλατφόρμα.

Δεύτερον, ολοκληρωμένος ανασχεδιασμός όλου του προσποντολογίου. Μειώσαμε τους κλάδους, που τους είχατε αφήσει στους 2.691, κατά 80%, πήγαμε στους 560, για να είναι δομημένη η διαδικασία. Ομαδοποιήσαμε τις προκηρύξεις ανά εκπαιδευτική κατηγορία να ξέρουν οι υποψήφιοι πού δηλώνουν κατ' έτος. Πανελλήνιος γραπτός διαγωνισμός με στόχο και την επιτάχυνση και την προσέλκυση συνειδητοποιημένων υποψηφίων με την τελευταία καινοτομία ο επόμενος πανελλήνιος, που θα πραγματοποιηθεί μετά τις 20 Ιουνίου σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, να είναι ηλεκτρονικός, ψηφιακός. Αρα έκδοση αποτελεσμάτων σε μηδενικό χρόνο. Εξέταση γνώσεων σε θεματικά πεδία που άπτονται της δημόσιας διοίκησης. Διακρίβωση των δεξιοτήτων με ψυχομετρικά εργαλεία. Αυστηρές ποινές για όσους δεν αποδέχονται τον διορισμό τους και σοβαρή ενίσχυση της εντοπιότητας, που δεν στήριξε κανένας εδώ μέσα.

Στη δεύτερη φάση τώρα των αλλαγών δρομολογούνται τόσο η αυτοματοποίηση όλων των διαδικασιών με το HRMS, με στρατηγικό εργαλείο στελέχωσης με όρους τεχνητής νοημοσύνης, με νέο πληροφοριακό σύστημα για το ΑΣΕΠ, με πλήρεις διαλειτουργικότητες, ούτως ώστε να επιταχύνουμε έτι περαιτέρω τη διαδικασία, με συνεχή ροή πιστοποίησης, να φύγουμε από την έννοια του ON-OFF διαγωνισμού και να γίνονται όλον τον χρόνο εξετάσεις σε εξεταστικά κέντρα που θα εποπτεύει το ΑΣΕΠ, και με ψυχομετρικά εργαλεία ιδιοκτησίας του ΑΣΕΠ.

Αρα, όπως καταλαβαίνετε, όλα αυτά δεν θα μπορούσαν να υποστηριχθούν και από ένα οργανωσιακό καινούργιο μοντέλο για το ΑΣΕΠ. Ξαναλέω, η πρόβλεψη του ΣΥΡΙΖΑ ήταν μόνο κάτι αυξήσεις στα μέλη της ολομέλειας του ΑΣΕΠ και τίποτε άλλο για την ουσία του κόσμου και για τους πολίτες. Αρα η αναβάθμιση του Δημοσίου για μας είναι ένας στόχος για τον οποίο εργαζόμαστε συστηματικά, προκειμένου η συνολική διαδικασία της πρόσληψης από την ημερομηνία της έγκρισης μέχρι και τον διορισμό να μην υπερβαίνει το ένα έτος.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξαναγίθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», είκοσι μία μαθητρίες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Δημοτικό Σχολείο Νέας Μαδύτου Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εισερχόμαστε στην έβδομη επίκαιρη ερώτηση με αριθμό 928/19-5-2025 του πρώτου κύκλου της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης

Ελευθέριος κ. Γεωργιάς Κεφαλά προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Ποιοι δεν θέλουν την εναέρια διάσωση;». Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υγείας κ. Μάριος Θεμιστοκλέους.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Θεμιστοκλέους, χαίρομαι που ήρθατε εσείς, γιατί νομίζω ότι είσατε και ο πλέον αρμόδιος για να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση για το πολύ σημαντικό θέμα των διακομιδών των ασθενών με όλους τους τρόπους. Γιατί ξέρουμε ότι κυρίως στη νησιωτική περιοχή γίνεται και με πλωτά μέσα και με εναέρια.

Πιστεύουμε ότι το πρόβλημα, λοιπόν, είναι ότι περνάμε σε μία καινούργια εποχή, πιστεύω, πια και θα έπρεπε πάρα πολύ προσεκτικά να φτιάξουμε έναν καινούργιο σχεδιασμό. Νομίζω ότι και η δική σας διάθεση είναι ακριβώς αυτή. Θα σας μιλήσω για το θέμα της δωρεάς του Βελέντζιου Ιδρύματος, που ξέρετε και εσείς πάρα πολύ καλά, γιατί έχετε επιληφθεί αυτής της υπόθεσης, δωρεάς δύο ελικοπτέρων στο νησί της Πάρου. Είναι μια πρωτοβουλία που έγινε με πολύ καλή διάθεση δεκτική και από τους κατοίκους και από τους τοπικούς φορείς, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, για δύο ελικοπτερα πλήρως επανδρωμένα είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, με ιατροτεχνικό εξοπλισμό διαθέσιμο και βέβαια και με το δικό τους χώρο στάθμευσης, ώστε να μπορούν να απογειωθούν ανά πάσα στιγμή που θα χρειαστούν τις υπηρεσίες τους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ**)

Βλέπουμε όμως, με κάποια απογοήτευση δεν σας κρύβω, ότι τα αποτελέσματα, οι φορές δηλαδή που κλήθηκαν να βοηθήσουν αυτά τα δύο ελικοπτερα από τις αρχές Απριλίου μέχρι τις αρχές Μαΐου, ήταν πολύ λίγες. Δηλαδή είχαμε σαράντα επτά διακομιδές με πλωτά μέσα, δεκαπέντε διακομιδές με πτητικά μέσα του ΕΚΑΒ και μόνο πέντε διακομιδές με τα ελικοπτερα. Αυτό δεν είναι θέμα κόστους τελικά, γιατί ξέρουμε ότι το κόστος για τα πλωτά μέσα είναι πάρα πολύ μεγάλο. Δηλαδή με έναν πολύ σύντομο υπολογισμό, όταν ξέρουμε ότι υπάρχουν εκατόν πενήντα διακομιδές τον χρόνο μόνο από το νησί της Πάρου, το πολλαπλασιάζουμε με το 4.000, που στοιχίζει ο κάθε ασθενής -4.000 με 5.000 ευρώ- βγαίνει πάνω από 600.000 ευρώ τον χρόνο. Οπότε προφανώς δεν είναι το κόστος, προφανώς δεν είναι κάποιο νομικό πρόβλημα ή κάποιο θεσμικό. Είναι όλα κατοχυρωμένα, πιστοποιήσεις υπάρχουν. Άρα το συμπέρασμά μας είναι ότι οι διαδικασίες και τα πρωτόκολλα που τηρούνται έχουν κάποια αγκύλωση, κάποιο πρόβλημα.

Θα θέλαμε, λοιπόν, να προχωρήσουμε στις ερωτήσεις: Για ποιους λόγους έγιναν οι δεκαπέντε αεροδιακομιδές με ελικοπτερα του ΕΚΑΒ και οι σαράντα επτά διακομιδές με πλωτά μέσα και πόσο κόστισαν; Πάνω-κάτω γνωρίζουμε, αλλά θα θέλαμε να μας πείτε. Πόσα από αυτά τα περιστατικά θα μπορούσαν με τη συνεργασία του συνοδού γιατρού του ελικοπτερου και του ΕΚΑΒ να έχουν κατευθυνθεί άμεσα στην κατάλληλη υγειονομική μονάδα, ώστε να μη χαθεί πολύτιμος χρόνος με κίνδυνο για την υγεία ή ακόμα και για τη ζωή των ασθενών;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Κεφαλά. Πραγματικά να σημειώσω ότι η ερώτησή σας είναι βοηθητική και προς εμάς, έτσι ώστε να δίνονται και κάποια στοιχεία δημόσια, αλλά και να ενισχύσουμε αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε τα τελευταία χρόνια, να αλλάξουμε και να ενισχύσουμε τις αεροδιακομιδές στη χώρα.

Κατ'αρχάς να το πω λίγο ιστορικά πολύ γρήγορα και να πούμε ότι τα δύο ιδρύματα, και στην Πάρο και στη Σαντορίνη, υπήρχαν αεροπλάνα που είχαν μια συνεργασία μαζί τους. Πετούσαν σε διάφορα διαστήματα, αλλά για κάποιον λόγο την τελευταία σχεδόν δεκαετία είχαν σταματήσει να πετάνε.

Εμείς έχουμε καταφέρει αυτήν τη στιγμή και έχουμε ενεργοποιήσει τη συνεργασία με το Βελέντζιο Ιδρυμα και είναι κάτι το οποίο προσδοκούμε να κάνουμε και με το δεύτερο ίδρυμα. Υπάρχει το Ιδρυμα Νομικού στη Σαντορίνη, έχουμε και εκεί μιλήσει μαζί τους, έτσι ώστε να μπορέσουν να μας βοηθήσουν στις αεροδιακομιδές.

Να πω λίγο τι συμβαίνει αυτήν τη στιγμή. Το Συντονιστικό Κέντρο του ΕΚΑΒ ζητάει τη μεταφορά του ασθενούς από την Πολεμική Αεροπορία ή Αεροπορία Στρατού, από όπου καλύπτεται εκείνη τη στιγμή η αεροδιακομιδή, και αν δεν έχει -το τι γινόταν μέχρι τότε- έψαχναν το δεύτερο προσφορότερο μέσο, που συνήθως ήταν τα πλωτά. Και τα πλωτά μέσα είναι από ιδιώτη. Υπάρχει η χρέωση και την οποία πληρώνει το Λιμενικό Σώμα -είναι η διαφορά- ενώ δεν πληρώνει το ΕΚΑΒ απευθείας. Δηλαδή με βάση όσα είπαμε προηγουμένως, τα πλωτά πληρώνονται από το Λιμενικό, το ΕΚΑΒ ζητάει τη συνδρομή. Η Πολεμική Αεροπορία πληρώνεται από το ΕΚΑΒ γιατί και εκεί υπάρχει χρέωση μέσω χρημάτων που παίρνει από τον ΕΟΠΥΥ.

Τώρα μπήκε μια καινούργια διαδικασία. Υπάρχει ένα κόστος για το ελικόπτερο το οποίο είναι του Βελέντζιου Ιδρύματος. Έχουν εγκριθεί όλα και από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και το οποίο από το Συντονιστικό Κέντρο του ΕΚΑΒ πρέπει να δίνεται. Αν η Πολεμική Αεροπορία δεν μπορεί να καλύψει την αεροδιακομιδή, θα πρέπει να πάμε στο δεύτερο προσφορότερο μέσο, που είναι το Βελέντζιο, και ακολούθως, αν δεν μπορεί, να πάμε στο πλωτό.

Στην ερώτησή σας γιατί έχουν γίνει 15 και οι υπόλοιπες διακομιδές, γιατί μπορώ να σας το πω ξεκάθαρα, κάθε αρχή και δύσκολη. Είναι μέχρι στιγμής να ολοκληρωθούν κάποια προβλήματα, να ξεκαθαρίσει πλήρως το καθεστώς της τιμολόγησης των υπηρεσιών. Θα συμφωνήσω και εγώ μαζί σας ότι από τη στιγμή που έχουμε ένα μέσο που είναι και στελεχωμένο με ιατρικό προσωπικό, άρα δεν χρειάζεται να φεύγει ο γιατρός από τη μονάδα τη δική μας, την υγειονομική, για να μεταφερθεί εκεί, είναι και πιο φθηνό. Γιατί να σας διαβάσω την επιστολή του Προέδρου του ΕΚΑΒ: Μια διακομιδή έχει τριών ειδών σκάφη. Πλωτή διακομιδής στοιχίζει 4.600, αν γίνει με το σκάφος τύπου 1, αν γίνει με πιο μεγάλο σκάφος μπορεί να φτάσει μέχρι τις 7.840 ευρώ, και πολλές φορές απαιτείται και η επιστροφή του γιατρού.

Με την Πολεμική Αεροπορία έχουμε ένα πολύ μεγαλύτερο κόστος που μπορεί να φτάσει μέχρι και τις 15.000 ευρώ και με το Βελέντζιο Ιδρυμα το ελικόπτερο είναι 55 ευρώ ανά ναυτικό μίλι που φτάνει τα 4.180. Άρα, σε κάποιες περιπτώσεις είναι και το φθηνότερο μέσο για να γίνεται. Έχουμε μιλήσει με τον Πρόεδρο του ΕΚΑΒ. Ένα από αυτά ήταν και η αλλαγή της διοίκησης του ΕΚΑΒ αυτές τις μέρες και θα συμφωνήσω, ευελπιστούμε ότι όλο και περισσότερο θα χρησιμοποιείται η αεροδιακομιδή για τη μεταφορά των ασθενών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Κεφαλά, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Ναι, μόνο ως θετικό, κύριε Θεμιστοκλέους, μπορούμε να το δούμε αυτό, αλλά από την άλλη θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σας στο θέμα των πρωτοκόλλων που λέγαμε. Είπατε «κάθε αρχή και δύσκολη». Μπορώ να το καταλάβω αυτό σαφώς. Πρέπει, όμως, νομίζω να κοιτάξουμε λίγο σε βάθος τα πρωτόκολλα αυτά, γιατί πραγματικά με τη δημιουργία κιόλας του νέου Εθνικού Μηχανισμού «Θεοφάνης Ερμής Θεοχαρόπουλος», που προφανώς θα έρθει κάποια στιγμή, έχω την εντύπωση ότι προσπαθούμε να τοποθετήσουμε έναν ελέφαντα πάνω σε ένα τραπέζι του καφέ. Δηλαδή, θα σπάσει και το τραπέζι, θα πέσει και ο ελέφαντας.

Τι θέλω να πω με αυτό; Έχουμε βάλει την ευθύνη για την αξιολόγηση ενός ασθενούς σε έναν γιατρό, γιατί γίνεται, όπως γνωρίζουμε, με συνεργασία του γιατρού που έχει αναλάβει το περιστατικό να κάνει την αξιολόγηση και κατόπιν με τα κεντρικά του ΕΚΑΒ που θα πουν τι πρέπει να γίνει. Τι γίνεται, λοιπόν, σύμφωνα με μαρτυρίες των κατοίκων; Οι γιατροί φοβούνται να πάρουν αυτήν την ευθύνη και προφανώς ακόμη και ελαφρά περιστατικά τα στέλνουν στο Νοσοκομείο της Σύρου. Μιλάμε τώρα για αδιαθεσίες και κοπώσεις και περιστατικά τα οποία δεν χρειάζονται ούτε μεταφορά ούτε νοσοκομειακή περίθαλψη. Τα στέλνουν από τον φόβο, όμως, κάποιος ΕΔΕ ή κάποιου λάθους -και είναι πολύ ανθρώπινο αυτό το πράγμα- με αποτέλεσμα να γίνεται υπερφόρτωση και στο Νοσοκομείο της Σύρου. Αλλά ακόμα και βαριά περιστατικά τα στέλνουν πάλι εκεί, γιατί αυτό

είναι το νοσοκομείο που αναλαμβάνει τα περιστατικά της περιοχής. Το αποτέλεσμα είναι να έχουμε περιπτώσεις όπως τη συγκεκριμένη που είχαμε σε πολίτη της Πάρου, καρδιακό επεισόδιο. Τον στείλανε για αγγειογράφημα στη Σύρο και δεν υπήρχε αγγειογράφος και έπρεπε να φύγει ξανά ο άνθρωπος να πάει στην Αθήνα. Δηλαδή βλέπουμε ότι υπάρχει ένα σύστημα που δεν λειτουργεί. Όπως είπατε και εσείς, στα πλωτά μέσα συνήθως δεν μπαίνει συνοδός και μεταφέρονται με ακατάλληλες συνθήκες. Και βέβαια, όταν μπαίνει συνοδός, αφαιρείται από το Κέντρο Υγείας και για ώρες δεν έχει ένα Κέντρο Υγείας που στηρίζει 80.000 κατοίκους τη στήριξη που θα έπρεπε να έχει.

Άρα, λοιπόν, το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση του Εθνικού Μηχανισμού. Βλέπουμε ότι η ΚΥΑ λέει μέσα ότι χρειαζόμαστε τουλάχιστον πέντε με έξι γνώμες για να σηκωθεί ένα ελικόπτερο. Αξιωματικοί της Πυροσβεστικής, αξιωματικοί της Πολεμικής Αεροπορίας -ακόμα και ο Αρχηγός της Πυροσβεστικής είχε μπει και βγήκε στη συνέχεια, γιατί κατάλαβαν το παράδοξο της υπόθεσης- και γιατροί του ΕΚΑΒ θα πρέπει να διαβουλευθούν για να σηκωθεί ένα ελικόπτερο μέσα σε πέντε λεπτά. Καταλαβαίνετε ότι αυτό είναι αδύνατο να συμβεί.

Στο εξωτερικό υπάρχουν λογισμικά, υπάρχει αλγόριθμος που αποφασίζει αν πρέπει να σηκωθεί ένα ελικόπτερο, μέσα σε λίγα λεπτά. Δηλαδή πετάς τα δεδομένα του ασθενούς, ανάλογα με τήν ώρα, τον βαθμό κινδύνου και όλα τα σχετικά, και βγάζει ένα πόρισμα για το αν πρέπει να σηκωθεί το ελικόπτερο ή όχι. Εμείς παρακάμπτουμε αυτήν τη διαδικασία και γυρνάμε στις γνωστές τακτικές: πολλοί άνθρωποι που πρέπει να διαβουλευτούν για να γίνει κάτι πάρα πολύ γρήγορα και άμεσα.

Επίσης, να αναφέρω -επειδή δεν έχω πάρα πολύ χρόνο- ότι δεν υπάρχουν ελεγκτικοί μηχανισμοί. Ούτε στα πλωτά μέσα υπάρχουν ελεγκτικοί μηχανισμοί. Οι Υγειονομικές Περιφέρειες έρχονται να ελέγξουν με τι συνθήκες περνάει ο ασθενής απέναντι. Έρχονται να ελέγξουν τι γίνεται με τη σύζευξη Πίσω Λιβαδιού στην Πάρο και της Αγίας Άννας στη Νάξο με τους νεφροπαθείς. Υπάρχουν σαφάντα πέντε νεφροπαθείς στο νησί και στην Αντίπαρο, οι οποίοι δεν περνάμε με αυτό το μέσο απέναντι. Υπάρχουν μόνο ένας ή δύο ή κανένας. Και τι γίνεται όταν γίνονται αυτοί οι έλεγχοι; Προειδοποιούν τον άνθρωπο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Κεφαλά, παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΤΖΩΡΤΖΙΑ) ΚΕΦΑΛΑ: Βλέπουμε, λοιπόν, ότι δεν υπάρχει ούτε έλεγχος ούτε διάθεση να αλλάξουν πραγματικά οι συνθήκες, ώστε να δημιουργηθεί ένα καινούργιο σύστημα το οποίο θα ελέγχεται κιόλας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο να ολοκληρώσετε την απάντηση.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Η απάντηση δόθηκε στο πρώτο μέρος. Θα συμφωνήσω ότι χρειάζεται αλλαγή και ορισμένες φορές χρειάζεται και αλλαγή νοοτροπίας. Είναι αυτό και είναι και η απάντηση γιατί υπάρχει αυτή η καθυστέρηση, έτσι ώστε να γίνει πράξη και να δουλεύει στο 100%. Είμαστε και με το ΕΚΑΒ και όλους τους εμπλεκόμενους, γιατί καλώς ή κακώς είναι αρκετοί οι εμπλεκόμενοι στις αεροδιακομιδές, έτσι ώστε να γίνει όπως το περιγράψατε εσείς, δηλαδή μια πολύ πιο αυτοματοποιημένη διαδικασία και πολύ πιο γρήγορη διαδικασία προς όφελος του ασθενή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Ακολουθεί η με αριθμό 920/19-5-2025 τέταρτη επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β' Πειραιώς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Διαμάντως Μανωλάκου προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Για την άμεση απομάκρυνση του καρκινογόνου αμιάντου από το Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας - Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων»».

Κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, όπως ξέρετε, έγινε έλεγχος από τους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στο Κρατικό Νοσοκομείο της Νίκαιας, φυσικά μετά από καταγγελία του σωματείου, γιατί στις εγκαταστάσεις που στεγάζονται οι τεχνικές υπηρεσίες και οι αποθήκες διαπιστώθηκε η ύπαρξη καρ-

κινογόνων υλικών -το ελενίτ- που θέτουν σε άμεσο κίνδυνο την υγεία και τη ζωή των εργαζομένων. Όπως είναι γνωστό, η έκθεση σε ίνες αμιάντου ευθύνεται για την εκδήλωση σοβαρών ασθενειών, όπως η αμιάντωση, το μεσοθηλίωμα και ο καρκίνος του πνεύμονα. Εξάλλου, υπάρχει και ειδικός κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των εργαζομένων από αμιάντο.

Οι εντολές των ελεγκτών προς τη διοίκηση ποιες ήταν; «Μέσα σε τριάντα μέρες θα πρέπει να γίνουν όλες οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων λόγω του επείγοντος του κινδύνου», δηλαδή απομάκρυνση των φύλων ελενίτ, αποστολή και ανάλυση υπόπτων υλικών που πιθανόν να περιέχουν αμιάντο σε αρμόδιο φορέα, επικάλυψη ή στεγανοποίηση του υλικού, εγκλεισμός για τη μεταφορά του, δηλαδή να πεταχτεί σε ειδικό χώρο.

Τα έκανε αυτά η διοίκηση τον Οκτώβριο του 2024; Όχι, γιατί στον επανέλεγχο που έκανε η Επιθεώρηση Εργασίας τον Ιανουάριο του 2025 επιβεβαιώθηκε ότι δεν έχει γίνει απολύτως καμία ενέργεια, όπως δεν έχει γίνει μέχρι τώρα που καταθέτουμε την επίκαιρη ερώτηση, ούτε καν και η διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων για την εκτίμηση του κινδύνου, τη διαμόρφωση του αρχείου εργαζομένων που εκτίθενται και την αντιμετώπιση του προβλήματος με τον ασφαλέστερο τρόπο προστασίας. Εμείς λέμε καθαρά ότι είναι αδιαφορία. Είναι ανάγκη για την προστασία της υγείας των εργαζομένων να υπάρχει και Ιατρός Εργασίας, που σήμερα λείπει στο νοσοκομείο. Θα έπρεπε να υπάρχει τμήμα της Ιατρικής Εργασίας στελεχωμένο.

Για να ολοκληρώσω, τι ζητάμε; Να προχωρήσει άμεσα η διαδικασία απομάκρυνσης του καρκινογόνου αμιάντου από το Νοσοκομείο της Νίκαιας, να γίνει παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων που το προηγούμενο διάστημα εκτέθηκαν και να καλυφθεί άμεσα η ανάγκη στελέχωσης με Ιατρό Εργασίας, παράλληλα με τη διαμόρφωση και πλήρη στελέχωση του τμήματος ιατρικής της εργασίας και εσωτερικής υπηρεσίας προστασίας- πρόληψης με επιστήμονες ενταγμένους στο ΕΣΥ με μόνιμη και σταθερή σχέση εργασίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε τα επόμενα τρία λεπτά.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Σας ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση.

Θα σας πω ότι σύμφωνα -γιατί διαβάζω κι εγώ αυτή την απάντηση του νοσοκομείου- με την κείμενη νομοθεσία, το π.δ.212/2006, αλλά και τις οδηγίες του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας, οι αναφερόμενες επιφάνειες δεν αποτελούν κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων, υπό την προϋπόθεση ότι οι επιφάνειες αυτές δεν καταστρέφονται ή δεν διαταράσσονται με κάποιου είδους μηχανική εργασία, διάτρηση, κοπή, θραύση, ώστε να αποδεσμεύονται ίνες των επιφανειών αμιάντου με τη μορφή αιωρούμενης σκόνης. Άρα, δεν θα αφαιρεθεί αυτό. Σε κάθε περίπτωση, το νοσοκομείο έχει προχωρήσει στη φάση ανάδειξης διαδόχου για τη ενθυλάκωση και επικάλυψη των επιφανειών αμιάντου.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα για τον Ιατρό Εργασίας, είναι και αυτό στη φάση της προκήρυξης του διαγωνισμού.

Άρα, για το πρώτο και κύριο ερώτημα, με βάση το προεδρικό διάταγμα και την τεχνική έκθεση, δεν υπάρχει κίνδυνος για τους εργαζόμενους και θα γίνουν όλα τα προβλεπόμενα που προβλέπει η νομοθεσία για το σχετικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Μανωλάκου, έχετε τη δευτερολογία σας τώρα.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, κανονικά τέτοιες ερωτήσεις δεν θα έπρεπε να φτάνουν στη Βουλή, αλλά θα έπρεπε η ίδια η πολιτεία να κάνει ελέγχους και στα νοσοκομεία και στα σχολεία, αλλά και στους ιδιώτες να δίνονται κίνητρα.

Το λέω, γιατί την ερώτηση αυτή την είχαμε ξανακάνει. Δεν μας απαντήσατε. Ήταν 1^η του Νοεμβρίου του 2024 και αφέθηκε τόσος καιρός για να απαντήσετε.

Όσον αφορά αυτά που λέει η διοίκηση ότι δεν κινδυνεύουν, δηλαδή αμφισβητείτε τη γνωμάτευση της Επιθεώρησης Εργασίας; Σας το λέω, γιατί αν διαβάσετε τον Κανονισμό της Ευρω-

παϊκής Ένωσης, αλλά και τα διάφορα ψηφίσματα και τα πιο πρόσφατα, λένε πως ο αμιάντος προκαλεί κάθε χρόνο τριάντα χιλιάδες έως ενενήντα χιλιάδες θανάτους και ότι το 80% των καρκίνων που συνδέονται με την εργασία έχουν σχέση με τον αμιάντο.

Μάλιστα, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων, ο αμιάντος είναι καρκινογόνος παράγοντας χωρίς κατώτατο επιτρεπτό όριο. Επίσης, έχει απαγορευτεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2005, ενώ ορισμένα κράτη μέλη το απαγόρευσαν από τη δεκαετία του 1980.

Τέλος, οι ασθένειες που συνδέονται με τον αμιάντο μπορούν να εκδηλωθούν ακόμα και μετά από σαράντα χρόνια και τα κρούσματα στην Ευρώπη αναμένεται να κορυφωθούν το 2025, δηλαδή αυτή τη χρονιά.

Η μη απομάκρυνση, λοιπόν, σημαίνει ότι δεν υιοθετείτε τις συμβουλές και τις γνωματεύσεις της Επιθεώρησης Εργασίας.

Η επικάλυψη, εάν γίνεται, γίνεται για τον εξής λόγο, για να μπορούν ειδικοί εργάτες με στολές να απομακρύνουν τον αμιάντο. Μάλιστα, δεν πηγαίνει στα συνήθη απορρίμματα, αλλά σε ειδικές χωματερές. Και εσείς μας λέτε ότι δεν κινδυνεύουν οι εργαζόμενοι, όταν, για δεύτερη φορά -προσέξτε-, δεν ήρθε μόνο να δει αν έχει απομακρυνθεί ο αμιάντος, αλλά επιπλέον για το αν έχει ανοιχτεί και κατάλογος ελέγχου των εργαζομένων, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα μπορούμε να τα δούμε και μετά από πολλά χρόνια.

Τι σας ζητάμε; Να υλοποιηθούν οι υποδείξεις των ελεγκτών της Επιθεώρησης Εργασίας και βεβαίως να υπάρξει και επιθεωρητής γιατρος εργασίας στον χώρο του νοσοκομείου, που βεβαίως στεγάζει εκατοντάδες προσωπικό, ιατρικό, νοσηλευτικό και άλλες κατηγορίες. Και οι επισκέψεις δεν αφορούν μόνο τον Πειραιά, αλλά ασθενείς από τα νησιά και από ευρύτερες περιοχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Κατ' αρχάς, θα συμφωνήσω με τα επιστημονικά δεδομένα που είπατε και για την επικινδυνότητα του αμιάντου. Όμως, δεν είναι του αντικειμένου μου για να σας πω αν είναι ή αν δεν είναι. Εμείς ακολουθούμε τις οδηγίες.

Το νοσοκομείο απαντάει με βάση το προεδρικό διάταγμα, που καθορίζει τι ακριβώς πρέπει να γίνει όταν υπάρχει κτίριο σε αμιάντο, και μαζί με τις οδηγίες του ΕΛΙΝΥΑΕ. Από εκεί και πέρα, ακολουθεί η διοίκηση και η διοίκηση έχει ευθύνες. Άρα, με βάση αυτά, που είναι η νομοθεσία του ελληνικού κράτους, κινείται και το νοσοκομείο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Οι κινητοποιήσεις τους δεν θα αφορούν μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει τελειώσει ο χρόνος, κυρία Μανωλάκου.

Ακολουθεί η ένατη με αριθμό 903/16-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Πρεβέζης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Κωνσταντίνου Μπάρκα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Άμεση ανάγκη ουσιαστικής παρέμβασης για τη διάσωση της Παθολογικής και Χειρουργικής Κλινικής του Νοσοκομείου Πρέβεζας».

Κύριε Μπάρκα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ξεκινώντας και πριν καταθέσω τα ερωτήματα της ερώτησης προς το Υπουργείο σας, θα ήθελα να πω ότι ευελπιστώ το Υπουργείο Υγείας, ως ένα Υπουργείο το οποίο μπορεί να δείξει τον ανθρωπιστικό του ρόλο, να τείνει χείρα βοηθείας και να συνδράμει στην αντιμετώπιση των θανάτων χιλιάδων νέων παιδιών και μικρών μωρών στη Γάζα. Ευελπιστώ να ανταποκριθείτε και εσείς ως ένα Υπουργείο αρμόδιο στην αντιμετώπιση τέτοιου είδους περιστατικών, ως το Υπουργείο που συνδράμει την Κυβέρνηση.

Όσον αφορά την ερώτηση, κύριε Υπουργέ, είναι η πολλοστή φορά που κάνω ερώτηση για το Νοσοκομείο της Πρέβεζας και για την υποστελέχωση αυτού.

Το ερώτημά μου έχει να κάνει με το γεγονός ότι το τελευταίο

διάστημα έχουμε το επί της ουσίας κλείσιμο της παθολογικής κλινικής του Νοσοκομείου, μια και ο γιατρός, ο επί χρόνια παθολόγος, διευθυντής της Παθολογικής Κλινικής, ο οποίος ήταν επί τω έργω, από τις 31-3 συνταξιοδοτείται οριστικά και η Παθολογική Κλινική μένει με μία μόνιμη γιατρό και έναν εξωτερικό συνεργάτη, με μπλοκάκι δηλαδή.

Αυτά τα προβλήματα της παθολογικής προστίθενται στον ήδη μακρύ κατάλογο των γιατρών που εγκαταλείπουν το Νοσοκομείο της Πρέβεζας. Ή, τέλος πάντων, οι συνθήκες εργασίας του νοσοκομείου δεν εξασφαλίζουν επαγγελματική, ηθική και φυσική επιβίωση για τους γιατρούς και άρα φεύγουν σωρηδόν.

Η κρίσιμη αυτή κατάσταση θα έπρεπε, κατά την άποψή μας, επειδή αφορά ένα επαρχιακό νοσοκομείο, το οποίο είναι το μοναδικό στον Νομό Πρέβεζας, να σημάνει συναγερμό.

Αυτό που προσπαθούν το Υπουργείο και τα κυβερνητικά στελέχη της περιοχής μας να κάνουν είναι να καλύψουν με επικοινωνιακές δηλώσεις περί προκηρύξεων νέων θέσεων το σοβαρό πρόβλημα της λειτουργίας του Νοσοκομείου της Πρέβεζας.

Είναι γνωστό πως όλες οι προκηρύξεις αποβαίνουν κατά κανόνα άγονες εξαιτίας των συνθηκών εργασίας και των πενιχρών αμοιβών των γιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Όλοι οι Πρεβεζάνοι και οι Πρεβεζάνες, κύριε Υπουργέ, έχουν ξεσηκωθεί. Έχει ήδη γίνει μια παράσταση διαμαρτυρίας στον χώρο του νοσοκομείου και την Τετάρτη 28-5 θα γίνει το Πανπρεβεζάνικο Συλλαλητήριο στις 7:00 το απόγευμα, διεκδικώντας ακριβώς ένα καλό νοσοκομείο και ένα δημόσιο σύστημα υγείας.

Δεν θέλω να σας πω τώρα και για τα υπόλοιπα και για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στον Νομό Πρέβεζας, η οποία δεν είναι αξιόλογη. Θα σας τα πω σε δεύτερη ερώτηση.

Θέλω, όμως, να σας πω ότι η πραγματικότητα η οποία διαμορφώνεται είναι απαράδεκτη για το Νοσοκομείο της Πρέβεζας, το οποίο θα έχει εφημερίες χωρίς παθολόγο και χειρουργό και οι διακομιδές των ασθενών των επειγόντων περιστατικών δεν θα μπορούν να αντιμετωπιστούν, ακριβώς γιατί το νοσοκομείο δεν θα έχει αυτές τις δύο βασικές ειδικότητες.

Το ερώτημά μου, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, είναι το εξής. Τι πραγματικά σκοπεύει το Υπουργείο να κάνει για να στηρίξει την ορθή λειτουργία του μοναδικού νομαρχιακού νοσοκομείου στον Νομό Πρέβεζας; Πώς ακριβώς θα λειτουργήσετε;

Θα ήθελα να μου πείτε και το εξής, κύριε Υπουργέ.

Στον διαγωνισμό του ΑΣΕΠ του 2022 για φορείς του Υπουργείου Υγείας, παρότι έχουν αποδεχθεί τις θέσεις τους με πρόσκληση διορισμού πολλοί επιτυχόντες -μέσα σε αυτούς είναι και γιατροί και μέσα στα νοσοκομεία που έχουν επιτυχόντες είναι και το Νοσοκομείο Πρέβεζας-, δεν έχει γίνει ακόμα καμία όχληση προς τους ανθρώπους αυτούς. Τι ακριβώς θα κάνετε με τον διαγωνισμό αυτό;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ο κ. Θεμιστοκλέους έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση.

Να ξεκινήσω από την προκήρυξη του ΑΣΕΠ 7Κ/2022. Προκηρύχθηκαν τέσσερις θέσεις ΤΕ Νοσηλευτικής και τρεις ΔΕ βοηθών Νοσηλευτικής. Οι τρεις από τους τέσσερις ΤΕ Νοσηλευτικής έχουν ήδη αναλάβει υπηρεσία στο νοσοκομείο και έχει γίνει δεκτός ο διορισμός και για την τέταρτη θέση. Επίσης, και οι τρεις ΔΕ βοηθοί Νοσηλευτικής έχουν αναλάβει υπηρεσία στο νοσοκομείο. Άρα, απάντησα το δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας, όπου σας ενημέρωσα τώρα, ότι βρίσκονται στο νοσοκομείο οι έξι συνάδελφοι από τους επτά συναδέλφους και έπεται και ο έβδομος.

Παθολογική Κλινική: Υπηρετεί μία μόνιμη γιατρός και ένας παθολόγος με δελτίο παροχής υπηρεσιών. Η κλινική δουλεύει, έστω και με δυσκολία. Μετακινούνται παθολόγοι από τα όμορα κέντρα υγείας και από 5 Μαΐου έχουμε υπογράψει και έναν δεύτερο παθολόγο με δελτίο παροχής υπηρεσιών και σήμερα είναι η μέρα που ολοκληρώνεται η υποβολή υποψηφιοτήτων για τη θέση Επιμελητή Β' στην Παθολογία. Άρα, δεν υπάρχει η οποιαδήποτε δυσκολία και η Παθολογική Κλινική λειτουργεί.

Χειρουργική Κλινική: Έχουμε έναν συντονιστή διευθυντή ΕΣΥ,

δύο γιατρούς με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών και έναν επικουρικό γιατρό ο οποίος έχει μετακινηθεί από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων. Στην τελευταία προκήρυξη είχαμε δύο θέσεις Επιμελητού Α' η οποία ήταν άγονη και έναν Επιμελητή Β' ο οποίος έρχεται. Έρχεται και μόνιμο προσωπικό στη Χειρουργική Κλινική.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ο κ. Μπάρκας έχει τον λόγο για να δευτερολογήσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Κύριε Υφυπουργέ, αυτά που μου είπατε είναι πράγματα, τα οποία είχα και εγώ στην ερώτησή μου. Το ζητούμενο, όμως, είναι το εξής: Θεωρείτε τους γιατρούς με μπλοκάκι, με παροχή υπηρεσιών, μόνιμο προσωπικό; Τους εντάσσετε και αυτούς στους γιατρούς, οι οποίοι είναι στις λεγόμενες προσλήψεις που ανακοινώνει το Υπουργείο Υγείας ή όχι;

Εμείς, κύριε Υπουργέ, δεν ζητάμε πανεπιστημιακό νοσοκομείο στην Πρέβεζα, αλλά μονάδες υγείας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας, οι οποίες να μπορούν να παρέχουν στον κόσμο που είναι μόνιμοι εκεί και ζουν στην περιοχή μας, αλλά και στους τουρίστες, ασφάλεια, κάτι το οποίο -φαντάζομαι- ότι είναι και ο ρόλος της ύπαρξης του Υπουργείου Υγείας.

Οι περισσότεροι αυτών των διαγνωσμών είτε είναι άγονοι, όπως και εσείς παραδέχεσθε -παραδεχθήκατε, δηλαδή στην πρωτολογία σας- είτε είναι γιατροί οι οποίοι έρχονται για κάποιους λόγους και κυρίως, για τις συνθήκες εργασίας και για την πενιχρή αμοιβή η οποία παρέχεται στους γιατρούς, παραιτούνται.

Αυτό που ζητάμε εμείς, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, είναι, να λειτουργούν ορθά, τουλάχιστον, οι βασικές κλινικές του νοσοκομείου της Πρέβεζας. Δεν είναι απάντηση Υπουργού ότι έχουμε μία γιατρό και εύκολα ή δύσκολα τα βγάζουμε πέρα με την Παθολογική Κλινική, γιατί ξέρετε, κύριε Υπουργέ, τα περιστατικά δεν είναι εύκολα ή δύσκολα, δεν έρχονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, είναι άσχετος ο λόγος, ο ρόλος και ο χρόνος με τον οποίο εισέρχονται τα περιστατικά στο νοσοκομείο. Και υπάρχουν και περιπτώσεις που αναγκάζονται οι γιατροί -και τους ευχαριστούμε γι' αυτό, όπως και όλο το νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό του νοσοκομείου, οι οποίοι δίνουν πραγματικά έναν τεράστιο αγώνα για να το κρατήσουν όρθιο- να δουλεύουν και πέραν των εφημεριών τους. Καλά, πέραν του ωραρίου τους, αλλά και πέραν των εφημεριών τους, ακριβώς γιατί έχουν ανάγκες!

Εμείς, λοιπόν, κύριε Υφυπουργέ, ζητάμε από εσάς μια δέσμευση: Θα ανοίξετε αρκετές θέσεις παθολόγων για το νοσοκομείο, έτσι ώστε να μπορεί το νοσοκομείο να δουλεύει και να λειτουργεί κανονικά με όλες του τις εφημερίες; Διότι δεν κατάλαβα κάτι τέτοιο.

Ξαναλέω: Μου αναφέρατε τα μπλοκάκια. Δεν το θεωρώ σχέση εργασίας, δεν είναι μόνιμη σχέση εργασίας. Αν εσείς επιδιώκετε την ισχυροποίηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας -αν, το έχω ακούσει να το λέτε- φαντάζομαι ότι μόνο με μόνιμους διορισμούς μπορεί να το πετύχουμε αυτό το πράγμα. Άρα, θεωρώ ότι πρέπει να δοθούν παραπάνω κίνητρα.

Άκουσα ότι θα γίνει ένα δημοτικό συμβούλιο -και σας ενημερώνω και γι' αυτό, γιατί δεν ξέρω αν σας ενημέρωσαν- το οποίο θα πάρει απόφαση να στηρίξει οικονομικά, ενδεχομένως, όποιους γιατρούς θέλουν -τουλάχιστον, αυτό διάβασα σε δημοσιεύματα του τοπικού τύπου- να αναλάβουν θέση μόνιμης σχέσης στο Νοσοκομείο της Πρέβεζας. Είναι μια καλή πρωτοβουλία, αλλά αυτή είναι μια πρωτοβουλία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το ερώτημα είναι, αν το Υπουργείο σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, για να στηρίξει έναν νομό, όπου ξαναλέω ότι δεν ζητά τον ουρανό με τ' άστρα! Αυτό που θέλουμε εμείς είναι να έχουμε υγειονομική ασφάλεια στην περιοχή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ο κύριος Υφυπουργός έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Ευχαριστώ πολύ.

Το έχω ξανακούσει σε αυτήν την Αίθουσα και με διάθεση κριτικής, πραγματικά, το να διακρίνουμε τους γιατρούς αν είναι μόνιμοι, επικουρικοί ή με μπλοκάκι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Εγώ δεν είπα αυτό.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Κάποιος γιατρός, δηλαδή, δεν εξασκεί την ιατρική...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Μπλοκάκι...

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): ...στην κλινική του, επειδή τον πληρώνουν με άλλον τρόπο ή υπονοείτε ότι ο γιατρός που είναι με μπλοκάκι δεν είναι τόσο καλός γιατρός όσο ο μόνιμος;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Μια χαρά είναι.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Γιατί αυτό είναι ιδεολογικό κώλυμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Μια χαρά είναι!

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Εγώ δεν σας διέκοψα, αφήστε με λίγο να ολοκληρώσω.

Μου είπατε ότι σας είπα ότι έχετε γιατρούς στην κλινική οι οποίοι είναι με μπλοκάκι και δεν είναι μόνιμοι. Γιατροί είναι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Αυτό είπα...

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Η ερώτηση είναι: Είναι γιατροί; Ενδιαφέρει τον πολίτη που θα πάει στο νοσοκομείο, αν ο γιατρός που θα τον δει είναι μόνιμος, είναι επικουρικός ή είναι με μπλοκάκι; Από πού και ως πού προκύπτει αυτός ο πολιτικός διαχωρισμός του πώς αμείβεται ο γιατρός; Και το δημόσιο σύστημα υγείας, γιατί μου το είπατε, είναι αυτό που δεν πληρώνει ο πολίτης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Εθνικό Σύστημα Υγείας!

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Ακόμη και σε ιδιωτικό να πάει, αν δεν πληρώνει ο πολίτης, είναι δωρεάν δημόσιο σύστημα υγείας. Είναι βασικές αρχές που εσείς στην Αριστερά δεν έχετε καταφέρει ποτέ να τις καταλάβετε.

Μου λέτε για το Νοσοκομείο της Πρέβεζας. Σε πέντε χρόνια ξέρετε πόσους περισσότερους γιατρούς έχει σε σύγκριση με το 2019; Είκοσι έναν. Αυτό είναι στήριξη. Ξέρετε πόσους περισσότερους έχει σε νοσηλευτικό προσωπικό; Είκοσι δύο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Μόνιμους.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Αυτό πάλι, αυτή είναι η απάντησή σας. Μόνο με επικουρικό. Αυτό έχετε να πείτε. Είκοσι δύο! Αυτό είναι ενίσχυση του του δημόσιου και δωρεάν Εθνικού Συστήματος Υγείας. Αυτό είναι ενίσχυση του ΕΣΥ, το να αυξάνεις τον προϋπολογισμό του νοσοκομείου κατά 47%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενη ερώτηση που θα συζητηθεί είναι η δέκατη με αριθμό 923/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Παρασκευής Δάγκα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Να εξασφαλιστεί μόνιμο ιατρικό προσωπικό με ειδικότητα ακτινοθεραπευτή-ογκολόγου για την απρόσκοπτη λειτουργία της Ειδικής Μονάδας Βραχυθεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Αλεξάνδρα».

Η κ. Δάγκα έχει τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, το θέμα αφορά την Ειδική Μονάδα Βραχυθεραπείας του Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής «Αλεξάνδρα». Δεν φθάνει που είχε ανασταλεί πέρυσι η λειτουργία της από τις 5 Απρίλη του 2024 μέχρι τις 17 Ιούλη του 2024, ακόμα και όταν τοποθετήθηκε το μηχανήμα -γιατί υπήρξε έλλειψη του μηχανήματος- κάτω από την πίεση των υγειονομικών, της Ομοσπονδίας Γυναικών Ελλάδας και άλλων φορέων, δεν εξασφαλίστηκε η απρόσκοπτη λειτουργία της λόγω έλλειψης του αναγκαίου μόνιμου ιατρικού προσωπικού με ειδικότητα ακτινοθεραπευτή-ογκολόγου στο ακτινοθεραπευτικό τμήμα.

Οι ελάχιστες εξειδικευμένες, σε σχέση με τις ανάγκες, θεραπείες που γίνονται στη μονάδα πραγματοποιούνται με δυσκολία σε αυτή τη φάση από τους γιατρούς των εξωτερικών ακτινοβολιών, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με εξήντα πέντε με εβδομήντα θεραπείες ημερησίως.

Η μονάδα, προφανώς, αδυνατεί να καλύψει ακόμα και τις ανάγκες της θεραπείας των γυναικών με βάση τη γνωμοδότηση του ογκολογικού συμβουλίου του νοσοκομείου, ενώ δεν πραγματοποιούνται θεραπείες ανεγχείρητων περιστατικών γυναικολογικού καρκίνου. Το αποτέλεσμα είναι όλο και περισσότεροι

ασθενείς να εξωθούνται στον ιδιωτικό τομέα, καθώς οι μονάδες βραχυθεραπείας στον δημόσιο τομέα είναι ελάχιστες.

Προφανώς, η απρόσκοπτη λειτουργία αυτής της εξειδικευμένης μονάδας και των θεραπειών απαιτεί την άμεση πρόσληψη όλου του αναγκαίου μόνιμου προσωπικού και ιδιαίτερα γιατρών με την ειδικότητα του ακτινοθεραπευτή-ογκολόγου, με ευθύνη της Κυβέρνησης και του αρμόδιου Υπουργείου.

Σκεφθείτε ότι η αναβαθμισμένη λειτουργία της μονάδας θα μπορούσε να συμβάλει ώστε να καλύπτονται δωρεάν από το νοσοκομείο και τη συγκεκριμένη μονάδα με βάση τη σύγχρονη επιστημονική γνώση και κλινική εμπειρία και άλλες περιπτώσεις καρκίνων -όπως η θεραπεία του οφθαλμολογικού, του καρκίνου του προστάτη, του πνεύμονα- και άλλες που τώρα είναι εξολοκλήρου στον ιδιωτικό τομέα με τεράστιο κόστος για τους ασθενείς.

Με αυτή την έννοια ρωτάμε το Υπουργείο τι θα κάνει για να προσληφθεί όλο το αναγκαίο μόνιμο προσωπικό με την συγκεκριμένη ειδικότητα, ώστε να λειτουργήσει απρόσκοπτα και η ειδική μονάδα βραχυθεραπείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα απαντήσει ο Υφυπουργός, κ. Θεμιστοκλέους, στα επόμενα τρία λεπτά για την πρώτη τοποθέτηση.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Σας ευχαριστώ πολύ.

Για αποφυγή παρεξηγήσεων σας διαβάζω τη βεβαίωση από την 1^η Υγειονομική Περιφέρεια και από τη διοίκηση του νοσοκομείου ότι όλα τα περιστατικά -αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό για να μην αφήνονται εντυπώσεις- που εισηγείται το ογκολογικό συμβούλιο του νοσοκομείου, τόσο για την εξωτερική θεραπεία όσο για τη βραχυθεραπεία, εξυπηρετούνται από το Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα». Τα περιστατικά τα οποία θεωρούνται ανεγχείρητα αντιμετωπίζονται από το Νοσοκομείο «Άγιος Σάββας». Άρα, δεν υπάρχει κάποιος ασθενής ο οποίος δεν εξυπηρετείται και δεν αντιμετωπίζεται. Αυτό είναι σαφές. Είναι η επίσημη απάντηση του νοσοκομείου.

Το δεύτερο, ως προς το τι θα κάνουμε περαιτέρω για την ενίσχυση του τμήματος βραχυθεραπείας τις επόμενες μέρες, θα υπάρχει προκήρυξη για την Αττική. Μέχρι στιγμής η προκήρυξη είναι για την περιφέρεια και τις μονάδες εντατικής θεραπείας και τα τμήματα επειγόντων περιστατικών. Για τις θέσεις της Αττικής προβλέπεται να προκηρυχθεί και θέση ακτινολόγου και ακτινοθεραπευτή που θα είναι για το τμήμα βραχυθεραπείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει τον λόγο η κ. Δάγκα για τη δευτερολογία της.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Πάντως αν κάνετε μία επίσκεψη, Υπουργέ, στη συγκεκριμένη μονάδα θα δείτε πώς εξυπηρετούνται τα περιστατικά. Το ζήτημα είναι ότι προκύπτει ανάγκη, γιατί γνωρίζετε πολύ καλύτερα ότι έστω και ένας μήνας καθυστέρηση είναι πολύ σοβαρός για την αποτελεσματικότητα αυτής της εξειδικευμένης θεραπείας. Ένα ζήτημα είναι αυτό.

Δεύτερο ζήτημα, η πρόσληψη που θα κάνετε, που θα βγάλετε τώρα την προκήρυξη για την πρόσληψη, θα είναι για μόνιμο γιατρό ή για επικουρικό; Επειδή το είπατε και στην προηγούμενη επίκαιρη ερώτηση, να μου επιτρέψετε αλλά τον διαχωρισμό μεταξύ των γιατρών τον κάνει το ίδιο το Υπουργείο και όχι μόνο με δική σας ευθύνη αλλά με ευθύνη διαχρονικά όλων των κυβερνήσεων. Γιατί θεωρείται κόστος η πρόσληψη μόνιμου προσωπικού και να υπάρχουν δεκάδες διαφορετικές συμβάσεις μέσα στα νοσοκομεία που σημαίνει και διαφορετικά δικαιώματα και μια σειρά άλλα. Κι έτσι μια σειρά εργαζόμενοι υγειονομικοί στα νοσοκομεία είναι με την ανασφάλεια και με την ομηρία των εργασιακών σχέσεων λάστιχο που έχουν εκτοξευθεί και στα δημόσια νοσοκομεία και στα κέντρα υγείας και στις άλλες μονάδες.

Με αυτή την έννοια νομίζουμε ότι είναι επείγουσα η ανάγκη να καλυφθούν όλα τα κενά στο ακτινοθεραπευτικό τμήμα και για να καλυφθούν οι εξειδικευμένες ανάγκες της ειδικής μονάδας βραχυθεραπείας αλλά και όλες τις υπόλοιπες θεραπείες που γίνονται. Ένας γιατρός εξήντα πέντε με εβδομήντα θεραπείες ασθενών ημερησίως στις εξωτερικές ακτινοβολίες; Καταλαβαίνετε ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε όλα αυτά τα αυξημένα

καθήκοντα. Δηλαδή, σε λίγο θα είναι αυτή η κατάσταση της υπερεντατικοποίησης που οδηγεί πάρα πολλούς υγειονομικούς σε εξάντληση κ.λπ.. Πολύ περισσότερο, Υπουργέ, που σε αυτές τις συνθήκες πρέπει να υπάρξει γενναία κρατική χρηματοδότηση για να εξασφαλιστεί όλο το αναγκαίο μόνιμο προσωπικό αλλά και ο αντίστοιχος εξοπλισμός για την απρόσκοπτη λειτουργία της μονάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Στο πρώτο ερώτημά σας οι θέσεις που σας έχω πει αφορούν μόνιμο προσωπικό στην προκήρυξη για τις μόνιμες θέσεις.

Δύο παρατηρήσεις. Η αύξηση του προϋπολογισμού στα νοσοκομεία της χώρας είναι 74% τα τελευταία πέντε χρόνια.

Δεύτερη παρατήρηση. Είτε κάποιος είναι επικουρικός είτε είναι επιμελητής β' μόνιμος στοιχίζει το ίδιο. Η διαφορά γιατί έχουμε επικουρικό προσωπικό και μόνιμο είναι ότι είναι πολύ πιο γρήγορες οι διαδικασίες. Να υπενθυμίσω ότι τα τελευταία πέντε χρόνια δεν έχει σταματήσει καμία σύμβαση επικουρικού προσωπικού στα νοσοκομεία της χώρας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», είκοσι εννέα μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 4^ο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Νικολάου Λασιθίου.

Σας καλωσορίζουμε στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα συζητήσουμε τώρα την δέκατη όγδοη με αριθμό 925/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαου Παπαναστάση προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Για τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει το Νοσοκομείο Λευκάδας από την έλλειψη χειρουργών».

Κύριε Παπαναστάση, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το Νοσοκομείο της Λευκάδας είναι ένα πολύπαθο νοσοκομείο. Τόσο πολύπαθο όσο είναι και οι κάτοικοι που νοσηλεύονται σε αυτό ή πρόκειται να νοσηλευτούν. Αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα με την έλλειψη χειρουργών μέσα σε όλα τα άλλα βέβαια. Είναι ένα νοσοκομείο που καλύπτει πληθυσμιακά το νησί της Λευκάδας και όχι μόνο. Καλύπτει μεγάλο μέρος του Νομού Αιτωλοακαρνανίας αλλά και του Νομού της Πρεβέζης. Ήδη προηγουμένως συζητήθηκαν τα προβλήματα από άλλο συνάδελφο Βουλευτή. Κι αυτό το νοσοκομείο αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα υποστελέχωσης και συνεχούς υποβάθμισης. Ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες η κατάσταση αυτή επιβαρύνεται δραματικά αφού ο πληθυσμός όλης αυτής της περιοχής υπερδιπλασιάζεται λόγω του τουρισμού.

Ενδεικτικά από το φθινόπωρο του 2022 στο χειρουργικό κομμάτι του νοσοκομείου εργάζονται δύο μόνο χειρουργοί στον βαθμό του διευθυντή οι οποίοι καλύπτουν τη χειρουργική κλινική, τα τακτικά και έκτακτα χειρουργεία, τα επείγοντα και το τακτικό χειρουργικό ιατρείο. Αποτέλεσμα αυτού είναι αυτοί οι άνθρωποι να μην ξέρουν στην κυριολεξία πού βρίσκονται, να είναι εξαντλημένοι, να μην παίρνουν τα ρεπό τους, τις άδειες που δικαιούνται για να ξεκουραστούν και να μπορέσουν να είναι και ασφαλείς στη δουλειά τους. Για πάνω από δέκα μέρες τον μήνα το χειρουργικό τμήμα του νοσοκομείου δεν εφημερεύει στο χειρουργικό κομμάτι με αποτέλεσμα -γιατρός είστε και αντιλαμβάνεστε τι σας λέω- τον κίνδυνο στον οποίον μπαίνει η υγεία του πληθυσμού όταν αντιμετωπίζει τέτοια προβλήματα.

Το οργανόγραμμα του νοσοκομείου, το 2012, προέβλεπε τρεις θέσεις χειρουργών. Το νέο προβλέπει πέντε θέσεις. Αλλά, παρ' όλο που εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2020 από το διοικητικό συμβούλιο του νοσοκομείου, έχει χαθεί στο Υπουργείο σας. Αυτό γιατί είπατε προηγουμένως σε άλλη απάντηση ότι «εντάξει, μπο-

ρεί να είναι με μπλοκάκι, μπορεί να...». Δεν είναι έτσι. Το οργανόγραμμα προδιαγράφει τις ανάγκες του νοσοκομείου και θέλει γιατρούς οι οποίοι θα εξοικειωθούν και με τον χώρο του νοσοκομείου και με τον μηχανολογικό εξοπλισμό, θα δεθούν και ως ομάδα με τους υπόλοιπους γιατρούς για να μπορέσουν να προσφέρουν την υπηρεσία τους. Το «ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσαμε» με μπλοκάκια ή «όπου τον βρούμε, αρκεί να είναι δωρεάν» δεν είναι μία πολιτική υγείας την οποία δέχεται ο ελληνικός λαός. Είναι πάρα πολλά τα θέματα. Για να μην καταχραστώ τον χρόνο, οι ερωτήσεις οι οποίες μπαίνουν είναι τι μέτρα θα πάρει η Κυβέρνηση για την άμεση πρόσληψη χειρουργών μονίμων με κατεπείγουσες διαδικασίες και τη μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων χωρίς όρους και προϋποθέσεις, την έγκριση του νέου οργανισμού του νοσοκομείου που να καλύπτει τις αυξημένες ανάγκες του νοσοκομείου και τέλος την πραγματοποίηση ανοιχτής προκήρυξης για το σύνολο των οργανικών θέσεων μέχρι την κάλυψή τους. Γιατί οι όροι που βάζετε μέσα σε αυτά που προκηρύσσετε, είναι για να διώχνετε τους γιατρούς και όχι για να έρχονται στο σύστημα υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Σας ευχαριστώ πολύ.

Στην αρχή το πηγαίνατε λίγο τεχνοκρατικά και ήμουν έτοιμος να απαντήσω. Μετά μου αρχίσατε τις γενικές αρχές του ΚΚΕ. Να μονιμοποιήσουμε τους συμβασιούχους δεν μπορούμε. Δεν μπορούμε εμείς. Δεν μπορεί το ΠΑΣΟΚ. Δεν μπορεί ο ΣΥΡΙΖΑ. Δεν μπορεί κανείς σε αυτή την Αίθουσα γιατί αυτό λέει το Σύνταγμα, καλώς ή κακώς.

Το λέτε για να σας ακούσουν κάποιοι και όσοι δεν ξέρουν, μπας και τσιμπήσουν, αλλά δεν μπορούμε. Αυτό επιτάσσει το Σύνταγμα. Σας ακούω να το λέτε και να το ξαναλέτε. Δεν μπορεί να μονιμοποιηθεί κανείς συμβασιούχος. Θα συμφωνήσουμε ή όχι; Μπορείτε να μου απαντήσετε στη δευτερολογία σας.

Το δεύτερο αφορά αυτό που είπατε για τους οργανισμούς των νοσοκομείων. Ναι, οι οργανισμοί του νοσοκομείου έχουν μια συγκεκριμένη διαδικασία η οποία προχωράει και θα υπάρξει και γενοικότερη αναμόρφωση των οργανισμών των νοσοκομείων.

Τρίτον, όσον αφορά τη χειρουργική κλινική, έχουμε τρεις οργανικές θέσεις, εκ των οποίων δύο είναι καλυμμένες σε ένα βαθμό του ΕΣΥ και υπάρχει και ένας ειδικευόμενος γιατρός. Αυτές τις ημέρες εγκρίνεται και ένας επιπλέον χειρουργός με δελτίο παροχής υπηρεσιών.

Για τον οργανισμό του νοσοκομείου, έχετε δικίο και θέλω να σας πω κάτι επειδή το ξέχασα. Περιλαμβάνονται πέντε θέσεις χειρουργών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κύριε Παπαναστάση, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, οι νόμοι που επικαλείστε και τα άρθρα του Συντάγματος δεν πέσανε από τον ουρανό. Κάποιοι τα ψήφισαν. Και τα ψήφισαν ακριβώς για να τα επικαλούνται, όταν οι άνθρωποι πεθαίνουν στα ράντζα και στους διαδρόμους σε πλήρη αδυναμία να τους παρασχεθεί η υγειονομική περίθαλψη που τους αναλογεί. Και δεν μιλάω μόνο τώρα. Βρήκαμε αφορμή το Νοσοκομείο της Λευκάδας. Είναι το Νοσοκομείο του Αγρινίου με διακόσιους γιατρούς υπόδικους –μαζί τα συζητήσαμε εδώ πέρα– γιατί κοίταξαν μέσα από την ανθρωπιά τους και τον επαγγελματισμό τους να καλύψουν τις πομπές της Κυβέρνησης. Μιλάμε για το Νοσοκομείο του Μεσολογγίου ή για το Νοσοκομείο της Άρτας –είναι και η κυρία Πρόεδρος από εκεί– που δεν είχε παθολογική κλινική ή για το Νοσοκομείο της Πρέβεζας. Τι άλλο να πούμε;

Άρα, λοιπόν, δεν είναι αυτή η κατάσταση όπως την περιγράφετε εσείς. Ο κύριος διοικητής του νοσοκομείου, γιατί μιλήσατε για μία πρόσληψη χειρουργού με μπλοκάκι για έξι μήνες, ακόμα δεν έχει γίνει. Τα γνωρίζετε αυτά. Όμως, το επικαλεστήκατε.

Επίσης, στην προκήρυξη που κάνατε για πεντακόσιες τριάντα θέσεις ειδικευμένων γιατρών σε όλη την Ελλάδα, πόσοι είναι για το Νοσοκομείο της Λευκάδας; Είναι μία γιατρός χειρουργός και μία νεφρολόγος οι οποίες δεν λύνουν το πρόβλημα γιατί για το

χειρουργικό μιλήσαμε και για τη νεφρολόγο μία θα μπει και μία θα βγει, αν αντέξει κι εκείνη η δύσμοιρη με τις συνθήκες στις οποίες εργάζεται τις οποίες και αυτές τις ξέρετε.

Πάμε παρακάτω. Στέλνει έγγραφα –και θα τα καταθέσω και στα Πρακτικά της Βουλής– ο σύλλογος εργαζομένων. Μήπως αναιρέιτε τη θέση τους, το ενδιαφέρον τους και τον επαγγελματισμό τους; Αμφισβητήστε το. Όμως, εδώ πέρα μιλάμε με απόγνωση αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι βιώνουν αυτήν την καθημερινότητα. Τι λένε; Πήγε εκεί ο Διοικητής της 6^{ης} ΥΠΕ, πήγε ο Βουλευτής ο τοπικός, ο κ. Καβαδάς. Και τι έκαναν; Αφού υπεραμύνθηκε της πολιτικής εμπορευματοποίησης, είπε: «Τι να κάνουμε; Υπάρχουν και οι παθολογικές του δημόσιου τομέα». Έτσι είπε. Τι υπονοεί εδώ πέρα ο ποιητής; Εντάξει, υπάρχουν αυτές οι παθολογίες. Ας πάμε στον ιδιώτη. Αυτό είπε στους εργαζόμενους.

Θα κατατεθεί στα Πρακτικά και αυτό το χαρτί για κάποιον ο οποίος θα ενδιαφερθεί να το δει.

Οι εργαζόμενοι κραυγάζουν για μία αναισθησιολόγο. Φανταστείτε, μία αναισθησιολόγος προσλήφθηκε μόνιμη στο Νοσοκομείο της Λευκάδας, την οποία καλωσόρισαν όλοι. Όμως, γιατί πήγε εκεί πέρα; Πήγε για να αντικαταστήσει μία άλλη αναισθησιολόγο. Αυτές είναι οι λύσεις τις οποίες δίνετε σε πραγματικά λειψές συνθέσεις.

Αναφορικά με την αποχρέωση οφειλόμενων ρεπό και αδειών, έχετε ακούσει για το Νοσοκομείο της Λευκάδας και όχι μόνο. Είναι δύο τμήματα. Στο χειρουργείο αναισθησιολογικού και αποστείρωσης τους χρωστάνε δύο χιλιάδες πεντακόσιες ημέρες σε ρεπό! Τι απαίτηση μπορεί να έχει ένας εχέφρων άνθρωπος από αυτούς όλους, όταν δυόμισι χιλιάδες ρεπό δεν τα έχουν πάρει αυτοί οι άνθρωποι όχι για να πάνε να κάνουν «shopping therapy», αλλά για να μπορέσουν να σταματήσουν να τρέμουν τα χέρια τους και να μπορέσουν να χειρουργήσουν; Απαντήστε!

Να πω και άλλα; Δεν θα πω άλλα. Ήδη είπαμε αυτά που είπαμε. Σας ακούμε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Παπαναστάσης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Θα απαντήσω επειδή με ενοχλεί λίγο κάποιος να είναι περισσότερο και κάποιος λιγότερο ευαίσθητος. Δηλαδή, γιατί εσείς είστε ευαίσθητοι για τους εργαζόμενους και δεν είμαστε εμείς; Και ακόμα και σε αυτό το καθήκον που βάζετε, εγώ γιατί να μη σας πω με αριθμούς; Θα σας πω με αριθμούς, όσο κι αν ακούγεται περίεργο, πώς ήταν το Νοσοκομείο της Λευκάδας και πώς είναι τώρα. Έχει περισσότερους γιατρούς το Νοσοκομείο της Λευκάδας; Σας ρωτάω. Έχει περισσότερους γιατρούς, ναι ή όχι;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Μη σας απαντήσω τώρα εγώ. Το λένε οι εργαζόμενοι.

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ (Υφυπουργός Υγείας): Έχει δεκατρείς περισσότερους γιατρούς. Γι' αυτό σας απάντησα. Το Νοσοκομείο της Λευκάδας έχει δεκατρείς περισσότερους γιατρούς. Έχει περισσότερους νοσηλευτές και νοσηλευτικό προσωπικό; Έχει εξήντα τρεις. Ξέρετε τι αύξηση είναι αυτή; Είναι από τους εκατόν είκοσι έναν στους εκατόν εβδομήντα πέντε είναι σχεδόν 20% αύξηση.

Αυτά δεν τα λέω για να πω ότι δεν υπάρχουν προβλήματα, αλλά τα προβλήματα δεν θα λυθούν ούτε με μαγικά ραβδιά ούτε με το να καταργούμε και να παρουσιάζουμε μια εικόνα κατάρρευσης. Το Νοσοκομείο της Λευκάδας, θέλετε-δεν θέλετε, είναι σε αρκετά καλύτερη κατάσταση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Και αυτό δεν το λέω με ελαφριά την καρδιά ούτε λέω ότι δεν χρειάζεται να κάνουμε κάτι περισσότερο, αλλά δεν είναι αυτή η μαύρη εικόνα που παρουσιάζετε. Γι' αυτό σας λέω τους αριθμούς. Το Νοσοκομείο της Λευκάδας –και το γνωρίζετε πολύ καλά και εσείς– είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από αυτό που ήταν. Έχει πολύ μεγαλύτερο προϋπολογισμό, 50% περισσότερα χρήματα. Τι σημαίνει ότι έχει περισσότερα χρήματα; Σημαίνει περισσότερα χρήματα στους πολίτες και στους ασθενείς που είναι από τη Λευκάδα. Αυτά πρέπει να δούμε και μετά να πάμε στα επιμέ-

ρους προβλήματα και όχι να παρουσιάζετε αυτή τη μαύρη εικόνα.

Για τα κίνητρα που έχετε πει, είμαστε η μόνη Κυβέρνηση που έχει δώσει κίνητρα για τις άγονες περιοχές. Δόθηκε το κίνητρο των άγονων περιοχών; Στελεχώθηκαν κάποιες θέσεις που επανειλημμένα έβγαιναν άγονες; Ακόμη και στο Νοσοκομείο της Λευκάδας δόθηκε η ενιαία φορολόγηση στους γιατρούς, που ήταν αίτημα εδώ και δεκαπέντε χρόνια; Διότι είναι άλλο να λέμε τα προβλήματα και άλλο να είναι όλα μαύρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενη είναι η πρώτη με αριθμό 910/16-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθέριου Αυγενάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 194/Δ'/2025) - Κριτήρια, διαδικασίες και όροι οριοθέτησης οικισμών με πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων».

Στην επίκαιρη ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Νικόλαος Ταγαράς.

Ορίστε, κύριε Αυγενάκη, έχετε τον λόγο για το ερώτημά σας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Διαβάζω αυτολεξεί: «Ο κάθε δήμος πρέπει να οργανώνει τον χώρο του με τον δικό του τρόπο, διότι το Συμβούλιο της Επικρατείας έρχεται και μας λέει ότι δεν πρέπει να υπάρχουν γενικά πολλοί οριζόντιοι κανόνες. Επειδή πρέπει να μπει τάξη στο ζήτημα αυτό, πρέπει να ισορροπήσουμε. Από τη μια το Σύνταγμα μας λέει ότι άμα θέλεις να επεκτείνεις έναν οικισμό πρέπει να κάνεις πολεοδομηση. Ωραία, το ακούω. Από την άλλη, όμως, το ίδιο το Σύνταγμα κατοχυρώνει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του πολίτη. «Αγόρασα ένα οικόπεδο ήξερα ότι μπορούσα να χτίσω, δεν μπορείς να έρθεις εκ των υστέρων να μου το αλλάξεις». Το ίδιο το Σύνταγμα κατοχυρώνει την προστασία της ιδιοκτησίας, το ίδιο το Σύνταγμα μιλάει για τη στήριξη της αποκέντρωσης, μιλάει για τα δημογραφικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουμε. Να δώσω ένα παράδειγμα. Αλλιώς αντιμετωπίζω έναν οικισμό δύο χιλιάδων κατοίκων, αλλιώς ένα χωριό τριακοσίων κατοίκων. Δηλαδή, σε ένα χωριό τριακοσίων κατοίκων, ωραία, έχουν χαρακτηρίσει κάποια όρια οικισμού. Μα, ποιος, πραγματικά, πιστεύει ότι μπορεί να γίνει πολεοδόμηση σε ένα χωριό τριακοσίων κατοίκων; Λοιπόν, στο ζήτημα των οικισμών δεν μπορεί να λέμε ταυτόχρονα δεν μπορούμε να χτίσουμε σε ύψος, δεν μπορούμε να χτίσουμε εκτός σχεδίου, δεν μπορούμε εύκολα να επεκτείνουμε τους οικισμούς. Λοιπόν, να δούμε τη συνολική παράμετρο και να κοιτάξουμε να βρούμε μια λύση η οποία θα λαμβάνει υπ' όψιν και πολύ δικαιολογημένα παράπονα τα οποία τα ακούω με πολύ μεγάλη προσοχή».

Αυτά είναι λόγια του Πρωθυπουργού της χώρας, του κ. Μητσοτάκη, σε μια πρόσφατη συνέντευξή του στον «ΣΚΑΙ». Με βρίσκουν απόλυτα σύμφωνο. Φαντάζομαι και εσάς, αγαπητέ φίλε, κύριε Ταγαρά.

Άρα, να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Όταν προ ημερών σε μια συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας κατέθεσα ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο προτάσεων, που όπως αντιλαμβάνεστε πολλά από αυτά που λέει ο Πρωθυπουργός ήταν μέρος των προτάσεων μου, που αμφισβητήθηκαν σε ένα βαθμό από τον κύριο Υπουργό, τον κ. Παπασταύρου, δεν το έκανα επειδή ήθελα να κάνω αντάρτικο, όπως έγραψαν κάποιοι δημοσιογράφοι, αλλά πραγματικά επειδή αφουγκράζομαι την κοινωνία, όπως κάνει κι ο Πρωθυπουργός δηλαδή, και αντιλαμβάνομαι την κοινή γνώμη όπως κι εσείς, γιατί είστε από την αγορά βγαλμένος και εκλεγμένος σε πολλά διαφορετικά επίπεδα αυτοδιοίκησης, κοινοβούλιο.

Συν τοις άλλοις, εμείς αφενός είμαστε η παράταξη που, πραγματικά, καλούμαστε να κάνουμε μεταρρυθμίσεις και κάνουμε μεταρρυθμίσεις, όπως αυτή που συζητούμε τώρα. Αφετέρου, όμως, αντιλαμβανόμαστε την κοινή γνώμη, το πρόβλημα, το ζήτημα και φυσικά σεβόμαστε τις ιδιαιτερότητες από περιοχή σε περιοχή. Αυτά, λοιπόν, που είπε ο Πρωθυπουργός της χώρας - είναι και πολλά άλλα, διάβασα κάποια αποσπάσματα - με βρίσκουν απόλυτα σύμφωνο. Είναι βέβαιο ότι ο Πρωθυπουργός σίγουρα δεν είναι αντάρτης. Είναι ένας φυσιολογικός πολιτικός

που αντιλαμβάνεται, λειτουργεί, εξελίσσει, λύνει προβλήματα και χαίρομαι διότι τελικά μέσα σε ελάχιστα εικοσιτετράωρα έρχεται και απαντά και αντιμετωπίζει ένα μεγάλο κύμα ανησυχίας που δικαιολογημένα δημιουργήθηκε σε πάρα πολλούς πολίτες της χώρας μας.

Κύριε Ταγαρά, ξέρω το ενδιαφέρον σας, ξέρω την ενέργεια που έχετε δώσει, ξέρω την προσοχή που έχετε δώσει γι' αυτό το ζήτημα και είμαι βέβαιος -έχοντας ακούσει προσεκτικά και τηλεφωνικά που έχουμε μιλήσει πολλές φορές αλλά και στην πρόσφατη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, όλο το πλαίσιο των προτάσεων, λύσεων που έχω καταθέσει -ότι πολλά από αυτά, ναι, μπορούν να εμπεριέχονται στις προτεινόμενες λύσεις που θα φέρετε το επόμενο διάστημα. Θα ήταν ευχής έργον να ακούσουμε ίσως και κάποια από αυτά που ετοιμάζετε για τις επόμενες ημέρες.

Σας ευχαριστώ θερμά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Ταγαρά, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε συνάδελφε, κατ' αρχάς σέβομαι και αντιλαμβάνομαι και την αγωνία αλλά και τον προβληματισμό σε αυτά τα οποία αναφερθήκατε κι έχουν να κάνουν με τους οικισμούς κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους μετά από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος. Στην ουσία, όπως και εσείς ξέρετε, γιατί έχουμε κάνει συζητήσεις πολλές κι έχουμε μοιραστεί και προβληματισμούς, έρχεται να ασφαλίσει τις περιουσίες και τα δικαιώματα για τους ιδιοκτήτες που έχουν οικόπεδα μέσα σε οικισμούς κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους, μετά από τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που είχε ότι οι οριοθετήσεις που έγιναν από τους νομάρχες πριν σαράντα χρόνια, λόγω αρμοδιότητας, έλλειψης επιστημονικής μελέτης, αλλά κατ' επέκταση επειδή οι σχεδιασμοί θα πρέπει να γίνονται με προεδρικό διάταγμα, υπήρξε το πρόβλημα το οποίο το ζουν λόγω ακύρωσης των ορίων το Ρέθυμνο το Πήλιο, αλλά εύχομαι να μην το ζήσουν και άλλοι οικισμοί. Ερχόμαστε, λοιπόν, να αποκαταστήσουμε την ασφάλεια σε αυτούς τους οικισμούς.

Μέχρι να ισχύσουν τα προεδρικά διατάγματα, γνωρίζετε -αναφέρεται και στο προεδρικό διάταγμα- ότι εξακολουθούν να ισχύουν ό,τι ισχύει μέχρι σήμερα. Δηλαδή, μπορεί κανείς να χτίσει μέχρι να γίνει το προεδρικό διάταγμα που θα οριοθετήσει ή επαναοριοθετήσει τον οικισμό ενός χωριού κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους όπως και σήμερα, με όρια αρτιότητας όχι πάνω από δύο στρέμματα -αναφέρω μερικές φράσεις επειδή έχουν ακουστεί- αλλά και σε μικρότερες αρτιότητες -περιγράφονται αναλυτικά- και ως ισχύει σήμερα τα ίδια οικόπεδα που θα είναι στον οικισμό και αύριο ανεξάρτητα ζώνης Α', Β', Β1' που θα υπάρξει. Σήμερα η ζώνη είναι μία. Όπως χτίζουν σήμερα θα χτίζουν και αύριο με αρτιότητες ίδιες.

Το θέμα το οποίο δημιουργήθηκε και μετά την υποβολή στο Συμβούλιο Επικρατείας της έγκρισης του προεδρικού διατάγματος αφορά τα άκρα των οριοθετημένων οικισμών σε κάποιους οικισμούς που εκεί οι νομάρχες ξεχείλωσαν ίσως λίγο παραπάνω τα όρια από ό,τι οι μελέτες και οι προοπτικές ενός οικισμού θα όφειλαν να τηρήσουν, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο Επικρατείας στη λεγόμενη ζώνη Γ', που εμείς προτείναμε να είναι μέσα στον οικισμό και στην επαναοριοθέτηση, είπε ότι δεν μπορεί να οριοθετηθεί.

Άρα, το όλο θέμα εστιάζεται αποκλειστικά και μόνο σε αυτή τη ζώνη και όταν θα εγκριθεί το νέο προεδρικό διάταγμα και θα οριοθετηθεί έναν οικισμό. Είναι αυτό για το οποίο έχουμε εστιάσει, όπως πολύ σωστά είπατε και εσείς, στην ίδια ακριβώς βάση το είπε και ο Πρωθυπουργός. Οφείλουμε να σεβόμαστε το Σύνταγμα. Το άρθρο 24 αναφέρεται στο περιβάλλον, στα χωροταξικά, τα πολεοδομικά. Για πρώτη φορά πάμε να βάλουμε τάξη μετά από εκατό χρόνια. Τι επιτρέπεται, τι απαγορεύεται, παντού με κανόνες και όχι άναρχα, χωρίς να γνωρίζει κάποιος τι μπορεί, πού μπορεί, πώς μπορεί και να μην κινδυνεύει στην πορεία να του ακυρωθούν άδειες και όρια σαν κι αυτά που συζητάμε.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχει και το άρθρο 17 που αναφέρεται στην προστασία της ιδιοκτησίας, το δικαίωμα της περιουσίας.

Άρα, η ισορροπία ανάμεσα σε αυτά τα δύο άρθρα και ειδικά όταν μιλάμε για μικρούς οικισμούς και όταν το πρόβλημα και θέμα της αποκέντρωσης και του δημογραφικού είναι κρίσιμα ζητούμενα, είναι οι παράμετροι που θα ληφθούν υπ' όψιν στη ρύθμιση που επεξεργαζόμαστε να δώσουμε διέξοδο από τώρα πριν δημιουργηθεί το πρόβλημα αύριο, με τον πιο ισορροπημένο και ασφαλή τρόπο ως διέξοδο στα ερωτήματά σας.

Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου να προσθέσω κι άλλα στοιχεία.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Αυγενάκη, έχετε τα επόμενα τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Αγαπητέ κύριε Ταγαρά, αναφέρω μερικά στοιχεία όπως τα είπα και στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Τότε ερωτώμενος από τον κ. Παπασταύρου του είπα: «Επιφυλάσσομαι να σας πω ακριβώς την πηγή των στοιχείων αυτών». Το ανέφερα στη συνέχεια, αλλά μάλλον η απάντησή μου δεν πέρασε και πέρασε το πρώτο προς τα έξω ότι τάχα μου επικαλούνται στοιχεία τα οποία δεν είχαν συγκεκριμένη πηγή προέλευσης.

Τα στοιχεία αυτά είναι στην επίσημη ανακοίνωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Τμήμα Ανατολικής Κρήτης, στη δεύτερη σελίδα μάλιστα, όπου λένε αυτολεξεί: «Το 92% των οικισμών της χώρας είναι κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων. Το 80% των οικοπέδων απειλούνται με αποχαρκτηρισμό. Εκτιμάται ότι θα είναι πάνω από 100 δισεκατομμύρια η απώλεια της εμπορικής αξίας των ακινήτων και μόλις οκτώμισι χιλιάδες οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν το 2024 σε αυτούς τους οικισμούς βρίσκονται στον αέρα». Άρα, το πρόβλημα είναι εξαιρετικά μεγάλο σύμφωνα φυσικά με τα στοιχεία τα οποία σας ανέφερα.

Η ΕΛΣΤΑΤ αναφέρει ότι υπάρχει 17,3% μείωση στις οικοδομικές άδειες το 2024, 37,2% μείωση στην επιφάνεια, 38,4% μείωση στον όγκο της οικοδομικής δραστηριότητας.

Θυμίζω τις προτάσεις τις οποίες είχα καταθέσει και επαναλαμβάνω και σήμερα από εδώ, από το επίσημο Βήμα του Κοινοβουλίου, θέσπιση μεταβατικών διατάξεων ώστε να προστατευτούν οι ιδιοκτήτες που απέκτησαν καλόπιστα σε ακίνητα τα οποία με το προεδρικό διάταγμα τίθενται εκτός και να μη δημιουργηθεί νέο κύμα ιδιωτικής ασφυξίας και αμφισβήτησης δικαιωμάτων.

Ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών οριοθέτησης με σαφές χρονοδιάγραμμα.

Συμπληρωματική νομοθετική ρύθμιση για την ένταξη περιοχών που αναπτύχθηκαν μετά το 1983.

Κατάθεση άμεσης νομοθετικής ρύθμισης με την οποία να γίνει χαρακτηρισμός περιοχών ως περιοχές ελέγχου χρήσεων, με δόμηση υπό την προϋπόθεση ύπαρξης προσώπου σε κοινόχρηστη οδό.

Αξιοποίηση των τοπικών και ειδικών πολεοδομικών σχεδίων και ένταξη των ορίων των οικισμών στα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια, ειδικά στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου και σε ολόκληρη την Κρήτη και σε άλλες περιοχές που έχουν ήδη εκκινήσει οι διαδικασίες για τεκμηριωμένο και τοπικά προσαρμοσμένο καθορισμό ορίων.

Δυνατότητα πρόβλεψης ζωνών μελλοντικής πολεοδόμησης ανά δήμο, στο πλαίσιο του ΤΠΣ για να καλυφθούν οι μελλοντικές ανάγκες των κοινοτήτων, ενισχύοντας τη βιώσιμη επέκταση και αποφεύγοντας τη νέα αυθαίρετη ένταξη.

Εναλλακτικά, μάλιστα, σημείωσα στις προτάσεις μου να προχωρήσουμε με νομοθετική ρύθμιση πρωτοβουλία για εξαίρεση των μικρών, έως διακοσίων ένα κατοίκων και μεσαίων από διακοσίων ένα έως χιλίων κατοίκων, οικισμών από τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος που αφορούν στην οριοθέτηση των οικισμών για τους οποίους ο καθορισμός των ορίων θα γίνει από τα ΤΠΣ ή ΕΠΣ με βάση τη λογική της ζώνης Γ' που απερρίφθη όπως πολύ σωστά είπατε από το Σ.τ.Ε., και πρέπει να περιγραφεί με διάταξη.

Να συνεχίσει να ισχύει για τους μικρούς και μεσαίους οικισμούς ό,τι ισχύει σήμερα.

Αν για οποιονδήποτε λόγο προκύψει εμπλοκή με το Σ.τ.Ε., σχετικά με την έκδοση του προεδρικού διατάγματος για ΤΠΣ ή ΕΠΣ και τυχόν επηρεάσει την εκταμίευση από το Ταμείο Ανάκαμψης,

πρότεινα να εξετάσετε να υπάρξουν κυρώσεις κάθε ΤΠΣ ή ΕΠΣ χωριστά με διάταξη νόμου για να μη χαθούν χρήματα.

Και τέλος, είχα καταθέσει και μερικά ερωτήματα, πέντε στον αριθμό, θεμελιώδη θα έλεγα, για τον νέο ΝΟΚ. Ποια είναι η ακριβής έννοια της έναρξης εργασιών; Με ποια διοικητική πράξη τεκμηριώνεται η επιλεξιμότητα; Υπάρχει πρόβλεψη αποζημίωσης για τις αναθεωρήσεις; Πώς θα ανταποκριθούν οι ΥΔΟΜ στις χιλιάδες αιτήσεις αναθεώρησης; Και τέλος γιατί διατηρούνται τα μπόνους σε έργα όπως το Ελληνικό ή όσα έχουν ενταχθεί σε ΕΣΠΑ;

Είναι ερωτήματα που είμαι βέβαιος ότι έχετε επεξεργαστεί και καλό θα ήταν, αν όχι τώρα, σε μια επόμενη συζήτηση να έχουμε την απάντησή σας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Ταγαρά, έχετε τον λόγο να ολοκληρώσετε την απάντησή σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, κατ' αρχάς σε ό,τι αφορά τα στοιχεία τα οποία άκουσα σε ό,τι αφορά την οικοδομική δραστηριότητα, είναι στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ που μπορούν να αντληθούν και να αξιολογηθούν. Σε ό,τι αφορά το πόσα θα είναι, όμως, τα οικόπεδα τα οποία θα είναι στη Ζώνη Γ' -σε όποιους οικισμούς υπάρχει Ζώνη Γ', διότι εδώ θέλω να πω ότι υπάρχουν και θα υπάρχουν και οικισμοί εκεί που οι νομάρχες ήταν πιο προσεκτικοί στην οριοθέτηση όπου δεν θα υφίσταται Ζώνη Γ' και δεν θα υφίσταται πρόβλημα οικοπέδων που είναι σήμερα μέσα στον οικισμό να είναι εκτός- εκεί, όμως, που θα υπάρχουν, το πόσα είναι και τι ποσοστό θα είναι αυτό δεν το γνωρίζουμε σήμερα. Θα προκύψει, όμως, μέσα από την εξέλιξη των σχεδίων, των τοπικών και ειδικών πολεοδομικών σχεδίων.

Και επειδή αναφερθήκατε στην υποχρέωση ή στην κίνηση του να οριοθετηθούν οι οικισμοί για τους οποίους μιλάμε κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους, μέσα από τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια ακριβώς αυτό είναι σε εξέλιξη. Θα σας πω και για την Περιφερειακή Ενότητα που εκπροσωπείτε κιόλας εδώ ως Βουλευτής -και όχι μόνο και ως Υπουργός- να σας πω το πού βρισκόμαστε σήμερα ειδικά και για το Ηράκλειο.

Άρα, θέλω να γνωρίζετε -και το γνωρίζετε- ότι διά μέσου των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων επτά τον αριθμό στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου συν ένα πολεοδομικό σχέδιο για τον Δήμο Μινώα Πεδιάδας, όλοι οι δήμοι στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου και στο 80% κατ' επέκταση της επικράτειας που εξελίσσονται τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια, διακόσια σαράντα πέντε τον αριθμό και διακόσια σαράντα πέντε προεδρικά διατάγματα με την έγκρισή τους, θα περιλαμβάνουν πέραν των άλλων μελετών για την εκτός σχεδίου χρήση, όρους δόμησης, κ.λπ., και την οριοθέτηση επαναοριοθέτηση των οικισμών. Αυτό εξελίσσεται ήδη σήμερα.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου ήδη σήμερα διά μέσου των τοπικών και ειδικών πολεοδομικών σχεδίων θα επαναοριοθετηθούν με ό,τι περιγράφεται στο διάταγμα συν αυτό το οποίο επεξεργαζόμαστε για διέξοδο στον προβληματισμό που έχει ανακύψει. Άρα να το παρακολουθήσετε -είστε συνάδελφος μηχανικός- και όλη η κοινωνία και οι φορείς πρέπει να το παρακολουθήσουν, διότι εκεί θα υπάρξει και η διαβούλευση για όλα αυτά που συζητάμε. Γιατί τέθηκε και θέμα διαβούλευσης. Το προεδρικό διάταγμα δεν οριοθετεί. Βάζει κανόνες, κριτήρια, μεθόδους, μεθοδολογία στο πώς θα οριοθετηθούν. Άρα, η τοπική κοινωνία και ακριβώς ο καθένας στον τόπο του ξέρει καλύτερα από αυτούς που είναι μακριά και απ' έξω. Γι' αυτό δίνεται η δυνατότητα και με ασφάλεια δικαίου με προεδρικό διάταγμα να εκφραστούν οι τοπικές κοινωνίες και κάθε οικισμός έχει τα δικά του χαρακτηριστικά. Δεν θα είναι οριζόντια η αναφορά.

Όλο αυτό το οποίο εξελίσσεται και με πρόθεση να υπάρχει ασφάλεια ως προς τα δικαιώματα -που δεν υπήρξε μέχρι σήμερα-, εκατό χρόνια πέρασαν και δίνεται μια ευκαιρία τώρα. Εγώ το έχω πολλές φορές, είναι εθνικό στοίχημα, δεν είναι ενός, δεν είναι δυο, δεν είναι ενός κόμματος, είναι της πατρίδας μας. Αυτήν την οργάνωση του χώρου, την τάξη του τι επιτρέπεται και τι απαγορεύεται παντού για να μη συζητάμε ό,τι ξεφυτρώνει εκεί που δεν θα έπρεπε ή με λάθος τρόπο σε λάθος θέση, όλα αυτά, όλοι

αυτοί οι κανόνες είναι σε εξέλιξη τώρα, με πάνω από ένα 1 δισεκατομμύριο ευρώ. Ας συνεργαστούμε όλοι μαζί να αποκτήσουμε βάση και κανόνες, όλα αυτά που δεν κάναμε η ώρα είναι τώρα και το στοίχημα είναι σε όλους και εθνικό και οι τοπικές κοινωνίες να διαβουλευθούν και να προτείνουν ό,τι καλύτερο που αφορά τον τόπο τους, το χωριό τους, τον οικισμό τους ως προοπτική, ως ανάπτυξη, ως ύπαρξη για όλους αυτούς τους λόγους που αναφερθήκατε. Δεν θέλω περισσότερα πράγματα να αναφέρω. Ξαναλέω ότι δεν υφίσταται κανένα πρόβλημα ως προς το προεδρικό διάταγμα αν δεσμεύει.

Για την εκκρεμότητα που λείπει, που ο ίδιος ο Πρωθυπουργός ακριβώς επειδή γνωρίζει τη διάσταση και το πόσο σημαντικό είναι το θέμα, εξέφρασε τις απόψεις -που και εσείς αναφέρατε- και που είναι ευθύνη όλων μας να βρούμε την καλύτερη και ασφαλέστερη λύση, να μην ξαναγυρίσουμε πάλι πίσω, να μην ακυρώνονται αποφάσεις μετά από σαράντα χρόνια, γιατί αυτό για το οποίο συζητάμε είναι μετά από σαράντα χρόνια. Και εδώ υπάρχουν καθυστερήσεις και αλλού, αλλά από τη στιγμή όμως που ήρθε η ώρα και μας δίνεται η ευκαιρία να βάλουμε τάξη ως το κάνουμε όλοι μαζί με τον καλύτερο τρόπο.

Σε ό,τι αφορά τον ΝΟΚ, επειδή δεν είναι στην ερώτηση, σεβόμενος και την Πρόεδρο και τους συναδέλφους, επεξεργαζόμαστε μέσα από προεδρικό διάταγμα για να είναι ασφαλής η ρύθμιση, να μην ξαναπέσει για το ποια είναι η έννοια της έναρξης οικοδομικών εργασιών, για να κλείσει και αυτή η παράμετρος και να φύγουμε από την εκκρεμότητα αυτή. Θέλω να σας πω ότι και για τον ΝΟΚ ευρύτερα εξελίσσουμε επεξεργασία που θα δίνει διέξοδο χωρίς να χανόμαστε στις παραμέτρους και στις λεπτομέρειες που μας οδηγούν πίσω και χάνονται ευκαιρίες και επενδύσεις.

Όσον αφορά τις πολεοδομίες, οφείλουν όπως λειτουργούσαν μέχρι σήμερα να εκδίδουν άδειες με τα διατάγματα του '81 και του '85 για οικισμούς κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους. Δεν αλλάζει τίποτα στο άρθρο με τις μεταβατικές διατάξεις. Το άρθρο 18 αναφέρεται λεπτομερώς. Άρα, ρητή αναφορά ότι θα ισχύσει μετά από δύο χρόνια και ρητή αναφορά ότι μέχρι τότε ό,τι συνέβαινε με αρτιότητες και με άδειες θα εξακολουθεί να συμβαίνει. Δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για κανέναν.

Τέλος, έχω εδώ και θέλω να σας καταθέσω τον πίνακα για την Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, όπου με έναν προϋπολογισμό περίπου 11,5 εκατομμύρια ευρώ δίνει την απάντηση στα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια που θα οριοθετηθούν οι οικισμοί.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Νικόλαος Ταγαράς καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ακολουθεί η έκτη με αριθμό 929/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νοτίου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Σπυρίδωνα Μπιμπίλα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Κίνδυνοι για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία από την υπολειτουργία του Βιολογικού Καθαρισμού Αλιβερίου».

Κύριε Μπιμπίλα, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, ευχαριστώ που είστε εδώ για να μας απαντήσετε σε αυτό το ερώτημα. Εμείς και ως Πλεύση Ελευθερίας, αλλά και εγώ προσωπικά ως πολίτης είμαι πολύ ευαισθητοποιημένος πάνω στα θέματα περιβάλλοντος. Στην Επιτροπή Περιβάλλοντος που είμαι μέλος παρακολουθώ με μεγάλο ενδιαφέρον όλα όσα θίγονται εκεί.

Η περιοχή του Αλιβερίου στην Εύβοια αντιμετωπίζει εδώ και μήνες μια σοβαρή περιβαλλοντική και οικονομική κρίση. Από την αρχή του έτους δεν υπάρχει πόσιμο νερό καθώς έχει κριθεί ακατάλληλο. Αντιθέτως υπάρχει συνολικό πρόβλημα στη διαχείριση του νερού από την πηγή έως το λύμα. Ο βιολογικός καθαρισμός Αλιβερίου ο οποίος κατασκευάστηκε το '87 παρουσιάζει εδώ και χρόνια μια σοβαρή υπολειτουργία, ενώ πρόσφατα σημειώθηκε και μια έκτακτη βλάβη η οποία είχε αφήσει εκτός συστήματος τη

διαχείριση των λυμάτων δεκαεπτά οικισμών της περιοχής. Επιπλέον, σύμφωνα με καταγγελίες δεν λειτουργούν σωστά ούτε ο βιολογικός καθαρισμός της Κύμης, ούτε αυτός στην περιοχή Μονόδρου.

Η κατάσταση είναι ανησυχητική. Σύμφωνα, λοιπόν, με αναλύσεις του '23 καταγράφηκαν σημαντικές υπερβάσεις τα επιτρεπτά όρια ρύπων -ολικό άζωτο, BOD, αιωρούμενα στερεά- στοιχεία που υποδηλώνουν διαφυγή ανεπεξέργαστης λάσπης και πιθανή ρύπανση του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Αλιβερίου. Τα λύματα καταλήγουν στον κόλπο μέσω υποθαλάσσιου αγωγού με άγνωστες συνέπειες για τη θαλάσσια ζωή και τον υδροφόρο ορίζοντα.

Οι κάτοικοι είναι σε απόγνωση, ενώ οι επαγγελματίες του τουρισμού και της εστίασης βρίσκονται αντιμέτωποι με αυξημένο κόστος διαχείρισης των λυμάτων και τον κίνδυνο δυσφήμισης της περιοχής λίγο πριν την έναρξη της θερινής περιόδου. Επιπλέον, η κακή ποιότητα του νερού λειτουργεί επιβαρυντικά για το σύνολο των σχετικών υποδομών.

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι το εξής: Σε τι στάδιο βρίσκεται το έργο αναβάθμισης του βιολογικού καθαρισμού Αλιβερίου και πότε προβλέπεται η πλήρης και ασφαλής λειτουργία του; Δεύτερον, ποιοί έλεγχοι έχουν διενεργηθεί από τις αρμόδιες αρχές τα τελευταία έτη σχετικά με την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας του ΒΙΟΚΑ Αλιβερίου και άλλων αντίστοιχων εγκαταστάσεων στον Δήμο Κύμης-Αλιβερίου;

Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για την προστασία του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας και της τοπικής οικονομίας στην περιοχή αυτή;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Ταγαρά, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, θα είμαι συγκεκριμένος στα ερωτήματά σας, που είναι κρίσιμα σίγουρα και αφορούν σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, που όλοι οφείλουμε να έχουμε αυξημένη ευαισθησία, αλλά και παρέμβαση εκεί όπου υπάρχει πρόβλημα.

Θέλω να αναφερθώ κατ' αρχάς στο ποιες ενέργειες έχουν γίνει και αφορούν στην αναβάθμιση του βιολογικού καθαρισμού για να αρθούν τα προβλήματα που δημιουργούν πρόβλημα στη λειτουργία του ίδιου του βιολογικού καθαρισμού. Υπάρχει ένα ιστορικό, το οποίο θα σας αναφέρω και θα σας πω που βρισκόμαστε σήμερα σε σχέση με αυτό. Μετά θα αναφερθώ και στο ποιες ενέργειες και έλεγχοι έχουν γίνει για τη λειτουργία του βιολογικού καθαρισμού.

Στις 3 Δεκεμβρίου του 2018, γιατί έχουμε παλιά εκκίνηση, υπήρξε η πρόσκληση που αφορούσε υποβολή προτάσεων για χρηματοδότηση έργων σαν και αυτό που συζητούμε για οικισμούς Γ προτεραιότητας, πληθυσμού από δύο έως δεκαπέντε χιλιάδες κατοίκους. Σε αυτήν την κατηγορία ανήκει και ο Δήμος Κύμης-Αλιβερίου και υπέβαλε στην πρόσκληση αυτή το αίτημα στις 22 Ιουνίου του 2021, στο πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Στις 27 Ιουνίου του 2022 εκδόθηκε η θετική εισήγηση για ένταξη του έργου. Κρατήστε το 2022. Στις 6 Ιουλίου του 2022 εκδόθηκε η απόφαση ένταξης του έργου με χρηματοδότηση περίπου 3 εκατομμύρια ευρώ, συγκεκριμένα 2.958.000 ευρώ. Στις 7 Απριλίου του 2023 έγινε η προκήρυξη του διαγωνισμού από τον Δήμο Κύμης-Αλιβερίου με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 8^η Μαΐου του 2023. Στις 24 Οκτωβρίου του 2023 εκδόθηκε το πρακτικό της οικονομικής επιτροπής του δήμου που ανακήρυξε οριστικό ανάδοχο. Μέχρι τον Οκτώβριο, είπαμε, του 2023 έχουμε οριστικό ανάδοχο. Μέχρι τέλος του 2024, όμως, όφειλε το έργο να έχει συμβασιοποιηθεί, γιατί ήταν ενταγμένο στο ΕΣΠΑ περιόδου 2014-2020. Δεν είχε συμβασιοποιηθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2024 και είναι σε εκκρεμότητα. Αυτό εξελίσσεται σήμερα, έχοντας πραγματοποιηθεί ο διαγωνισμός, έχοντας φτάσει μέχρι και τον οριστικό ανάδοχο. Ο στόχος είναι να υπογραφεί η σύμβαση για να κατασκευαστεί το έργο. Έχουν προκύψει και από πλευράς Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλαγή κριτηρίων που αφορούν σε τέτοια έργα, για παράδειγμα να είναι

ολοκληρωμένα τα έργα, ο ολιστικός σχεδιασμός. Διότι υπάρχουν έργα που για παράδειγμα έχει κατασκευαστεί ο βιολογικός και λείπουν τα δίκτυα ή έχει κατασκευαστεί ο βιολογικός, έχουν κατασκευαστεί και τα δίκτυα, αλλά δεν υπάρχει κρίσιμη μάζα να λειτουργήσει ο βιολογικός. Έχω στην ιδιαίτερη πατρίδα μου τέτοια περίπτωση. Δεν έχει σημασία το όνομα.

Για όλους αυτούς τους λόγους, συντομότερα θα υπάρξει προκήρυξη όπου θα ενταχθεί το έργο στο νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα περιόδου 2021-2027. Δεν θα χρειαστεί να τρέξουν ξανά τη διαγωνιστική διαδικασία. Θα εξελιχθεί για να συμβασιοποιηθεί και να ξεκινήσει η κατασκευή του έργου για να αποκατασταθεί το πρόβλημα μέσα από το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο, το οποίο εξελίσσεται.

Αυτό θέλω να σας πω σε ό,τι αφορά το έργο. Σε ό,τι αφορά στις παρεμβάσεις και στους ελέγχους, στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ελάτε, κύριε Μπιμπλά, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΙΜΠΛΑΣ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Είναι πολύ κατατοπιστικά αυτά που μας λέτε, αλλά αποδεικνύουν ότι δικαίως έχει γίνει αυτή η ερώτηση, γιατί ακόμα και χθες που συνομήλιστα με κατοίκους από εκεί, συνεχίζουν να διαμαρτύρονται και καταγγέλλουν ότι βγήκε μία παραπλανητική ανακοίνωση του δήμου για αποκατάσταση του βιολογικού καθαρισμού Αλιβερίου, το οποίο πρέπει να το ελέγξετε. Εμμένουν οι κίνδυνοι λοιπόν, για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, γιατί παρά την πρόσφατη ανακοίνωση του Δήμου Κύμης-Αλιβερίου πως το πρόβλημα του βιολογικού καθαρισμού έχει αποκατασταθεί, πολίτες και επαγγελματίες της περιοχής διαπιστώνουν πως η κατάσταση παραμένει το ίδιο επιβλαβής. Η ανακοίνωση αυτή εκτός του ότι είναι ανακριβής, όπως λένε, δημιουργεί μια ψευδή αίσθηση ασφάλειας, ενώ στην πραγματικότητα η περιοχή αυτή βρίσκεται σε συνεχή περιβαλλοντική και υγειονομική επιφυλακή. Οι κάτοικοι, λοιπόν, είναι αγανακτισμένοι και καταγγέλλουν πως η λειτουργία του ΒΙΟΚΑ εξακολουθεί, όπως είπατε και εσείς, να είναι ελλιπής. Επιπλέον, δεν υπάρχει σαφής ενημέρωση για το πότε και πώς θα αποκατασταθεί πλήρως η μονάδα, ενώ η τουριστική περίοδος όπως είπαμε έχει ξεκινήσει. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, τι σημαίνει αυτό για την περιοχή, που είναι πόλος έλξης τουριστών ξένων και πολλών Ελλήνων.

Ρωτάμε λοιπόν και σας αν έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου η ορθότητα της ανακοίνωσης του δήμου, σχετικά με την αποκατάσταση της λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού. Εάν όχι προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει άμεσα σε έναν επιτόπιο έλεγχο; Ποια είναι η πραγματική κατάσταση λειτουργίας του ΒΙΟΚΑ σήμερα; Έχουν καταγραφεί πρόσφατες παραβιάσεις των περιβαλλοντικών όρων και τι κυρώσεις έχουν επιβληθεί; Περαιτέρω τι μέτρα σκοπεύει να λάβει το Υπουργείο για την άμεση οριστική αποκατάσταση της λειτουργίας της εγκατάστασης και για την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς που έχει ήδη συντελεστεί;

Αναμένω τα φώτα σας, γιατί είδα ότι με εξαιρετικό ενδιαφέρον απαντήσατε σε πολλά από αυτά που ζητήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Ταγαρά, έχετε τα επόμενα τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πράγματι υπάρχει πρόβλημα και μέχρι να λυθεί χρειάζεται προσοχή. Ο οικείος δήμος που έχει και την υπευθυνότητα και την αρμοδιότητα για την σωστή λειτουργία του πρέπει να κάνει τις κατάλληλες κινήσεις σε συνεργασία με αυτούς που έχουν την αρμοδιότητα να ελέγχουν και να επιβάλλουν και προτάσεις και προσαρμογές στο τι πρέπει να κάνουν για να αρθεί η επικινδυνότητα. Διότι υφίσταται από τη στιγμή που δεν λειτουργεί ο βιολογικός καθαρισμός.

Ρωτήσατε αν έχουν γίνει έλεγχοι. Βεβαίως, έχουν γίνει έλεγχοι και από το Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού. Συγκεκριμένα στις 21 Μαΐου του 2025, όπως μας ενημερώνει το έγγραφο της περιφέρειας, έγιναν έλεγχοι στον βιολογικό καθαρισμό Αλιβερίου, στον βιολογικό καθα-

ρισμό στη θέση Χωνευτικό, στο υπεδάφιο πεδίο διάθεσης λυμάτων στην τοπική κοινότητα Ταξιάρχων και στο δίκτυο αποχέτευσης και εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων Δημοτικών Ενοτήτων Κύμης και Κομίστρων. Προτείνεται στα πρακτικά και λόγω αρμοδιότητας και προτάσεις που πρέπει να ληφθούν αμέσως. Ανήκει αυτή η υπηρεσία στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Πέραν τούτου, το Σώμα Επιθεωρητών Νοτίου Ελλάδος του ΥΠΕΝ στις 26 Μαρτίου -είναι πολύ πρόσφατο- έκανε αυτοψία όπου διαπίστωσε πολλά και σημαντικά προβλήματα για την ασφάλεια και για την υγιεινή, λόγω της μη λειτουργίας ή και κακών άλλων λειτουργιών από πλευράς βιολογικού καθαρισμού που αναφερθήκατε. Και αναφέρονται μέσα εδώ δείγματα που πήραν και διαπιστώθηκαν τα προβλήματα, τα οποία υφίστανται και έχουν δοθεί γραπτές παρατηρήσεις για το τι πρέπει να κάνει ο δήμος στο διάστημα μέχρι να δοθεί η δυνατότητα μέσα από την αναβάθμιση της επεξεργασίας από το έργο που αναφέρθηκε στην πρωτολογία μου, για να λυθεί το πρόβλημα.

Άρα η απάντησή μου -και είναι ευθεία- είναι πως υπάρχει πρόβλημα. Χρειάζεται προσοχή στη διαχείρισή του μέχρι να αποκατασταθεί. Ο δήμος οφείλει να συνεργάζεται με τις υπηρεσίες για να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι λόγω της μη λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστώ.

Θα συζητηθεί η δέκατη έκτη με αριθμό 917/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ελένης - Μαρίας Αποστολάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Άμεση λύση για τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο χωρίς άλλες καθυστερήσεις και υπεκφυγές».

Στην επίκαιρη ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο κ. Αθανάσιος Πετραλιάς.

Κυρία Αποστολάκη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στις 3 Φεβρουαρίου συζητήθηκε επίκαιρη ερώτησή μου με αίτημα την άμεση ανάληψη πρωτοβουλιών για τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο. Ο τότε Υπουργός Οικονομικών, κ. Χατζηδάκης, κρύφτηκε και ανέθεσε τη διεκπεραιωτική απάντηση στην ερώτησή μου στον τότε Υφυπουργό, κ. Δήμα.

Βλέπω με στενοχώρια ότι την ίδια τακτική επιλέγει και ο διάδοχός του. Στη συζήτηση της ερώτησής μου, ο κ. Δήμας είχε πει τότε ότι δεσμεύεται για μια άμεση και ολιστική παρέμβαση για την ανακούφιση των δανειοληπτών.

Είμαι βέβαιη ότι εσείς προσωπικά γνωρίζετε πολύ καλά ότι τη διετία 2006 - 2008 χορηγήθηκαν στη χώρα μας στεγαστικά δάνεια σε ελβετικό φράγκο σε δεκάδες χιλιάδες ανυποψίαστους δανειολήπτες υπό το κράτος μιας πολιτικής επιθετικής πιστωτικής επέκτασης, δίχως θεσμικό πλαίσιο προστασίας, δίχως προγράμματα αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου, δίχως ενημέρωση και με βασική εστίαση των τραπεζών στη σύγκριση του επιτοκίου με εκείνο των δανείων σε ευρώ, αποσιωπώντας και υποβαθμίζοντας τον συναλλαγματικό κίνδυνο. Και όχι μόνο αυτό είναι γνωστό και το γνωρίζετε ότι πολλές τράπεζες έδιναν μόνους σε στελέχη τους, προκειμένου να φέρουν πελάτες σε ελβετικό φράγκο.

Τα επόμενα χρόνια ακολούθησε μια απρόβλεπτη σε έκταση επιδείνωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας, που ανέτρεψε κάθε αναλογία παροχής και αντιπαροχής, με αποτέλεσμα να καλούνται οι δανειολήπτες να πληρώσουν σήμερα όχι μόνο υψηλότερους τόκους, αλλά και να επιστρέψουν ένα πολύ μεγαλύτερο κεφάλαιο από αυτό το οποίο χρησιμοποίησαν για την αγορά της κατοικίας τους. Και παρά το γεγονός ότι επί δεκαετιών έτη πολλοί από αυτούς, οι περισσότεροι, εξυπηρετούν τα δάνειά τους μέσα από συνθήκες ρύθμισης της οφειλής τους, παραμένουν πάντα υψηλές οι οφειλές, πολλές φορές είναι πολύ υψηλότερα τα ποσά από αυτό το οποίο αρχικά χορήγησαν τα πιστωτικά ιδρύματα.

Οι πρόσφατες διαρροές στον Τύπο περί κυφορούμενης ρύθμισης για την ένταξη των οφειλών σε ελβετικό φράγκο στην

πλατφόρμα εξωδικαστικής ρύθμισης αποτελούν εμπαιγμό για χιλιάδες δανειολήπτες, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο θα συνεπάγεται την απώλεια των δικαιωμάτων τους ενώπιον των δικαστηρίων και παραίτησης από κάθε εκκρεμές ένδικο βοήθημα. Μια τέτοια ρύθμιση βρίσκεται κατ' αρχήν σε απόλυτη ασυνέπεια και ανακολουθία με τις εξαγγελίες περί δήθεν συνολικής παρέμβασης για τους δανειολήπτες.

Αυτήν τη στιγμή που μιλάμε γίνονται πλειστηριασμοί και χάνονται περιουσίες. Η δε Κυβέρνηση είναι απύσχα σαν να υπάρχει άφθονος χρόνος. Υποτίθεται ότι πριν από μερικούς μήνες προσηχθήκατε λύση στο πρόβλημα, που θα ανακούφιζε τους δανειολήπτες και μέχρι σήμερα δεν υπάρχει καμία πρόνοια γι' αυτούς τους ανθρώπους, ενώ γνωρίζετε ότι υπάρχουν αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που οδήγησαν στην ακυρότητα των όρων για την επίρριψη του συναλλαγματικού κινδύνου στους δανειολήπτες.

Και γι' αυτόν τον λόγο σας ξαναρωτάμε: Ποιες νομοθετικές πρωτοβουλίες προτίθεται να αναλάβει η Κυβέρνηση για την προστασία των δανειοληπτών σε ελβετικό φράγκο; Σκοπεύετε να λάβετε υπ' όψιν σας τις ρυθμίσεις άλλων ευρωπαϊκών κρατών και τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των δανειοληπτών από αυτήν την καταχρηστική συμπεριφορά των ελληνικών τραπεζών; Θα αναλάβετε μια τέτοια πρωτοβουλία, που θα διασφαλίζει ότι όλοι οι δανειολήπτες θα έχουν μια δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση όσον αφορά την οφειλή τους, ανεξάρτητα δηλαδή από το εάν τα δάνειά τους έχουν ρυθμιστεί, έχουν μετατραπεί σε ευρώ, έχουν καταγγεληθεί ή έχουν μεταβιβαστεί από τις τράπεζες σε εταιρείες διαχείρισης δανείων και πιστώσεων;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κύριε Πετραλιά, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμη, κυρία Αποστολάκη, τον Φεβρουάριο σας δόθηκε από τον συνάδελφο, όπως αναφέρατε τον κ. Χρήστο Δήμα, αναλυτική απάντηση στην με αριθμό 416 επίκαιρη ερώτησή σας.

Όπως είναι γνωστό η πλειονότητα των δανείων σε ελβετικό φράγκο εκταμιεύθηκε στα μέσα της δεκαετίας του 2000, τα περισσότερα 2007 - 2008, κάνοντας αυτήν την επιλογή, τότε, πλεονεκτική, καθώς το σχετικό διατραπεζικό επιτόκιο του ελβετικού νομίσματος ήταν κατά μέσο όρο και τα επόμενα χρόνια περίπου 1% ετησίως χαμηλότερο του ευρώ, με συνέπεια να έχουν σημαντικά χαμηλότερη δόση αποπληρωμής οι δανειολήπτες.

Ωστόσο τα δεδομένα αυτά εν συνεχεία μεταβλήθηκαν σε βάρος των δανειοληπτών, εξαιτίας των δυσμενών διακυμάνσεων στη συναλλαγματική ισοτιμία που ακολουθούσαν την επόμενη δεκαετία. Έχουμε εδώ το γράφημα. Οι μεγαλύτερες πτώσεις ισοτιμίας έγιναν από το 2010 έως το 2015 και συνεχίστηκε με μικρότερο ρυθμό να πέφτει.

Υποθέσεις τέτοιων δανείων, όπως γνωρίζετε, έχουν απασχολήσει κατ' επανάληψη τόσο τα δικαστήρια της χώρας μας σε ανώτατο επίπεδο και στην ολομέλεια του Αρείου Πάγου όσο και στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και το Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα οποία έκριναν ότι οι σχετικές δανειακές συμβάσεις είναι δεσμευτικές για τους συμβαλλόμενους. Βεβαίως, σχετικές δικαστικές διαμάχες εξακολουθούν να είναι ακόμα εκκρεμείς.

Παράλληλα, η παρούσα Κυβέρνηση με τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το '19 και μετά έχει επιτύχει τη μείωση των κόκκινων δανείων, συμπεριλαμβανομένων αυτών με το ελβετικό φράγκο. Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ορισμένα στοιχεία του εξωδικαστικού μηχανισμού, όπου και τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο υπόκεινται καθημερινά σε ρυθμίσεις. Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία της αρμόδιας γραμματείας οι επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών μέσω του εξωδικαστικού αυξήθηκαν 81% το 2024. Μέχρι το τέλος Απριλίου του τρέχοντος έτους έχουν πραγματοποιηθεί τριάντα τέσσερις χιλιάδες οκτακόσιες εβδομήντα δύο ρυθμίσεις που αντιστοιχούν σε 11,4 δισεκατομμύρια οφειλών. Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων το τελευταίο εξάμηνο αγγίζει τις χίλιες εξακόσιες. Αυτά τα στοιχεία είναι πριν τον νόμο του Απριλίου, πριν έναν μήνα ακριβώς, όπου διπλασιάστηκε το όριο ένταξης στον εξωδικα-

στικό μηχανισμό, προκειμένου αφενός μεν να εντάσσονται ευκολότερα περισσότεροι οφειλέτες, περίπου οκταπλασιασμός των δυνητικών οφειλετών και έτσι να ενισχύεται η προστασία τους απέναντι στον κίνδυνο πλειστηριασμού της ακίνητης περιουσίας.

Με βάση αυτά αναμένουμε περαιτέρω σημαντική αύξηση των ρυθμίσεων το ερχόμενο διάστημα, συμπεριλαμβανομένων των δανείων σε ελβετικό φράγκο. Θέλω να σημειώσω ότι σχεδόν στο σύνολό τους ειδικά για τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο υπάρχει συστημική λύση στα συστήματα των τραπεζών. Οι ρυθμίσεις μέσω του εξωδικαστικού γίνονται σχεδόν στο σύνολό τους δεκτές αυτήν τη στιγμή για τα συγκεκριμένα δάνεια.

Πέραν των ανωτέρω, όμως, το θέμα του εξωδικαστικού, έχουμε δεσμευτεί και αναφέρει ότι για τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο το οικονομικό επιτελείο και η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους επεξεργάζεται και θα ανακοινώσει πρόσθετη λύση για όσους δανειολήπτες δεν καλύπτονται από τα σημερινά αυξημένα ακόμα κριτήρια του μηχανισμού. Η όποια λύση, όμως, πρέπει εδώ να τονιστεί, πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν ενδεχόμενους κινδύνους από τον χαρακτηρισμό τυχόν εξυπηρετούμενων δανείων ως μη εξυπηρετούμενων, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στον «Ηρακλή». Για τον σκοπό αυτό αναλύονται προσεκτικά τα σχετικά δεδομένα, τα οποία έχουν συλλεγεί και συνεχίζουν να συλλέγονται. Εδώ να σας αναφέρω ότι ακόμα και χτες και σήμερα έχουμε εισροή τέτοιων δεδομένων και αναλύσεων και εξετάζουμε ακριβώς τη λύση σε επαφή με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Σε κάθε περίπτωση η λύση θα ανακοινωθεί το ταχύτερο δυνατόν από τον Υπουργό Οικονομικών, τον κ. Πιερρακάκη, όταν θα καταστεί απολύτως έτοιμη -τρέχουμε τώρα τα σενάρια ευαισθησίας- και ολοκληρωμένη με κοινωνική δικαιοσύνη αφενός και με προσεκτική ανάλυση των δεδομένων αφετέρου για τους λόγους του ρίσκου, που σας ανέφερα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κυρία Αποστολάκη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Κύριε Υπουργέ, ο κ. Δήμας, πράγματι, είχε δώσει μια αναλυτική απάντηση, αλλά ήταν μία απάντηση, η οποία δεν είχε κανένα αντίκρισμα σε ό,τι αφορά τις κινήσεις της Κυβέρνησης. Είχε μιλήσει για μία λύση, η οποία θα βασιζόταν σε τρεις αρχές, στη νομική πραγματικότητα, στο να προσφέρει μια ανακούφιση στους δανειολήπτες και να μην δημιουργεί στρεβλώσεις στην αγορά. Τίποτα, όμως, από αυτά δεν έχουμε δει μέχρι σήμερα και ενώ τώρα που μιλάμε γίνονται πλειστηριασμοί και χάνονται περιουσίες πολλών ανθρώπων που έχουν δάνεια σε ελβετικό φράγκο.

Αναφερθήκατε στο ζήτημα των εκκρεμοτήτων στην ελληνική δικαιοσύνη. Κατ' αρχήν, όπως σας είπα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει οδηγήσει με τις αποφάσεις του σε ακυρότητα αυτών των καταχρηστικών όρων της σύμβασης. Αντιθέτως, ο Άρειος Πάγος έκρινε ότι ο όρος για τον συναλλαγματικό κίνδυνο εδράζεται σε διάταξη του Αστικού Κώδικα. Άρα, το δικαστήριο ανέφερε ότι ο συναλλαγματικός κίνδυνος ως όρος δεν ελέγχεται αν είναι καταχρηστικός, γιατί είναι μία διάταξη που βασίζεται στον νόμο. Η καταχρηστικότητα ελέγχεται στους όρους της σύμβασης που καθορίζουν τα μέρη. Το δικαστήριο στην Ελλάδα έκρινε ότι ο συναλλαγματικός κίνδυνος δεν εμπίπτει στους όρους αυτούς, άρα δεν ελέγχεται. Ο Άρειος Πάγος έκρινε σ' ό,τι αφορά νομικούς λόγους.

Το θέμα, όμως, είναι πιο απλό, είναι εάν υπάρχει πολιτική βούληση. Και αυτό το οποίο βλέπουμε είναι ότι υπάρχει ένας αγώνας καθυστέρησης.

Και οι διαρροές σας σε σχέση με την πολιτική λύση, την οποία ετοιμάζεστε να παρουσιαστεί ως λύση, είναι διαρροές οι οποίες το μόνο το οποίο εμπνέουν είναι απόλυτη απόγνωση και ανησυχία.

Στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού, όπως είναι γνωστό, όταν υπάρχει ακίνητη περιουσία, το ποσό της ρύθμισης που προκύπτει είναι ανάλογο της αξίας της περιουσίας, κύριε Υπουργέ. Και σας ρωτώ: Εάν η οφειλή των ανθρώπων αυτών έχει τριπλασιαστεί όπως συμβαίνει λόγω της καταχρηστικότητας του όρου και η περιουσία τους καλύπτει σαν αξία την οφειλή τους,

θα κληθούν να πληρώσουν μέσω της ρύθμισης ολόκληρη την οφειλή τους; Μπορεί να θεωρηθεί αυτό δίκαιη λύση που θα ανακουφίζει τους δανειολήπτες;

Γιατί ενώ η Κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ότι θα παρέμβει νομοθετικά για να λύσει το πρόβλημα των δανειοληπτών, δεν έχει λάβει καμία πρόνοια ώστε να ανασταλούν οι καθημερινές εκτελέσεις στις περιουσίες των ανθρώπων αυτών μέχρι να ολοκληρωθεί η νομοθετική παρέμβαση, για την οποία σήμερα δεν ακούσαμε καμία ασφαλή δέσμευση;

Υπάρχει η τροπολογία του ΠΑΣΟΚ, κύριε Υπουργέ, την οποία έχουμε καταθέσει επανειλημμένως. Η πρότασή μας δεν επεμβαίνει στις αντιδικίες που έχουν προκληθεί σχετικά με την τήρηση των κανόνων πληροφόρησης και διαφώτισης κατά τη χορήγηση των δανείων αυτών ή των θεμάτων που συνδέονται με το κύρος των όρων της συμβάσεως. Λαμβάνει, όμως, υπ' όψιν το γεγονός ότι η ανατροπή της συναλλαγματικής ισοτιμίας σε βάρος του ευρώ προσέλαβε τέτοιες ακραίες διαστάσεις, τις οποίες αμφότερες οι συμβαλλόμενες πλευρές, δεν υπολόγισαν ως ενδεχόμενο κατά τον χρόνο χορήγησης των δανείων αυτών.

Αυτή η εμμονή στην εφαρμογή μιας συναλλαγματικής ισοτιμίας διογκώνει περαιτέρω από κάθε οικονομική λογική και μέτρο την οφειλή του δανειολήπτη, είναι εξαιρετικά επαχθής, αλλά πλήττει και τα πιστωτικά ιδρύματα, κύριε Υπουργέ, διότι καθιστά αδύνατη την εξυπηρέτηση των δανείων.

Σας καλούμε, λοιπόν, να δώσετε μία ουσιαστική λύση και όχι αυτά τα οποία εξαγγέλλετε, γιατί αυτά θα είναι για μια ακόμη φορά ένας εμπαιγμός αυτών των δοκιμαζόμενων συμπολιτών μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Πετραλιά, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Πολύ σύντομα, θέλω να αναφέρω ότι εδώ στη λύση που προτείνετε και λέτε τα 2/3 να αναλάβουν οι τράπεζες και να γίνει κούρεμα 60% κι έχετε διάφορες λύσεις εκεί, θα έπρεπε να αναφέρετε και μια ανάλυση ευαισθησίας: Πρώτον, τι γίνεται στις πιλοποιήσεις του «Ηρακλή»; Δεύτερον, τι γίνεται στα κόκκινα δάνεια που με τόσο κόπο έχουμε μειώσει; Και τρίτον, τι έχετε να πείτε από άποψη κοινωνικής δικαιοσύνης στους μισούς περίπου που έχουν αποπληρώσει τα δάνειά τους, αν έχετε τα στοιχεία;

Σε κάθε περίπτωση εμείς αξιολογώντας όλα αυτά τα στοιχεία και της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ίσης μεταχείρισης, αλλά και με σκοπό να ελαφρύνουμε τους πολίτες -οι οποίοι έχουν ακόμα υψηλές δόσεις- που έχουν επιβαρυνθεί με την αλλαγή της ισοτιμίας, θα παρουσιάσουμε πολύ σύντομα τη νέα λύση, σταθμίζοντας προφανώς όλους αυτούς τους κινδύνους και την κοινωνική δικαιοσύνη. Τρέχουν αυτήν τη στιγμή οι αναλύσεις ευαισθησίας και πρέπει να γίνει και συνεννόηση με την ECB και τους ευρωπαϊκούς φορείς.

Εκεί βρισκόμαστε αυτήν τη στιγμή. Εργαζόμαστε -και σας το λέω και χθες το βράδυ και σήμερα- καθημερινά γι' αυτόν τον σκοπό, για να οριστικοποιηθεί η λύση. Και μόλις είμαστε έτοιμοι για την ορθότητα και την πληρότητά της και αφού γίνει και η συνεννόηση με τους ευρωπαϊκούς φορείς, θα ανακοινωθεί το συντομότερο δυνατόν από τον Υπουργό Οικονομικών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Ακολουθεί η όγδοη με αριθμό 913/18-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Πληγές καλλιέργειες της Δυτικής Μακεδονίας μένουν εκτός των αποζημιώσεων του Μέτρου 23»

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο κ. Διονύσιος Σταμενίτης.

Κύριε Κουκουλόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, αμέσως μετά τη δημοσιοποίηση της πρότασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στα πλαίσια του Μέτρου 23, που είναι μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την έκτακτη και προσωρινή ενίσχυση του εισοδήματος

των αγροτών από απώλειες που έχουν προκληθεί από την 1-1-2024 και μετά λόγω φυσικών καταστροφών, που κατά κανόνα δεν καλύπτονται από τους υφιστάμενους κανονισμούς -ΕΛΓΑ για την Ελλάδα και από αντίστοιχους οργανισμούς και διαδικασίες σε άλλες χώρες-, έγινα αποδέκτης, όπως σας είχα αναφέρει σε γραπτή ερώτησή, αρχικά έντονων ανησυχιών που εξελίχθηκαν γρήγορα σε διαμαρτυρίες και στο τέλος κλιμακώθηκαν σε καταγγελίες, όταν οι διαρροές σε συγκεκριμένο site αγροτικών ειδήσεων έγιναν πραγματικές ειδήσεις μετά την επιτροπή παρακολούθησης στην Κέρκυρα.

Ο αποκλεισμός παραγωγών και προϊόντων από την Κοζάνη και τη δυτική Μακεδονία γενικότερα και από τους τέσσερις νομούς, είναι απολύτως συγκεκριμένος και αναφέρομαι ευθέως και συγκεκριμένα στα κεράσια, στα χειμερινά σιτηρά και στον καπνό, που απουσιάζουν από τη σχετική λίστα που έχει αποσταλεί προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μολοντί στο σύνολό τους στα προαναφερθέντα προϊόντα έχει καταγραφεί ζημία άνω του 40% το επίμαχο διάστημα του 2024 και μάλιστα σε κεράσια, αυτή η ζημία υπερβαίνει το 80%.

Με βάση πληροφορίες υπευθύνων οργάνωσης και αγροτικών συλλόγων, αλλά και μεμονωμένων παραγωγών, τις οποίες έχω συλλέξει με επιμέλεια και με την πολύ καλή συνεργασία τους και τους ευχαριστώ και από το Βήμα της Βουλής, είναι βέβαιο ότι τα πιο πάνω ποσοστά στα οποία αναφέρθηκα -40 για όλα τα προϊόντα και άνω του 80% ζημία στην παραγωγή και άρα στο εισόδημα για κεράσια- τεκμηριώνονται από τα αντίστοιχα πρακτικά των περιφερειακών επιτροπών για τις ζημιές στη γεωργία του έτους 2024 από τις περιφερειακές υπηρεσίες του ΕΛΓΑ στη δυτική Μακεδονία.

Με αυτά τα δεδομένα, λοιπόν, σας ρωτώ: Με ποια ακριβώς διαδικασία συλλέξατε τα στοιχεία και τα αξιολογήσατε, για να καταλήξει στην τελική σας πρόταση; Και για ποιον λόγο, με τα δεδομένα στα οποία ήδη αναφέρθηκα και με βεβαιότητα θεωρώ ότι είναι τεκμηριωμένα, αποκλείσατε συγκεκριμένα προϊόντα και αγρότες από το Νομό Κοζάνης και από τους Νομούς Γρεβενών, Καστοριάς και Φλώρινας;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ, για την πρωτολογία σας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, το Μέτρο 23 είναι ένα έκτακτο μέτρο που ενεργοποιούμε για να στηρίξουμε μεγάλο μέρος των παραγωγών, οι οποίοι ζημιώθηκαν εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής κρίσης. Το πράσινο φως για την ενεργοποίησή του κανονιστικά δόθηκε τον Δεκέμβριο του 2024 και τον Φεβρουάριο του 2025 το ανακοινώσαμε με όλους τους τρόπους στους παραγωγούς και στους εκπροσώπους τους.

Η έκταση που δώσαμε στην ενημέρωση, καταδεικνύει τη διαφάνεια και την πρόθεση συμπερίληψης όσο το δυνατόν μεγαλύτερου πλήθους αγροτών. Το Μέτρο, όμως, προβλέπει κάποιες προϋποθέσεις και περιορισμούς προκειμένου η εθνική πρόταση να λάβει έγκριση από την επιτροπή. Πρώτον, τα καταστροφικά αίτια πρέπει να έχουν λάβει χώρα από 1-1-2024 μέχρι 31-12-24. Δεύτερον, να αποδεικνύονται με στοιχεία τα αίτια και οι μειώσεις της παραγωγής. Και τρίτον, ο προϋπολογισμός του Μέτρου να μην υπερβαίνει το 10% της συνεισφοράς του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης για τα έτη 2021-2022 και να προκύπτει από πόρους μέτρων που παρουσιάζουν υπό εκτέλεση. Αυτό πρακτικά για την Ελλάδα σημαίνει το 10%, δηλαδή 140 2,8 εκατομμύρια ευρώ ο μέγιστος προϋπολογισμός.

Με βάση, λοιπόν, τα παραπάνω, αποφασίσαμε ως χώρα: Πρώτον, να κατευθύνουμε τους πόρους του Μέτρου σε εκμεταλλεύσεις που επλήγησαν από τα σημαντικότερα φαινόμενα του 2024, δηλαδή συνδυασμός καύσωνα και ξηρασίας, συνδυασμένο φαινόμενο καύσωνα και έντονων και άκρυν βροχοπτώσεων, χαλάζι στο προανθικό στάδιο σε μόνιμες καλλιέργειες στην Πιερία. Δεύτερον, να αξιοποιηθούν τα επίσημα στοιχεία από τη ζήτηση τα στοιχεία των εκθέσεων ΚΟΕ και τα αιτήματα των περιφερειών, τα οποία προφανώς είχαν υποβληθεί σε προγενέστερο της απόφασης χρόνο. Τρίτον, εφόσον οι πόροι είναι περιορισμένοι, να

γίνει αναγκαστικά αξιολόγηση και ιεράρχηση.

Λεπτομέρειες για τις προτεινόμενες καλλιέργειες, τα ποσά και τα ποσοστά ενίσχυσης έχουν πλέον ανακοινωθεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ στην Κέρκυρα και δεν έχει διαρρεύσει. Δεν χρειάζεται να τα επαναλάβω τώρα. Σύντομα θα έχουμε τις οριστικά εντασόμενες καλλιέργειες.

Θέτετε λοιπόν ζήτημα εξαίρεσης κάποιων καλλιεργειών της περιφέρειάς σας, που πράγματι δεν συμπεριλήφθησαν, όπως βέβαια και άλλες καλλιέργειες άλλων περιοχών. Ενδεικτικά αναφέρω τον καπνό, το σιτηρά, τα κεράσια. Πράγματι, είχαμε μείωση παραγωγής για το '24 λόγω κλιματολογικών συνθηκών. Αυτό προκύπτει πράγματι, όπως αναφέρατε, από τις εκθέσεις των Περιφερειακών Επιτροπών ΚΟΕ. Δεν το αμφισβητεί κανένας.

Δεν αναφέρετε όμως άλλες καλλιέργειες –που έχουν προταθεί προς ένταξη και αφορούν τις δικές σας περιφερειακές ενότητες– όπως φασόλια, αμπέλια, αραβόσιτος, βαμβάκι,...

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ηλιάνθος.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ...ηλιάνθος, αμύγδαλα, αχλάδια.

Είναι μια πραγματικότητα. Γιατί δεν μπορούσαν να ενταχθούν και οι υπόλοιπες καλλιέργειες της δικής σας περιφέρειας όπως και των υπολοίπων περιφερειών; Διότι –το ανέφερα και νωρίτερα– οι πόροι είναι συγκεκριμένοι και περιορισμένοι. Έπρεπε να γίνει μια επιλογή.

Παραθέτετε ως ερώτημα τις ιδιαίτερες συνθήκες της περιφέρειάς σας. Πράγματι, η περιοχή χρήζει ιδιαίτερης αντιμετώπισης λόγω των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της απολιγνιτοποίησης. Γι' αυτό και αποτελεί κύρια προτεραιότητα της Ελληνικής Κυβέρνησης η ελαχιστοποίηση των συνεπειών μετά τη διαφοροποίηση του παραγωγικού τους προτύπου και τη δημιουργία νέων αξιών σε διαφορετικούς κλάδους και τομείς.

Προς αυτήν την κατεύθυνση έχουμε καταρτίσει και υιοθετήσει ένα συνολικό μεγάλο και ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο, το σχέδιο δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης.

Στη δευτερολογία μου θα απαντήσω για τα υπόλοιπα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο, κύριε Κουκουλόπουλε.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, επειδή απαντήσατε συγκεκριμένα, συγκεκριμένα θα συνεχίσω και εγώ για να κάνουμε έναν πραγματικά γόνιμο διάλογο.

Προφανώς, δεν αναφέρθηκα στα προϊόντα που έχουν συμπεριληφθεί. Δεν αμφισβητώ. Συμπληρώσω μάλιστα –όταν μνημονεύατε προϊόντα– και τον ηλιάνθο, μεταξύ των άλλων. Γνωρίζω πολύ καλά ποια έχουν συμπεριληφθεί.

Το ερώτημα αφορά ακριβώς αυτά που δεν έχουν συμπεριληφθεί. Γιατί; Για να το ποσοτικοποιήσω –επειδή υπήρξε όλη αυτή η δουλειά, στην οποία δεν μπορώ να βάλω σφραγίδα και υπογραφή, αλλά τη λέω με βεβαιότητα–, σε επίπεδο δυτικής Μακεδονίας φαίνεται να ξεπερνούν τα 12 εκατομμύρια ευρώ οι αντίστοιχες εκτιμήσεις. Πάντα λέω με στοιχεία που έχω ακούσει. Εγώ δεν έχω στα χέρια μου πρακτικά περιφερειακών επιτροπών –να εξηγήμαστε, καθαρές κουβέντες– φαίνεται όμως ότι είναι άνω των 12 εκατομμυρίων ευρώ και από αυτά το 55% των ποσών αναφέρονται στους παραγωγούς της εκλογικής μου περιφέρειας, του Νομού Κοζάνης –για να βάλουμε ένα πλαίσιο.

Κύριε Υπουργέ, το ζήτημα των ασφαλιστικών καλύψεων για τους αγρότες είναι μια ιστορία στην οποία η Κυβέρνηση είναι έκθετη πρώτα απ' όλα γιατί δεν έχει ακόμα αναθεωρήσει τον κανονισμό του ΕΛΓΑ. Υπ' όψιν ότι το '14 είχα την τιμή να εποπτεύω τον ΕΛΓΑ και το '15 είχαμε παραδώσει μελέτη αναλογιστική στην τότε κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Είμαστε στον ενδέκατο χρόνο πια –από τον Γενάρη του '25 μέχρι σήμερα– και νέος κανονισμός που να καλύπτει τις ζημιές δεν υπάρχει.

Από τότε μάλιστα είχαμε πει αυτό που λέμε προσωρινό και έγινε πανευρωπαϊκά από ποσά που κινδυνεύαμε να απωλέσουμε όλες οι χώρες για γνωστούς λόγους, όχι ακριβώς από αδράνεια –να μην αναφερθώ τώρα σε αυτό– και φτάσαμε σε αυτό τον τρόπο αποζημίωσης, που το Μέτρο 23 έκτακτα, προσωρινά κάλυψε, όπως σωστά είπατε, το τόνισα και εγώ. Είχαμε πει από τότε ότι θα έπρεπε να βρεθεί άλλος δρόμος από τον δεύτερο πυλώνα

να υπάρξει μόνιμη ενίσχυση ακριβώς γιατί είχαμε την επερχόμενη κλιματική αλλαγή. Υπάρχει μεγάλο πρόβλημα και αυτή είναι μια γενικότερη κουβέντα.

Έρχομαι όμως επί του συγκεκριμένου, για να πω, κύριε Υπουργέ, για τη στήριξη. Η Ελλάδα παρουσιάζει το φαινόμενο της διχασμένης χώρας –ένα φαινόμενο για το οποίο έχω μιλήσει επανειλημμένως στη Βουλή– καθώς ό,τι δεν αγγίζει ο τουρισμός, συρρικνώνεται και παρακμάζει. Η δυτική Μακεδονία κρατάει τα θλιβερά πρωτεία στην Ελλάδα που παρακμάζει για λόγους που έχουν σχέση με τη βίαιη απολιγνιτοποίηση.

Ακριβώς γι' αυτό και ζητάμε μια –όχι προνομιακή αλλά– ιδιαίτερη προσοχή στη δυτική Μακεδονία, ακριβώς γιατί –όπως και εσείς είπατε νωρίτερα– στη δυτική Μακεδονία δεν έχουμε μόνο να στηρίξουμε το εισόδημα των παραγωγών, όπως κάνουμε σε όλη την Ελλάδα, αλλά να ενθαρρύνουμε επιπλέον νέους αγρότες να εισέλθουν στις καλλιέργειες, σε αγροτικές εργασίες, έτσι ώστε να οικοδομήσουμε βήμα-βήμα ένα νέο πυλώνα ανάπτυξης, καθώς καταρρέουν από τη μια ο λιγνίτης και από την άλλη τομείς στους οποίους είχαμε στηρίξει παραδοσιακά την παραγωγή.

Εξάλλου γι' αυτόν τον λόγο έχει υπογραφεί και το συγκεκριμένο σύμφωνο συνεργασίας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και για τον ίδιο λόγο διεκδικώ τη θεσμοθέτηση ρήτρας δίκαιης μετάβασης για την περιφέρεια.

Τούτων δοθέντων, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, εγώ δεν μπορώ να δηλώσω ικανοποιημένος αν δεν έχω συγκεκριμένη δέσμευση. Άκουσα προσεκτικά τι είπατε. Δεν είστε αρνητικός. Άκουσα πολύ καλά τι είπατε. Όμως νομίζω συνεχίζοντας αυτό που εσείς είχατε ανοίξει πριν ένα χρόνο, όταν σας είχα κάνει γραπτή ερώτηση για όλα τα προϊόντα –μεταξύ άλλων και για τα τρία: κεράσια, χειμερινά σιτηρά, καπνός, στα οποία σήμερα εστιάσα–, είχατε αναφέρει ότι εξετάζετε το ενδεχόμενο να συμπεριληφθούν στις κρατικές οικονομικές ενισχύσεις ΚΟΕ και ευθέως προτείνω στην περίπτωση που ανοίξει ο φάκελος ad hoc ΚΟΕ να συμπεριληφθούν εκεί τα συγκεκριμένα προϊόντα. Είναι μεγάλη ανάγκη και μεγάλη τα ποσά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Σταμενίτη, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, συνεχίζω λέγοντας ότι εμείς αναλογιστική μελέτη το 2019 δεν παραλάβαμε. Δώσαμε εντολή να γίνει αναλογιστική μελέτη και μελέτη αξιολόγησης του ΕΛΓΑ στην Παγκόσμια Τράπεζα και στην PWC και παραλάβαμε το '22 τα αποτελέσματά της, βάση των οποίων σύντομα θα έχουμε φέρει και νομοθετική ρύθμιση στη Βουλή.

Και σας ενημερώνω ότι εμείς ήδη τροποποιήσαμε το στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ. Άρα λοιπόν προβλέπονται μέχρι 200 εκατομμύρια επιδότηση ασφαλιστρον σε προαιρετική ασφάλιση, αν προχωρήσουμε στον ΕΛΓΑ. Επαναλαμβάνω ότι αυτά που είπα στην πρωτολογία μου ισχύουν, όσον αφορά τις καλλιέργειες που εντάχθηκαν και τις καλλιέργειες που δεν εντάχθηκαν.

Θα συνεχίσω λέγοντας τι ακριβώς κάνουμε στη δυτική Μακεδονία –γιατί έχει αξία. Πράγματι, υπάρχει μια αλλαγή του οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου και πρέπει να ενισχύσουμε τους ανθρώπους εκεί, να αποτελέσει και γι' αυτούς η αγροτική παραγωγή μια επιλογή. Γι' αυτό, όπως είπατε και εσείς, πράγματι έχει υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας το '22, το οποίο ανανεώθηκε το '24. Σκοπός πράγματι αυτού του μνημονίου είναι η ενθάρρυνση όλων αυτών των επενδύσεων και των παρεμβάσεων στην αγροτική ανάπτυξη και υλοποιείται μέσα από παρεμβάσεις του ΠΑΑ και του στρατηγικού σχεδίου στην περίοδο 2023-2024.

Μέσω του ΠΑΑ εξασφαλίζεται υψηλότερη κατανομή πόρων. Επιλέγονται τα ανώτατα ποσοστά χρηματοδότησης. Προβλέπεται επιπλέον μοριοδότηση για ένταξη στα επενδυτικά μέτρα και προβλέπεται και συμπληρωματική χρηματοδότηση των πόρων για το leader. Συγκεκριμένα αναφέρω για τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, για τους νέους αγρότες αυξημένη χρηματοδότηση. Και μάλιστα έχουμε αυξήσει όχι μόνο στη δυτική Μακεδο-

νία αλλά σε όλη την Ελλάδα, είναι διπλάσιο το πριμ πρώτης εγκατάστασης, καθώς και πολλά δημόσια έργα.

Αντίστοιχα στις παρεμβάσεις του στρατηγικού σχεδίου της ΚΑΠ 2023-2027 αποτυπώνεται η προτεραιότητα των περιοχών μετάβασης και της δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης με την προσθήκη του κριτηρίου προτεραιότητας αυτών των περιοχών, με χορήγηση αυξημένης έντασης ενίσχυσης σε πληθώρα παρεμβάσεων, όπως είναι οι επενδύσεις σε εκσυγχρονισμό και κατασκευή θερμοκηπίων, τα εγγειοβελτιωτικά έργα άρδευσης, τα σχέδια βελτίωσης, η επένδυση στη μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων, οι επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενέργειας, οι γεωργοί νέας ηλικίας, η σύσταση ομάδων παραγωγών και οργανώσεων των διεπαγγελματικών.

Επομένως, ναι, η ρήτρα δίκαιης μετάβασης εφαρμόζεται. Ποια είναι η διαφορά με το Μέτρο 23; Το Μέτρο 23 είναι έκτακτο μέτρο. Η δίκαιη μετάβαση των περιοχών που πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση και την απανθρακοποίηση θα επιτευχθεί μέσα από τον στρατηγικό σχεδιασμό μόνιμων μέτρων που έχουν χαρακτηριστικά επενδύσεων και διαρθρωτικών παρεμβάσεων, με αποτύπωμα και αποτέλεσμα μεσο-μακροπρόθεσμο και οπωσδήποτε μόνιμο.

Αυτό δεν σημαίνει ότι παραβλέπουμε τις άμεσες και έκτακτες ανάγκες των παραγωγών. Αντίθετα. Όπως έγινε με τα μήλα, σε λίγο θα πληρωθούν και οι παραγωγοί της δυτικής Μακεδονίας για τα μήλα που είναι ένα ειδικό πρόγραμμα που καλύψαμε ανάγκες του '23. Και μάλιστα το μεγαλύτερο ποσό θα κατευθυνθεί στη δυτική Μακεδονία. Αυτό θα το ξέρετε πάρα πολύ καλύτερα, μια που είστε εκεί.

Επομένως τι κάνουν; Το Μέτρο 23 είναι ένα μόνο από τα μέτρα που χρησιμοποιούμε γι' αυτές τις παρεμβάσεις, για να στηρίξουμε τους παραγωγούς. Υπάρχουν και άλλα μέτρα εθνικής και ενωσιακής χρηματοδότησης και προφανώς όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία του Μέρους 23 θα αξιολογηθεί τι ακριβώς θα γίνει. Σας υπενθυμίζω όμως ότι στη δυτική Μακεδονία και το 2023 είχαμε ενίσχυση στα φασόλια Καστοριάς και Φλώρινας, ενίσχυση στα πυρηνόκαρπα, είχαμε ενίσχυση στα παραμορφωμένα της δυτικής Μακεδονίας -ευτυχώς ήταν λίγες εκτάσεις, αλλά δόθηκε ενίσχυση-, όπως επίσης υπήρχε και το πρόγραμμα για τη λεβάντα και το πρόγραμμα για τα μήλα.

Εν κατακλείδι, το Μέτρο 23 σχεδιάστηκε να συμπεριλάβει όσο το δυνατόν περισσότερους παραγωγούς, αλλά έχει περιορισμένους πόρους. Εξαντλήσαμε την πρότασή μας στο μέγιστο του ενωσιακού επιτρεπόμενου προϋπολογισμού, δηλαδή στα 143 εκατομμύρια περίπου. Για την ενίσχυση των καλλιεργειών -επαναλαμβάνω- που έμειναν έξω από το Μέτρο 23 υπάρχουν και άλλα εργαλεία και εξετάζονται και άλλες περιπτώσεις προφανώς και στη δυτική Μακεδονία και στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Δυστυχώς, οι ζημιές από την κλιματική κρίση είναι εδώ και δεν είναι μόνο 143 εκατομμύρια. Μακάρι να ήταν και να αντιμετωπίζαμε τα ζητήματα, αλλά οι πλημμύρες, οι έντονοι καύσωνες, οι ακραίες βροχοπτώσεις ή η ξηρασία είναι φαινόμενα που μας δημιουργούν μεγάλα ζητήματα στην αγροτική παραγωγή. Γι' αυτό εκμεταλλευόμενοι το στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ με 19,3 δισεκατομμύρια προσπαθούμε να δημιουργήσουμε εγκαταστάσεις και επενέργειες στην αγροτική παραγωγή για να τις καταστήσουμε πιο ασφαλείς, πιο ανθεκτικές σε όλα αυτά τα φαινόμενα. Και προφανώς είναι κάτι που συζητάμε και με τα κόμματα, αλλά και με τους παραγωγούς για να βρούμε τη βέλτιστη λύση, όπως η πρότασή μας για τα θερμοκήπια ή η πρότασή μας για μεγάλα αρδευτικά έργα που η δυτική Μακεδονία μετά από συνάντηση που κάναμε με την περιφέρεια θα έχει και αυτή ένα σημαντικό κομμάτι των 600 εκατομμυρίων που θα κατευθύνουμε σε έργα μεγάλα, για να αντιμετωπιστούν διάφορα ζητήματα λειψυδρίας ή να γίνει διαχείριση καλύτερη των υδάτινων πόρων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να κάνω ορισμένες ανακοινώσεις προς το Σώμα.

Οι Ανεξάρτητοι Βουλευτές κ.κ. Γεώργιος Μανούσος, Κωνσταντίνος Φλώρος, Ιωάννης Δημητροκάλλης και Διονύσιος Βαλτογιάννης κατέθεσαν σήμερα 26-5-2025 πρόταση νόμου με θέμα:

«Ρυθμίσεις Δόμησης και Ειδικά Εργαλεία Πολεοδομικού Σχεδιασμού».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Επίσης, ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παύλος Γερουλάνος ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό, για προσωπικούς λόγους, από τις 29 Μαΐου έως τις 10 Ιουνίου 2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Να ενημερώσω επίσης το Σώμα ότι δεν θα συζητηθούν κατόπιν συνεννόησης οι κάτωθι ερωτήσεις:

Η έβδομη με αριθμό 911/16-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθέριου Αυγενάκη προς την Υπουργό Τουρισμού με θέμα: «Θεσμική αναβάθμιση και ανάπτυξη της Ανώτερης Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (ΑΣΤΕΚ) - Στόχευση η εκπαίδευση/κατάρτιση ανώτερων στελεχών για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών σε όλους τους κλάδους της τουριστικής βιομηχανίας».

Η δεύτερη με αριθμό 901/15-5-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Αναστάσιου Νικολαΐδη προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Σοβαρός κίνδυνος αποκλεισμού αποφοίτων Ειδικής Αγωγής στην προκήρυξη λόγω μεγάλων καθυστερήσεων του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (ATEEN)».

Η έκτη με αριθμό 893/12-5-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Σπυρίδωνα Τσιρώνη προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Απαράδεκτο το δίλημμα για νοσηλευτική φροντίδα ή εκπαιδευτική στήριξη των παιδιών με δυσκολίες στην μάθηση και ποικίλα ιατρικά προβλήματα».

Η δέκατη πέμπτη με αριθμό 924/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Δυτικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Τσοκάνη προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Για τις ακατάλληλες συνθήκες στο Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης - Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕΔΑΣΥ) Δυτικής Αττικής».

Η πρώτη με αριθμό 3337/12-2-2025 ερώτηση του κύκλου των αναφορών - ερωτήσεων του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Εύρεση άμεσης λύσης για την ένταξη της ειδικότητας «Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου» στο Μεταλυκειακό έτος-Τάξη Μαθητείας ώστε να μπορούν να έχουν πιστοποιητικό επάρκειας - πτυχίο επιπέδου 5 του εθνικού πλαισίου προσόντων όλες οι ειδικότητες στα ΕΠΑΛ».

Η δέκατη τέταρτη με αριθμό 904/16-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Ένα ακόμα βήμα προς την ερημοποίηση της Αιτωλοακαρνανίας η κεντροποίηση των ΔΟΥ».

Η εικοστή πρώτη με αριθμό 927/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηλείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχαήλ Κατρίνη προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Η Ηλεία περιμένει ακόμα την υλοποίηση του σχεδίου ανασυγκρότησης».

Επίσης, δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του ερωτώντος Βουλευτή η πρώτη με αριθμό 899/14-5-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευστράτιου Σιμόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Λειτουργία Φορέα Απόκτησης Επαναμίσθωσης και αύξηση ακατάχετο τραπεζικού λογαριασμού για χρέη στις τράπεζες».

Τέλος, δεν θα συζητηθούν λόγω αναρμοδιότητας οι εξής επίκαιρες ερωτήσεις:

Η τρίτη με αριθμό 902/15-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Χαράλαμπου Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Τα αναξιοποίητα νερά του Αλμυρού Ποταμού Ηρακλείου Κρήτης».

Η ενδέκατη με αριθμό 931/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Αλέξανδρου Καζαμιά προς τον Υπουργό Ανάπτυξης με θέμα: «Η συνεχιζόμενη συσκότιση των διασυνδέσεων της Ομάδας Αλήθειας με το κυβερνών κόμμα και με ιδιωτικές εταιρείες που φέρεται να εισπράττουν δημόσιο χρήμα».

Τέλος, η τρίτη με αριθμό 4431/2-4-2025 ερώτηση του κύκλου των αναφορών - ερωτήσεων του Ανεξάρτητου Βουλευτή Φθιώτιδος κ. Ιωάννη Σαρακιώτη προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Αδυναμία κάλυψης των αναγκών των δήμων σε προσωπικό μετά και την έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα γίνει ολιγόλεπτη διακοπή λόγω καθυστέρησης του Υπουργού που απαντά στις επόμενες ερωτήσεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο για ένα λεπτό; Μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Δεν προβλέπεται.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Για ένα λεπτό μόνο, δεδομένου ότι δεν υπήρξε καμία ειδοποίηση από τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έγινε κάτι έκτακτο, πριν από δέκα λεπτά ενημερώθηκε και εμείς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Δεν ειδοποιήθηκε ο ερωτών Βουλευτής, κάτι που είναι μία συνηθισμένη πρακτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Αντιλαμβάνομαι τι λέτε, αλλά αυτήν τη στιγμή εγώ είμαι υποχρεωμένη να διακόψω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Οι Υπουργοί είναι υποχρεωμένοι να απαντούν στις ερωτήσεις που υποβάλλονται από τους Βουλευτές. Αποτελούν μέσο κοινοβουλευτικού ελέγχου και στοχεύουν στην άμεση ενημέρωση. Εκτός αν έχει να κάνει με την τρέχουσα επικαιρότητα, την απεργία των ταξί κι όλα αυτά.

Να περιμένουμε δηλαδή ή δεν θα έρθει ο κύριος Υπουργός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα διακόψουμε και θα επικοινωνήσουμε πάλι. Έχει ενημερώσει ότι θα έρθει σε λίγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Εντάξει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα κάνουμε, λοιπόν, μία ολιγόλεπτη διακοπή και θα επανέλθουμε.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

(Κατά τη διάρκεια της διακοπής την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Λοιπόν, επαναλαμβάνεται η διακοπή συνεδρίασης.

Συνεχίζουμε τη συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων και εισερχόμεθα στη δωδέκατη με αριθμό 912/16-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθέριου Αυγενάκη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης με θέμα: «Πυρκαγιά στη Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙΠΕ) Ηρακλείου - Επιτακτική η ανάγκη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και βελτίωση του θεσμικού πλαισίου των ΒΙΠΕ». Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Λάζαρος Τσαβδαρίδης.

Κύριε Αυγενάκη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Υφυπουργέ, ο ν.4982 του 2022 ήταν μια πολύ καλή πρωτοβουλία της Κυβέρνησής μας. Όμως, παρά τις θετικές προθέσεις της Κυβέρνησής μας, η πρακτική εφαρμογή του έχει προκαλέσει σοβαρές ανησυχίες στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις βιομηχανικές περιοχές όλης της χώρας.

Τα ερωτήματα που θέτουμε στην επίκαιρη είναι τα εξής:

Τι έχει αναλάβει να υλοποιήσει η διαχειρίστρια εταιρεία «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.» από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων της; Έχει

αξιολογηθεί η πορεία των έργων της; Έχετε κάνει και εσείς επί των ημερών σας κάποιες ενέργειες;

Δεύτερον, υφίσταται πλάνο έκτακτης ανάγκης από πλευράς της διαχειρίστριας «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.» για έκτακτα περιστατικά, όπως πυρκαγιά για παράδειγμα; Δεδομένης της καταστροφικής πυρκαγιάς στη ΒΙΠΕ Ηρακλείου, υφίστανται ευθύνες; Υπάρχει σχετική έρευνα;

Σε ποιες ενέργειες παρέμβασης προτίθεστε να προβείτε για την πρόληψη αντίστοιχων περιστατικών, καθώς και την αντιμετώπιση των προβλημάτων και τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου;

Θυμίζω επίσης ότι σε συνάντηση που είχαμε με τον Υπουργό Ανάπτυξης, τον κ. Θεοδωρικόκο, παρουσία και δική σας και του Γενικού Γραμματέα, στις 28-3-2025, είχαμε τη δέσμευση του Υπουργού κατά τη συνάντησή μας, όπου συμμετείχε ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Βιομηχανικών Περιοχών και οι εκπρόσωποι των επιχειρηματικών πάρκων και εκπρόσωπος της «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.» μαζί με τους συνεργάτες του, και είχε πει αυτολεξεί ότι θα επανεξεταστεί το αίτημα των εγκατεστημένων και ότι το προσεχές διάστημα θα προχωρήσει σε σχετικές ανακοινώσεις, όσον αφορά τον κανονισμό λειτουργίας των ΒΙΠΕ.

Στη συνάντηση από πλευράς του Ηρακλείου τέθηκε και το ζήτημα της πρόσφατης πυρκαγιάς στο εργοστάσιο Ξυλείας, υπογραμμίζοντας στον Υπουργό τα κενά και τις παραλείψεις που καταγράφηκαν στις επιχειρήσεις και που είδαν το φως της δημοσιότητας. Βεβαίως πολλά από τα δημοσιεύματα ή μέρος των δημοσιευμάτων τα έχω, θα τα καταθέσω και είναι στη διάθεσή σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Συνάμα όμως προσθέτω ακόμα το από 5-5-2025 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας σε απάντηση της κοινοβουλευτικής ερώτησης που κατέθεσα στις 20 Μαρτίου παρ'εα με έναν συνάδελφο Βουλευτή, τον Γιώργο Κοτρωνιά -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- στο οποίο έγγραφο αποσαφηνίζονται κρίσιμα σημεία που ενισχύουν το αίσθημα εμπιστοσύνης στην επιχειρηματική κοινότητα.

Συγκεκριμένα αναφέρει «Δεν απαιτείται», λέει ξεκάθαρα, «νέα σύμβαση εγκατάστασης για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν ήδη εντός των ΒΙΠΕ πριν από την ψήφισή του ν.4982 του 2022». Αναφέρει επίσης ότι οι επιχειρήσεις αυτές έχουν ήδη συνάψει τις απαραίτητες συμβάσεις με τους φορείς διαχείρισης, άμεσα αναμένεται η έκδοση ερμηνευτικής εγκυκλίου για την επίσημη διευθέτηση των σχετικών ζητημάτων και η διαδικασία έκδοσης των εννέα απαιτούμενων κανονιστικών αποφάσεων βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου, καθώς αποτελεί ορόσημο πληρωμής για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ποια είναι λοιπόν τα επόμενα βήματα, αγαπητέ φίλε Λάζαρε, κύριε Τσαβδαρίδη; Ποιες είναι συγκεκριμένα από πλευράς του Υπουργείου σας οι δεσμεύσεις για τους χιλιάδες εγκατεστημένους των ΒΙΠΕ της χώρας μας;

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε συνάδελφε, κατ' αρχάς χαίρομαι που αναγνωρίζετε και εσείς ότι η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη από την πρώτη στιγμή και με συνέπεια κινείται μεθοδικά για την τόνωση της περιφερειακής ανάπτυξης, της απασχόλησης, αλλά και της βιομηχανικής παραγωγής. Έχουν υλοποιηθεί και δρομολογούνται περαιτέρω σημαντικές πρωτοβουλίες, οι οποίες αποδεικνύουν την έμπρακτη βούληση, αλλά και δέσμευση της Κυβέρνησής να στηρίξει την επιχειρηματικότητα.

Με την υπ' αριθμόν 126532/29-12-2023 απόφαση ένταξης, εγκρίθηκε η ένταξη της δικαιούχου εταιρείας με την επωνυμία «ΕΤΒΑ Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε.» για το έργο «Εκσυγχρονισμός, αναβάθμιση της ΒΙΠΕ Ηρακλείου» -αναφέρομαι στην πρώτη ερώτησή σας και απαντάω σε αυτήν- στο πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» που περιλαμβάνεται

στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, συνολικού προϋπολογισμού 3.860.000 ευρώ και δημόσιας επιχορήγησης 1.796.000 ευρώ.

Συγκεκριμένα, για οδοφωτισμό προϋπολογισμός 100 εκατομμύρια, επιχορήγηση 50 εκατομμύρια, για οδικά δίκτυα και περιφραγή προϋπολογισμός 1.080.000 ευρώ, επιχορήγηση 540.000 ευρώ και για έργα επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων προϋπολογισμός 2.680.000 ευρώ, επιχορήγηση 1.206.000 ευρώ. Η υλοποίηση της πράξης βρίσκεται σε εξέλιξη και συγκεκριμένα έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες περιφράξης, ενώ οι εργασίες ασφαλτόστρωσης χώρων στάθμευσης έχουν ξεκινήσει. Έχει ολοκληρωθεί το 5% του έργου και θα ολοκληρωθούν έως τέλος Νοεμβρίου του 2025.

Στο έργο οδοφωτισμού έχει γίνει η προμήθεια των φωτιστικών σωμάτων και το έργο θα έχει ολοκληρωθεί ως το τέλος του Ιουνίου του 2025. Οι εργασίες των έργων αποβλήτων έχουν ξεκινήσει και θα έχουν ολοκληρωθεί έως το τέλος Νοεμβρίου του 2025. Στο έργο ψηφιακής αναβάθμισης αποχέτευσης έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες και το έργο θα έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2025. Να αναφέρω δε ότι έχει κατατεθεί αίτημα για πιστοποίηση και πληρωμή του 30% της συνολικής επιχορήγησης.

Ως προς την ερώτηση για το αν υφίσταται πλάνο έκτακτης ανάγκης για έκτακτα περιστατικά όπως πυρκαγιά από πλευράς της διαχειρίστριας εταιρείας, σας απαντώ ότι για τα θέματα διόικησης, διαχείρισης και λειτουργίας του επιχειρηματικού πάρκου μεταξύ των οποίων είναι και η διαχείριση ζητημάτων ασφάλειας, όπως ενδεχόμενες πυρκαγιές, στις οποίες αναφέρεστε, ο νόμος 4982 του 2022 στο Κεφάλαιο ΣΤ' και συγκεκριμένα στα άρθρα 22 ως και 27 έχει προβλέψει τις σχετικές ρυθμίσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις της διαχειρίστριας εταιρείας.

Όμως η υποχρέωση της εταιρείας ανάπτυξης και διαχείρισης επιχειρηματικού πάρκου για τις υποδομές πυρασφάλειας δεν αναιρεί την υποχρέωση και κάθε εγκατεστημένης επιχείρησης να τηρεί μέτρα πυροπροστασίας, που προβλέπονται στη θεωρημένη μελέτη πυρασφάλειας από την πυροσβεστική υπηρεσία και το πιστοποιητικό πυρασφάλειας.

Τέλος, όσον αφορά στο νομοθετικό πλαίσιο αδειοδότησης των μεταποιητικών μονάδων, κάθε επιχείρηση για να λειτουργεί νόμιμα πρέπει να διαθέτει στη βάση της κείμενης νομοθεσίας, ανάλογα με τη φύση του αντικείμενου της, γνωστοποίηση ή έγκριση λειτουργίας.

Και στις δυο περιπτώσεις αυτές η επιχείρηση εκδίδει και διατηρεί σε ισχύ στο αρχείο της τα προβλεπόμενα από τον νόμο δικαιολογητικά, τα οποία υποχρεούται να επιδεικνύει σε κάθε έλεγχο των αρμόδιων αρχών. Μεταξύ των δικαιολογητικών αυτών είναι τόσο η μελέτη πυρασφάλειας όσο και το πιστοποιητικό πυρασφάλειας, που εκδίδονται αρμοδίως και αφορούν στα μέτρα τα μέσα πυροπροστασίας τα οποία οφείλει να διαθέτει η επιχείρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αυγενάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Αγαπητέ κύριε συνάδελφε, άκουσα με πολλή προσοχή το πρώτο μέρος της απάντησης. Ωστόσο, θα μου επιτρέψετε να επαναλάβω: Στις 28 Μαρτίου έγινε η συνάντηση παρουσία του Υπουργού και δικής σας και του Γενικού Γραμματέα, εκπροσώπων της «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.», της ΠΑΣΕΒΙΠΕ και εμού. Ειπώθηκαν κάποια πράγματα, τα είπα στην αρχή, να μην τα λέω και τώρα.

Πότε θα έχουμε λοιπόν επίσημες ανακοινώσεις; Υπάρχει κάτι στον ορίζοντα, πέρα από το έγγραφο που με ικανοποίηση λάβαμε από τον Γενικό Γραμματέα και ανέφερα πάλι στην πρωτολογία μου; Έχουμε εξέλιξη σε αυτό το ζήτημα; Πολλοί παρακολουθούν και περιμένουν να ακούσουν με πολύ ενδιαφέρον από τότε ως σήμερα ποιες είναι οι προτεραιότητες, πέρα από τις κατ' ιδίαν συζητήσεις που έχετε κάνει -και έχω ενημερωθεί γι' αυτά- και τέλος πάντων τι σκοπεύει να κάνει η πολιτική ηγεσία και κατά πόσο αντιλαμβάνεται τα δεκάδες προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι εγκατεστημένοι στις ΒΙΠΕ της χώρας μας.

Διαμαρτύρονται -και δικαίως κατά τη γνώμη μου- για τα υπέρογκα έξοδα. Μιλούν οι εγκατεστημένοι με στοιχεία, αριθμούς και δεδομένα για αλματώδη αύξηση των κοινοχρήστων της τά-

ξεως του 300%, χωρίς να υπάρχει εμφανής αντιστοίχιση της ανταποδοτικότητας από την πλευρά της διαχειρίστριας αρχής ΕΤΒΑ.

Μετά από δύο χρόνια εφαρμογής του ν.4982 σημαντικός αριθμός μεγάλων και μικρότερων επιχειρήσεων προγραμματίζουν τη μετεγκατάστασή τους από τα πάρκα.

Καταργείται η δυνατότητα επιλογής νέου φορέα διαχείρισης. Οι κανονισμοί λειτουργίας χαρακτηρίζονται πλέον ως ιδιωτικές συμβάσεις και καταργείται επίσης η διαδικασία αναθεώρησης του κανονισμού λειτουργίας, έπειτα από αίτημα του 20% των εγκατεστημένων.

Και τέλος, ο τρόπος τροποποίησης της σύμβασης είναι διά της μη εναντίωσης στην πρόταση της «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.» αριθμού μόνο των ενήμερων ιδιοκτησιών, που θα συμπληρώνουν τουλάχιστον το 51% όχι της χρησιμοποιούμενης, αλλά της συνολικής έκτασης του επιχειρηματικού πάρκου, δηλαδή των χώρων πρασίνου και κοινοχρήστων.

Νομίζω ότι θυμάστε καλά τις τέσσερις κατά προτεραιότητα προτάσεις ΠΑΣΕΒΙΠΕ και λοιπών φορέων -δεν θα τις επαναλάβω. Ωστόσο, θα μου επιτρέψετε να κάνω μια αναφορά πάλι με αφορμή την πυρκαγιά που έγινε την 25^η Μαρτίου στην ΒΙΠΕ Ηρακλείου. Και αναφερθήκατε για κάποια έργα. Η μεγάλη πυρκαγιά ξέσπασε στις 25 Μαρτίου στη ΒΙΠΕ Ηρακλείου και είχε ως αποτέλεσμα την ολική καταστροφή του εργοστασίου Ξυλείας Κοπιδάκη, ενώ πολλά από τα δημοσιεύματα -κάποια είναι αυτά εδώ, τα οποία θα τα καταθέσω στα Πρακτικά με την ελπίδα να προσεχθούν και να διαβαστούν με μεγάλη προσοχή- δίνουν στοιχεία μέσα αποκαλυπτικά, τα οποία είμαι βέβαιος ότι ενδιαφέρουν και εσάς προσωπικά ως αρμόδιο για το αντικείμενο αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ελευθέριος Αυγενάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Να θυμίσω ότι διεκόπη η ρευματοδότηση για λόγους ασφαλείας και για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα δεν λειτουργούσαν οι κρουνοί, αφού λόγω έλλειψης ρεύματος δεν έφτανε νερό στους κρουνοί από το αντλιοστάσιο της «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.». Είναι ανησυχητικό ότι τα λίγα πυροσβεστικά που μπήκαν εντός του Βιολογικού έπαιρναν νερό μόνο με αναρρόφηση και μεγάλη καθυστέρηση, ενώ κανένα εφεδρικό σύστημα δεν λειτουργήσε για να μπορέσουν τα πυροσβεστικά οχήματα να κατασβήσουν την πυρκαγιά.

Είναι αυτονόητο ότι πρέπει να υπάρχει πλάνο έκτακτης ανάγκης σε αντίστοιχα περιστατικά στις ΒΙΠΕ, όπως αυτό στη ΒΙΠΕ Ηρακλείου. Αποτελεί ζήτημα επιτακτικής εύρεσης λύσης και θα πρέπει να υπάρξουν άμεσα όλες οι απαραίτητες πρωτοβουλίες και δράσεις, ώστε να αντιμετωπίζεται άμεσα και αποτελεσματικά οποιαδήποτε κρίση.

Και κάτι ακόμα -κι ευχαριστώ το Προεδρείο για την ανοχή του. Κάναμε τη συνάντηση, ακούστηκαν πολλά και σημαντικά ζητήματα και μερικές ημέρες μετά είχαμε μια συνέντευξη του κ. Ψαθά, διευθύνοντα συμβούλου της «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.», την οποία καταθέτω επίσης στα Πρακτικά, όπου αλλοίωσε κάθε συζήτηση, κάθε αντικείμενο, κάθε συμφωνία, κάθε τί δηλαδή που ειπώθηκε μέσα σε αυτή τη συνάντηση την εξόχως σημαντική θα έλεγα. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ελευθέριος Αυγενάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πιθανώς έχει διαφύγει, κάτι το οποίο τουλάχιστον προκάλεσε, αλλά βεβαίως και πρόσβαλε όλους όσοι βρέθηκαν στο ίδιο τραπέζι, και δόξα τω θεώ και εμπειρία έχουμε, αλλά και αντίληψη έχουμε, και φυσικά μνήμη έχουμε να καταγράφουμε τα όσα ειπώθηκαν και τα όσα συμφωνήθηκαν.

Αναμένουμε λοιπόν με πολλή προσοχή και μεγάλη αγωνία, αγαπητέ φίλε Λάζαρε, Υφυπουργέ του Υπουργείου Ανάπτυξης, να έχουμε συγκεκριμένα βήματα τα οποία έχουν σχεδιαστεί και αναμένουμε σε χρονοδιάγραμμα συγκεκριμένο να ακουστούν από τα επίσημα χείλη σας, έτσι ώστε όλες οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις των ΒΙΠΕ της χώρας μας να πάρουν ξεκάθαρο μήνυμα, τι κάνει η

πολιτεία για να συμπληρώσει τα τέσσερα, για την ακρίβεια, κενά, ερωτήματα δηλαδή, τα οποία έχουν τεθεί κατά προτεραιότητα και πώς τελικά αυτός ο νόμος, που πολύ σωστά ήρθε απ' την Κυβέρνησή μας, που αποτελεί πραγματικά μεταρρύθμιση και ενίσχυση και της περιφερειακής ανάπτυξης αλλά και του επιχειρείν της χώρας μας, θα ολοκληρωθεί, έτσι ώστε να μην αφήνονται κενά και η «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε.», η διαχειρίστρια αρχή, να βρίσκει σημεία κενά, θολά, γκριζα, και να κάνει παιχνίδι αισχροκέρδειας στην πλάτη των εγκατεστημένων και των χιλιάδων εργαζομένων.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κατ' αρχάς θα αναγνωρίσω τη σημαντική συμβολή σας στον διάλογο που υπάρχει και που σκοπεύει στο να καταλήξουμε σε μια βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που υφίσταται σήμερα για τυχόν δυσλειτουργίες που έχουν παρατηρηθεί και προκειμένου οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις να κάνουν πιο εύκολα το έργο τους και να παράγουν τον πλούτο που όλοι επιθυμούμε να παράγουμε.

Από και πέρα, βάλατε μια σειρά ζητημάτων. Θα προσπαθήσω να απαντήσω σε όλα. Η αρμοδιότητα λοιπόν των ελέγχων για τη σωστή λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου πυρασφάλειας και την τήρηση των μέτρων πυροπροστασίας, τόσο για τις εγκατεστημένες μονάδες όσο και για την εταιρεία ανάπτυξης και διαχείρισης επιχειρηματικού πάρκου, ανήκει στην πυροσβεστική υπηρεσία, η οποία προγραμματίζει και πραγματοποιεί τακτικούς ελέγχους. Η διεύθυνση ανάπτυξης οικείας περιφερειακής ενότητας ως αδειοδοτούσα αρχή των μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων ελέγχει την πληρότητα των δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων τη μελέτη πυρασφάλειας και πιστοποιητικό πυρασφάλειας.

Ως προς τη ΒΙΠΕ Ηρακλείου, αυτή έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4458/1965. Έστω και αν η ΒΙΠΕ Ηρακλείου είχε αναπτυχθεί με βάση παλαιότερο θεσμικό καθεστώς, το οποίο δεν προέβλεπε ειδική διάταξη για τα έργα υποδομής, με την ισχύουσα μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του πάρκου, που έχει εγκριθεί και είναι σε ισχύ, προβλέπονται τα απαιτούμενα μέτρα πυρασφάλειας.

Ως προς το εάν υφίστανται ευθύνες για τη συγκεκριμένη πυρκαγιά που προκλήθηκε σε εγκατεστημένη επιχείρηση στη ΒΙΠΕ Ηρακλείου, όπως γνωρίζετε, οι συνθήκες της συγκεκριμένης πυρκαγιάς και τα ακριβή αίτια ερευνώνται από τις αρμόδιες ανακριτικές αρχές και αναμένεται και το πόρισμα της πυροσβεστικής υπηρεσίας, η οποία θα κατανείμει και τις ευθύνες.

Σχετικά με το ερώτημά σας για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι στόχος της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, όπως εκφράζεται και από τον Υπουργό μας, τον κ. Τάκη Θεοδωρικάκο, είναι η ενίσχυση της υγιούς επιχειρηματικότητας.

Στο Υπουργείο Ανάπτυξης λοιπόν, μαζί με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, εργαζόμαστε συστηματικά για τη συνεχή βελτίωση -είναι αυτό που προτείνατε- του ρυθμιστικού πλαισίου για τα επιχειρηματικά πάρκα, με διαρκή προσαρμογή στα νέα δεδομένα και αφουγκραζόμενοι πάντα τις ανάγκες της κοινωνίας, της αγοράς και της εγχώριας μεταποίησης, καλλιεργώντας ακόμη περαιτέρω τις υγιείς βάσεις αναδιάρθρωσης του θεσμού των επιχειρηματικών πάρκων.

Ο νόμος λοιπόν 4982/2022, που ενεργοποιείται μέσω των κανονιστικών του αποφάσεων, και δυνάμει αυτού θα πρέπει να σας ενημερώσω ότι μέχρι σήμερα έχουν δημοσιευτεί τέσσερις υπουργικές αποφάσεις και μία ΚΥΑ με τις οποίες εξειδικεύεται και η εποπτεία και οι έλεγχοι επί των επιχειρηματικών πάρκων, οι όροι για την έγκριση ίδρυσης και ανάπτυξης του επιχειρηματικού πάρκου, η διαχείριση και συντήρηση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων του επιχειρηματικού πάρκου κ.λπ..

Τρεις ακόμη κοινές υπουργικές αποφάσεις έχουν τεθεί προς συνυπογραφή από τα συναρμόδια Υπουργεία, ενώ τα σχέδια των υπόλοιπων κοινών υπουργικών αποφάσεων βρίσκονται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας και διαβούλευσης, προκειμένου να τεθούν άμεσα προς υπογραφή. Είναι δηλαδή κανονιστικές πράξεις

που απαιτούνταν να υπογραφούν κατ' εξουσιοδότηση του νόμου, ολοκληρώνουμε, έχει γίνει πολύ μεγάλο έργο το τελευταίο χρονικό διάστημα, άρα, θα έχουμε και τη δευτερογενή νομοθεσία που θα ρυθμίζει τα πάντα σε σχέση με τη λειτουργία των πάρκων.

Πάμε για τη συνάντηση της Παρασκευής 28^{ης} Μαρτίου 2025. Όπως γνωρίζετε πραγματοποιήθηκε, όπως αναφέρατε κι εσείς, από τον Υπουργό Ανάπτυξης κ. Τάκη Θεοδωρικάκο, σύσκεψη με τους εκπροσώπους της ΠΑΣΕΒΙΠΕ και της ΕΤΒΑ και στην οποία συμμετείχατε και εσείς -και μάλιστα με στιβαρή άποψη. Ως ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης δεσμευτήκαμε διά του Υπουργού να επανεξετάσουμε τα αιτήματα που εκφράστηκαν στην εν λόγω σύσκεψη. Είναι κυρίως τα τέσσερα που αναφέρατε. Ήδη το ένα ικανοποιήθηκε -και θα αναφερθώ σε αυτό- άρα μας έμειναν τρία, όχι τέσσερα, με βασική προτεραιότητα, όπως υπογράμμισε ο Υπουργός Ανάπτυξης, τη στήριξη της επιχειρηματικότητας με τους καλύτερους δυνατούς όρους και με αίσθημα διαφάνειας και δικαιοσύνης.

Να είστε σίγουροι ότι κάθε απόφαση που θα ληφθεί, θα είναι επ' ωφελεία όλων. Δεν θα πάμε σε απορρύθμιση του αναπτυξιακού μοντέλου, αλλά και δεν θα λάβουμε κάποια απόφαση που θα είναι σε βάρος των εγκατεστημένων επιχειρήσεων.

Μάλιστα, να αναφέρω στο σημείο αυτό ότι το αίτημα των εγκατεστημένων επιχειρήσεων για ρητή αναφορά στη μη υποχρέωση νέας σύμβασης εγκατάστασης για τις ήδη εγκατεστημένες επιχειρήσεις πριν την ψήφιση του ν.4982/2022 ικανοποιήθηκε. Δημοσιεύτηκε η υπ' αριθμόν πρωτοκόλλου 33671 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα, δυνάμει της οποίας δεν απαιτείται εκ νέου σύμβαση σύμβασης εγκατάστασης για επιχειρήσεις ήδη εγκατεστημένες σε Επιχειρηματικό Πάρκο πριν την έναρξη ισχύος του νόμου. Να είστε σίγουροι ότι κάθε απόφαση που λαμβάνεται, θα είναι επ' ωφελεία όλων.

Επίσης, να πω πως σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα, ήδη υπήρξε μια διαβούλευση στο μεσοδιάστημα από τις 28 Μαρτίου του 2025 μέχρι και σήμερα. Δεν έχει εξαντληθεί ο διάλογος. Ήδη έχουμε καταλήξει σε κάποια συμπεράσματα. Να είστε σίγουροι ότι άμεσα θα έρθουμε με συγκεκριμένες προτάσεις να ξανακάνουμε έναν τελευταίο διάλογο και να καταλήξουμε στο πλαίσιο που θα ικανοποιεί και τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και τις διαχειρίστριες εταιρείες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν προχωρήσουμε στις επόμενες επίκαιρες ερωτήσεις, επιτρέψτε μου μια ανακοίνωση.

Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Βιώσιμη ανάπτυξη, παραγωγικός μετασχηματισμός της ελληνικής οικονομίας - Τροποποίηση διατάξεων του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022 Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη - και λοιπές διατάξεις».

Εισερχόμεθα τώρα σε τρεις επίκαιρες ερωτήσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, τις οποίες θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Κωνσταντίνος Κυρανάκης.

Θα συζητηθεί η τρίτη με αριθμό 897/13-5-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Γεώργιου Καραμέρου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Τα ΚΤΕΛ Αττικής κόβουν δρομολόγια στους Δήμους Σαρωνικού και Μαρκοπούλου».

Κύριε Καραμέρο, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν είναι η πρώτη φορά που συζητάμε για τα προβλήματα των συγκοινωνιών στην ανατολική Αττική. Στην συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε ζητήσει να μας ενημερώσετε για τους λόγους στους οποίους οφείλεται η αιφνίδια διακοπή του σχολικού δρομολογίου στον Δήμο Σαρωνικού και τι προτίθεστε να πράξετε για την άμεση αποκατάστασή του.

Επίσης, έχουμε ζητήσει να μας πείτε ποια μέτρα σκοπεύετε να λάβετε για την ενίσχυση των δημόσιων συγκοινωνιών στην ανατολική Αττική, με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της αξιοπιστίας των μέσων για τους πολίτες.

Όμως, το βασικό ερώτημα που απασχολεί τους κατοίκους της ανατολικής Αττικής, των νέων παιδιών, αλλά και των εργαζομένων που ξημεροβραδιάζονται στις στάσεις όλης της ανατολικής ακτής, είναι πότε θα καλυφθούν και οι δεκατρείς δήμοι της ανατολικής Αττικής με μπλε λεωφορεία. Αυτό είναι το κρίσιμο ερώτημα.

Επειδή εδώ εκπροσωπούμε πολίτες, θεωρώ χρέος μου, καθήκον μου, να ακουστούν στη Βουλή, να καταγραφούν αυτά που λένε οι ίδιοι οι πολίτες για τις συγκοινωνίες στην ανατολική Αττική, ξεκινώντας από την περίπτωση του Μαρκοπούλου - Πόρτο Ράφτη, αλλά και του Δήμου Σαρωνικού και άλλων περιοχών. Θα διαβάσω σχετικά μηνύματα, δημόσιες καταγγελίες.

Πολίτης της ανατολικής Αττικής: Αφήστε βρε -μην σας χαρακτηρίσω- την αστική συγκοινωνία να πάει στο Πόρτο Ράφτη, μπας και αποκτήσει συγκοινωνία η περιοχή. Έχουμε 2025 πια! Έλεος!

Ο κ. Βλάχος γράφει: «Μαφία κανονική. Αλλάζουν τα δρομολόγια για να μην έρθει το αστικό στο Πόρτο Ράφτη. Μακριά από δαύτους».

Ο κ. Μαναριώτης αναφέρει: «Απαράδεκτοι. Τα λεωφορεία είτε περνάνε νωρίτερα απ' ό,τι αναγράφεται στο πρόγραμμα είτε πολύ αργότερα ή δεν περνάνε καθόλου. Αυτή είναι η καθημερινή πραγματικότητα με το ΚΤΕΛ. Θέλουμε να πάμε στον Προαστιακό για να μεταβούμε στη δουλειά μας και δεν γίνεται».

Η κ. Ζησάκη γράφει: «Χθες, Κυριακή 4 Μαΐου από Κορωπί στο ΚΤΕΛ Μαρκοπούλου μας ενημερώνει ο οδηγός ότι έχει βλάβη το λεωφορείο για Πόρτο Ράφτη και η αποκατάσταση θα γίνει νωρίς το μεσημέρι. Από τις 14.00' το μεσημέρι καλούσα στο Σταθμαρχείο να μάθω αν υπάρχουν δρομολόγια, αλλά κανείς δεν μπήκε στον κόπο να απαντήσει. Οι στάσεις όλες με κόσμο, σε απελπισία να περιμένουν το άφαντο λεωφορείο. Πήρα ταξί, πήγα στο σταθμό και βρήκα τον Σταθμάρχη να παίζει με το κινητό του. Γι' αυτό δεν είχε χρόνο να σηκώσει το τηλέφωνο να μας ενημερώσει για την ακύρωση των δρομολογίων. Τριτοκοσμική κατάσταση εδώ και χρόνια που όλο και χειροτερεύει. Επιτέλους, ας κάνουν ό,τι χρειάζεται για να υπάρξει αστική συγκοινωνία που θα μειώσει τον χρόνο και θα εξαλείψει την ταλαιπωρία μας. Απαράδεκτοι όλοι όσοι ευθύνονται γι' αυτό το χάλι».

Κλείνω πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Αναφέρεται και μια τουρίστρια στο θέμα. Διότι τι θέλουν να κάνουν οι τουρίστες μόλις έρχονται στο Αθήνα; Να πάνε στο Σούνιο να δουν τον Ναό του Ποσειδώνα. Έτσι μια τουρίστρια, μια κυρία, η κ. Μπένση, γράφει: «Μακάρι να μπορούσα να βαθμολογήσω με μηδέν. Φύγαμε από την Αθήνα με το λεωφορείο ΚΤΕΛ των 14.30' το μεσημέρι για το Σούνιο, τον Ναό του Ποσειδώνα. Χρειάστηκαν δύο ώρες και είκοσι λεπτά για να φτάσουμε. Όταν μας άφησε ο οδηγός του λεωφορείου επιβεβαίωσε αυτό που ανέφερε η ιστοσελίδα, ότι το τελευταίο δρομολόγιο της επιστροφής στην Αθήνα έφευγε από το ίδιο σημείο που μας άφησε, στις 20.15' το βράδυ. Το επιβεβαίωσε και μετά έφυγε. Επιστρέψαμε στο ίδιο σημείο στις 20.00' το βράδυ και περιμέναμε μία ώρα το λεωφορείο που δεν εμφανίστηκε ποτέ. Στην συνέχεια έπρεπε να περιμένουμε σχεδόν άλλη μία ώρα για να επικοινωνήσουμε με έναν οδηγό που θα μας πήγαινε πίσω στην Αθήνα με 100 ευρώ. Είχαμε ήδη πληρώσει για ένα εισιτήριο λεωφορείου επιστροφής, οπότε προσθέστε άλλα 12,5 ευρώ σε αυτό το σύνολο. Δεν υπήρξε απάντηση στον αριθμό επικοινωνίας στην ιστοσελίδα των ΚΤΕΛ Αττικής».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Κυρανάκη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Ακούω αυτά που λέει ο συνάδελφος με πολύ σεβασμό και σίγουρα με διάθεση επίλυσης των προβλημάτων καθημερινότητας. Να ενημερώσω κατ' αρχάς πως σε ό,τι αφορά το σχολικό δρομολόγιο, αυτό δεν πραγματοποιείται από κανέναν φορέα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αλλά πραγματοποιείται από ανάδοχη επιχείρηση συμβεβλημένη με την Περιφέρεια Αττικής.

Όμως, επειδή δεν μου αρέσει να μένω απλά στην κουβέντα ότι κάποιοι άλλος είναι αρμόδιος, επικοινωνήσαμε με την Περιφέρεια Αττικής. Η Περιφέρεια Αττικής μας απάντησε ότι βρίσκεται εν εξελίξει νέα διαγωνιστική διαδικασία, όχι μόνο για το συγκεκριμένο σχολικό δρομολόγιο, αλλά και για άλλα και ελπίζω σύν-

τομα να έχουμε το αποτέλεσμα αυτού του διαγωνισμού από την Περιφέρεια Αττικής και όχι από το Υπουργείο Μεταφορών, όπως λανθασμένα αναφέρετε στην ερώτησή σας. Πιθανώς να μην το γνωρίζετε. Καλοπροαίρετα σας λέω, λοιπόν, ότι πρέπει να απευθυνθείτε και εκεί.

Δεύτερον, έρχομαι στην καταγγελία που κάνετε στην πρώτη παράγραφο της κατατεθειμένης ερώτησής σας, για διακοπή στις 4 Μαΐου δρομολογίων στην ανατολική Αττική μέχρι νεωτέρας. Είναι κάτι που σας έχω ακούσει να το λέτε και σε τηλεοπτική εκπομπή και μάλιστα είπατε ότι η διακοπή αυτών των δρομολογίων αποτελεί βία. Σχετικά με αυτό να ενημερώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν ισχύει. Δεν διεκόπησαν. Υπήρξε μία ολιγόωρη διακοπή για μία ημέρα όντως. Κατόπιν εξεδόθη ανακοίνωση, η οποία αποκαθιστά τα δρομολόγια.

Τα δρομολόγια, τα οποία εκτελούνται στην περιοχή από τον συγκεκριμένο φορέα είναι τα εξής: Πρώτον, Αθήνα - Πόρτο Ράφτη - Αυλάκι. Δεύτερον, Μαρκόπουλο - Πόρτο Ράφτη. Τρίτον, Πόρτο Ράφτη - Μαρκόπουλο-Αθήνα. Τέταρτον, Αυλάκι-Μαρκόπουλο-Αθήνα. Πέμπτον, Μαρκόπουλο - Προαστιακός Κορωπίου - Αεροδρόμιο. Έκτον, Προαστιακός Κορωπίου - Μαρκόπουλο. Έβδομο, Αεροδρόμιο - Μαρκόπουλο. Όγδοο, Πόρτο Ράφτη - Μαρκόπουλο. Ένατον, Αυλάκι - Μαρκόπουλο.

Για όλες αυτές τις γραμμές έχω διαθέσιμα για τον κύριο συνάδελφο και το πλήθος των δρομολογίων ημερησίως, τόσο για τις καθημερινές όσο και για το Σαββατοκυριακό.

Επίσης, ρωτάτε πότε θα καλυφθούν οι δεκατρείς δήμοι ανατολικής Αττικής με μπλε λεωφορεία. Σήμερα -και έχω διαθέσιμα τα δρομολόγια και του ΟΑΣΑ και των ΚΤΕΛ Αττικής- συνδυαστικά καλύπτονται και οι δεκατρείς δήμοι.

Ωστόσο, κύριε συνάδελφε, αν υπάρχουν περιοχές ή συγκεκριμένες γραμμές, προορισμοί, τους οποίους προτείνετε να καλυφθούν, εδώ είμαστε ανοικτοί να το συζητήσουμε, εφόσον αυτές οι νέες γραμμές πρέπει να συμπεριληφθούν στον συγκοινωνιακό χάρτη της περιοχής.

Προφανώς οι ανάγκες αλλάζουν. Προφανώς κάποιες φορές οι πολίτες μπορούν να συγκεντρώνονται περισσότερο σε μια περιοχή ή να έχουν την ανάγκη να μεταβούν σε κάποια άλλη. Εδώ είμαστε να το συζητήσουμε για καινούργιες γραμμές. Αυτή είναι η στιγμή, ούτως ή άλλως, που καταρτίζεται ο νέος συγκοινωνιακός χάρτης για την ανατολική Αττική και πολλές ακόμα περιοχές της Αττικής.

Να πω, επίσης, ότι το 2019 στην περιοχή υπήρχαν πενήντα επτά γραμμές και τρεις χιλιάδες εβδομήντα εννέα δρομολόγια ημερησίως. Σήμερα υπάρχουν εξήντα πέντε γραμμές και τρεις χιλιάδες εκατόν εβδομήντα πέντε δρομολόγια ημερησίως.

Να προσθέσω ότι από την κοινοπραξία, η οποία συμπληρώνει το συγκοινωνιακό έργο στην περιοχή, έχουν έρθει συνολικά τετρακόσια σαράντα νέα λεωφορεία ηλεκτρικά και φυσικού αερίου και διενεργείται αυτήν τη στιγμή διαγωνισμός για επιπλέον εκατόν είκοσι πέντε. Προφανώς, ένα μείζον πρόβλημα, το οποίο γνωρίζετε και γνωρίζω, είναι η εξεύρεση οδηγών γι' αυτά τα λεωφορεία, γι' αυτό και υπάρχει μία πολύ μεγάλη καμπάνια σε εξέλιξη, για να μπορέσουν να στελεχωθούν οι υπηρεσίες με νέους οδηγούς.

Είμαι στη διάθεσή σας, όπως είπα και νωρίτερα, να συζητήσουμε για νέες γραμμές, νέα δρομολόγια, που μπορούν να εξυπηρετήσουν τους πολίτες της εκλογικής σας περιφέρειας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Καραμέρο, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Κύριε Κυρανάκη, ή ισχύει ή δεν ισχύει. Λέτε ότι δεν έγινε αυτό στις 4 Μαΐου και μου λέτε, ναι, έγινε για λίγες ώρες, για μία μέρα. Αρα, ισχύει.

Το δεύτερο. Σας ρωτάμε πότε θα καλυφθούν οι δεκατρείς δήμοι από μπλε λεωφορεία της ανατολικής Αττικής και μας απαντάτε «συνδυαστικά καλύπτονται και οι δεκατρείς δήμοι». Τι πάει να πει «συνδυαστικά»; Πολλοί δήμοι καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τα ΚΤΕΛ Αττικής, τα κίτρινα λεωφορεία, από τα οποία σας διάβασα πώς δεινοπαθούν από αυτούς τους ιδιώτες οι πολίτες. Αυτούς τους ιδιώτες έρχεστε το 2023 με συγκεκριμένη υπουργική απόφαση και τους επιχορηγείτε με 2.700.000 ευρώ, στο

πλαίσιο της χορήγησης των άγονων γραμμών. Είναι άγονη γραμμή η Αττική; Για να καταλάβουμε τι λέμε. Δεν αφορά μόνο εσάς προσωπικά.

Αυτό που αφορά εσάς είναι η πραγματικότητα στον Δήμο Μαροπούλου. Εδώ έχει συσταθεί και έχει βγάλει ανακοίνωση επιτροπή κατοίκων Μαροπούλου, που μιλάει για τα δρομολόγια Πόρτο Ράφτη - Μαροπούλου και κάνει λόγο για οπισθοχώρηση του Υπουργείου Μεταφορών, όσον αφορά τη δέσμευση από τον τότε Υφυπουργό Μεταφορών -θα πω την ημερομηνία- για έναρξη λειτουργίας αστικής συγκοινωνίας στο Πόρτο Ράφτη τέλη Απριλίου με αρχές Μαΐου -τώρα δηλαδή-, που ανακοινώθηκε στις 26-11-2024. Ο προκάτοχός σας, δηλαδή, ανακοίνωσε στις 26-11-2024 ότι το δρομολόγιο Μαρόκοπουλο - Πόρτο Ράφτη θα έχει μπλε λεωφορεία τώρα, από τον Απρίλιο, Μάιο. Τότε ξεκίνησαν να «κάνουν νερά» τα ΚΤΕΛ Αττικής. Και έρχεστε εσείς -μάλλον όχι εσείς- τα ΚΤΕΛ Αττικής, τα, ήδη, περιορισμένα δρομολόγια που εξυπηρετούν τους κατοίκους να αναγκάζουν τους κατοίκους να κάνουν κινητοποιήσεις, να ετοιμάζουν κινητοποιήσεις, γιατί στην προοπτική εισαγωγής μπλε λεωφορείων, ανάληψη δηλαδή των δρομολογίων από τον ΟΣΥ, τα κίτρινα λεωφορεία «κάνουν νερά».

Εδώ υπάρχει ένα ζήτημα αν υπάρχει συνέχεια του κράτους και αν υπάρχει συνέχεια των δεσμεύσεων της Κυβέρνησης. Γιατί, κύριε Κυρανάκη, εν μέσω εξετάσεων στα λύκεια και την παραμονή των πανελλαδικών, με την αθέτηση της υπόσχεσης για την κίνηση στους λεωφορειόδρομους των έμφορτων ταξί, αφήνετε χωρίς ταξί το Λεκανοπέδιο την Τετάρτη και την Πέμπτη, μέχρι τα ξημερώματα της Παρασκευής, που ξεκινούν οι πανελλαδικές. Εδώ φαίνεται ότι υπάρχει μία πρακτική.

Αν είναι να μην υπάρχει καμία συνέχεια στις δεσμεύσεις, αν είναι μια κυβέρνηση η οποία εξαπατά τους πολίτες, τους φορείς, τα συλλογικά όργανα, εδώ έχουμε πρόβλημα με τις συγκοινωνίες. Εκτός εάν στην περίπτωση των ταξί θέλετε να αλλάξετε τον ν.4530/2018 της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, όπου ρύθμιζε τις πλατφόρμες Uber κ.λπ. και υπήρχαν συγκεκριμένες συμφωνίες που είχαν αποκαταστήσει από το 2018 μέχρι σήμερα την ομαλότητα στη λειτουργία των ταξί.

Αρα εδώ, όταν ανοίγετε μέτωπα, είτε με τους κατοίκους του Πόρτο Ράφτη και του Μαρόκοπουλου είτε με τους οδηγούς ταξί, η κοινωνία υφίσταται. Η κοινωνία εν μέσω εξετάσεων, κύριε Κυρανάκη -το ξαναλέω- στα λύκεια και πανελλαδικών την Παρασκευή, μένει χωρίς ταξί για δύο μέρες, γιατί εσείς με τον προκάτοχό σας -δεν ξέρω τι κάνετε στην Κυβέρνηση, είναι εσωτερικό σας ζήτημα- όχι μόνο δεν μπορείτε να συνηνοθηθείτε, αλλά είστε ανακόλουθοι απέναντι στους πολίτες. Αυτό συμβαίνει και στην ανατολική Αττική. Αυτό συμβαίνει και με τα ταξί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κανένα μέτωπο προφανώς δεν ανοίγουμε με τους πολίτες, οι οποίοι θέλουν να χρησιμοποιούν μέσα μαζικής μεταφοράς, κύριε Καραμέρο. Παρακαλώ να κρατήσουμε ένα επίπεδο σεβασμού στον διάλογό μας. Ούτως ή άλλως και εγώ σας είπα ότι έρχομαι με διάθεση για επίλυση ζητημάτων.

Αναφέρατε και στο γραπτό κείμενο της ερώτησής σας που έχει κατατεθεί και σε τηλεοπτική εκπομπή ότι διεκόπησαν τα δρομολόγια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Ναι, διεκόπησαν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Εννοείτε ότι διεκόπησαν για λίγες ώρες και μετά λειτούργησαν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Για μία ημέρα, όπως έγραψα και στην ερώτησή μου!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Γιατί εσείς αφήσατε να εννοηθεί στην τηλεοπτική εκπομπή, στην οποία αναφερθήκατε για βία...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Αυτό καταλαβαίνετε εσείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Το κατάλαβαν μια χαρά και ο συννομιλητές σας, κύριε Καραμέρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Είπατε ότι διεκόπησαν μέχρι νεωτέρας. Ξεχάσατε προφανώς να πείτε, να συμπληρώσετε στη φράση σας ότι μετά από λίγες ώρες...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όχι, δεν έχετε τον λόγο, κύριε Καραμέρο, σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Μην εκνευρίζετε, κύριε Καραμέρο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν έχετε τον λόγο, κύριε Καραμέρο. Δεν καταγράφεται τίποτα.

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ, και ολοκληρώστε την απάντησή σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ωραία, κύριε Καραμέρο. Το διορθώνετε, λοιπόν, αυτό. Το διορθώνετε εσείς, το διευκρινίζετε και λέτε...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Στο κείμενό μου εδώ, που κάθε νοήμων άνθρωπος μπορεί να το διαβάσει...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Διαβάζω, λοιπόν...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ωραία και εσείς, λοιπόν, εννοείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ! Δεν θα γίνεται διάλογος. Κύριε Καραμέρο, παρακαλώ, καθίστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Μεσ τον εκνευρισμό και στα νεύρα τα οποία βρίσκεστε, εσείς λοιπόν εννοείτε ότι διεκόπησαν τα δρομολόγια για λίγες ώρες και την επόμενη μέρα ξαναλειτούργησαν. Αυτό μας λέτε σήμερα, διευκρινίζοντας και αυτά που είπατε σε τηλεοπτική εκπομπή και αυτά που είπατε και στη Βουλή. Προς διευκρίνιση όσων σας ακούν και σε όσους θέλετε να δημιουργηθούν εντυπώσεις, οι οποίες δεν υπάρχουν.

Δεύτερον, προφανώς και είναι στόχος μας σε περισσότερα μέρη της Αττικής να λειτουργήσουν τα μπλε λεωφορεία, αυτά τα αστικού τύπου λεωφορεία και συμφωνώ μαζί σας. Αυτή είναι μία δυνατότητα η οποία δεν υπήρχε επί των δικών σας ημερών, επί της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Επί της Νέας Δημοκρατίας έχει επεκταθεί η δυνατότητα αυτή με την κοινοπραξία. Προφανώς, είναι στόχος μας να συνεχίσουμε και την επέκταση.

Αν έχετε συγκεκριμένη πρόταση, σας είπα, για το δρομολόγιο στο οποίο αναφέρατε και αφορά το Πόρτο Ράφτη, πείτε μας: Πόρτο Ράφτη ποιο σημείο με ποιο σημείο; Ποια θα είναι η γραμμή την οποία προτείνετε; Ποια είναι η γραμμή την οποία προτείνουν οι πολίτες; Και εφόσον την προτείνετε, θέλω, παρακαλώ, να μας πείτε ποιο δρομολόγιο θα διακόψετε για να εκτελέσετε αυτή τη γραμμή, ποιο λεωφορείο θα βγάλετε από το δικό του δρομολόγιο, για να βάλετε αυτή την οποία προτείνετε. Διότι, προφανώς, δεν γεννιούνται λεωφορεία και οδηγοί ως διά μαγείας. Φαντάζομαι το γνωρίζετε αυτό. Άρα πείτε μας: «θέλω να διακοπεί στην ανατολική Αττική ή σε οποιοδήποτε άλλο σημείο της Αττικής το τάδε δρομολόγιο, να φύγουν αυτά τα οχήματα, να φύγουν αυτοί οι οδηγοί που εξυπηρετούν αυτές τις περιοχές και να έρθουν στην περιοχή την οποία θέλετε να εξυπηρετήσετε εσείς». Κανένα πρόβλημα. Εδώ είμαστε να συζητήσουμε για σταδιακή επέκταση. Εγώ δεν είμαι αρνητικός σε προτάσεις, οι οποίες αφορούν αλλαγές δρομολογίων, επεκτάσεις δρομολογίων.

Γι' αυτό και με αυτή την Κυβέρνηση έναν παρατημένο τομέα των λεωφορείων, έναν παρατημένο τομέα που για δώδεκα χρόνια περίπου δεν υπήρχε καμία ανανέωση στόλου, τώρα ερχόμαστε στην Αττική και μέχρι τέλος του έτους θα έχουμε χίλια

καινούργια λεωφορεία, διότι θέλουμε να δείξουμε σεβασμό στον άνθρωπο, ο οποίος περιμένει υπομονετικά στη στάση.

Συμφωνώ μαζί σας ότι δεν πρέπει να συνεχίσουν οι εικόνες ανθρώπων που στριμώχνονται για να βρουν θέση σε ένα λεωφορείο. Φαντάζομαι ότι αυτά τα πράγματα δεν πάνε μαζί με αυτό το οποίο μόλις προτείνατε, να μπαίνουν στη λεωφορειολωρίδα όλα τα ταξί. Θέλετε να πηγαίνει στην ώρα του το λεωφορείο; Θέλετε ο άνθρωπος ο οποίος έχει από ανάγκη ή από επιλογή ένα δρομολόγιο που τον πηγαίνει στη δουλειά του, να πηγαίνει πιο γρήγορα, να πηγαίνει με αξιοπιστία; Να μπαίνει μέσα σε μία ψηφιακή εφαρμογή και να βλέπει «Α, έρχεται 9.12' το λεωφορείο» και να έρχεται όντως 9.12'; Ή θέλετε να καθυστερεί...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Καλά ειρωνεύεστε. Εντάξει, μια ζωή ειρωνεύεστε. Καμιά σοβαρή πρόταση, όμως, δεν κάνετε. Μόνο ειρωνεία και γελάκια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Πηγαίνετε μια μέρα να δείτε αν ένα λεωφορείο το οποίο καθυστερεί, λόγω άλλων οχημάτων μέσα στη λωρίδα που έχει φτιαχτεί για το ίδιο και λέγεται λεωφορειολωρίδα, θα φτάνει πιο γρήγορα, πιο αξιόπιστα ή αν θα συνεχίσει να ταλαιπωρεί.

Και μιας και αναφέρατε τον προκάτοχό μου, να διευκρινίσω το εξής προς όσους έχουν ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο ζήτημα: Ο κ. Οικονόμου είχε φέρει μια πρόταση -και αυτό το κείμενο παρέδωσε σε μένα τουλάχιστον- η οποία έλεγε ότι θα διενεργηθεί μια συγκοινωνιακή μελέτη και κατόπιν αυτής, έχει δυνατότητα ο Υπουργός Μεταφορών να δώσει κάποιες εξαιρέσεις για τα ποια οχήματα κυκλοφορούν μέσα σε μια λεωφορειολωρίδα. Δεν υπάρχει κανένα κείμενο ούτε στη διαβούλευση ούτε μετά που να λέει συγκεκριμένα ότι έμφορτα ταξί δεν μπαίνουν σε μια λεωφορειολωρίδα.

Εσείς, όμως, βέβαια, που θέλετε να υπερασπιστείτε ντε και καλά φίλους σας συνδικαλιστές, οι οποίοι με τραμπούκικο τρόπο εισβάλλουν...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Δεν είναι φίλοι μας η Uber!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, παρακαλώ! Ολοκληρώστε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Η Uber με δικό σας νόμο, κύριε Καραμέρο, σήμερα -να το ακούσουν οι ψηφοφόροι σας- έχει 50% των οδηγιών. Με δικό σας νόμο! Η Uber δεν υπάρχει στην Ελλάδα σήμερα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Ρύθμιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, όχι διάλογος!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Δεν υπάρχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Με μητρώο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ, κύριε Καραμέρο!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Με δικό σας νόμο, κύριε Καραμέρο, η Uber σήμερα έχει 50% των οδηγιών ταξί στη δική της πλατφόρμα. Ποιανού νόμος είναι αυτός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία, εντάξει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Δεν είναι δικός σας;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΕΡΟΣ: Αν με ρωτάτε, μπορώ να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Κύριε Κυρανάκη, ολοκληρώσατε, προφανώς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Δεν έχει να απαντήσει κάτι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όχι. Λέω ότι ολοκληρώσατε την απάντησή σας.

Λοιπόν, εισερχόμαστε στη συζήτηση της πέμπτης με αριθμό 905/16-5-2025 επίκαιρης ερώτησης του πρώτου κύκλου της Βουλευτού Φλώρινας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αρι-

στεράς κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Συνεχίζει το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών να εξαιρεί την Hellenic Train από την εφαρμογή ευρωπαϊκών κανονισμών για τα δικαιώματα των επιβατών;».

Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς, εγώ θέλω να σας πω ότι ο κοινοβουλευτικός έλεγχος είναι πολύ σοβαρή διαδικασία. Όλοι έχουμε πάρα πολλές υποχρεώσεις. Θεωρώ απαράδεκτο να μας στήνεται μία ώρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Μία ώρα;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Εγώ μία ώρα έχω εδώ. Ήταν 16.45' προγραμματισμένη. Λοιπόν, δεν θέλω να χάνω τον χρόνο μου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, αλλά εγώ είχα ενημερωθεί για 17.15'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Αφήστε το Προεδρείο να επιληφθεί επ' αυτού. Μην ανησυχείτε.

Κυρία Πέρκα, καταθέσατε την ένστασή σας για την αργοπορία. Υπήρχε μια επείγουσα διαδικασία που έπρεπε να συμμετέχει ο Υπουργός. Ειδοποίησε με κάποια καθυστέρηση, όχι τις προηγούμενες μέρες. Ήταν κάτι το οποίο έτυχε. Στον καθένα μπορεί να συμβεί.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ωραία. Δεν είπα πολλά. Είπα να προσέχουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όμως, υπήρχε αυτή η καθυστέρηση, γι' αυτό έγινε και η διακοπή της συζήτησης των επικαίρων ερωτήσεων. Επανεκκίνησε η διαδικασία της συζήτησης, με καθυστέρηση όντως. Σε αυτό έχετε δίκιο όλοι όσοι το επισημαίνετε.

Από εκεί και πέρα, ο Υπουργός ήρθε. Θα απαντήσει στις ερωτήσεις. Να μη χάνουμε χρόνο τώρα για αυτό. Καταθέσατε την ένστασή σας.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, δώστε μου το λεπτό που έχασα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν θα το χάσετε το λεπτό. Θα έχετε την ανοχή.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Υπουργέ, οι διαμαρτυρίες για τη λειτουργία της Hellenic Train αποτελούν καθημερινό φαινόμενο, με τους επιβάτες να ταλαιπωρούνται από συχνές καθυστερήσεις, πολλές φορές ακόμα και ακυρώσεις δρομολογίων, ενώ σε πολλά τμήματα της γραμμής δρομολογούνται λεωφορεία για να κάνουν τη μετακίνηση αντί για τρένα.

Πέρα, όμως, από αυτό, οι επιβάτες στερούνται και βασικών δικαιωμάτων που τους εξασφαλίζει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, αφού το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ενέκρινε το 2019 εξαιρέσεις στη σιδηροδρομική εταιρεία έως και τον Δεκέμβριο του 2024 από τις πολύ σοβαρές υποχρεώσεις που θεσπίζει ο κανονισμός 1371/2007 για τα δικαιώματα των επιβατών.

Μεταξύ άλλων, η Hellenic Train εξαιρείται από την ευθύνη για καθυστερήσεις, απώλειες ανταπόκρισης και ακυρώσεις, την υποχρέωση επιστροφής χρημάτων και επαναδρομολόγησης, την υποχρέωση παροχής γευμάτων και καταλύματος σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των εξήντα λεπτών, την υποχρέωση καταβολής εντός δεκαπέντε ημερών προκαταβολής του ποσού που απαιτείται για την κάλυψη άμεσων οικονομικών αναγκών σε περίπτωση θανάτου ή τραυματισμών και έναν σωρό άλλες υποχρεώσεις.

Η εξαίρεση του 2019 είναι η Τρίτη. Μαζί με τις δύο προηγούμενες που έχουν δοθεί το 2009 και το 2014 είναι πάλι για πέντε χρόνια. Μπορεί το δικαίωμα αυτό να παρέχεται από τον ίδιο τον κανονισμό στα κράτη-μέλη και εκτός από την Ελλάδα πιθανό να υπάρχουν και άλλες χώρες. Όμως, η Ευρώπη επιμένει και επισημαίνει ότι οι εθνικές εξαιρέσεις θα πρέπει να καταργηθούν σταδιακά, ώστε να διασφαλιστεί η απαραίτητη ασφάλεια δικαίου και η απαραίτητη συνέχεια και ότι η εκάστοτε εξαίρεση πρέπει να δίνεται μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα, να υπάρχουν πέντε έτη, πέντε έτη, πέντε έτη.

Μάλιστα, οι ιταλικοί σιδηρόδρομοι εφαρμόζουν τον κανονισμό

στο ακέραιο στην Ιταλία και μόνο στην Ελλάδα κάνουν χρήση του δικαιώματος της εξαίρεσης.

Σε κάθε περίπτωση, το διάστημα των πέντε ετών για το οποίο ίσχυε η τελευταία εξαίρεση της Hellenic Train, έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2024. Δεν γνωρίζουμε τι έπραξε το αρμόδιο Υπουργείο. Θεωρούμε, όμως, ότι δεν είναι δυνατόν εν έτει 2025, δεκαπέντε χρόνια από την πρώτη εξαίρεση, να εγκρίνονται ακόμα εξαιρέσεις, οι οποίες αφενός στερούν το επιβατικό κοινό από βασικά του δικαιώματα, αφετέρου, βεβαίως, δεν δίνουν κανένα κίνητρο στη σιδηροδρομική εταιρεία για βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Με βάση, λοιπόν, τα παραπάνω, σας ρωτάμε: Πρώτον, ενέκρινε το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών την τέταρτη κατά σειρά εξαίρεση στη Hellenic Train από συγκεκριμένα άρθρα του κανονισμού 1371/2007 για τα δικαιώματα των επιβατών; Και δεύτερον, σε περίπτωση που δόθηκε εκ νέου εξαίρεση, ακολουθήθηκε η νόμιμη διαδικασία, η οποία προβλέπει ενημέρωση της ΕΕ από το Υπουργείο σε σχέση με τους λόγους που ζητείται η εξαίρεση και σε ό,τι αφορά τα μέτρα που προβλέπεται να ληφθούν για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του κανονισμού, όταν λήξει η εξαίρεση;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, δεν είστε καλά ενημερωμένη. Έχει μπει τέλος στο καθεστώς των εξαιρέσεων. Έχουν καταργηθεί όλες οι εξαιρέσεις που είχαν χορηγηθεί κατά το παρελθόν, ήδη, από το 2022 με απόφαση της ΡΑΣ.

Άρα, δεν υπάρχει κανένα θέμα εξαιρέσεων, το οποίο να είναι εν ισχύ και θέλω πραγματικά να ρωτήσω εσάς τα πέντε χρόνια που ήσασταν κυβέρνηση, γιατί δεν κάνατε και εσείς το ίδιο και γιατί δεν πήρατε και εσείς μια απόφαση με την οποία να μπει ένα τέλος στο καθεστώς των εξαιρέσεων από τον κανονισμό 1371.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Αυτό ήταν η απάντηση;

Έχω, κύριε Υπουργέ, τις αποφάσεις. Η μία που έχω, η τελευταία, είναι από τις 8-1-2020 και είναι χορήγηση εξαίρεσης από την εφαρμογή ορισμένων άρθρων του κανονισμού, σχετικά με τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των επιβατών των σιδηροδρομικών γραμμών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Το 2022 σας είπα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ναι. Άρα, δώσατε εξαίρεση για πέντε χρόνια -γιατί είναι πενταετής- και μετά την πήρατε πίσω, χωρίς να ανοίξει ρουθούνι; Δεν μάθαμε τίποτα. Καλώς! Και ακολουθώντας αυτή τη νόμιμη διαδικασία, όπως σας ρώτησα; Έχετε ενημερώσει; Να μου απαντήσετε ή μάλλον που θα ήταν καλό και ένα έγγραφο, γιατί εγώ έψαξα να βρω αν ισχύει ή δεν ισχύει ακόμα και βρήκα αυτές τις εξαιρέσεις 2009, 2014, 2022.

Όμως, εγώ θέλω να πω μερικά πράγματα ακόμα. Θέλω να αναφερθώ σε κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα. Οι επιβάτες δεν μπόρεσαν να διεκδικήσουν αποζημίωση. Ήταν περίπου επτακόσιοι επιβαίνοντες σε πέντε αμαξοστοιχίες της Hellenic Train κατά την κακοκαιρία «Ελπίς».

Ο τότε Υπουργός, ο Καραμανλής, έσπευσε να ανακοινώσει αποζημίωση 1.000 ευρώ ανά επιβάτη, ενώ με βάση τα άρθρα του Κανονισμού, τα οποία δεν ίσχυαν στην Ελλάδα λόγω της παραπάνω εξαίρεσης, ο καθένας από τους έντεκα τραυματίες της αμαξοστοιχίας με την οποία συγκρούστηκε μια εκχιονιστική μηχανή, θα έπρεπε να πάρουν 21.000 ευρώ.

Όμως και πέρα από αυτές τις έκτακτες καταστάσεις, οι διαμαρτυρίες είναι ένα συνεχές φαινόμενο. Εγώ θα μιλήσω και για την περιοχή μου, για τη Φλώρινα, όπου στο δρομολόγιο Πλατύ - Φλώρινα, οι καθυστερήσεις και ακυρώσεις είναι ένα φαινόμενο καθημερινό και δεν υπάρχει τρένο πια. Κόπηκε το τρένο και μπαίνουν λεωφορεία. Και η Hellenic Train αποζημιώνεται για άγονες γραμμές. Παίρνει 50 εκατομμύρια τον χρόνο και δεν εκτελεί τα δρομολόγια.

Έχω κάνει πάρα πολλές ερωτήσεις στον κ. Καραμανλή. Τώρα θα επανέλθω πάλι. Περιμένουν οι άνθρωποι μέσα στο κρύο, χωρίς καμία ενημέρωση κ.λπ.. Η καθυστέρηση, όταν υπερβαίνει τα εννήντα λεπτά, θα έπρεπε να αποζημιώνεται αλλιώς. Τίποτα. Τους δίνει μόνο μια έκπτωση σε επόμενο ταξίδι.

Επίσης, πρέπει να ξέρετε ότι σε τριάντα σταθμούς στην Ελλάδα από το τέλος Μαΐου κλείνουν τα εκδοτήρια. Απομακρύνονται, λοιπόν, εννήντα και πλέον υπάλληλοι της εταιρείας, πολλοί εκ των οποίων εργάζονται για δεκαετίες στον σιδηρόδρομο και για τους οποίους η διοίκηση γνωρίζει σίγουρα ότι δεν είναι η δουλειά τους μόνο να κόβουν τα εισιτήρια. Επιτελούν σημαντικό έργο και, βέβαια, και με αυτή τη μεθόδευση, μειώνεται και η εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού.

Επίσης, κύριε Κυρανάκη, πριν από το Πάσχα, σας είχαν ζητήσει να σας συναντήσουν και δεν τους έχετε δει ακόμη τους εκπροσώπους των εργαζομένων αυτών, μήπως βρεθεί μια λύση.

Είναι γεγονός ότι για όλα τα προβλήματα η Hellenic Train δέχεται πάντα τον δημόσιο ΟΣΕ. Φταίνε οι υποδομές, φταίνε, φταίνε, αλλά εδώ που τα λέμε, εδώ και πεντέμισι χρόνια, με τους προηγούμενους Υπουργούς και ειδικά, τον κ. Καραμανλή, έχει παραχθεί ασυλία στη σιδηροδρομική επιχείρηση, μονοπώλιο της κρατικής επιχορήγησης των άγονων γραμμών για δεκαπέντε χρόνια.

Δεν υπάρχει άλλη ευρωπαϊκή χώρα που δίνει δεκαπέντε χρόνια για μη κρατική σιδηροδρομική εταιρεία, μόνο εμείς. Στην τελική σύμβαση -όλοι το ξέρουμε- εξαφανίστηκαν υποχρεώσεις 600 εκατομμυρίων ευρώ για επενδύσεις και, βεβαίως, το δημόσιο έκανε πίσω στα ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας στην υποχρέωσή του να τα παρέχει. Βλέπουμε τον κ. Μητσotάκη να αγκαλιάζει με την κ. Μερόνη και να κάνει νέα συμφωνία και να πανηγυρίζει για 360 εκατομμύρια που υπολείπονται κατά 240 εκατομμύρια από το μνημόνιο που είχε συμφωνηθεί το 2019. Στα δρομολόγια των άγονων γραμμών μπαίνουν και γραμμές που δεν είναι ζημιόγρονες.

Και, βεβαίως, σε σχέση με το έγκλημα των Τεμπών η εταιρεία δεν ανέλαβε ποτέ καμία ευθύνη, δείχνει συνέχεια τον ΟΣΕ, όπως είπαμε και, μάλιστα, όταν τη ρώτησα εγώ κιόλας στην εξεταστική γιατί τότε αποζημίωσε τους επιβάτες, είπε ως ένδειξη ευαισθησίας. Και καμία ευθύνη δεν φέρει, επίσης, γιατί δεν χρησιμοποιεί ακόμη το GSMR, που τελείωσε το 2018, που πιστοποιήθηκε τέσσερα χρόνια μετά το 2022 και η Hellenic Train αρνείται να το χρησιμοποιήσει. Και, βέβαια, μόνο με το GSMR, που ήταν μια δικλίδα ασφαλείας, θα μπορούσε να αποφευχθεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, κυρία Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Και τελειώνω με το εξής, κύριε Υπουργέ: Ενώ αυτά συμβαίνουν στη χώρα μας, στη Μεγάλη Βρετανία ξεκίνησε και επίσημα η επανακρατικοποίηση των σιδηροδρόμων με πρώτη σιδηροδρομική εταιρεία τη Southwest Railway να επιστρέφει υπό δημόσιο έλεγχο. Θα ακολουθήσουν και οι υπόλοιπες κάθε μία με τη λήξη της σύμβασής της ή και νωρίτερα σε περίπτωση κακοδιαχείρισης και θα ενσωματωθούν σε έναν ενιαίο φορέα με την ονομασία Great British Railways. Και εμείς εδώ έχουμε μία κρατική ιταλική εταιρεία να απολαμβάνει το μονοπώλιο των επιβατικών μεταφορών και δεν έχουμε ελληνική κρατική σιδηροδρομική επιχείρηση.

Και επειδή θα μου πείτε για την ιδιωτικοποίηση, θα σας προλάβω και θα σας πω ότι, ήδη, από το πρώτο μνημόνιο ήταν υποχρέωση της χώρας, γιατί οι προηγούμενες κυβερνήσεις είχαν καταφέρει να έχουν κρατικές ενισχύσεις. Περίπου 1 δισεκατομμύριο ευρώ έπρεπε να επιστρέψει η χώρα. Είναι ο ν.3981. Τον έχω εδώ. Με τρεις νόμους του 2010 και του 2011 έγινε όλη αυτή η διαδικασία.

Τώρα, όμως, δεν υπάρχει κανένας λόγος και ειδικά μετά από όλες αυτές τις ενδείξεις, γιατί, όπως είπα, δεν είναι συνεπής στις υποχρεώσεις της η Hellenic Train, δεν κάνει τα δρομολόγια που πρέπει, ζητάει συνεχώς εξαιρέσεις. Είναι ένα σωρό πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Στο δικό μου ερώτημα, βέβαια, απάντηση δεν υπήρξε, διότι αυτό το οποίο φέρατε στη Βουλή, κυρία Πέρκα, και για το οποίο μας κατηγορήσατε -και όχι εμένα προφανώς, διότι το 2019 δεν ήμουν εγώ στο Υπουργείο Μεταφορών- ήταν ότι αφήνουμε σε καθεστώς εξαιρέσεων από τον 1371 για τα δικαιώματα των επιβατών την Hellenic Train.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Γιατί δεν μου απαντήσατε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Απορώ που ψάξατε τώρα, κυρία Πέρκα, διότι εδώ πέρα την έχω την απόφαση, αν θέλετε, για τα Πρακτικά, την απόφαση της ΡΑΣ στην Ολομέλεια στις 31-5-2022 επί αυτής της Κυβέρνησης, η οποία βάζει τέλος στο καθεστώς εξαιρέσεων για τα δικαιώματα των επιβατών.

Και ερωτώ, λοιπόν, ξανά ρητορικά: Μας κατηγορείτε εμάς. Μάλιστα. Εμείς το καταργήσαμε. Εσείς επί πέντε χρόνια γιατί δεν το καταργήσατε;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Εσείς από το 2019 μέχρι το 2022 τι κάνατε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Εμείς το καταργήσαμε, κυρία Πέρκα. Το καταργήσαμε, κυρία Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Πέντε χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα το καταθέσει ο Υπουργός. Παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Έρχεστε εδώ στη Βουλή, λέτε κάτι ψευδές, μας κατηγορείτε για κάτι το οποίο δεν υπάρχει...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Δεν είναι ψευδές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): ...και αντί να πείτε «συγνώμη λάθος» πετάτε την μπάλα στην εξέδρα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ε, όχι, βέβαια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Πάμε, λοιπόν, στο θέμα των επενδύσεων. Στις συμβάσεις πώλησης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ μεταξύ της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και της κυβέρνησης της Ιταλίας εκείνης της εποχής, της πώλησης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, υπήρχε έστω ένα ευρώ δέσμευση επένδυσης από τους Ιταλούς στη συμφωνία που υπογράψατε εσείς; Υπήρχε; Υπήρχε και ή όχι;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Τι λέτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, μη ρωτάτε. Δεν γίνεται έτσι η διαδικασία. Τοποθετηθείτε σε αυτό που θέλετε να πείτε για να ολοκληρώσουμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Δεν υπήρχε προφανώς.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε και εσείς, κυρία Πέρκα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Εσείς πήρατε, λοιπόν, μία απόφαση να κάνετε κανονικότατο ξεπούλημα μέσω του ΤΑΙΠΕΔ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Μιλάτε για μία χώρα που είχε τη θηλειά στον λαιμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ ησυχάστε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ναι, ναι τα γνωστά.

Πήρατε, λοιπόν, την απόφαση να κάνετε κανονικότατο ξεπούλημα μέσω τότε του ΤΑΙΠΕΔ –επαναλαμβάνω κανονικότατο ξεπούλημα- και ήρθατε μέσω του κ. Σπίρτζη, του τότε Υπουργού, και είπατε θα φέρει η Hellenic Train επί δικών σας ημερών τα «Ασημένια Βέλη» επενδύσεις.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: 3985/2010. Αυτά κάνατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ξέρετε τι τρένα είναι αυτά τα «Ασημένια Βέλη»; Είναι του 1996 μεταχειρισμένα και σήμερα είμαστε στη φάση να έχουμε κάθε μέρα εξαιτίας των δικών σας επιλογών 1,7 βλάβες στα τρένα τα οποία μεταφέρουν επιβάτες.

Αυτό λέγεται υποκρισία, κυρία Πέρκα. Λέγεται υποκρισία.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Αλήθεια;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Και καθόμαστε εμείς να μαζεύουμε τις δικές σας κακές συμφωνίες -κακές συμφωνίες επαναλαμβάνω-, να δεσμεύουμε την ιταλική κυβέρνηση να βάλει βαθιά το χέρι στην τσέπη και να δώσει 360 εκατομμύρια ευρώ για καινούργια τρένα κατασκευής του 2025 και όχι του 1995 προ τριακονταετίας.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Αντί για 600;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Είχατε εσείς συμφωνία για 600 εκατομμύρια; Εσείς είχατε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

Δεν καταγράφεται κάτι, κυρία Πέρκα. Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Δεν μπορεί να ακούει. Ας πάει να διαβάσει τουλάχιστον στα Πρακτικά καταθέτω την απόφαση της ΡΑΣ, η οποία διαψεύδει μία ακόμη κοινοβουλευτική σας ερώτηση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Κωνσταντίνος Κυρανάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε με την τέταρτη με αριθμό 4277/27-3-2025 ερώτηση εκ του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του ανεξάρτητου Βουλευτή Δράμας κ. Δημήτριου Κυριαζιδη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Πορεία αποκατάστασης της σιδηροδρομικής γραμμής Σερρών - Δράμας και επανέναρξη των δρομολογίων στον σιδηροδρομικό σταθμό Δράμας».

Κύριε Κυριαζιδη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, επανέρχομαι στο ζήτημα της διασύνδεσης της Δράμας με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο επισημαίνοντας την ανάγκη για την τάχιστα ολοκλήρωση των εργασιών αναβάθμισης και αποκατάστασης της συνοριακής γραμμής Σερρών - Δράμας, όπως και την επανέναρξη δρομολογίων στον σταθμό της Δράμας.

Με την παρούσα τοποθέτηση εκφράζω και μεταφέρω την αγωνία και την ανυπομονησία του συνόλου των παραγωγικών φορέων και της τοπικής κοινωνίας. Ο σιδηρόδρομος με την υπεραιωνόβια λειτουργία του είναι συνυφασμένος με την ιστορία της Δράμας και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της οικονομικής δραστηριότητας και της κοινωνικής ζωής της ευρύτερης περιοχής.

Δεν έχουμε γνώση για το αν και πότε και με ποια συχνότητα θα επανέλθουν στη λειτουργία. Αυτή η χρονίζουσα κατάσταση σθαιζει την οικονομική δραστηριότητα της περιοχής, ενώ κάνει τους κατοίκους του ακριτικού νομού να αισθάνονται περιφρονημένοι και περιθωριοποιημένοι από την πολιτεία.

Μια απλή μετακίνηση με αφετηρία τη Δράμα είτε προς τη Θεσσαλονίκη είτε προς την Αλεξανδρούπολη απαιτεί αλλαγή μέσου μεταφοράς από λεωφορείο σε τρένο. Ως εκ τούτου, οι επιβάτες υπόκεινται σε εξοντωτική ταλαιπωρία και ο χρόνος της διαδρομής πολλαπλασιάζεται, γεγονός που συντείνει στο αίσθημα απομόνωσης.

Η εν γένει κατάσταση της διασύνδεσης της Δράμας και της ταλαιπωρίας των πολιτών επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο, αν αναλογιστεί κανείς και την απουσία της οδικής σύνδεσης της Εγνατίας με τη Δράμα, αφήνοντας ουσιαστικά τους πολίτες χωρίς ικανοποιητικές εναλλακτικές. Οδεύουμε στη δεύτερη γενιά και ο μόνος νομός ο οποίος είναι αποκομμένος από την Εγνατία είναι αυτό της Δράμας.

Δεν πρέπει να υπάρχει ουδεμία αμφιβολία ότι η επαναλειτουργία του σιδηροδρόμου στη Δράμα και η επανένταξη της περιοχής στο εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τους πολίτες και τους επιχειρηματίες του τόπου. Η αποκατάσταση των δρομολογίων θα συνδράμει θετικά στην αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και την αναγέννηση των

προοπτικών του τόπου. Εν τέλει, θα συμβάλει στην πολυπόθητη και επιδιωκόμενη από την Κυβέρνηση ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη.

Παράλληλα, ένα σύγχρονο και πιστεύω και αξιόπιστο και κυρίως ένα ασφαλές τοπικό σιδηροδρομικό δίκτυο με υπεύθυνο και καταρτισμένο προσωπικό και γρήγορα τρένα για τους επιβάτες θα αποκαταστήσει το αίσθημα απομόνωσης των πολιτών και θα τους φέρει ουσιαστικά και μεταφορικά πιο κοντά στο κέντρο. Επιπλέον, η ολοκλήρωση και η επαναλειτουργία στο σύνολο του σιδηροδρομικού άξονα Θεσσαλονίκης - Αλεξανδρούπολης θα δώσει πρόσβαση σε επιχειρηματίες της Δράμας στα δύο μεγαλύτερα λιμάνια της βορείου Ελλάδος.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω, κύριε Υπουργέ, ερωτάσθε:

Θα ήταν δυνατόν να παρουσιάσει ένα πλήρως και ακριβές χρονοδιάγραμμα του απαιτούμενου χρόνου επαναλειτουργίας της γραμμής και επανέναρξης των δρομολογίων από και προς τον σιδηροδρομικό σταθμό Δράμας;

Θα ήταν δυνατό να παρουσιάσει η Κυβέρνηση ένα πλήρες και ακριβές χρονοδιάγραμμα του απαιτούμενου χρόνου ανακατασκευής και αναβάθμισης του συνόλου του σιδηροδρομικού δικτύου στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης;

Θα μπορούσε να υπάρξει κάποια επίσημη ενημέρωση για το πότε θα είναι δυνατό να υπάρξει έναρξη λειτουργίας του σιδηροδρομικού σταθμού, έτσι ώστε επιτέλους η Δράμα να ξεφύγει από αυτήν την απομόνωση;

Θα παρακαλούσαμε, κύριε Υπουργέ, για τη δική σας θέση και βεβαίως και της Κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, θέλω να είμαι ειλικρινής. Προφανώς είναι προβληματικό το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή δεν έχει αποκατασταθεί η γραμμή μεταξύ Στρυμόνα και Δράμας. Η ενημέρωση που έχω από τα εργοτάξια είναι ότι η ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης συνολικού ύψους 4,5 εκατομμυρίων ευρώ θα είναι το 2027 και προσπαθούμε να ολοκληρωθούν όσο γίνεται ταχύτερα.

Επίσης, θα πραγματοποιηθούν εργασίες αναβάθμισης και στο τμήμα Καστανούσα - Ροδόπη με συνολικό ύψος 9.145.000 ευρώ, το οποίο αναμένεται να συμβασιοποιηθεί μέσα στον επόμενο μήνα και έχω ζητήσει να γίνουν και οι μελέτες -αναγκαίες μελέτες- για να μπορέσουν να αποκατασταθούν και τα τμήματα σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Λευκοθέας και Αλεξανδρούπολης κατά μήκος όλων των σταθμών, δηλαδή και της Δράμας στο Παρανέστι, στους Τοξότες, στη Μέστη και ούτω καθεξής. Προφανώς, αυτά είναι έργα τα οποία πρέπει να μπουκν σε ράγες.

Είναι, όμως, δεδομένο ότι η χρηματοδότηση για τη σωστή συντήρηση αυτών των γραμμών, για τη σωστή ανάταξη αυτών των γραμμών μπορεί να προέλθει μόνο από την πανελλαδική κυκλοφορία περισσότερων συρμών πάνω στο σιδηροδρομικό δίκτυο. Η πιο πυκνή πανελλαδική κυκλοφορία μπορεί να αποδώσει τέλη κυκλοφορίας και αυτά τα χρήματα μπορούν να επανεπενδύονται στο δίκτυο, ώστε να μην ξαναβρεθούμε στο παρατημένο επίπεδο στο οποίο βρέθηκε ο σιδηρόδρομος κατά τη δεκαετία της οικονομικής κρίσης.

Με χαρά να απαντήσω και στα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Κυριαζίδη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αναγνωρίζω την έκταση και τη δυσκολία, την πολυπλοκότητα του έργου που έχει αναλάβει το Υπουργείο και εσείς προσωπικά για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του ΟΣΕ και του ελληνικού σιδηρόδρομου στο σύνολό του.

Μελέτησα ενδελεχώς και επισταμένως το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών για την αναβάθμιση της ασφάλειας του σιδηροδρόμου. Πράγματι εισάγει ουσιαστικές καινοτομίες με έμφαση στην ασφάλεια, την ψηφιοποίηση, αλλά και τη σύγχρονη εκπαίδευση και αξιολόγηση.

Προσδοκώ και φιλοδοξώ, κύριε Υπουργέ, να εκλάβετε την ανησυχία μου, όπως αυτή εκφράζεται μέσω της επίκαιρης ερώτησης, ως ένα επιπλέον κίνητρο για την ασφαλή επαναλειτουργία της γραμμής και έναυσμα άμεσης υλοποίησης.

Κύριε Υπουργέ, αναφερθήκατε στο Παρανέστι. Είναι ένας δήμος ο οποίος είναι αποκομμένος τελείως και σιδηροδρομικά και οδικά. Είναι αναγκασμένος αυτός ο ορεινός, ο ακριτικός δήμος, προκειμένου οι διαμένοντες εκεί κάτοικοι να κινούνται, να ενοικιάζει λεωφορείο περίπου 40.000 ευρώ τον χρόνο, για να μπορεί να μετακινηθεί ένας πολίτης του δήμου αυτού. Είναι παράδοξο και παράξενο.

Επίσης, έχουμε και το Κάτω Νευροκόπι. Πρόσφατα δημογραφικά τονίστηκε ότι ο Δήμος Κάτω Νευροκοπίου και Παρανεστίου είναι από αυτούς που έχουν υποστεί -θα έλεγα- μείωση του πληθυσμού σε αυτήν την τεράστια έκταση. Είναι ο πρώτος και ο δεύτερος σε όλη την Ελλάδα. Οφείλω να τονίσω, βεβαίως, ότι μέσω αυτής της σιδηροδρομικής γραμμής υπήρχε κίνηση των στρατευμάτων που βοηθούσε σε πάρα πολλά επίπεδα. Δυστυχώς και εδώ αυτό τώρα πλέον είναι κάτι ξένο, είναι κάτι του παρελθόντος.

Υπάρχει τουριστικό ενδιαφέρον, η οροσειρά της Ροδόπης με τα παρθένα δάση, ο Νέστος ποταμός και τα λοιπά. Η σιδηροδρομική γραμμή διέρχεται μέσω αυτών των παρθένων δασών και του Νέστου και είναι ένα τεράστιο -θα έλεγα- στοιχείο για τον τουρισμό και την ανάπτυξη του τόπου.

Δυστυχώς, απ' ό,τι αντιλαμβάνεστε -το τόνισα και προηγουμένως- οδεύουμε στη δεύτερη γενιά και η Δράμα είναι αποκομμένη. Ευθύνη έχουμε όλοι όσοι κυβέρνησαν. Βεβαίως, οφείλουμε να αναλάβουμε και εμείς αυτήν την ευθύνη. Αντιλαμβάνομαι και από πλευράς της Αντιπολίτευσης σε τακτά χρονικά διαστήματα να υπάρχει αυτή η αντιπαράθεση. Πλην, όμως, η ευθύνη είναι συλλογική και δεν αφορά μόνο την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Απολύτως κατανοητή, κύριε συνάδελφε, η αγωνία σας για την αποκατάσταση της γραμμής. Καλά κάνετε και οι Βουλευτές της Συμπόλιτευσης και της Αντιπολίτευσης να θέτετε το ζήτημα και όπως είπα, τα έργα αποκατάστασης μεταξύ Σερρών και Δράμας αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2027. Θα κάνω ό,τι μπορώ για να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα, ή να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε τα έργα λίγο νωρίτερα.

Επίσης, στην ερώτησή σας αναφέρατε τη διασύνδεση της σιδηροδρομικής γραμμής με τη Βιομηχανική Περιοχή Δράμας, μία πρόταση την οποία θεωρώ ορθή και θα ήθελα να προτείνω να υποβληθεί αίτημα από τη ΒΙΠΕ -δεν έχει υποβληθεί μέχρι σήμερα- διότι σε συνδυασμό με την ΕΤΒΑ ο ΟΣΕ έχει ένα μνημόνιο συνεργασίας, έχει ένα πλαίσιο συνεργασίας τα τελευταία χρόνια και θα μπορούσαμε, όπως και σε άλλες περιοχές της χώρας, να δούμε πολύ σοβαρά τη διασύνδεση με τη βιομηχανική περιοχή, ώστε να μπορέσουν να υπάρχουν αμοιβαία οφέλη.

Σε κάθε περίπτωση, τα έργα τα οποία πρέπει να εκτελεστούν σκοπό έχουν, όταν ξαναλειτουργήσει η γραμμή, να λειτουργεί με ασφάλεια και όχι με προχειρότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία, ευχαριστούμε τον Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την πέμπτη με αριθμό 918/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αθανάσιου Ηλιόπουλου προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Κάλυψη εξόδων και διαφάνεια στην αμοιβή των εργαζομένων στις ταχυμεταφορές και τη διανομή».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο κ. Κωνσταντίνος Καραγκούνης.

Ορίστε, κύριε Ηλιόπουλε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε πολύ καλά ότι μιλάμε για έναν ευαίσθητο κλάδο, έναν κλάδο που έχει κάνει πολύ μεγάλες κινητοποιήσεις και στο παρελθόν και συνεχίζει να κάνει κινητοποιήσεις. Ένα από τα μεγάλα ζητήματα των κινητοποιήσεων που σχετίζονται με ζητήματα υγείας και ασφάλειας, ειδικά σε έναν κλάδο που έχει πάρα πολλά εργατικά δυστυχήματα και πολλά θανατηφόρα, είχε να κάνει με το ζήτημα των μέσων ατομικής προστασίας, με το να παρέχεται το μηχανάκι, το κράνος, αλλά και το ζήτημα του κόστους κίνησης.

Οι εργαζόμενοι στον κλάδο των ταχυμεταφορών και της διανομής συνεχίζουν να καλούνται πολλές φορές να καλύπτουν από την τσέπη τους κρίσιμα έξοδα της καθημερινής εργασίας, τα οποία βάσει του ν.4611/2019 θα έπρεπε να βαραίνουν τον εργοδότη.

Συγκεκριμένα, απαντάται το φαινόμενο η προμήθεια και η αντικατάσταση μέσων ατομικής προστασίας, όπως κράνη, μπουφάν, γάντια, αδιάβροχα, αντανakλαστικά γιλέκα, όπως και τα έξοδα καυσίμων και συντήρησης των οχημάτων να βαραίνουν τους εργαζόμενους μεταφορείς ειδικά στον επισιτισμό. Και λέω ειδικά στον επισιτισμό, γιατί για το ζήτημα με τις βενζίνες οι καταγγελίες που έχουμε είναι περισσότερες από τον επισιτισμό και όχι από τον κλάδο των ταχυμεταφορών. Υπάρχουν και εκεί καταγγελίες, αλλά είναι πολύ λιγότερες. Μάλιστα, οι εργαζόμενοι στο ντελίβερι έχουν επανειλημμένα στηλιτεύσει ότι επωμίζονται το κόστος της βενζίνης.

Άλλο ένα κρίσιμο ζήτημα για αυτούς είναι ότι δεν υπάρχει η παροχή εξοφλητικών σημειωμάτων, η οποία στερεί από τον εργαζόμενο και την εργαζόμενη τη δυνατότητα να γνωρίζουν εάν έχουν καταβληθεί επιδόματα, υπερωρίες, ή η προβλεπόμενη αναπροσαρμογή του βασικού μισθού που προκύπτει ακριβώς από τον ν.4611. Αυτή η πραγματικότητα παραβιάζει και την εγκύκλιο που είχε βγει την 1^η Ιουλίου 2019 -ερμηνευτική εγκύκλιος για τον ν.4611- που έληγε ρητά ότι η αποζημίωση του 15% αφορά την κατ' ελάχιστο κάλυψη εξόδων χρήσης και συντήρησης του δικύκλου, χωρίς να περιλαμβάνει τα έξοδα καυσίμων τα οποία ο εργοδότης οφείλει να καλύπτει επιπλέον. Δηλαδή, πολλοί εργοδότες τι κάνουν; Λένε ότι το 15% καλύπτει και τα έξοδα κίνησης, για το οποίο, όμως, η εγκύκλιος είναι καθαρή.

Άρα, τα ερωτήματα που έχουμε να σας κάνουμε είναι τα εξής: Πώς προτίθεται το Υπουργείο να διασφαλίσει την καθολική εφαρμογή της εγκυκλίου 29613/1754/2019 και την υποχρέωση κάλυψης των καυσίμων από τους εργοδότες στους κλάδους των ταχυμεταφορών και της διανομής; Ποιοί έλεγχοι έχουν διενεργηθεί και με ποια αποτελέσματα;

Κύριε Υπουργέ, συγχωρήστε με, αλλά εδώ θα ήθελα πραγματικά να σας ρωτήσω αν κι εσείς συμμερίζεστε το αν η εγκύκλιος είναι καθαρή ή όχι στο συγκεκριμένο ζήτημα και ως ηγεσία του Υπουργείου, αλλά και ως νομικός. Νομίζω, δηλαδή, ότι έχει μία σημασία η γνώμη σας σε αυτό.

Το δεύτερο ερώτημα είναι αν θα υπάρξει πρωτοβουλία για την υποχρεωτική ανάρτηση των μηνιαίων ανεξοφλητών σημειωμάτων στο σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», έτσι ώστε να υπάρχει η διαφάνεια και τέλος, πώς τοποθετείται το Υπουργείο στο πάγιο αίτημα του κλάδου της ταχυμεταφοράς για ένταξη των εργαζομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά στις ειδικότητες του οδηγού δικύκλου, οδηγού αυτοκινήτου και του διαλογέα συσκευαστή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, θέλω να σας ευχαριστήσω πραγματικά για την ερώτηση, γιατί μου θέτετε πράγματι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που αφορά τους εργαζόμενους στις ταχυμεταφορές και τους διανομείς. Θα συμφωνήσω, δηλαδή, μαζί σας ότι αφορά έναν κλάδο του οποίου πράγματι η προστασία λόγω ακριβώς αυτής της φύσης της εργασίας χρήζει ιδιαίτερης μέριμνας. Είναι μια ευαίσθητη παροχή εργασίας, για την οποία έχουμε αναλάβει πραγματικά αρκετές πρωτοβουλίες. Μάλιστα, γνωρίζετε, διότι ξέρετε πάρα πολύ καλά τα ζητήματα αυτά, ότι έχουμε ένα από

τα πιο προστατευτικά πλαίσια στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οφείλω να σας πω ότι ακούμε τα αιτήματα των σωματείων των εργαζομένων και προσπαθούμε να προχωρήσουμε σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και ρυθμίσεις.

Γνωρίζετε ότι με τον ν.4808/2021 προχωρήσαμε σε μια πολύ σημαντική βελτίωση στα θέματα υγείας και ασφάλειας και προβλέψαμε ότι οι εργαζόμενοι με δελτίο παροχής υπηρεσιών σε ψηφιακές πλατφόρμες απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα με τους μισθωτούς. Άλλωστε, ο ν.4611/2019 είχε προσδιορίσει -και αναφέρομαι σε έναν νόμο της προηγούμενης κυβέρνησης- το προστατευτικό πλαίσιο για τους διανομείς και εμείς το εξειδικεύσαμε περαιτέρω και το ενισχύσαμε με την κοινή υπουργική απόφαση του 2023, αφού ορίσαμε και προβλέψεις με υψηλές προδιαγραφές για τα μέσα ατομικής προστασίας που οφείλει να παρέχει ο εργοδότης δωρεάν και σε μισθωτούς -κι εδώ είναι και η εισαγωγή που κάναμε- και σε εργαζόμενους με δελτίο παροχής υπηρεσιών σε ψηφιακές πλατφόρμες. Όπως ξέρετε, οι προδιαγραφές αφορούν τον εξοπλισμό, δηλαδή κράνη, ενδυμασία, υπόδηση, έγγραφα και πιστοποιητικά που αφορούν την ορθή συντήρηση των οχημάτων, δελτίο τεχνικού ελέγχου και πολλά άλλα.

Σωστά αναφέρατε, κύριε συνάδελφε, στην ερώτησή σας ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπει την καταβολή μηνιαίας αποζημίωσης 15% του νομοθετικά καθορισμένου κατώτατου μισθού μέσω λογαριασμών πληρωμών για όσους εισφέρουν το ιδιωτικό τους όχημα και προφανώς σκοπός της θέσπισης της αποζημίωσης αυτής είναι αφενός να διασφαλίζεται η συντήρηση του οχήματος για την πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων που λαμβάνουν χώρα λόγω πλημμελούς συντήρησης και αφετέρου να προστατεύεται ο μισθός της ανωτέρω κατηγορίας εργαζομένων, ώστε να υπολείπεται από τα κατώτατα καθορισμένα όρια, όπως αυτά ορίζονται σε νόμο ή συλλογική σύμβαση εργασίας ή από τον συμβατικά καθορισμένο μισθό. Η σχετική διάταξη καθορίζει το κατώτατο όριο της πρόσθετης μηνιαίας αποζημίωσης χρήσης και συντήρησης του μοτοποδηλάτου ή της μοτοσυκλέτας.

Επομένως, είναι επιτρεπτή η οποιαδήποτε ευνοϊκότερη συμφωνία σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο για την καταβολή υψηλότερου ποσού αποζημίωσης. Και είναι νομίζω αυτονόητο, αλλά ας το ξεκαθαρίσουμε, ότι σε περίπτωση που τα έξοδα χρήσης και συντήρησης των ανωτέρω οχημάτων υπερβαίνουν το ποσό που ορίζεται στη ρύθμιση, ο εργοδότης οφείλει παρομοίως να τα καλύψει με δική του δαπάνη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Κλείνω γρήγορα, κύριε Πρόεδρε και θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου, λέγοντας μόνο ότι θα ήθελα να υπομνήσω πως για τη διασφάλιση της ουσιαστικής αποτελεσματικότητας της σχετικής ρύθμισης, σε περίπτωση παράβασης του εργοδότη της υποχρέωσης καταβολής της μηνιαίας αυτής αποζημίωσης, προφανώς επιβάλλονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

Θα επαναλάβω την παράγραφο 3 της εγκυκλίου του 2019 που λέει ότι η εν λόγω πρόσθετη αποζημίωση καταβάλλεται αποκλειστικά για την κατ' ελάχιστο κάλυψη των αυξημένων αναγκών συντήρησης και χρήσης του οχήματος που συνεπάγεται η εντατική χρήση του για λογαριασμό της επιχείρησης, οπότε σαφώς δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτή τα έξοδα κίνησης του οχήματος ή άλλα ποσά που στο πλαίσιο της σχέσης εργασίας καταβάλλονται από τον εργοδότη για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών της επιχείρησης, τα οποία εξάλλου συνεχίζουν να καταβάλλονται τόσο σε αυτούς που χρησιμοποιούν κατά την εκτέλεση της εργασίας τους μοτοσυκλέτα ή μοτοποδήλατο ιδιοκτησίας, νομής και κατοχής του εργοδότη, όσο και σε αυτούς που χρησιμοποιούν μοτοσυκλέτα ή μοτοποδήλατο δικής τους ιδιοκτησίας, νομής και κατοχής. Αναφέρομαι βεβαίως στην εγκύκλιο, για την οποία έχετε κι εσείς πολύ καλή αξιολόγηση, όπως και οι νομικοί και βεβαίως και σε νομοθετικό επίπεδο, γιατί ούτως ή άλλως έχετε ασχοληθεί επισταμένως με τα ζητήματα αυτά.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε και θα είμαι πολύ πιο γρήγορος στη δευτερολογία μου με το εξής: Θέλω να σας αναφέρω την επίσημη ενημέρωση της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας ειδικά για τους ελέγχους, οι οποίοι κατά το 2023, σύμφωνα

με τα στοιχεία που συνέλεξε η υπηρεσία από περιφερειακές διευθύνσεις, έχουν ως εξής: Διενεργήθηκαν πανελλαδικά χίλιοι τετρακόσιοι δέκα έλεγχοι που αφορούσαν στους όρους εργασίας δύο χιλιάδων τριακοσίων πέντε εργαζομένων με την ειδικότητα διανομέων στους κλάδους δραστηριότητας, εστίασης, χονδρικού εμπορίου, λιανικού εμπορίου, υπηρεσιών οδικών ταχυδρομείων κούριερ και λοιπών κλάδων. Για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, όπως είναι η μη καταβολή του 15% της πρόσθετης μηνιαίας αποζημίωσης χρήσης και συντήρησης του οχήματος, η αδήλωτη εργασία, η παράβαση των οικονομικών όρων εργασίας επιβλήθηκαν διοικητικά πρόστιμα συνολικού ύψους 751.740 ευρώ.

Το ίδιο έγινε και το 2024. Έγιναν, δηλαδή, χίλιοι τετρακόσιοι έλεγχοι σε δύο χιλιάδες εκατόν τριάντα δύο εργαζόμενους και επιβλήθηκαν 900.900 ευρώ και τριακόσια πενήντα επτά διοικητικά πρόστιμα ακριβώς για τα ίδια ζητήματα.

Και μου δίνετε την ευκαιρία -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε και θα είμαι πιο σύντομος στη συνέχεια- να πω ότι αυτό το οποίο συνεχίζουμε να λέμε -και νομίζω ότι καλώς το λέμε και καλώς το επαναλαμβάνουμε- είναι ότι η Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας παρεμβαίνει και ελέγχει. Και εμείς καλούμε πράγματι κάθε εργαζόμενο στο οποίο παραβιάζεται η εργατική νομοθεσία και πραγματικά υπάρχουν τέτοια περιστατικά, να το καταγγέλλει είτε ανώνυμα στο «1555» είτε βεβαίως επώνυμα στην ανεξάρτητη αρχή και με οποιοδήποτε μέσο. Και βεβαίως αυτή είναι η αποστολή της αρχής, να παρεμβαίνει, να επεμβαίνει, ώστε να προστατεύσει τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Κύριε συνάδελφε, στη δευτερολογία μου θα ακούσω αυτά που θα μου πείτε και θα σας απαντήσω και στα άλλα ερωτήματα που θέσατε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Ηλιόπουλε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, συμφωνούμε ότι είναι ένας πολύ κρίσιμος κλάδος. Μάλιστα, θα ήθελα να επενθυμίσω και το εξής: Ας σκεφτούμε λίγο την περίοδο της πανδημίας, τότε που υπήρξε η ορολογία «essential workers». Τότε, δηλαδή, που όλοι ήμασταν κλεισμένοι στα σπίτια μας, πολλοί γιατί είχαμε και την πολυτέλεια να μπορούμε να είμαστε κλεισμένοι σπίτια μας, αυτοί ήταν οι εργαζόμενοι που έπρεπε να είναι στον δρόμο. Ήταν οι εργαζόμενοι που οριακά σε εκείνη την κρίσιμη στιγμή, είτε στον κλάδο των ταχυμεταφορών είτε στον κλάδο του ντελίβερι, ήταν εργαζόμενοι που έπρεπε να είναι στον δρόμο και σήκωσαν πάνω τους μία ολόκληρη κοινωνία. Αυτοί οι εργαζόμενοι, λοιπόν, διεκδικούν σεβασμό και υπάρχει ένα νομοθετικό πλαίσιο το οποίο αυτή τη στιγμή παραβιάζεται σε πάρα πολλά πράγματα.

Χαίρομαι που είπατε κι εσείς ότι η παράγραφος 3 της εγκυκλίου είναι πολύ καθαρή, γιατί κι εγώ σε αυτή θα αναφερόμουν, στην παράγραφο 3 της εγκυκλίου, λέγοντας ότι είναι πολύ καθαρή σχετικά με το ότι το κόστος της βενζίνης υπερβαίνει το 15%. Άρα, δεν ταυτίζεται. Το ένα δεδομένο, δηλαδή, είναι το 15% που πρέπει να παίρνει για τη συντήρηση του οχήματος κ.λπ. μαζί με τα μέσα ατομικής προστασίας και το δεύτερο είναι το κόστος της βενζίνης.

Και επειδή θέλω να είμαι συγκεκριμένος, επαναλαμβάνω ότι οι περισσότερες καταγγελίες που έχουμε για τη συγκεκριμένη παράβαση αφορούν κυρίως την εστίαση και τον επισιτισμό. Δεν αφορούν τόσο πολύ τον κλάδο των ταχυμεταφορών. Όμως, ξέρετε κι εσείς πόσο πιο μαζικός κλάδος είναι η εστίαση και ο επισιτισμός. Είναι ένας πραγματικά μαζικός κλάδος. Οπότε, καλό είναι να λέμε ότι όποιος θέλει, ας κάνει καταγγελία, αλλά γνωρίζετε ότι στην αγορά εργασίας δεν είναι πάντα εύκολο να κάνει κάποιος καταγγελία. Το βάρος, δηλαδή, πέφτει και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

Επιτρέψτε μου εδώ να σας κάνω μία, δύο παρατηρήσεις. Πρώτα απ' όλα, όσον αφορά τον ν.4808/2021 που είπατε και για το ζήτημα με τα μπλοκάκια, υπάρχει ένα πρόβλημα επί της αρχής, ότι και αυτοί οι εργαζόμενοι διεκδικούν τη μισθωτή σχέση. Καταλαβαίνω αυτό που κάνατε με την υγεία και την ασφάλεια,

αλλά δεν παρεμβαίνει και σε όλο το υπόλοιπο πλαίσιο, ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, δεν είναι συνεργάτες στις μεγάλες πλατφόρμες, αλλά είναι μισθωτοί και διεκδικούν να έχουν σύμβαση, να εργάζονται ως μισθωτοί και γι' αυτό το τελευταίο διάστημα έχουν γίνει και πολύ μεγάλες κινητοποιήσεις.

Δεύτερη παρατήρηση. Καλά είναι τα στοιχεία που λέτε για τους ελέγχους και για την Επιθεώρηση Εργασίας, αλλά επιτρέψτε μου να σας πω τρία πολύ κρίσιμα ζητήματα για την Επιθεώρηση Εργασίας, δεδομένου ότι όποτε συζητάμε, λέτε για τους πολλούς ελέγχους, για την αυστηροποίηση κ.λπ..

Το πρώτο πράγμα που έκανε η Κυβέρνησή σας όταν ανέλαβε το 2019 -όχι εσείς προσωπικά, ο κ. Βρούτσης- ήταν να αλλάξετε τα πρόστιμα στην Επιθεώρηση Εργασίας. Αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο πρόστιμο που μπορεί να βάλει ένας επιθεωρητής είναι 50.000 ευρώ. Τα 50.000 ευρώ είναι ένα πολύ δυνατό πρόστιμο αν μιλάμε για μια μικρή επιχείρηση, αν μιλάμε για ένα σουβλατζίδικο ή αν μιλάμε για ένα κομμωτήριο. Τα 50.000 ευρώ, όμως, είναι στραγάλια αν μιλάμε για μεγάλες αλυσίδες και μεγάλες εταιρείες. Και ξέρετε πολύ καλά ότι την περίοδο 2015-2019 μπη-καν πρόστιμα που ήταν 400.000 ευρώ, 500.000 ευρώ μέχρι και 1,6 εκατομμύρια ευρώ πρόστιμο σε μεγάλη τράπεζα. Άρα, πέρα από όλους τους ελέγχους, η πολιτική που έχετε στα πρόστιμα με έναν τρόπο αθρώνει τους μεγάλους.

Στο δεύτερο ζήτημα, σε σχέση με την κάρτα εργασίας που αφορά πάρα πολύ τον χρόνο, έχετε κάνει δύο πράγματα τα οποία έχουν ανοίξει δύο τρύπες στην κάρτα εργασίας. Το πρώτο είναι μια εγκύκλιος που έχετε δώσει. Δεν είναι στον νόμο. Μια εγκύκλιος που λέει ότι -και υπάρχει η εγκύκλιος, δημόσια είναι- στην επιχείρηση μπορεί να δείχνει επιείκεια η Επιθεώρηση Εργασίας αν μέχρι τρεις φορές τον μήνα ένας εργαζόμενος δεν έχει χτυπήσει κάρτα. Αλλά η εμπειρία λέει ότι η Επιθεώρηση Εργασίας δεν πηγαίνει και δέκα φορές τον μήνα σε μία επιχείρηση, οπότε φανταστείτε να πάει κάποιος σε μία επιχείρηση και τρεις φορές τον μήνα να δει ότι δεν έχει χτυπήσει η κάρτα και να μην μπει πρόστιμο. Είναι μεγάλη η τρύπα.

Και η δεύτερη ακόμα μεγαλύτερη τρύπα είναι ότι δώσατε νομοθετικά τη δυνατότητα το ωράριο να διορθώνεται έναν μήνα αργότερα. Δηλαδή, πέρα από το τι έχει δηλωθεί, έναν μήνα αργότερα να διορθώνεται. Και το ξέρετε πολύ καλά -είμαι σίγουρος ότι το ξέρετε- ότι το γεγονός ότι το ωράριο διορθώνεται εκ των υστέρων, δεν είναι υπέρ του εργαζόμενου, είναι υπέρ του εργοδότη, γιατί αυτός έχει τη δύναμη να κάνει διορθώσεις. Στο ωράριο ό,τι μπορεί να αλλάξει ή να δηλωθεί εκ των υστέρων, σημαίνει ότι δεν ελέγχεται.

Κλείνω και λέω και το εξής, γιατί είπατε ότι θα απαντήσετε και στα υπόλοιπα. Επιμένουμε ότι συζητάμε για έναν πάρα πολύ ευαίσθητο κλάδο, έναν κλάδο που δυστυχώς έχει την τιμητική του και στα θανατηφόρα εργατικά δυστυχήματα. Και όλη η νομοθεσία για τα μέσα ατομικής προστασίας ήταν ακριβώς για τα εργατικά δυστυχήματα, γιατί τα τελευταία τέσσερα χρόνια, κύριε Υπουργέ, μετράμε τετρακόσιους ενενήντα εννιά νεκρούς, με βάση τα στοιχεία που έχει δώσει η Ομοσπονδία των Μηχανικών που παρακολουθεί πάρα πολύ τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας.

Θα ήθελα, αν μπορείτε, να μας δώσετε μια συγκεκριμένη απάντηση και στο ερώτημα -κλείνω, κύριε Πρόεδρε- για τα εξοφλητικά. Νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο μπορεί να γίνει, είναι τεχνικά συμβατό με το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», είναι ένα ζήτημα δικαιοσύνης που θα επιτρέψει και στους εργαζόμενους να έχουν καλύτερη εικόνα για το πού βρίσκονται με τις πραγματικές τους αποδοχές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Θα σας παρακαλέσω, όμως, να είμαστε και στο πλαίσιο του χρόνου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Η αλήθεια είναι ότι είναι πάρα πολλά τα ζητήματα, αλλά πράγματι είναι ενδιαφέροντα τα ερωτήματα που έθεσε ο αγαπητός συνάδελφος.

Για τα εργατικά ατυχήματα φαντάζομαι θα έχουμε τη δυνατό-

τητα κάποια άλλη στιγμή αν καταθέσετε κάποια ερώτηση να τα συζητήσουμε πιο εξειδικευμένα, γιατί έχω κάνει αρκετή συζήτηση και με την κ. Κωνσταντοπούλου, ακριβώς για τα ζητήματα αυτά. Θα σας πω μόνο τα τελευταία στοιχεία της Κομισιόν. Είμαστε κάτω από το μισό, προσέξτε, κάτω από το μισό του μέσου ευρωπαϊκού όρου. Είμαστε κάτω από το μισό του μέσου ευρωπαϊκού όρου στα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, σύμφωνα με την επίσημη καταγραφή που κάνει η Κομισιόν που ισχύει για όλα τα κράτη, όχι μόνο βεβαίως για τη χώρα μας, αλλά για όλα τα κράτη.

Με πολλή χαρά θα έρθω να συζητήσουμε και πάλι αυτά τα στοιχεία. Ακόμα και ένα θανατηφόρο να υπάρχει, θα πρέπει να επεμβούμε και αυτό κάνουμε τώρα με μια νομοθεσία που επεξεργαζόμαστε και θα έχω πραγματικά την ευκαιρία και τη δυνατότητα, κύριοι συνάδελφοι, είτε μαζί είτε βεβαίως και με τους εκπροσώπους του κόμματός σας να τα συζητήσουμε πολύ εξειδικευμένα και το Υπουργείο Εργασίας θα χαρεί να ακούσει τις προτάσεις και γιατί όχι βεβαίως να τις συζητήσουμε και να τις υιοθετήσουμε. Σας λέω όμως απλά, επειδή δεν θέλω να μπλέξουμε με αριθμούς, ποια είναι η πραγματικότητα και εγώ αναφέρομαι στα στοιχεία της Κομισιόν.

Τώρα, ψηφιακή κάρτα. Κατ' αρχάς, οι έλεγχοι της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια τουλάχιστον κατά 30% και αυτό αποδεικνύεται και από τις παραβιάσεις, τα πρόστιμα δηλαδή τα οποία μπαίνουν και τον αριθμό των ελέγχων. Για την ψηφιακή κάρτα στην οποία αναφερθήκατε, τα έχει πει και η Υπουργός, τα έχουμε πει πάρα πολλές φορές, μόνο από τη στιγμή που ξεκίνησε η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας έχουν δηλωθεί παραπάνω οκτακόσιες δεκαεννέα χιλιάδες υπερωρίες. Αυτό είναι υπέρ της προστασίας των εργαζομένων. Σε τομείς όπως είναι η εστίαση, έχουν ανέβει οι δηλωθείσες υπερωρίες κατά 637%. Δηλαδή, είναι ένα εργαλείο το οποίο –αν θυμάστε– το έχει εισηγηθεί η ΓΣΕΕ. Είναι μια εισήγηση από το 2010. Εμείς το κάνουμε πράξη. Το επεκτείνουμε σε όλους τους τομείς, αλλά από και πέρα βεβαίως ακούμε και πρακτικά ζητήματα που μας θέτουν οι φορείς, οι κοινωνικοί εταίροι και προφανώς τους ακούμε, όχι για να κάνουμε τα στραβά μάτια, αλλά προς διευκόλυνση ήδη της λειτουργίας τους, γι' αυτό και προβλέπουμε και το υπολογιστικό σύστημα, που μάλλον σε αυτό αναφερθήκατε.

Τώρα, κύριε Πρόεδρε, χωρίς να καθυστερήσω, χρωστάω μια απάντηση για το δεύτερο ερώτημα το οποίο μας έθεσε ο συνάδελφος, που αφορά στη διαφάνεια της καταβολής της αμοιβής των εργαζομένων στις ταχυμεταφορές και τη διανομή. Το πλαίσιο του νόμου ήδη διασφαλίζει τη διαφάνεια στην καταβολή των αμοιβών, των υπερωριών, επιδομάτων και λοιπών αποδοχών.

Σας διαβάζω, κύριε Ηλιόπουλε, στο άρθρο 147 του Υπουργικού Διατάγματος του 2022, Κώδικας Ατομικού Εργατικού Δικαίου, «προβλέπεται η υποχρέωση των εργοδοτών κατά την εξόφληση των αποδοχών των προσωπικού να χορηγούν εκκαθαριστικό σημείωμα ή σε περίπτωση εφαρμογής μηχανογραφικού συστήματος ανάλυση μισθοδοσίας οι πάσης φύσεως αποδοχές του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών για υπερωριακή εργασία, καθώς και οι επ' αυτών κρατήσεις θα πρέπει να απεικονίζονται αναλυτικά. Η παραβίαση της ανωτέρω υποχρέωσης του εργοδότη συνεπάγεται διοικητικές κυρώσεις».

Το άρθρο 148, του ίδιου προεδρικού διατάγματος, λέει ότι: «Στους εργαζόμενους που με βάση συμφωνίας με τον εργοδότη αμείβονται με ενιαίο συνολικό μισθό, ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγεί σημείωμα, στο οποίο αναφέρονται: Πρώτον, ενιαίος συνολικός μισθός που έχει συμφωνηθεί και επ' αυτού κρατήσεις, καθώς και δεύτερον, αναλυτικά οι αποδοχές τις οποίες θα εδικαιούνται να λάβουν εάν αμείβονταν με βάση κρατική επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση και επί των ανωτέρω αποδοχών κρατήσεις. Η παραβίαση της υποχρέωσης αυτής συνεπάγεται διοικητικές κυρώσεις».

Οπότε, ποιος είναι ο στόχος και ο σκοπός; Ο σκοπός αυτών των διατάξεων που φέραμε το 2022, είναι πρώτον, η σαφής εικόνα που πρέπει να έχει εργαζόμενος, ότι ο ενιαίος συμφωνηθείς μισθός που του καταβάλλεται υπερκαλύπτει όντως τις αποδοχές που προκύπτουν από την οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας.

Δεύτερον, η εξασφάλιση πληροφόρησης του εργαζόμενου ως προς την καταβολή των οφειλόμενων αποδοχών.

Τρίτον, η πληροφόρηση, όχι μόνο ως προς τις αποδοχές, αλλά και ως προς τις επ' αυτών κρατήσεις, δηλαδή φόρου μισθωτών υπηρεσιών, ασφαλιστικές κρατήσεις και συνεπώς, ως προς τις υποχρεώσεις του εργοδότη έναντι των φορολογικών αρχών και ασφαλιστικών ταμείων.

Και τέταρτον, η διασφάλιση διαφάνειας για την αποφυγή αμφισβητήσεων ως προς το αν οι καταβαλλόμενες στο προσωπικό αποδοχές ανταποκρίνονται ή όχι στη δικαιούμενες αξιώσεις αυτού από την παροχή εργασίας.

Αυτά όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, για τη διαφάνεια, στην οποία αναφερθήκατε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε με πέντε επίκαιρες ερωτήσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στις οποίες θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γεώργιος Κώτσηρας.

Ξεκινούμε λοιπόν με την όγδοη με αριθμό 915/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Ανεξάρτητης Βουλευτού Νομού Πέλλας κ. Θεοδώρας Τζάκρη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Μη ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο, δύο Οδηγιών, που αφορούν στην απαλλαγή των μικρών επιχειρήσεων από τον ΦΠΑ και στη μείωση των συντελεστών ΦΠΑ σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες καθώς και στα νησιά του Αιγαίου».

Κυρία Τζάκρη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κύριε Υφυπουργέ, η ερώτηση που κατέθεσα σήμερα αφορά δύο κοινοτικές Οδηγίες, η ενσωμάτωση των οποίων θα δημιουργούσε ένα ευμενέστερο φορολογικό καθεστώς σε ό,τι αφορά την καταβολή του ΦΠΑ.

Η πρώτη εξ αυτών, η 2022/542, που έπρεπε να ενσωματωθεί στο εγχώριο δίκαιο μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2024, επιτρέπει τη χρήση μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ ως και μηδενικών συντελεστών ΦΠΑ, σε μια σειρά βασικών αγαθών και υπηρεσιών.

Αναφέρω, μεταξύ αυτών, τα τρόφιμα που απευθύνονται προς κατανάλωση για ανθρώπους και ζώα, τα ζώντα ζώα, τους σπόρους και τα φυτά, τις πρώτες ύλες για την παρασκευή τροφίμων, καθώς επίσης και τα φαρμακευτικά σκευάσματα, την διανομή του νερού και την μεταφορά αγαθών και υπηρεσιών. Αφορά επίσης και την ανέγερση κατοικιών στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής και την ανακαίνιση κατοικιών.

Βεβαίως, αυτή η κοινοτική Οδηγία προβλέπει, επίσης, τη δυνατότητα μείωσης του ΦΠΑ μέχρι και 30% σε σχέση με την ηπειρωτική χώρα, στα νησιά του Αιγαίου, αναφέρομαι στη Λέσβο, στη Χίο, στη Σάμο, στα Δωδεκάνησα, στη Σκύρο, στις Βόρειες Σποράδες, στη Θάσο και στη Σαμοθράκη.

Να συμπληρώσω ότι αυτή η κοινοτική Οδηγία θεσπίστηκε το 2022, όταν δηλαδή είχαμε την κορύφωση του πληθωριστικού κύματος και η Κυβέρνησή σας αρνείται από τότε να την εφαρμόσει είτε λέγοντας ότι η μείωση του ΦΠΑ δεν θα είχε ανταπόκριση, είτε επειδή –δήθεν– δεν μας αφήνει η Κομισιόν, είτε επειδή η Ισπανία που την εφάρμοσε δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, είτε επειδή η Κύπρος καταστράφηκε.

Η δεύτερη κοινοτική Οδηγία είναι η Οδηγία 2020/285 που επίσης έπρεπε να ενσωματωθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2024 και αφορά στη δυνατότητα απαλλαγής των μικρών επιχειρήσεων από την καταβολή ΦΠΑ και αύξηση του ανώτατου ορίου του ετήσιου τζίρου μέχρι και 45.000 ευρώ.

Να πω κατ' αρχάς ότι μεταξύ των χωρών που εφαρμόζουν αυτήν την κοινοτική Οδηγία –και μάλιστα στα ανώτατα όριά της– είναι η Τσεχία και η Ρουμανία που έχουν αυξήσει το όριο μέχρι 85.000 ευρώ, η Ιταλία έως 65.000, η Λιθουανία στις 55.000, η Πολωνία, η Εσθονία και η Λετονία μέχρι τα 40.000 ευρώ και οι Κάτω Χώρες μέχρι τα 25.000 ευρώ, μαζί και το Βέλγιο.

Να πω βεβαίως ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς γύρω από την επιχειρηματικότητα παλεύουν τα τελευταία πέντε χρόνια να αυξήσουν το όριο του ετήσιου τζίρου, προκειμένου να απαλλαγούν από τον ΦΠΑ μέχρι τα 25.000 ευρώ. Είναι φωνές βοούσες εν τη ερήμω. Η Κυβέρνηση δεν τις λαμβάνει υπ' όψιν και όχι μόνον

αυτό, αλλά εσείς φροντίσατε να φορολογήσετε με τεκμήρια τα εισοδήματα μέχρι και 10.000 ευρώ.

Είχα συζητήσει την ερώτηση αυτή με τον προκάτοχό σας, τον κ. Δήμα, ο οποίος ήταν λαλίστατος σε αυτήν την Αίθουσα περί δήθεν εκσυγχρονισμού του φορολογικού συστήματος με την εφαρμογή του νέου Κώδικα ΦΠΑ και έλεγε κάτι ασυναρτησίες - επιτρέψτε μου να πω - περί δήθεν υποχρεωτικών και μη υποχρεωτικών διατάξεων αυτής της Οδηγίας, παρά το γεγονός ότι γνωρίζουμε ότι η εφαρμογή των κοινοτικών Οδηγιών στο σύνολό της είναι υποχρεωτική για τη χώρα και όχι μόνο αυτό, αλλά και ότι στη δύσκολη οικονομική συγκυρία η ενσωμάτωση των δύο κοινοτικών Οδηγιών θα ήταν επωφελής και για τις ίδιες τις επιχειρήσεις, αλλά και για τους καταναλωτές.

Να πω κατ' αρχάς ότι έχει παρέλθει πεντάμηνο από τη λήξη της προθεσμίας. Σας απέστειλε επιστολή η Ευρωπαϊκή Ένωση και εσείς προτιμάτε να κινηθεί η διαδικασία για τη χώρα μας επί παραβάσει της κοινοτικής Οδηγίας, που θα οδηγήσει σε πρόστιμο το οποίο θα καταβάλουν οι Έλληνες φορολογούμενοι, παρά να αναστείλετε την είσπραξη του ΦΠΑ επί των κερδοσκοπικών τιμών των βασικών αυτών αγαθών, των προϊόντων που σας ανέφερα, αλλά και επί των καυσίμων, επί της ενέργειας, επ' ωφελεία πάντα των καρτέλ και γενικά προς χαρά και ικανοποίηση και του κρατικού κορβανά και να σωρεύετε «ματωμένα» υπερπλεονάσματα, των οποίων το ύψος δημιουργείται εν πολλοίς και από την είσπραξη του ΦΠΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν άκουσα στο τέλος την ερώτηση. Εικάζω ότι είναι καταγεγραμμένη και στο γραπτό κείμενο.

Κυρία συνάδελφε, πράγματι στη χώρα μας τα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ. Με τον ν.5144/2024 -και ειδικότερα στο άρθρο 44 του Κώδικα που αφορά στο ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων- ορίζεται ότι δύνανται να απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής του φόρου υποκείμενοι σε φόρο οι οποίοι κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος πραγματοποιήσαν παραδόσεις αγαθών και παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της χώρας χωρίς τον ΦΠΑ αξίας μέχρι 10.000 ευρώ.

Με την Οδηγία 2020/285 του συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, τίθεται σε εφαρμογή το νέο ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο διατηρεί τα βασικά χαρακτηριστικά του ήδη υπάρχοντος καθεστώτος και δίνει τη δυνατότητα της απαλλαγής και στις διασυννοριακές πωλήσεις των μικρών επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι τα κράτη-μέλη δύνανται να απαλλάσσουν από το φόρο τις παραδόσεις αγαθών και παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιούνται εντός του εδάφους τους από πρόσωπα των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών εντός του κράτους-μέλους, ο οποίος αναφέρεται σε αυτές τις παραδόσεις, έχει ένα συγκεκριμένο όριο, το οποίο πράγματι αναφέρεται και η κάθε χώρα προφανώς προσαρμόζει με βάση τα δημοσιονομικά δεδομένα, τα όσα μπορούν να γίνουν δημοσιονομικώς εφικτά.

Σε σχέση με την Οδηγία 2022/542 στην οποία αναφερθήκατε, εκεί επίσης οι διατάξεις σε μεγάλο βαθμό είναι προαιρετικές. Δίνει τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη να εφαρμόζουν μειωμένους συντελεστές σε μια σειρά από αγαθά και υπηρεσίες και εναπόκειται προφανώς από εκεί και πέρα σε κάθε χώρα να εφαρμόσει περαιτέρω μειώσεις ή να επεκτείνει την εφαρμογή μειωμένων συντελεστών σε λοιπά αγαθά και υπηρεσίες. Η Ελλάδα έχει ενσωματώσει ήδη μερικώς την Οδηγία 2022/542 με το άρθρο 31 του ν.5057/2023 όσον αφορά στις διατάξεις προαιρετικού χαρακτήρα.

Πιο συγκεκριμένα, με το άρθρο 55 του κεφαλαίου α' είναι ήδη ενσωματωμένες παρεκκλίσεις τις οποίες επέτρεπε η οδηγία και αφορούν στην εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε γεωργικά μηχανήματα, καθώς και στην εφαρμογή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για τις υπηρεσίες υπέρβασης ή απομάκρυνσης αρχιτεκτονικών εμποδίων για τη διευκόλυνση ατόμων με αναπηρία.

Αντιλαμβανόμαστε ότι προφανώς και υπάρχουν διατάξεις οι οποίες είναι προαιρετικές και διατάξεις οι οποίες είναι υποχρεωτικές. Επειδή αναφερθήκατε στον προκάτοχό μου, προφανώς και αυτή είναι η νομική πραγματικότητα. Η ενσωμάτωση των Οδηγιών έχει μια συγκεκριμένη διαδικασία, την οποία πρέπει προφανώς να τη σεβόμαστε και να την αντιλαμβανόμαστε όλοι.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που εγώ μπορώ να σας αναφέρω είναι ότι για τις διατάξεις νομοτεχνικού χαρακτήρα, αλλά και γι' αυτές που πρέπει να ενσωματωθούν στο εθνικό μας δίκαιο βάσει διαδικασίας, στα προσεχή νομοσχέδια του Υπουργείου σε ό,τι αφορά στο κομμάτι που αφορά διατάξεις που πρέπει να ενσωματωθούν, θα φροντίσουμε κατόπιν της νομοτεχνικής επεξεργασίας που πρέπει να έχει μια τέτοια ενσωμάτωση, να ενσωματωθούν στο εθνικό δίκαιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Τζάκρη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κύριε Υπουργέ, αναφέρθηκα στην απάντηση του προκατόχου σας ακριβώς για να αποτρέψω μία πανομοιότυπη απάντηση σήμερα από εσάς τον ίδιο. Αν είναι να κάνουμε διαδικασίες επίκαιρων ερωτήσεων στη Βουλή για να μου φέρνεται γραμμένη την άποψη που σας δίνει η υπηρεσία και να απαντάτε λες και είστε υπάλληλος εδώ, να μην το κάνουμε, να έρχονται εδώ οι υπάλληλοι και να συζητάμε με τους υπαλλήλους.

Κυρία Υπουργέ, δεν υπάρχουν κοινοτικές Οδηγίες των οποίων το περιεχόμενο είναι εν μέρει προαιρετικό και εν μέρει υποχρεωτικό. Δεν υπάρχει αυτό. Η κοινοτική Οδηγία εξ' ολοκλήρου ως περιεχόμενο είναι υποχρέωση της χώρας μας να την ενσωματώσει στο εγχώριο δίκαιο και εσείς αρνείστε να το κάνετε αυτό από 31 Δεκεμβρίου 2024 που έληξε η καταληκτική προθεσμία, δηλαδή τα τελευταία πέντε χρόνια, γιατί η μία από αυτές τις κοινοτικές Οδηγίες θεσπίστηκε, πρώτον, το 2020.

Ξέρετε, η απάντηση που μου δώσατε μου αποδεικνύει ότι αντιμετωπίζετε ως Κυβέρνηση τη χώρα με πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης. Ούτε λίγο ούτε πολύ έρχεστε και εσείς και το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομικών και πανηγυρίζετε λες και πρόκειται να αποδώσετε -πώς να το πω- μερίσματα στους μετόχους των εταιρειών. Πανηγυρίζετε για τα υπερπλεονάσματα που σωρεύετε. Μα, αυτά προέρχονται ως επί το πλείστον από ΦΠΑ. Δεν καταλαβαίνετε ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη με έναν τρόπο να παρέμβετε, όπως έχει κάνει το σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Ξέρετε, αυτή η εμμονή σας στον ΦΠΑ δεν περιορίζεται μόνο στην είσπραξη του επί των κερδοσκοπικών τιμών των βασικών αγαθών, της ενέργειας και των καυσίμων, όπως σας είπα προηγουμένως, αλλά επεκτείνεται και σε έναν ιδιότυπο μηχανισμό ανάσχεσης και του επιχειρείν και μάλιστα θα έλεγα του νεοσύστατου επιχειρείν και βεβαίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, δηλαδή των ανθρώπων τους οποίους επίσης κοροϊδύσατε και το 2019 και το 2023. Τους τάξατε έναν παράδεισο και αυτήν τη στιγμή οι άνθρωποι βιώνουν μια κόλαση.

Θέλετε να σας αναφέρω τις επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία από τη μη ενσωμάτωση αυτών των Οδηγιών; Πρώτα απ' όλα, ουσιαστικά εσείς εξωθείτε τους επιχειρηματίες της χώρας μας να μεταφέρουν ή να επεκτείνουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα σε άλλες χώρες οι οποίες έχουν ενσωματώσει ήδη αυτές τις Οδηγίες. Σας τα ανέφερα. Πρώτη και καλύτερη η Ρουμανία. Είναι 85.000 το όριο του ετήσιου τζίρου των επιχειρήσεων τις οποίες απαλλάσσει παντελώς από τον ΦΠΑ, δηλαδή το ανώτατο όριο που επιτρέπει η κοινοτική Οδηγία.

Ξέρετε τι άλλο κάνετε; Εσείς εξωθείτε ό,τι έχει απομείνει από το επιστημονικό και το επαγγελματικό δυναμικό της χώρας να προτιμήσει μια υπαλληλική ιδιότητα σε μια χώρα του εξωτερικού, παρά την άσκηση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός της χώρας μας.

Παρά το γεγονός ότι πανηγυρίζατε δήθεν με τις «πομφόλυγες» περί επιστροφής τριακοσίων ογδόντα χιλιάδων Ελλήνων από το εξωτερικό, αυτή η «πομφόλυγα» δεν μπορεί να καλυφθεί από το γεγονός ότι ουσιαστικά καθίσατε και αθροίσατε τους ανθρώπους που πήγαν να σπουδάσουν στο εξωτερικό από το 2010 μέχρι το

2025 και επέστρεψαν γιατί είχαν τον τρόπο τους, κύριε Υπουργέ. Δεν λαμβάνετε καθόλου υπ' όψιν σας ότι εξακόσιες χιλιάδες άνθρωποι, νέοι άνθρωποι, επιστήμονες και εξειδικευμένοι τεχνίτες έχουν μεταναστεύσει στο εξωτερικό και μάλιστα επί των ημερών της δικής σας διακυβέρνησης φεύγουν στο εξωτερικό περίπου τριάντα τέσσερις χιλιάδες άνθρωποι, όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Τρίτον, δεν καταλαβαίνετε ότι η ενσωμάτωση αυτών των Οδηγών μειώνει το κόστος διοικητικής λειτουργίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, όπως επίσης μειώνει δραματικά -αντί να αυξάνει- και την κίνηση του χρήματος στην αγορά.

Και όλα αυτά ξέρετε γιατί; Για το χατίρι των καρτέλ, τα οποία επιθυμούν να μην υπάρχει πραγματικός ανταγωνισμός στην αγορά, γιατί εσείς ονειρεύεστε μια κοινωνία υπαλλήλων των πολυεθνικών, ενώ εμείς οραματιζόμαστε μια Ελλάδα στην οποία οι άνθρωποι θα μπορούν πρώτα απ' όλα να επαγγέλλονται, να επιχειρούν, να ευημερούν και να θέλουν να μείνουν εδώ και να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, εγώ θα σας πω εν κατακλείδι ότι εμείς ως Κίνημα Δημοκρατίας υπερασπιζόμαστε την άποψη ότι θα πρέπει ο ανώτατος συντελεστής ΦΠΑ του 24% να μετακλιστεί στο 15% οριζόντια για το σύνολο των προϊόντων και των αγαθών, για να μπορέσει να αυξηθεί η εσωτερική κατανάλωση σε ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας και να προσφέρει μια ελάχιστη ζήτηση, ώστε η χώρα μας να αποτελέσει προορισμό για παραγωγικές επενδύσεις που τόσο πολύ έχει ανάγκη ο τόπος.

Επίσης, να σας πω ότι εμείς ως Κίνημα Δημοκρατίας αναγνωρίζουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ως τον θεμέλιο λίθο της ελληνικής οικονομίας, σε αντίθεση με τις προτάσεις της έκθεσης Πισσαρίδη τις οποίες και εσείς εφαρμόζετε. Στοχεύουμε στην ενδυνάμωση και στην υποστήριξη των επιχειρήσεων μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων.

(Στο σημείο αυτό κυτπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Να σας πω μόνο ότι μόνο τριάντα πέντε χιλιάδες επιχειρήσεις επί του συνόλου των επτακοσίων χιλιάδων επιχειρήσεων που υπάρχουν αυτήν τη στιγμή στη χώρα μας έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Η χρηματοδότηση των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ, κύριε Πρόεδρε, είναι στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαετησίων ετών, παρά τη συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης κατά 10%.

Εμείς υποστηρίζουμε, προκειμένου να μειωθεί το κόστος δανεισμού και για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αντιμετωπίζουν τα υψηλότερα επιτόκια στην Ευρώπη, αυτό να γίνει μέσω απευθείας χρηματοδότησης από την Αναπτυξιακή Τράπεζα και βεβαίως να αντιμετωπιστεί και η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω εξαγοράς από εταιρείες διαχείρισης και επενδυτικά κεφάλαια με εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων αναδιάρθρωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Τζάκρη, παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Μόνο μία κουβέντα, αν μου επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, όλα αυτά συμβαίνουν λόγω της εμμονής σας -πρόκειται περί εμμονής- να προτιμάτε να πληρώσει η χώρα μας, δηλαδή οι Έλληνες φορολογούμενοι, πρόστιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παρά να ενσωματώσετε δύο κοινοτικές Οδηγίες. Είναι γιατί αισθάνεστε ότι είστε η πολιτική ηγεσία. Δεν είστε η πολιτική ηγεσία ενός λαού που υποφέρει, αλλά είστε ένα μεγάλο ΣΔΙΤ, το οποίο ντילάρετε και διοικείτε με τα λεφτά των Ελλήνων φορολογουμένων και την πολιτική διεύθυνση των κερδοσκοπικών ολιγοπωλών. Γι' αυτόν τον τρόπο διακυβέρνησης θα μείνετε στην ιστορία με αρνητικό πρόσημο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι εδώ συζητάμε επίκαιρες ερωτήσεις. Εάν ήταν να κάνουμε προγραμματική εξαγγελία οικονομικής πολιτικής κάποιου κόμματος, να αλλάξουμε τα δεδομένα. Εγώ δεν έχω καμία αντίρρηση, πάντα είμαι εδώ διαθέσιμος και νομίζω ότι και στην κυρία συνάδελφο στην πρωτολογία μου απάντησα με πλήρη σεβασμό στη διαδικασία των επίκαιρων ερωτήσεων, με τα διαθέσιμα στοιχεία, με διαχωρισμό των διατάξεων τις οποίες ανέφερα συγκεκριμένα και με πρόβλεψη του επόμενου χρονοδιαγράμματος σε ό,τι έχει να κάνει με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Νομίζω όμως ότι, αντί να κατηγορείτε εμάς περί δήθεν πανηγυρισμών και περί δήθεν πομφόλυγων, όπως αναφέρατε, ότι θα έπρεπε να υπάρχει λίγο μεγαλύτερη σύνεση και σεβασμός στους Έλληνες πολίτες, διότι προφανώς και δεν είναι όλα μαύρα όπως τα αναφέρατε. Μιλάμε για μια κυβέρνηση που έχει μειώσει τους φόρους, μια κυβέρνηση που έχει μειώσει την ανεργία, που έχει μειώσει το δημόσιο χρέος όλο αυτό το χρονικό διάστημα και έχει κάνει μια τεράστια προσπάθεια προκειμένου η ελληνική κοινωνία να σταθεί στα πόδια της μετά από την καταστροφική προηγούμενη περίοδο, στην οποία -δυστυχώς που το λέω- και εσείς προσωπικά ήσασταν στέλεχος εκείνη την περίοδο της κυβέρνησης που είχε τη διακυβέρνηση της χώρας και είχατε συμβολή σε όλη αυτή την κακή οικονομική κατάσταση.

Νομίζω, όμως, ότι εδώ βρισκόμαστε για να δούμε πώς μπορούμε να πάμε τη χώρα μπροστά. Η χώρα θα πάει μπροστά με μια συνετή δημοσιονομική πολιτική, παράλληλα προφανώς με τις δυνατότητες ανακούφισης των Ελλήνων πολιτών στην καθημερινότητά τους, προφανώς με τη μείωση των φόρων που αυτή η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη από την αρχή της διακυβέρνησής της έχει φέρει σε πέρας και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε προκειμένου να μπορέσει να αγγίξει η καλή μακροοικονομική κατάσταση το σύνολο των Ελλήνων πολιτών. Προφανώς και η Ελλάδα δεν έχει γίνει ένας οικονομικός παράδεισος, αλλά απέχει παρασάγγας από το λαϊκίστικο και πολύ θεατρinίστικο, θεωρώ, περιβάλλον το οποίο προσπαθήσατε να χτίσετε βάσει της συγκεκριμένης ερώτησης.

Εδώ, λοιπόν, μιλάμε για μια συγκεκριμένη διαδικασία ενσωμάτωσης, για βήματα που έχουν γίνει και θα γίνουν. Προφανώς και όλα αυτά σε επίπεδο εφαρμογής έχουν να κάνουν με τον δημοσιονομικό χώρο που έχει η χώρα μας τα διαθέσιμα. Αυτό νομίζω ότι εσείς δεν το αντιλαμβάνεστε. Όταν κάνετε προτάσεις, θα πρέπει να μας πείτε αν οι προτάσεις αυτές κοστολογούνται, αν έχουν συγκεκριμένη πρόβλεψη, αν θα κοπούν από κάπου αλλού έσοδα τα οποία θα πρέπει να δοθούν με βάση τη δική σας στρατηγική. Το να λέμε εδώ πέρα έναν αριθμό ο οποίος δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα, καμία πρόβλεψη για το δημοσιονομικό σκέλος της χώρας τα επόμενα χρόνια που με τόσο κόπο έχουμε διαφυλάξει προκειμένου να γυρίσει τον Έλληνα πολίτη την επόμενη μέρα, νομίζω ότι δυστυχώς είναι αναντίστοιχο με την πραγματικότητα.

Οπότε καλό είναι να βάλουμε τα πράγματα σε μία τάξη σε μια σειρά. Προφανώς εδώ βρισκόμαστε για να δεχόμαστε προτάσεις της Αντιπολίτευσης και να μπορούμε να αξιολογούμε κάποιες από αυτές οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν στην οικονομική πολιτική της χώρας. Προς Θεού, όμως, το να πετάμε πυροτεχνήματα που δήθεν ακούγονται ευχάριστα νομίζω ότι μας πάει πολλά χρόνια πίσω και νομίζω ότι το τελευταίο που έχει ανάγκη ο ελληνικός λαός και η ελληνική οικονομία είναι ακριβώς αυτού του είδους τις ρητορικές οι οποίες δεν οδήγησαν πουθενά. Αντιθέτως πρέπει να οδηγηθεί εκεί που θέλουμε με σύνεση, προφανώς πάντα με γνώμονα τον Έλληνα πολίτη και τα συμφέροντά του, τη μείωση της φορολογίας, τη μείωση της ανεργίας και την καλλιέργεια ενός οικονομικού περιβάλλοντος και για την επόμενη γενιά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 906/15-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ροδόπης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ιλχάν Αχμέτ προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Θέσπιση κάρτας μόνιμου κατοίκου για την προμήθεια

καυσίμων στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης και στον βόρειο Έβρο».

Κύριε Αχμέτ, έχετε τον λόγο.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, από την 1^η Ιανουαρίου του 2025, όπως γνωρίζετε, πλέον η Ρουμανία και η Βουλγαρία έχουν ενταχθεί στη Σένγκεν, με αποτέλεσμα πλέον οι κάτοικοι της Ροδόπης να μπορούν να ταξιδεύουν πάρα πολύ εύκολα χωρίς καθυστερήσεις στη γειτονική χώρα. Συγκεκριμένα, από την Κομοτηνή και ευρύτερα από τη Ροδόπη τα βουλγαρικά σύνορα είναι μόνο δεκαεπτά χιλιόμετρα, όπως και από τον βόρειο Έβρο είναι ελάχιστα χιλιόμετρα τα σύνορα με τη Βουλγαρία και με την Τουρκία.

Ποιο είναι το πρόβλημα; Γιατί το αναφέρουμε αυτό; Ξέρετε ότι η τιμή των καυσίμων σε αυτές τις περιοχές που απέχουν μόνο πέντε λεπτά από την Κομοτηνή και κάποια λεπτά από τον βόρειο Έβρο είναι περίπου κατά 50%, με αποτέλεσμα το ελληνικό κράτος κατά πρώτον και το Υπουργείο σας να χάνουν εκατομμύρια ευρώ από διαρροές, από απώλεια ΦΠΑ και εσόδων και κατά δεύτερον να έχει συρρικνωθεί η πόλη της Κομοτηνής, τα μισά βενζινάδικα να έχουν κλείσει και το πρόβλημα να πλήττει πλέον την τοπική αγορά.

Για την επίλυση αυτού του προβλήματος καταθέσαμε σήμερα μία επίκαιρη ερώτηση -είναι η δεύτερη αυτή- με την οποία σας ρωτάμε και σας προτείνουμε συνάμα μια λύση η οποία υπάρχει και προδιαγράφεται στην Οδηγία 2003/96 η οποία εφαρμόζεται σε γειτονικές χώρες -στην Ιταλία, στην Τεργέστη παραδείγματος χάριν- και η οποία Οδηγία δίνει τη δυνατότητα στα κράτη - μέλη να εφαρμόσουν μια διαφορετική πολιτική στην οποία θα αναφερθώ στη δευτερολογία μου.

Σας ρωτάμε -θυμάστε τι είχε πει ο προκάτοχός σας- αν σκοπεύετε, τελικά, να θεσπίσετε ένα ειδικό καθεστώς τιμολόγησης καυσίμου στη Ροδόπη και στον βόρειο Έβρο, δηλαδή, με λίγα λόγια, να θεσπιστεί μια ειδική κάρτα μόνιμου κατοίκου της περιοχής και να συνδεθεί αυτό με το Taxisnet, όπως γίνεται στην Ιταλία. Αυτό δεν έχει καμία σχέση με το μεταφορικό οδόσημα, που αφορά μόνο στα νησιά. Μπορεί να γίνει κάτι ανάλογο. Σας το προτείνει η Πανελλήνια Ένωση Βενζινοπωλών Ελλάδας και οι βενζινοπώλες στην Κομοτηνή.

Έχετε πρόθεση να εξετάσετε την περίπτωση εφαρμογής αυτού του μέτρου, και πιλοτικά, να το κάνετε, δηλαδή, για τρεις, τέσσερις μήνες στη Θράκη, στη Ροδόπη και στον βόρειο Έβρο και αν δείτε ότι δεν θα αυξηθούν τα έσοδά σας, να το καταργήσετε;

Να είστε βέβαιοι, όμως, ότι από αυτό θα βγείτε και εσείς κερδισμένοι, το κράτος, δηλαδή, το Υπουργείο, και από την άλλη, όμως, θα βγει κερδισμένη και η τοπική αγορά. Οπότε, περιμένω τις απαντήσεις σας στην πρωτολογία σας και θα επεκταθούμε στη δευτερολογία πιο αναλυτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πράγματι και η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και ο Πρωθυπουργός έχουν επιδείξει μια ιδιαίτερη ευαισθησία σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν στη Θράκη και στους κατοίκους και στον Νομό Ροδόπης, εν προκειμένω, τον οποίο εκπροσωπείτε στο Κοινοβούλιο.

Πρόσφατα, τον Οκτώβριο που μας πέρασε, ανακοινώθηκε μια δέσμη δεκαεννέα μέτρων από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό για τη στήριξη του Έβρου για την περίοδο 2025-2027. Οι πρωτοβουλίες αυτές ήρθαν να προστεθούν σε όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα σε σχέση με έργα και μελέτες, με αποτέλεσμα οι πόροι που διατίθενται συνολικά για την ακριτική περιοχή με ορίζοντα το 2030 να ξεπερνούν τα 2,83 δισεκατομμύρια ευρώ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Αντιλαμβανόμαστε πράγματι, όπως αναφέρατε, ότι η είσοδος της Βουλγαρίας στο Σένγκεν από την 1^η Ιανουαρίου του 2025 κατέστησε πιο εύκολη, προφανώς, τη μετάβαση στις περιοχές κοντά στα κοινά μας σύνορα και ενέτεινε ένα χρόνιο πρόβλημα, όπως είναι η μετάβαση στη Βουλγαρία για προμήθεια καυσίμων

σε χαμηλότερες τιμές από ό,τι στην Ελλάδα. Ως Υπουργείο Οικονομικών είμαστε απόλυτα πρόθυμοι να εξετάσουμε και να εξεξοφούμε λύσεις στήριξης των ακριτών μας στη Ροδόπη και στον βόρειο Έβρο.

Αντιλαμβάνεστε, βέβαια, επίσης -το είπατε και εσείς προηγουμένως-, ότι η αγορά ενεργειακών προϊόντων ρυθμίζεται σε μεγάλο βαθμό από την ενωσιακή νομοθεσία και συγκεκριμένα από την Οδηγία 2003/96, την οποία αναφέρατε και εσείς, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας, οι διατάξεις της οποίας έχουν ενσωματωθεί στην εθνική μας νομοθεσία σε μεγάλο βαθμό, μέσω των αλλαγών που υπήρξαν στην τελωνειακή νομοθεσία. Και όπως προκύπτει σύμφωνα με τα οριζόμενα και στο άρθρο 5 της συγκεκριμένης Οδηγίας, τα κράτη-μέλη μπορούν να επιβάλλουν διαφοροποιημένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που ορίζει η Οδηγία, για συγκεκριμένες περιπτώσεις που αναφέρονται ρητά εκεί. Οπότε, το να υπάρξει άμεση θέσπιση διαφοροποιημένης φορολόγησης των ενεργειακών προϊόντων δεν είναι κάτι το οποίο ούτε προκύπτει ρητά από την Οδηγία ούτε είναι εύκολο, προφανώς, όπως το αντιλαμβάνεστε και εσείς.

Σε κάθε περίπτωση, επειδή οποιαδήποτε πρωτοβουλία λάβει η ελληνική Κυβέρνηση θα πρέπει να έχει εγκριθεί -και βάσει της Οδηγίας- από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από το Συμβούλιο, αυτό που μπορούμε, προφανώς, να εξετάσουμε είναι οποιαδήποτε πρόταση, η οποία, όμως, να μπορεί να είναι συμβατή και με την Οδηγία και να γίνει και δεκτή. Είναι δεδομένο ότι πρόθεσή μας είναι να βρούμε τρόπους στήριξης, όπως το έχουμε κάνει μέχρι τώρα και το ίδιο θα συνεχίσουμε να κάνουμε. Όμως, αυτό πρέπει να γίνεται πάντα στο πλαίσιο και της εθνικής νομοθεσίας και του ενωσιακού πλαισίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς πρέπει να δούμε αν το Ενωσιακό Δίκαιο, η Οδηγία, μας δίνει αυτή τη δυνατότητα ή όχι. Από εκεί και μετά, όπως είπατε, υπόκειται στη δικιά σας πολιτική βούληση να το εξετάσετε. Όπως ξέρετε πολύ καλά, και το άρθρο 5 και η σχετική Οδηγία δίνει τη δυνατότητα αυτή, τη δίνει ξεκάθαρα: «τα κράτη-μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ή να διατηρήσουν διαφορετικά είδη φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας. Προς τον σκοπό αυτόν επιτρέπεται στα κράτη-μέλη να συμμορφώνονται προς τα κοινοτικά ελάχιστα επίπεδα φορολογίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν το σύνολο των εισπραττόμενων επιβαρύνσεων».

Διαβάζω κι ακόμα ένα σημείο από την Οδηγία: «για τη μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή που καταναλώνονται στις περιφέρειες Udine και Trieste», αυτά που σας ανέφερα στην πρωτολογία μου, «υπό τον όρο ότι οι συντελεστές...» κ.λπ..

Εδώ, όταν συζητήσαμε την πρώτη επίκαιρη ερώτηση, πριν από ενάμιση χρόνο, με τον προκάτοχό σας είπαμε γι' αυτό το θέμα και, μάλιστα, είπαμε ότι μπορεί το Υπουργείο σας να αναπτύξει μια πρωτοβουλία μέσα στην Οδηγία να ενσωματώσει και περιοχές στην Ελλάδα που γειτνιάζουν γεωγραφικά και βρίσκονται σε ειδικό καθεστώς, όπως η Τεργέστη που γειτνιάζει με μια άλλη χώρα, όπως έγινε ειδική πρόβλεψη και για άλλες χώρες στην Οδηγία. Το ξέρετε αυτό. Δηλαδή, όχι μόνο για την Τεργέστη, έχει γίνει και για τη Σαρδηνία, έχει γίνει για την Καλαβρία κ.λπ.. Εσείς, όμως, εδώ και δύο χρόνια δεν πήρατε καμία πρωτοβουλία πάνω σε αυτό, καμία απολύτως. Άρα, νομοθετικό πλαίσιο υπάρχει, πολιτική βούληση δεν υπάρχει.

Πάμε τώρα για μια άλλη λύση πάλι, η οποία είπαμε ότι συμβαδίζει με την Οδηγία. Η Ένωση Βενζινοπωλών και της Ροδόπης, αλλά και η Ένωση Βενζινοπωλών όλης της Ελλάδας πρότειναν και κάτι άλλο και, μάλιστα, το θέμα το είχαν συζητήσει και με τον Υπουργό Άδωνι Γεωργιάδη τότε και με τον κ. Βεσυρόπουλο, αλλά και με τον κ. Χρήστο Σταϊκούρα, ότι μπορεί να γίνει με QR code ένα pass, το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί στην περιοχή, ει-

δικά στον βόρειο Έβρο και στη Ροδόπη ή, αν υπάρχει ανάγκη, και σε έναν άλλο νομό της περιοχής.

Κύριε Υπουργέ, για να μην κρυβόμαστε, εσείς δεν βάζετε αυτό το θέμα στο Υπουργείο να το δείτε σοβαρά και ζεστά. Αν δεν θέλετε να το κάνετε επειδή φοβάστε -για να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους- ότι θα το διεκδικήσουν και άλλοι νομοί, πάρα πολλοί, και έτσι το κράτος θα χάσει έσοδα, μπορείτε να δείτε τα έσοδά σας -και τα ξέρετε- κατά πόσο έχουν μειωθεί. Άρα, νομικό πρόβλημα δεν υπάρχει.

Δεν συστήσατε επιτροπή όπως δεσμευθήκατε τότε. Ο κ. Βεσυρόπουλος είχε δεσμευτεί εδώ, σε αυτήν την Αίθουσα, ότι θα συστήσει μια επιτροπή να εξετάσει αν μπορούν να ενσωματωθούν στην Οδηγία ξεκάθαρα οι περιοχές της Ελλάδας με αυτά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως το πέτυχε η Ιταλία και άλλες χώρες. Δεν το κάνατε αυτό. Και σήμερα πάλι λέτε ότι η Κυβέρνησή σας και το Υπουργείο θα έρθει να στηρίξει την περιοχή με άλλα μέτρα. Εντάξει, αυτά δεν τα συζητάμε, τα άλλα μέτρα, αν θα αποδώσουν ή αν δεν θα αποδώσουν ή πόσο αποδίδουν στον Έβρο. Εν τω μεταξύ δεν έχουν καμία σχέση με τη Ροδόπη, είναι γενικά. Είναι ένα υπηρεσιακό σημείωμα, το οποίο το διαβάζετε. Εγώ το σέβομαι αυτό. Αλλά από εκεί και μετά μιλάμε για ένα ειδικό πρόβλημα.

Εγώ, παρά ταύτα -και κλείνω- θα καταθέσω στα Πρακτικά, για να το ξαναδείτε, την κατανάλωση πετρελαιοειδών ανά περιφέρεια και πόσο έχουν μειωθεί τα έσοδα του κράτους. Θα τα ξαναδείτε, αν και τα έχετε.

Θα καταθέσω επίσης τα Πρακτικά της Βουλής της 20^{ης} Φεβρουαρίου 2023, όπου με τον προκάτοχό σας τα είχαμε συζητήσει, για να δείτε για τι είχε δεσμευτεί και τι είχε πει.

Όπως, επίσης, θα καταθέσω, για να καταγραφούν στα Πρακτικά, κύριε Πρόεδρε και την πρόταση του Συνδέσμου Καταστηματαρχών Ροδόπης, Βορείου Έβρου και της Ένωσης, που εστάλη και στον Πρωθυπουργό.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιλχάν Αχμέτ καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Ιλχάν Αχμέτ.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι κάνετε τον εξής λανθασμένο διαχωρισμό. Στο άρθρο της Οδηγίας που αναφερόμαστε δεν περιλαμβάνεται, προφανώς, η δυνατότητα επιβολής διαφοροποιημένου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές ενός κράτους όπως ήταν προηγουμένως. Το ότι περιγράφει η Οδηγία μία συγκεκριμένη περίπτωση είναι κάτι διαφορετικό. Η Οδηγία έχει ένα συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο που θέτει. Η Οδηγία δεν μπορεί να αλλάξει εν κινήσει, όπως καταλαβαίνετε. Οπότε αυτό είναι ένα άλλο θέμα που θέτετε. Αν μπορεί να αλλάξει το σώμα της Οδηγίας είναι τελείως διαφορετικό ζητούμενο, το οποίο, προφανώς, η Ελλάδα όπου υπάρχει πρωτοβουλία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης που στηρίζει τις ακριτικές περιοχές και μπορούμε να βρούμε χώρο από εκεί, προφανώς, και είμαστε εδώ για να το στηρίξουμε. Αυτό, όμως, είναι ένα άλλο θέμα. Εδώ μιλάμε για ένα υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που υπάρχει και το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Δεν αφορούν σε κάποιο υπηρεσιακό σημείωμα αυτό. Αυτά είναι δεδομένα που προκύπτουν από την κοινή λογική και από την κοινή νομική αλληλουχία των άρθρων της Οδηγίας.

Είναι άλλο, λοιπόν, να ζητάμε να αλλάξει το νομικό πλαίσιο, που είναι η ίδια η Οδηγία που γίνεται με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο, και είναι τελείως διαφορετικό αυτό που σας είπα, ότι στο πλαίσιο της ίδιας Οδηγίας σε συνεργασία προφανώς με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο, που έχει την εφαρμογή της Οδηγίας, μπορούμε να αναζητήσουμε όποιον δυνατό τρόπο είναι εφικτός. Αυτό είναι τελείως διαφορετικό, και νομίζω ότι αυτό είναι και ειλικρινές και έντιμο σε σχέση και με τα έσοδα, αλλά και με την υφιστάμενη διαδικασία.

Νομίζω, λοιπόν, ότι η Κυβέρνηση ό,τι έχει δυνατότητα να κάνει για τη Ροδόπη και, γενικότερα, για τις ακριτικές περιοχές το κάνει, πάντα, προφανώς, με τις δυνατότητες που έχει από την ενωσιακή νομοθεσία που διέπει το θέμα της ενεργειακής διαδικασίας, όπως η συγκεκριμένη, και όπου μπορούμε να επηρεάσουμε, προφανώς, σε επίπεδο ευρωπαϊκής πολιτικής για κάτι περισσότερο το οποίο θα κερδίσει μια ακριτική περιοχή, είναι δεδομένο ότι το κάνουμε, όπως το έχουμε κάνει με το σχέδιο που σας ανέφερα προηγουμένως. Τίποτα δεν είναι αυτόνομο και αποσπασματικό. Όλα γίνονται με τις δυνατότητες που έχει η ελληνική πολιτεία κι η ελληνική οικονομία να συνδράμει.

Αναγνώρισα και μόνος μου στην απάντησή μου ότι το πρόβλημα μετά από την είσοδο της Βουλγαρίας στη ζώνη Σένγκεν έχει ενταθεί και πράγματι πρέπει να διερευνήσουμε και σε επίπεδο εθνικό και σε επίπεδο ενωσιακό τη μέγιστη δυνατή προστασία των συμπατριωτών μας εκεί -αυτό το αναγνωρίζω και σας το λέω με κάθε σαφήνεια- και αυτό θα κάνουμε. Όμως, είναι άλλο πράγμα να ζητάμε να αλλάξει η Οδηγία, όπως μου είπατε στη δευτερολογία σας, και είναι άλλο πράγμα να ψάξουμε με το υφιστάμενο πλαίσιο να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε. Αυτό σας απάντησα και νομίζω ότι είναι πάρα πολύ σαφές και πολύ ειλικρινές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με την δέκατη τρίτη με αριθμό 916/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Βοιωτίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Άμεση ανάγκη εκκαθάρισης του πρώην Οργανισμού Κωπαΐδας».

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε, για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ο Οργανισμός Κωπαΐδας καταργήθηκε το έτος 2014. Οι αρμοδιότητές του μεταφέρθηκαν στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση, στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Η κινητή και ακίνητη περιουσία του οργανισμού αυτοδίκαια περιήλθε στο Ελληνικό Δημόσιο. Επίσης, το 2014 προβλέφθηκε ο διορισμός εκκαθαριστή με έργο την απογραφή περιουσίας και την τακτοποίηση πάσης φύσεως υποχρεώσεων.

Σημειώνεται εδώ τούτο: Με υπόμνημα-αίτημα που είχε υπογράψει ο ομιλών, έχοντας σχέση τότε και με τη διοίκηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας το έτος 2014, είχε ζητήσει από τον τότε Υπουργό Δημόσιας Διοίκησης, που είναι ο σημερινός Πρωθυπουργός, πριν μεταφερθούν οι αρμοδιότητες από τον Οργανισμό Κωπαΐδας στην Περιφέρεια να λάβει χώρα από το Ελληνικό Δημόσιο, ήτοι από το Υπουργείο Γεωργίας, η εκκαθάριση του Οργανισμού. Αυτό, δυστυχώς, απορρίφθηκε από τον τότε Υπουργό και σημερινό Πρωθυπουργό.

Μάλιστα, βγήκαν μετά από κανονιστικές πράξεις και αποφάσεις που αποτύπωναν και πρότειναν διάρκεια ισχύος σταδιακά της εκκαθάρισης μέχρι το έτος 2019. Τον Ιούνιο του 2020 ήρθα πάλι εδώ εγώ με επίκαιρη ερώτηση και ζήτησα να παραταθεί η διαδικασία της εκκαθάρισης -ακούστε 2014, 2020- γιατί είχε σταματήσει, δεν είχε προχωρήσει τίποτα. Και τι έγινε, λοιπόν, τότε;

Ήρθε ο κ. Βεσυρόπουλος εδώ και μου ανέφερε ότι πράγματι θα λάβει χώρα η αποτύπωση των κινητών και ακινήτων και θα περιέλθει ό,τι περιέρχεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και στην Περιφέρεια και τα υπόλοιπα θα τα λάβει το Ελληνικό Δημόσιο. Θα καταστεί, μάλιστα, λέει, δυνατή η ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας. 2025, μήνας Γενάρης. Από 2020 μέχρι το 2025 υπήρξαν πάλι παρατάσεις εκκαθάρισης. Να δείτε πόσο λάθος ήταν τότε και πόσο δίκιο είχε τότε η περιφερειακή αυτοδιοίκηση, αλλά, δυστυχώς, αγνοηθήκαμε.

Τι έχουμε τώρα, λοιπόν, κύριε Υπουργέ; Έληξε η διάρκεια της σύμβασης του εκκαθαριστή, δεν υπάρχει άλλος διορισμός από τον Γενάρη του 2025, δεν υπάρχει εκκαθάριση ακόμη, υπάρχουν εκκρεμότητες πάσης φύσεως και δημιουργείται ένα πρόβλημα.

Κι ερχόμαστε σήμερα με την επίκαιρη ερώτηση, λοιπόν, αφού έχει λήξει η θητεία και το είπα ιστορικά αυτό, γιατί δεν γίνεται διαφορετικά κατανοητό στην ελληνική πολιτεία. Δεν μπορούν να

γίνουν μεταβιβάσεις ακινήτων. Δεν μπορεί να γίνει τίποτε σε σχέση με τους ιδιοκτήτες και κληρούχους, γιατί ούτε οι συμβολαιογράφοι μπορούν να κάνουν τίποτε, έχουν δεμένα τα χέρια τους. Δεν μπορεί, λοιπόν, να γίνει απολύτως τίποτε, αν δεν γίνει πάλι διορισμός νέου εκκαθαριστή προκειμένου να προχωρήσει.

Και ρωτάω: Γιατί τέτοια μεταχείριση σε βάρος των πολιτών, των δικαιούχων, των αγρότων; Γιατί δημιουργεί τέτοια θέματα η Κυβέρνηση με αποκλειστική υπαιτιότητα και για τους συμβολαιογράφους και σε όλα τα άλλα ζητήματα που έχουν σχέση με τα ακίνητα του Οργανισμού Κωπαΐδας;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μουλκιώτη. Υπομονή φαίνεται δεν έχετε. Έντεκα χρόνια δεν είναι και πολλά!

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Σήμερα βλέπω ότι το ΠΑΣΟΚ έχει μια προνομιακή αντιμετώπιση στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Εντάξει, είναι χαρά μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ούτως η άλλως είναι υποχρέωσή μας να συμμετέχουμε και να συνδράμουμε όσο είναι εφικτό στον κοινοβουλευτικό έλεγχο των συναδέλφων.

Λοιπόν, πράγματι, είναι προφανές ότι ο ιστορικός Οργανισμός Κωπαΐδας που από την ίδρυσή του, το 1953, και για έξι δεκαετίες προσέφερε στη χώρα και ειδικότερα στη Βοιωτία, καταργήθηκε με τη διαδικασία με την οποία αναφερθήκατε και τέθηκε σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με πρόσφατο έγγραφό της αναφέρεται στο ιστορικό το οποίο είπατε και εσείς, προηγούμενως, και το πώς περιήλθε στην ουσία η υποχρέωση και η περιουσία του οργανισμού στο Ελληνικό Δημόσιο, ενώ αποκλειστική χρήση και διαχείριση των ανωτέρω ακινήτων περιέρχεται στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, η οποία θα έχει στο εξής την ευθύνη για τη διαφύλαξη και διαχείριση του αρχείου του οργανισμού.

Προφανώς, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Βοιωτίας τυγχάνει ως αρμόδια, προφανώς, για την υπηρεσία σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς που αναφερθήκατε.

Τώρα, σε ό,τι έχει να κάνει με την εκκαθάριση, πράγματι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είναι το Υπουργείο που ασκεί τις αρμοδιότητες σχετικά με τη διαδικασία εκκαθάρισης του οργανισμού. Ορίστηκε αρχικά εκκαθαριστής, περιγράφηκε ο τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης, πραγματοποιήθηκε η μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων στον κρατικό προϋπολογισμό και καθορίστηκε ο τρόπος εξόφλησης δαπανών.

Μετά από τις παρατάσεις του χρόνου περάτωσης της εκκαθάρισης, η θητεία του εκκαθαριστή πράγματι έληξε, όπως αναφερθήκατε κι εσείς, στις 31, αν δεν κάνω λάθος, Ιανουαρίου του 2025 και με σημερινό έγγραφο που έχω διαθέσιμο από τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας σας αναφέρω και στο πλαίσιο της σημερινής μου απάντησης ότι το Υπουργείο αναζητά συνολική λύση για τα ζητήματα του υπό εκκαθάριση οργανισμού και θα δώσει οριστική λύση εντός των αμέσως επόμενων εβδομάδων, στο πλαίσιο και των ζητημάτων που ευλόγως και εσείς θέτετε με την ερώτησή σας.

Δηλαδή, σκοπός είναι να λυθούν όλα τα ζητήματα που έχουν δημιουργηθεί για τους αγρότες και τους κληρούχους από την εκκαθάριση του οργανισμού και μετά και η ενημέρωση που υπάρχει και από την αρμόδια Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είναι ότι τις επόμενες βδομάδες θα δοθεί μια ολοκληρωμένη λύση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, λυπάμαι, εκπλήσσομαι.

Έχει τελειώσει ο εκκαθαριστής 25 Ιανουαρίου, το αγνοεί το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Αν δεν έκανα την επίκαιρη ερώτηση, στα παλιά υποδήματα. Μου επιτρέπετε κατά το λαϊκότερο να το πω. Δεν μπορούν να ταλαιπωρούνται οι αγρότες, δεν μπορούν να ταλαιπωρούνται οι συμβολαιογράφοι, δεν μπορούν να ταλαιπωρούνται οι πάντες και να έχει τέτοια συμπεριφορά το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Εγώ, θα δείτε, στέλνω και θα τοβάλω στα Πρακτικά: Ο υπάλληλος του εκκαθαριστή, επειδή έπαιρνα τηλέφωνο τον υπάλληλο του εκκαθαριστή που δεν έχει καμία σχέση, κατάντησε ο άνθρωπος να στέλνει email και να λέει: «Μη μιλάτε με μένα. Στείλτε στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας ή στη Διεύθυνση Εκκαθάρισης να σας πει τι θα κάνει».

Είναι αίσχος, είναι ντροπή και λυπάμαι που μιλάω έτσι. Δεν μπορούσα να περιμένω από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σήμερα να μην πει συνεχίζεται η εκκαθάριση γιατί δεν γίνεται διαφορετικά, να τελειώσει η ταλαιπωρία. Πώς μπορείτε να ταλαιπωρείτε αυτόν τον κόσμο; Με ποιο δικαίωμα ταλαιπωρείτε τους κληρούχους που δεν μπορούν να κάνουν μεταβιβάσεις; Ρωτήστε τους συμβολαιογράφους τι γίνεται.

Καταλαβαίνετε ποιο είναι το ζήτημα; Δεν το έχει καταλάβει καν το Υπουργείο ότι ταλαιπωρούνται οι αγρότες σήμερα. Δεν μπορούν να κάνουν μεταβιβάσεις. Δεν μπορεί να γίνει τίποτα. Γιατί; Γιατί δεν παίρνουν βεβαίωση εκκαθάρισης. Δεν το γνωρίζει αυτό το Υπουργείο; Εκπλήσσομαι, ειλικρινά το λέω. Απορώ πώς φτάνει σε αυτήν την κατάντια; Πώς να την πω, κύριε Πρόεδρε; Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Δεν μεταχειρίζομαι τέτοιες εκφράσεις, αλλά αγανακτώ αυτήν τη στιγμή. Είναι τόσος ο κόσμος που μιλάει και λέει: «Πού βρισκόμαστε;». Οι συμβολαιογράφοι έχουν σπάσει τα τηλέφωνα. Δεν γίνεται καμία συναλλαγή.

Δηλαδή, τελείωσε η σύμβαση. Ποια είναι η μέριμνα της Κυβέρνησης; Το ξέρω ότι τελείωσε η σύμβαση. Καλά, δεν ασχολήθηκε η Κυβέρνηση να πει: «Βρε παιδιά, μέχρι πού φτάσατε; Τι έγινε αυτή η εκκαθάριση; Τι έβγαλε αυτή η εκκαθάριση; Ενεργητικό; Παθητικό; Τι στο καλό έβγαλε; Υπάρχει συμφέρον για το Ελληνικό Δημόσιο από την εκκαθάριση; Έγινε κατ' αρχάς έλεγχος του έργου; Έγινε έλεγχος της εκκαθάρισης;».

Αφού δεν ολοκληρώθηκε, τι κάνει αυτό το Υπουργείο; Τι να πω δηλαδή; Τι να πούμε τώρα; Οι αγρότες, δηλαδή, δεν δικαιούνται να προχωρήσουν σε τίποτα; Τους έχετε κάνει κολοβούς, τους έχετε δέσει τα χέρια με χειροπέδες να μην προχωρήσουν σε καμία πράξη και καμία ενέργεια; Να μην μπορούν και να τα ρίχνουν στους συμβολαιογράφους;

Δεν είναι αυτή συμπεριφορά σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου; Το λέω εγώ. Σταματάνε οι συναλλαγές, σταματάνε οι μεταγραφές, σταματάει το στιδήποτε. Τι συμπεριφορά είναι αυτή; Δεν μπορούν να κάνουν τίποτα δηλαδή; Η περιφερειακή διοίκηση τι λέει; Γνωρίζει ή δεν γνωρίζει; Και ποιος έχει την ευθύνη για όλη αυτήν την ιστορία;

Θα κάνω και νέα ερώτηση. Κύριε Πρόεδρε, το λέω σε σας και το λέω και στον κύριο Υπουργό με τον οποίο έχουμε άριστη συνεργασία σε προσωπικό επίπεδο, αλλά εκπροσωπεί κάτι σήμερα. Εγώ θα ζητήσω και θα ρωτήσω. Έχω την αίσθηση ότι δεν ξέρει τίποτα το Υπουργείο. Εγώ το ζητάω από σήμερα.

Θέλω να μου πείτε τι καταθέσατε στο Κτηματολόγιο σαν περιουσία του Οργανισμού Κωπαΐδας που έχει το Ελληνικό Δημόσιο, τι έχει μείνει στο Ελληνικό Δημόσιο σαν περιουσία της «Κωπαΐδας». Διότι είναι πολλά τα ακίνητα, είναι πάνω από πέντε χιλιάδες στρέμματα -εγώ δεν θα πω δέκα- τα οποία δίνονται στον αέρα.

Αυτά ζητούσα από τον κ. Μητσοτάκη και δεν με άκουσε, γιατί δεν ήμουν εγώ το φυσικό πρόσωπο, ήταν οι συνεταιρισμοί, ήταν οι αγρότες, ήταν αυτοί που ξέρανε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ήρεμα, ήρεμα, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Και ρωτάω και λέω: Έχετε κάνει καθόλου δήλωση στο Κτηματολόγιο; Και αν έχω κάνει εγώ δήλωση κι έχει κάνει και κάποιος άλλος ή ο κύριος Πρόεδρος δήλωση, -μου επιτρέπετε, τώρα που μιλάμε- τι θα γίνει;

Θέλω, λοιπόν, να μου πείτε την άλλη φορά -θα κάνω επίκαιρη

ερώτηση πάλι και το λέω έντιμα και, μάλιστα, αίτηση κατάθεσης εγγράφων, να έρθετε στη Βουλή και να μας πείτε σε ποιους αριθμούς έχετε κάνει, να δούμε τα ΚΑΕΚ, ποια ΚΑΕΚ υπάρχουν.

Γιατί πρέπει να απαντήσω, όμως, επίσης και στους συμβολαιογράφους και τους αγρότες. Τι θα τους πω, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ; Τι θα πω που μου λένε: «Ποιες ενέργειες θα κάνει το Υπουργείο για να γίνει άμεση τοποθέτηση εκκαθαριστή και να προχωρήσουμε τις μεταβιβάσεις»;

Δεν γίνονται οι μεταβιβάσεις. Γιατί; Γιατί απαιτείται κατά τον νόμο, κύριε Υπουργέ, έγγραφο το οποίο να λέει ότι έχει πληρώσει όλες τις υποχρεώσεις ο οιοσδήποτε κληρούχος προς τον πρώην Οργανισμό Κωπαΐδας. Αν δεν υπάρχει τέτοιο έγγραφο, δεν μπορεί να γίνει μεταβίβαση. Αυτός είναι και ο λόγος που γίνεται. Δεν τα λέω τυχαία. Κάνω έκκληση. Ας το σκεφτούν να το δουν. Δεν το γνωρίζουν.

Ο κ. Βεσυρόπουλος το ήξερε και μόλις έκανα την επίκαιρη ερώτηση την άλλη φορά μέσα σε μια βδομάδα υπεγράφη διορισμός εκκαθαριστή με παράταση θητείας, αλλά το έκανε για μικρό διάστημα, δεν με άκουσε τότε. Ούτε ο Βεσυρόπουλος με άκουσε. Πέντε χρόνια από τον Βεσυρόπουλο και ακόμη η εκκαθάριση έχει μείνει.

Τι άλλο θέλετε; Είστε υπεύθυνοι, αποκλειστικά, για την ταλαιπωρία και το Ελληνικό Δημόσιο, λυπάμαι, δεν γνωρίζει τίποτα και κάνει και συμφέροντα και δικαιώματα. Εγώ θα ζητήσω πάλι το ΚΑΕΚ όλων των ακινήτων της Κωπαΐδας και αν δεν έχετε, να δούμε τι θα πούμε εδώ την άλλη φορά στη Βουλή, τι θα ακούσει ο κόσμος, τι θα πούμε στον κόσμο. Τι θα πούμε στον κόσμο; Αλήθεια το λέω αυτό. Ντρέπομαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Έγινε κατανοητό, κύριε συνάδελφε. Ολοκληρώστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Μουλκιώτης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μουλκιώτη.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι ήμουν σαφής. Προφανώς, αναγνώρισα όλη την ιστορική διαδρομή την οποία αναφέρατε για το πώς έχει καταναλωθεί το κομμάτι της τοπικής αυτοδιοίκησης και της περιφέρειας, το κομμάτι του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Σας λέω ότι η ενημέρωση που έχουμε από τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας σήμερα, με έγγραφο, είναι ότι τις επόμενες βδομάδες θα δοθεί λύση. Σας εξηγώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Είναι πέντε μήνες!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αυτό μπορώ να σας πω, όμως, εγώ. Δεν μπορώ να σας πω κάτι το οποίο δεν υπάρχει διαθέσιμο αυτήν τη στιγμή στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Αυτή είναι μια σαφής απάντηση στο πλαίσιο της ερώτησης που μου κάνετε. Θέλετε να πείτε κάτι άλλο για να ακουστεί διαφορετικά; Το αντιλαμβάνομαι, αλλά η απάντηση που σας έδωσα ήταν καθαρή. Αν θέλετε να μιλάμε δέκα λεπτά για να λέμε ότι κάτι λέμε, νομίζω ότι δεν έχει και αντικείμενο και για τους υπόλοιπους συναδέλφους.

Σας απάντησα με βάση τα σημερινά δεδομένα, με βάση την ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας, την οποία την έχω εγγράφως, και νομίζω ότι η απάντηση είναι καθαρή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Σημερινά; Είναι εδώ και πέντε μήνες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, αυτή είναι η απάντηση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Σήμερα κάνετε την επίκαιρη, σήμερα σας απαντώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Δηλαδή, αν δεν κάναμε την ερώτηση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, μη διακόψετε άλλο, σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τα σημερινά δεδομένα σας εξηγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με τη δέκατη έβδομη με αριθμό 919/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία κ. Νικόλαου Παππά προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Πότε θα ενσωματώσετε την ευρωπαϊκή Οδηγία που βάζει πλαφόν στα υψηλά τραπεζικά επιτόκια».

Κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Νομίζω ότι δεν θα εκπλαγείτε κι εσείς, κύριε Υπουργέ -πιστεύω ότι το γνωρίζετε- ότι η χώρα μας διεκδικεί ευρωπαϊκό πρωτάθλημα στην ψαλίδα επιτοκίων. Τα κέρδη των ελληνικών τραπεζών ξεπέρασαν τα 4 δισ. τη χρονιά που πέρασε και για το πρώτο τρίμηνο έχουμε μια αύξηση σε σχέση με πέρυσι της τάξης του 62%. Αυτά τα κέρδη είναι αποτέλεσμα των υψηλών προμηθειών και του μεγάλου spread επιτοκίων, της διαφοράς μεταξύ επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων.

Αντιλαμβάνεστε, φαντάζομαι, και εσείς ότι εδώ πάμε για μια πλήρη αντιστροφή της πραγματικότητας. Έχουμε έρθει σε μια συνθήκη, όπου φαίνεται ότι η οικονομία ζει και υπάρχει για να εξυπηρετεί τις τράπεζες, όχι για να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο, που είναι ο θεμελιακός σκοπός των τραπεζών, να ζούνε, να υπάρχουν, να αναπτύσσονται και να μοιράζουν και κέρδη, αλλά επειδή εξυπηρετούν την οικονομία.

Υπάρχει, κύριε Υπουργέ, η ευρωπαϊκή Οδηγία 2023/2225. Διότι πάρα πολύς λόγος γίνεται στην Ελλάδα για την ελεύθερη αγορά. Οι τράπεζες λειτουργούν με καθεστώς καρτέλ και η ευρωπαϊκή Οδηγία, η οποία εδώ και δύο χρόνια έχει εγκριθεί από τα ευρωπαϊκά όργανα, σας λέει να βάζετε πλαφόν στα επιτόκια. Θα περιμένετε να περάσει και ο Νοέμβριος του 2025, η τελευταία προθεσμία, για να αρχίσουμε να πληρώνουμε πρόστιμα; Τι προθέσεις έχετε;

Διαβάζω -επιτρέψτε μου- κατά λέξη τι λέει η συγκεκριμένη Οδηγία: «Τα κράτη-μέλη θεσπίζουν μέτρα, όπως ανώτατα όρια, ώστε να αποτρέπεται αποτελεσματικά η κατάχρηση και να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν υποφέρουν να χρεώνονται με υπερβολικά υψηλά χρεωστικά επιτόκια, συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια ή συνολικό κόστος πίστωσης για τον καταναλωτή».

Πείτε μας, πότε θα φέρετε την Οδηγία και αν έχετε σκέψεις για το πώς θα εφαρμοστεί. Χρεώνεστε δε το ενάμιση έτος που έχει διαβεί από την ώρα που ψηφίστηκε η συγκεκριμένη Οδηγία. Και αφήνετε τον Έλληνα δανειολήπτη στο έλεος τραπεζών οι οποίες δεν υφίστανται κανέναν έλεγχο πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παππά.

Πράγματι 4,56 δισ. μόνο οι τέσσερις συστημικές αφορολόγητα.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υφυπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πράγματι η Οδηγία που αναφέρετε 2023/2225, με στόχο την ενίσχυση προστασίας των καταναλωτών στον τομέα των συμβάσεων καταναλωτικών δανείων, έχει έναν συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα μεταφοράς στο Εθνικό Δίκαιο. Αν διαβάσετε πιο κάτω από εκεί που αναφερθήκατε, αναφέρει πράγματι ότι τα κράτη-μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν το αργότερο την 20^η Νοεμβρίου 2025 τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα Οδηγία, ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων, εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις από την 20^η Νοεμβρίου 2026. Και στο άρθρο 47 η Οδηγία η προηγούμενη που υπήρχε καταργείται από την 20^η Νοεμβρίου 2026. Οπότε, εν τοις πράγμασι, προφανώς, τα μέτρα τα οποία θα ενσωματωθούν -και θα επανέλθω σε αυτό- θα είχαν ισχύ και θα έχουν ισχύ από τον Νοέμβριο 2026.

Οφείλω να πω ότι επισπεύδον Υπουργείο για την ενσωμάτωση

της συγκεκριμένης Οδηγίας είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης. Έχω και σχετικό έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης. Προφανώς, για λόγους σεβασμού στον συνάδελφο και ολοκλήρωσης της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, εγώ αναφέρομαι και στο έγγραφο το οποίο λάβαμε από το Υπουργείο Ανάπτυξης, για το οποίο υπάρχει σαφής αναφορά στην ενσωμάτωση της Οδηγίας και στην πρόθεση του Υπουργείου να ενσωματώσει τη συγκεκριμένη Οδηγία στο χρονικό πλαίσιο το οποίο αναφέρεται εκεί.

Έχει υπάρξει ομάδα εργασίας δε στο Υπουργείο Ανάπτυξης, που συμμετέχουν στελέχη του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Συνηγόρου του Καταναλωτή, της Τράπεζας της Ελλάδος, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αλλά και από τον επιστημονικό χώρο. Οι ίδιες οι ενώσεις καταναλωτών έχουν δηλώσει ότι ο διάλογος μέχρι στιγμής με τους εμπλεκόμενους φορείς είναι υποδειγματικός, ώστε να δημιουργηθεί το πλαίσιο ενσωμάτωσης των ενωσιακών Οδηγιών.

Βρίσκεται, εξ όσων ενημερωνόμαστε από το Υπουργείο Ανάπτυξης, στο στάδιο ολοκλήρωσης της διαδικασίας η συγκεκριμένη ομάδα εργασίας και, προφανώς, από εκεί και πέρα, υπάρχει η πρόθεση, όπως διαπιστώνεται και από την ενημέρωση που έχουμε, προκειμένου να υπάρξει ενσωμάτωση της συγκεκριμένης Οδηγίας, στον χρόνο, όμως, που αναφέρεται και από την ίδια την Οδηγία. Δεν αφορά, δηλαδή, στο παρόν χρονικό διάστημα. Λίγο πιο κάτω από 'κει που αναφερθήκατε στην ερώτησή σας υπάρχει ο χρόνος τον οποίο η ίδια Οδηγία, μάλιστα, θέτει προς ενσωμάτωση και προσαρμογή.

Στη δευτερολογία μου με χαρά να κουβεντιάσουμε για οτιδήποτε περαιτέρω θέτει ο κ. Παππάς περί των τραπεζών και περί της συνολικής διαδικασίας της αντιμετώπισης από την Ελληνική Κυβέρνηση, αλλά όπως προανέφερα στο κομμάτι της Οδηγίας, ενσωμάτωσης, προετοιμασίας για την είσοδό της στην εθνική έννομη τάξη, τα δεδομένα έχουν όπως ακριβώς σας τα ανέφερα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αυτό που μου απαντήσατε είναι ότι θα εξαντλήσουμε κάθε χρονικό περιθώριο μέχρι να ενσωματώσετε την Οδηγία. Για να συνεννοηθούμε, εάν κάποιο κράτος-μέλος ήθελε να βάλει πλαφόν στα επιτόκια δεν χρειαζόταν η Οδηγία. Η Οδηγία, η συγκεκριμένη, καθιστά υποχρεωτικό το πλαφόν στα επιτόκια. Η Γαλλία δεν περίμενε την Οδηγία για να φτιάξει τον λεγόμενο «αντιτοκογλυφικό νόμο». Έτσι τον λένε στη Γαλλία, αντιτοκογλυφικό νόμο. Δεν περιμένανε την Οδηγία στη Γαλλία όπου υπάρχει το πλαφόν. Ανώτατο επιτόκιο για τα καταναλωτικά δάνεια, λοιπόν, στη Γαλλία.

Στη Γερμανία τα επιτόκια δεν μπορούν να υπερβαίνουν το διπλάσιο του μέσου επιτοκίου σε κάθε κλάδο και σε κάθε τομέα.

Στην Ισπανία δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 20% για αναβολή πληρωμής μέσω πιστωτικών καρτών. Στην Ιταλία ανάλογες ρυθμίσεις.

Και μας απαντάτε τώρα ότι «στην υγεία των κορόιδων» μέχρι τον Νοέμβριο του 2026. Προσέξτε, δηλαδή, μας είπατε ότι θα εξαντλήσετε τα περιθώρια ενσωμάτωσης στο Ελληνικό Δίκαιο μέχρι τον Νοέμβριο 2025 και, βεβαίως, παρατηρήσατε, απευθυνόμενος σε μένα, ότι θα έχετε τη δυνατότητα να νομοθετικά αυτά εργαλεία να τα θέσετε σε ισχύ μέχρι τον Νοέμβριο 2026.

Μάλιστα, τότε που θα έχουν φτάσει 7 δις. τα κέρδη των τραπεζών και θα ψάχνουμε να βρούμε –εμείς, δεν ξέρω για την Κυβέρνησή σας- γιατί φεύγουν τα νέα παιδιά από την Ελλάδα και γιατί η Ελλάδα ζει δημογραφική κατάρρευση. Τίποτα και κανέναν δεν ανησυχεί.

Ζητούσαμε έξι μήνες εξηγήσεις για την πώληση των μετοχών των τραπεζών. Έχασε 40 δις. ο Έλληνας φορολογούμενος. Κομπορημονούσατε ότι ήταν, τάχα μου, και επιτυχία που ξεφορτώθηκε, λέει, το Δημόσιο τις μετοχές των τραπεζών την πρώτη χρονιά που θα δώσουν κέρδος, θα δώσουν μερίσματα.

Λυπάμαι που το λέω, η πρωτολογία σας καθόλου δεν ικανο-

ποιεί την ερώτηση, κύριε Υπουργέ. Θεωρείτε ότι δεν υπάρχει λόγος, πέραν της Οδηγίας -ας πούμε ότι δεν υπήρχε, λοιπόν- δεν θα έπρεπε να νομοθετήσετε; Πώς έρχεστε και απαντάτε τώρα ότι θα εξαντλήσετε τα χρονικά περιθώρια; Είμαστε τρίτοι στην Ευρώπη στο spread επιτοκίων.

Δεν μιλάω για τις πρωτιές τις καταπληκτικές τις οποίες είχαμε στις προμήθειες, μέχρι να έρθει ο σχετικός κανονισμός βεβαίως, και εκεί μας υποχρέωσαν να τις μειώσουμε τις προμήθειες. Δεν είπε ο κ. Μητσοτάκης στο τέλος της περασμένης χρονιάς ως άλλος Άγιος Βασίλης ότι θα έρθει να μειώσει τις προμήθειες οικεία βουλής. Ήρθε να εφαρμόσει τον ευρωπαϊκό κανονισμό 886, ο οποίος έλεγε «μειώστε τις προμήθειες».

Ξεκινήστε, λοιπόν, φέρετε άμεσα να ενσωματώσετε την σχετική Οδηγία για να δούμε εάν μπορείτε στοιχειωδώς να προστατέψετε τους καταναλωτές.

Θα τελειώσω με το εξής, κύριε Πρόεδρε: Δεν είναι η πρώτη φορά που η Κυβέρνησή σας παρακάμπτει και αγνοεί οποιεσδήποτε θετικές πρόνοιες ευρωπαϊκών Οδηγιών για την προστασία των καταναλωτών. Έχετε κακό προηγούμενο. Και αναφέρομαι στην Οδηγία 2167, η οποία και αυτή είναι για την προστασία των καταναλωτών. Εκεί η Οδηγία προκρίνει προστασία πρώτης κατοικίας και προστασία των δανειοληπτών σε ξένο νόμισμα, δηλαδή ελβετικό φράγκο. Τα προσπεράσατε αυτά, κάνατε ότι δεν τα είδατε.

Αντιθέτως, τι κάνατε; Κύριε Κώσθηρα, δεν ήσασταν Υπουργός, θα σας το θυμίσω. Φέρατε ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό για τα funds. Είναι ο μόνος κλάδος, το μόνο ΚΑΔ στην ελληνική οικονομία, που έχει ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό, κύριε Πρόεδρε. Βοά η αγορά ότι οι υπερχρεωμένες επιχειρήσεις χρειάζονται έναν ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό για να μπορούν να λειτουργούν και ο μοναδικός κλάδος ο οποίος κατόφερε να εξασφαλίσει το ακατάσχετο είναι τα funds. Δηλαδή, για τις επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν μπει στην αιχμή του δόρατος των πλειστηριασμών και των κατασχέσεων, δεν προβλέπεται ο κατασταλτικός μηχανισμός, για να μπορεί να εισπράττει το δημόσιο και ο ΕΦΚΑ τα οφειλόμενα. Περιμένω απαντήσεις, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε, κύριε Παππά.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Παππά, κάνετε ένα συγκεκριμένο ερώτημα στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Απήντησα προηγουμένως ότι επισπεύδον Υπουργείο είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης σε μεγάλο βαθμό. Όμως, για λόγους σεβασμού της διαδικασίας, εγώ απαντώ με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία.

Η ερώτηση του κ. Παππά είναι: «Πότε θα ενσωματώσετε την Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο;».

Του απαντώ ότι η αναφορά που κάνει για το χρονικό διάστημα που έχει στην ερώτησή του περί δήθεν υποχρέωσής μας, περί δήθεν εφαρμογής της Οδηγίας νωρίτερα, δεν ισχύει, γιατί η ίδια η Οδηγία, ακόμη και εάν ενσωματωθεί, εφαρμόζεται από τις 20 Νοεμβρίου του 2026. Οπότε προσπαθεί, προφανώς, να δημιουργήσει μια γενικότερη συζήτηση για το όλο ζήτημα -κατανοητό- αλλά δεν έχει καμία ανταπόκριση με την πραγματικότητα της Οδηγίας, αλλά και την πρόθεση της Ελληνικής Κυβέρνησης να την ενσωματώσει, την οποία και διατύπωσα με πολύ μεγάλη σαφήνεια στην πρωτολογία μου, με συγκεκριμένα δεδομένα που έχουν τεθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης και με βάση την προετοιμασία που γίνεται.

Όμως, αυτό είναι ένα άλλο ζήτημα από την πραγματικότητα, που και το ίδιο το σώμα της Οδηγίας θέτει για εφαρμογή των διατάξεων από 20 Νοεμβρίου του 2026. Συνεπώς, εάν αυτή ήταν η ερώτηση, νομίζω ότι ο κ. Παππάς θα έπρεπε να είναι πάρα πολύ ευχαριστημένος με την απάντηση που πήρε.

Παρ' όλα αυτά, καταλαβαίνω ότι γίνεται μια γενικότερη τοποθέτηση επάνω στην ισορροπία που πρέπει να υπάρξει στο τραπεζικό σύστημα, στην ελληνική κοινωνία που προφανώς είναι αντιληπτή και κατανοητή.

Η Κυβέρνηση η δική μας είναι αυτή η Κυβέρνηση, η οποία όταν

χρειάστηκε να παρέμβει -στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της, είτε με την κατάργηση των τραπεζικών προμηθειών κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα, είτε με άλλες πρωτοβουλίες- το έκανε και είναι εδώ για να το κάνει. Διότι προφανώς, μια δυνατή κοινωνία δεν μπορεί να υπάρχει χωρίς τραπεζικό σύστημα, το οποίο θα είναι επ' ωφελεία και θα δρα υπέρ της οικονομίας, της κοινωνίας και των πολιτών. Είναι δεδομένο αυτό και αυτό πρέπει να γίνει και αυτό επισημαίνεται συνέχεια. Το έχει επισημάνει και ο ίδιος ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο κ. Πιερρακάκης, σε σχέση με τον ρόλο του τραπεζικού συστήματος για την ενίσχυση και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Όμως, ξέρετε εδώ βρισκόμαστε σε μία περίοδο που πηγαίνουμε καλύτερα. Η ελληνική οικονομία βήμα-βήμα σταθεροποιείται και πηγαίνει καλύτερα. Οι τράπεζες προφανώς, θα παίξουν έναν σημαντικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια.

Όμως, οι τράπεζες, θυμίζω κύριε Πρόεδρε, πριν δέκα χρόνια περίπου, τέτοιες ημέρες, έδιναν 40 ευρώ κάθε μέρα, με τις διαπραγματεύσεις που είχε πετύχει τότε η κυβέρνηση.

Αυτό, λοιπόν, που πρέπει να κάνουμε από εδώ και πέρα είναι να διαφυλάξουμε προφανώς, ένα τραπεζικό σύστημα, το οποίο θα είναι κεφαλαιακά επαρκές, το οποίο θα λειτουργεί με όρους κοινωνικής συνεισφοράς και προφανώς, οι τράπεζες πρέπει να παίξουν έναν σημαντικό ρόλο για την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας, της ελληνικής επιχείρησης, του Έλληνα πολίτη.

Η Ελληνική Κυβέρνηση -το είπα και προηγουμένως- όπου χρειάστηκε ήταν εδώ, προκειμένου να συνδράμει, όπως με τη μείωση των προμηθειών που υπήρξε στο προηγούμενο διάστημα, αλλά και με πλήθος πρωτοβουλιών που αναλαμβάνει.

Καταλαβαίνω ότι είναι ένα μεγάλο ζήτημα. Το θέμα της ενσωμάτωσης της Οδηγίας νομίζω ότι ήταν πολύ σαφές και πολύ σαφής η πρόθεση της Ελληνικής Κυβέρνησης να το πραγματοποιήσει. Από εκεί και πέρα, η γενικότερη συζήτηση θα πρέπει να γίνει και με όρους παρόντος και με όρους μέλλοντος, αλλά πάντα να σκεφτόμαστε τι γίνονταν τέτοιες μέρες πριν δέκα χρόνια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Πάντως, εσείς ζητήσατε να το επεκτείνει, να το διευρύνει το θέμα. Δεν το έκανε μόνος του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Μα, δεν είπα τίποτα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Θα συνεχίσουμε με τη δέκατη ένατη με αριθμό 921/19-5-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Λακωνίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παναγιώτας Γρηγοράκου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Εργασιακή επισφάλεια και υποβάθμιση λειτουργίας στα Σπήλαια Διρού.

Έχετε τον λόγο, κυρία συνάδελφε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η σημερινή μας συζήτηση αφορά τα Σπήλαια Διρού, ένα από τα εμβληματικότερα φυσικά και πολιτιστικά μνημεία όχι μόνο της Λακωνίας, αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας και φυσικά με παγκόσμια εμβέλεια, καθότι τα επισκέπτονται ετησίως άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων επισκεπτών.

Όμως, παρά την τεράστια αυτή σημασία τους, η κατάσταση η οποία επικρατεί σήμερα, ειδικά τη στιγμή που ξεκινά η τουριστική σεζόν, δείχνει εικόνα εγκατάλειψης και σοβαρές ελλείψεις προσωπικού. Όπως καταλαβαίνετε, αυτό έχει άμεσο αντίκτυπο τόσο στην ασφάλεια όσο και στην ποιότητα της εμπειρίας, την οποία προσφέρουμε τελικά σε όλους αυτούς τους επισκέπτες που συρρέουν για να δουν τα Σπήλαια.

Όμως, ας δούμε πιο αναλυτικά τι ακριβώς συμβαίνει και ποια είναι η παρούσα κατάσταση στα Σπήλαια Διρού. Ενώ μέχρι το 2023 απασχολούνταν πάνω από δέκα μόνιμοι λεμβούχοι, σήμερα έχουν απομείνει μόλις τέσσερις που καλούνται να εξυπηρετήσουν την ίδια, αν όχι αυξανόμενη, επισκεψιμότητα.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το καθεστώς εργασίας τους διέπεται από συλλογική σύμβαση εργασίας, η οποία έχει συγκεκριμένες ρήτρες και διατάξεις σχετικά με θέματα και μι-

σθολογικά -σε ό,τι αφορά τις αργίες, σε ό,τι αφορά τους μισθούς- αλλά και με μη μισθολογικά. Για να καλυφθούν οι υπόλοιπες ανάγκες -γιατί όπως καταλαβαίνετε τα Σπήλαια Διρού με μόνο τέσσερις μόνιμους λεμβούχους δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν- η ΕΤΑΔ Α.Ε. έχει επιλέξει να καλύψει τις υπόλοιπες ανάγκες σε προσωπικό με εποχικούς λεμβούχους που προσλαμβάνονται μέσω ιδιωτικής εταιρείας, υπογράφοντας συμβάσεις που σε καμία περίπτωση δεν έχουν τους ίδιους όρους, όπως και οι τέσσερις μόνιμοι υπάλληλοι της ΕΤΑΔ Α.Ε..

Παράλληλα, αυτό το οποίο έχει προκαλέσει μεγάλη αντίδραση είναι ότι ενώ τόσα χρόνια είχαμε εννιάμηνες συμβάσεις στο εποχικό προσωπικό, ξαφνικά, αιφνιδιαστικά έχουμε συμβάσεις μήνα -μήνα. Δηλαδή οι εργαζόμενοι, στο τέλος του μήνα που τελειώνει η σύμβασή τους, αναμένουν να δουν εάν θα ανανεωθεί. Πάρα πολλές φορές, ορισμένες από αυτές τις συμβάσεις δεν ανανεώνονται. Άρα, λοιπόν, υπάρχει μια ανασφάλεια, σε ό,τι αφορά τους ίδιους τους εργαζόμενους, αλλά και τις οικογένειές τους.

Ενώ, λοιπόν, η ΕΤΑΔ Α.Ε. μέσα στο site της περιγράφει και αναλύει συγκεκριμένα τον σκοπό της και λέει χαρακτηριστικά ότι σκοπός της είναι η βέλτιστη αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, στοχεύοντας τόσο στη μεγιστοποίηση της αξίας της δημόσιας περιουσίας όσο και στην προστασία του φυσικού, περιβαλλοντικού και πολιτιστικού πλούτου της χώρας, αυτό το οποίο εμείς παρατηρούμε για τα Σπήλαια του Διρού είναι μια εικόνα εγκατάλειψης, ένα καθεστώς υπαλλήλων δύο ταχυτήτων και συνθήκες που δεν εξασφαλίζουν την ασφάλεια του προσωπικού και των επισκεπτών.

Εξάλλου, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά -και δεν χρειάζεται να το αναφέρουμε- και το γεγονός της απένταξης των Σπηλαίων Διρού από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα, το οποίο δυστυχώς, είναι μια μαύρη σελίδα στην ιστορία των Σπηλαίων Διρού.

Επομένως, λοιπόν, σήμερα είμαστε εδώ και ρωτάμε συγκεκριμένα το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τα εξής:

Για ποιους λόγους η ΕΤΑΔ Α.Ε. χρησιμοποιεί ιδιωτική εταιρεία για την πρόσληψη προσωπικού αντί να καλύπτει τις ανάγκες με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή αορίστου χρόνου υπό το καθεστώς της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης; Σκοπεύει το Υπουργείο να παρέμβει, ώστε οι εποχικοί λεμβούχοι που εργάζονται στα σπήλαια να υπάγονται στη συλλογική σύμβαση εργασίας και να αντιμετωπίζονται ισότιμα με τους μόνιμους συναδέλφους τους;

Ποιοι είναι οι οικονομικοί όροι της σύμβασης με την ιδιωτική εταιρεία που αναλαμβάνει την πρόσληψη λεμβούχων; Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια και η προστασία των εργαζομένων; Και φυσικά, ποιοι λόγοι επιβάλλουν τις μηνιαίες συμβάσεις και την εργασιακή επισφάλεια στους λεμβούχους που ξεκάθαρα καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες των Σπηλαίων Διρού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Γρηγοράκου.

Κυρία συνάδελφε, δύο ερωτήσεις επιτρέπονται, κάνατε πολλές.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, όπως γνωρίζετε η ΕΤΑΔ Α.Ε. είναι εταιρεία 100% θυγατρική της ΕΕΣΥΠ Α.Ε.. Έχει σκοπό προφανώς, τη διαχείριση, ανάπτυξη, εκμετάλλευση και αξιοποίηση των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων και επιχειρηματικών μονάδων που της ανήκουν κατά κυριότητα.

Σε αυτό το νομικό πλαίσιο, σε αυτό το περιβάλλον, έχει τη διαχείριση των Σπηλαίων Διρού, ενός προφανώς ιστορικού σημείου, που οφείλουμε όλοι να αναγνωρίσουμε και να προστατεύσουμε, με στόχο την προστασία και την ανάδειξη της μοναδικής αξίας και με σεβασμό στους εργαζόμενους και επισκέπτες της.

Σε σχέση με το προσωπικό που αναφερθήκατε στην ερώτησή σας, με έγγραφό της η ΕΤΑΔ προς εμάς αναφέρεται ότι εφαρμόζεται ένα μικτό σύστημα απασχόλησης, που συνδυάζει και μόνιμο προσωπικό -που και εσείς αναφέρετε στην ερώτησή σας, αν δεν κάνω λάθος- με προσωπικό μέσω εταιρείων, διότι, λόγω της έντονης εποχικότητας και της χαμηλής επισκεψιμότητας κατά

τους χειμερινούς μήνες, πρέπει να υπάρξει ένας συνδυασμός, προκειμένου να καλυφθούν οι λειτουργικές ανάγκες.

Το υφιστάμενο μοντέλο λειτουργίας των Σπηλαιών Διρού προσδίδει μια ευελιξία βάσει των αναγκών της ΕΤΑΔ, ανάλογα με την εποχική ζήτηση. Εν όψει δε της επερχόμενης περιόδου υψηλής τουριστικότητας προβέβη στις 16-4-2025 σε ανακοίνωση διεθνούς τακτικού διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης λειτουργίας λιμναίου τμήματος και λοιπών ειδικοτήτων του υποκαταστήματος της ΕΤΑΔ Α.Ε. «Σπήλαια Διρού».

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ανακοίνωσης, που είναι διαθέσιμα και στην επίσημη ιστοσελίδα της ΕΤΑΔ, σκοπός του διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 570.000 ευρώ, είναι η ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης λειτουργίας λιμναίου τμήματος και λοιπών ειδικοτήτων, για χρονικό διάστημα επτά μηνών, από 1-6-2025 μέχρι 31-12-2025.

Στο κείμενο δε της διακήρυξης, το οποίο όπως προείπα είναι διαθέσιμο στην επίσημη ιστοσελίδα της εταιρείας, προκειμένου προφανώς να διασφαλίσει τη διαφάνεια όλης της διαδικασίας - αν θέλετε μπορώ να επανέλθω και στο κείμενο και στη δευτερολογία μου-, επειδή αναφερθήκατε και στη συνολική εικόνα κατά τη δήλωσή σας εγκατάλειψης των σπηλαίων, πρέπει να ενημερώσω ότι το Υπουργείο Πολιτισμού έχει κάνει μια πολύ σημαντική προσπάθεια για να ενισχύσει το περιβάλλον της περιοχής με προμήθεια και εγκατάσταση εμπορευματοκιβωτίων και προκατασκευασμένων οικιστικών στον εξωτερικό χώρο, με εργασίες καθαρισμού του Σπηλαίου Βλυχάδα από την επιλιθική χλωρίδα, τόσο στο λιμναίο τμήμα του όσο και στο χερσαίο. Αυτά είναι στοιχεία που έχουν παράσχει σε εμάς οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Προφανώς, η προσπάθεια που γίνεται είναι να ενισχυθεί όσο το δυνατόν περισσότερο από όλες τις δομές της Ελληνικής Κυβέρνησης.

Σε ό,τι αφορά στην ΕΤΑΔ και στο κομμάτι του διαγωνισμού και των όρων του, μπορώ ευχαρίστως να επανέλθω στη δευτερολογία, αλλά από τη θέση μας τονίζουμε ότι η προστασία της περιοχής και η βούληση για ενίσχυσή της είναι δεδομένη και προφανής στο πλαίσιο του δυνατού. Και η ΕΤΑΔ οφείλει να προσαρμόζεται σε εργασιακά δεδομένα προφανέστατα στο πλαίσιο της εργατικής νομοθεσίας και των δεδομένων που ισχύουν στο νομικό πλαίσιο, φυσικά όμως, με τις δυνατότητες που δίνονται για να υπάρχει ευελιξία, όπως και η ίδια αναφέρει στο κείμενο που έχει, σε σχέση με τον συγκεκριμένο διαγωνισμό που αναφέρατε.

Ευχαριστώ και θα επανέλθω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Έχετε τον λόγο, κυρία Γρηγοράκου, για τη δευτερολογία σας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζω πάρα πολύ καλά το κομμάτι για το Υπουργείο Πολιτισμού και τα έργα και τα χρήματα που έχουν δοθεί. Από εκεί και πέρα, επιτρέψτε μου να κάνω ένα σχόλιο, ότι ακόμα και αυτά έχουν έρθει με πάρα πολύ μεγάλη καθυστέρηση για ένα μνημείο το οποίο, όπως είπαμε, είναι εμβληματικό, για ένα μνημείο το οποίο βρίσκεται στη Λακωνία, σε μια Λακωνία που συστηματικά στηρίζει τη Νέα Δημοκρατία με ποσοστά άνω του 50%.

Από εκεί και πέρα, όμως, η συζήτησή μας σήμερα δεν σχετίζεται με το τι θα κάνει το Υπουργείο Πολιτισμού για τα Σπήλαια Διρού. Μιλάμε αυτή τη στιγμή για το τι κάνει ακριβώς η ΕΤΑΔ, η οποία ανήκει φυσικά στις αρμοδιότητες του δικού σας Υπουργείου.

Άρα, λοιπόν, εμείς αυτό το οποίο λέμε δεν είναι μόνο δήλωση δική μας, είναι και δήλωση όλων των Μανιατών. Επιτρέψτε μου να πω ότι το Σάββατο ήμουν περιοδεία στην περιοχή της Αρεόπολης και συνομιλήσα και με εποχικούς λεμβούχους και ακόμα και ο απλός κόσμος μιλάει και λέει τι θα γίνει πια με τα Σπήλαια Διρού. Γιατί αυτά τα σπήλαια επιτέλους δεν αξιοποιούνται, όπως θα έπρεπε να αξιοποιούνται, λόγω της πολιτιστικής και της φυσικής σημασίας την οποίας έχουν;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Αυτό το οποίο βλέπουμε εμείς είναι ότι σήμερα, δυστυχώς, η ΕΤΑΔ δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της σε σχέση με τα σπήλαια. Το λέμε αυτό - επαναλαμβάνω- όχι μόνο για το γεγονός ότι χάθηκε το ευρωπαϊκό πρόγραμμα και υπήρχε απένταξη αυτού, αλλά κυρίως γιατί έχουμε διαβάσει και στα μέσα και την προσφυγή της Εταιρείας Εκμετάλλευσης Σπηλαίων Διρού Α.Ε. κατά της ΕΤΑΔ και τελικά την εκδίκαση υπέρ της εν λόγω εταιρείας, έκδοση διαταγής λοιπόν πληρωμής για 5.000.000 περίπου και 155.000 ευρώ για τις δικαστικές δαπάνες, όπου η ΕΤΑΔ για κάποιον ανεξήγητο λόγο και οι δικηγόροι της έσχασαν να κάνουν έφεση στην απόφαση αυτή.

Μάλιστα, διά του λόγου το αληθές, σας δίνω και εδώ -και τα καταθέτω για τα Πρακτικά- διάφορα δημοσιεύματα της εποχής του 2023, όπου, όπως αναφέρονται, χρεώνεται τελικά ο ελληνικός λαός μια σκανδαλώδη ενέργεια, ταυτόσημη με παράβαση καθήκοντος, καθώς η δικαστική διένεξη με την Εταιρεία Εκμετάλλευσης Σπηλαίων Διρού Α.Ε. δεν άσκησε εγκαίρως όλα τα νόμιμα ένδικα μέσα, με αποτέλεσμα η δικαστική απόφαση να καταστεί τελεσίδικη, προκαλώντας οικονομική ζημία εκατομμυρίων ευρώ σε βάρος του Δημοσίου.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παναγιώτα (Νάγια) Γρηγοράκου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Φυσικά και ένα σχόλιο το οποίο και εμείς οφείλουμε να το κάνουμε ως ΠΑΣΟΚ και ως Αντιπολίτευση. Στη Λακωνία είναι ότι τελικά ο επενδυτής δεν έβαλε το χέρι του βαθιά στην τσέπη για μία επένδυση που ποτέ δεν έγινε. Τα χρήματα δεν τα εισέπραξε ποτέ και χωρίς να αποδοθεί ευθύνη σε κανένα στέλεχος ΕΤΑΔ για αυτή την ολιγωρία από την πλευρά της ίδιας της διοίκησής της.

Ωστόσο αυτό το οποίο θέλω να προσθέσω είναι το εξής: Επειδή αυτή τη στιγμή μιλάμε με τους λεμβούχους, δυστυχώς το μόνο που άκουσα από εσάς είναι ότι είναι εποχικοί ίσως λόγω της περιορισμένης, της χαμηλής επισκεψιμότητας, ορισμένους μήνες τον χρόνο. Επιτρέψτε μου, όμως, να πω ότι, ειδικά στη Λακωνία αλλά και στην Ελλάδα, με τον καλό καιρό που έχουμε, η τουριστική σεζόν έχει ξεκινήσει πάρα πολύ νωρίς και τελειώνει πάρα πολύ αργά.

Από εκεί και πέρα, όμως, δεν ακούσαμε τίποτα για το πρόβλημα το οποίο, πράγματι, υπάρχει αυτή τη στιγμή, όπου έχουμε δηλαδή τους υπαλλήλους των δύο ταχυτήτων, τους τέσσερις μόνιμους με την ΕΤΑΔ, οι οποίοι με επιστολή τους υποστηρίζουν τα αιτήματα των εποχικών λεμβούχων, που οι εποχικοί λεμβούχοι αυτή τη στιγμή καλύπτουν, όπως είπαμε, πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Δεν θεωρώ, λοιπόν, δίκαιο, κύριε Υπουργέ, να υπάρχουν υπάλληλοι δύο ταχυτήτων και μάλιστα, από αυτούς που αυτή τη στιγμή έχουν προσληφθεί από την ιδιωτική εταιρεία να ζητάτε πάντοτε να γίνει το κάτι παραπάνω, χωρίς όμως αυτό το κάτι παραπάνω να προσδιορίζεται, προκειμένου να μπορέσουν οι άνθρωποι να ανανεώσουν τη σύμβασή τους. Οι περισσότεροι είναι νέα παιδιά, γιατί καταλαβαίνετε ότι χρειάζεται σωματική διάπλαση για να μπορέσουν να σύρουν τις βάρκες μέσα στα σπήλαια με τουλάχιστον οκτώ άτομα μέσα. Καταλαβαίνετε ότι πρόκειται και για νέα παιδιά σε μια ερημωμένη Λακωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κυρία συνάδελφε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Άρα, λοιπόν, αυτή τη στιγμή θα ήθελα -παρακαλώ, ένα λεπτό ακόμα, να μιλήσω και για ένα περιστατικό του 2023, γιατί αναφερθήκατε εσείς στις 570.000 που θα αναλάβει η καινούργια εταιρεία μετά τον διαγωνισμό, όπου βλέπουμε ότι για τέσσερις μήνες η εταιρεία έλαβε 130.000 ευρώ για προσλήψεις εποχικών λεμβούχων και απασχολούνταν δώδεκα εποχικοί λεμβούχοι με μικτές αποδοχές περίπου 1.350 ευρώ, συν τις αργίες εφόσον τις εργάζονταν. Άρα βλέπουμε ότι αυτή η εταιρεία έπαιρνε 2.706 ευρώ τον μήνα για κάθε εργαζόμενο. Το όφελος της εταιρείας είναι πασιφανές. Προφανώς και είχε κέρδος. Το θέμα είναι ποιο κέρδος έχει η ΕΤΑΔ και ποιο κέρδος τελικά έχουν οι εποχικοί λεμβούχοι από όλο αυτό, οι οποίοι ζουν σε καθεστώς ανασφάλειας.

Δεν θέλω να μπω στη διαδικασία του αν η ΕΤΑΔ μπορεί να μπει στη διαδικασία του πώς προσλαμβάνονται αυτοί οι άνθρωποι από

την ιδιωτική εταιρεία, αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι υπάρχει φυσικά η σχέση προστήσαντος και προστιθέντος μεταξύ της ΕΤΑΔ και της ιδιωτικής εταιρείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία συνάδελφε...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Τρία λεπτά είχατε και μιλάτε πέντε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Φυσικά, εννοείται πως βασικά κομμάτι είναι ότι τελικά, όπως έχουμε διαπιστώσει σε πάρα πολλά θέματα, μάλλον δεν υπάρχει πολιτική βούληση για αυτό και δεν πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από τα νομικά προσκόμματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Γρηγοράκου.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ. Έκανε πολύ υπομονή, ούτως ή άλλως, η κ. Γρηγοράκου με τις πέντε ερωτήσεις, οπότε δικαιούται να έχει και περαιτέρω χρόνο αν χρειαστεί.

Κυρία συνάδελφε, σας είπα και στην πρωτολογία μου ότι το νομικό καθεστώς της ΕΤΑΔ Α.Ε. είναι συγκεκριμένο. Αντισταθμίστε και η ίδια ότι και η αυτονομία σε επίπεδο νομικών ενεργειών, όπως είναι η διαχείριση του προσωπικού, όπως είναι η προκήρυξη για θέσεις εργασίας, είναι δομημένη πάνω στα χαρακτηριστικά μιας ανώνυμης εταιρείας, με τα συγκεκριμένα νομικά χαρακτηριστικά που προβλέπονται.

Σε σχέση με τον συγκεκριμένο διαγωνισμό για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης λειτουργίας λιμανιού τμήματος και λοιπών ειδικοτήτων, που αναφέραμε και προηγουμένως και προκύπτει και από τη διακήρυξη που είναι δημοσιευμένη, στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται προφανώς και το μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος του προσωπικού, ένα εύλογο ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλώσιμων, του εργολαβικού κέρδους, καθώς και κάθε άλλη νόμιμη και απαραίτητη δαπάνη, όπως τυχόν και απρόβλεπτες.

Σε ό,τι αφορά στην πρόσβαση των λεμβούχων -οφείλω να το πω για την πληρότητα της απάντησης και της πρωτολογίας- προβλέπεται η πρόσληψη οκτώ λεμβούχων για την περίοδο 1-6-2025 μέχρι 31-10-2025, εννέα λεμβούχων για την περίοδο 1-6-2025 έως 30-11-2025 και επτά λεμβούχων για την περίοδο 1-6-2025 έως 31-12-2025. Υπάρχει η πρόβλεψη για τη δέσμευση των οικονομικών φορέων ότι θα τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης προφανώς, εφόσον επιλεγούν, όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις περιβαλλοντικής νομοθεσίας, κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, εργατικής νομοθεσίας που έχει θεσπιστεί με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο ή το Εθνικό μας Δίκαιο ή τις συλλογικές συμβάσεις.

Προφανώς, η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων θα ελέγχεται και θα βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης, αλλά και από τις αρμόδιες αρχές, οπότε η όλη διαδικασία, η συγκεκριμένη, έχει τη διαφάνεια η οποία απαιτείται και την οποία έχει δημοσιοποιήσει η ίδια η ΕΤΑΔ.

Από πέρυσι, η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων θα ελέγχεται και θα βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης, αλλά και από τις αρμόδιες αρχές, οπότε η όλη διαδικασία, η συγκεκριμένη, έχει τη διαφάνεια η οποία απαιτείται και την οποία έχει δημοσιοποιήσει η ίδια η ΕΤΑΔ.

Από εκεί και πέρα, είναι προφανές ότι ο νόμος θα πρέπει να τηρείται και η ελληνική πολιτεία είναι εδώ, προκειμένου να διασφαλίσει αυτά τα δεδομένα.

Και επειδή κάνατε μια αναφορά προηγουμένως ότι στη Λακωνία, η Νέα Δημοκρατία παίρνει μεγάλα ποσοστά, αντιλαμβάνεστε και η ίδια ότι αυτό είναι ανεξάρτητο της υποχρέωσης που έχει η ελληνική πολιτεία και αυτή η Κυβέρνηση έχει δείξει ότι προσπαθεί σε όλα τα μέρη της ελληνικής επικράτειας όπου κατοικεί Έλληνας πολίτης, όπως είναι σωστό και όπως είναι το πρόπον, να

εφαρμόζει όλες τις δυνατές πολιτικές, προκειμένου ο κάθε Έλληνας πολίτης να αισθάνεται ότι η ζωή του βελτιώνεται και η καθημερινότητά του πηγαίνει καλύτερα.

Αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε και νομίζω ότι εδώ είμαστε για οποιαδήποτε πρόταση της Αντιπολίτευσης μπορεί να είναι ωφέλιμη και πάντα να μπορεί να συνδιαμορφώσει πολιτικές οι οποίες θα είναι επ' ωφελεία του Έλληνα πολίτη, είτε μένει στη Λακωνία, είτε στη δυτική Αττική όπου εκλέγομαι εγώ, είτε στον Έβρο που συζητούσαμε πριν, είτε οπουδήποτε αλλού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα ολοκληρώσουμε με τη συζήτηση της εικοστής με αριθμό 926/19-5-2025 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Καλλιόπης Βέττα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Ασφυκτιά η Γαλατινή από την ανεξέλεγκτη αδειοδότηση των Α.Π.Ε.».

Έχετε τον λόγο, κυρία συνάδελφε.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το περιεχόμενο της σημερινής επίκαιρης ερώτησής μου αφορά πάρα πολύ τους κατοίκους της περιοχής της ΠΕ Κοζάνης. Είναι θέμα που τους προβληματίζει και είναι θέμα συζήτησης για όλους εκεί τους κατοίκους, γιατί αποτελεί κοινή παραδοχή, πρώτα από όλα, ότι η χωροθέτηση των ΑΠΕ στη χώρα είναι ανεξέλεγκτη, χωρίς κανόνες, χωρίς σταθμίσεις, χωρίς όρια και παρατηρείται μια διαρκής υπερπροσφορά, πολύ παραπάνω δηλαδή από τις απαιτήσεις που απαιτεί το σύστημα, γεγονός που δημιουργεί στρεβλώσεις και περιορισμούς σε κάθε άλλη παραγωγική δραστηριότητα και στο περιβάλλον, πάνω από όλα.

Στη δυτική Μακεδονία, το πρόβλημα είναι τεράστιο. Εντός των γεωγραφικών ορίων της δυτικής Μακεδονίας έχουν αδειοδοτηθεί άνω των 7GW ΑΠΕ στις συνολικά αδειοδοτημένες μονάδες 28GW. Δηλαδή, καλείται το 25% των εγχώριων μονάδων ΑΠΕ να οριοθετηθεί στο 5% της περιοχής, της έκτασης, αυτό δηλαδή που καταλαμβάνει η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.

Και μόνο αυτό το στατιστικό θα έπρεπε να σας οδηγήσει να περιορίσετε αυτό το φαινόμενο -το σκάνδαλο, θα έλεγα- και θα έπρεπε να δημιουργήσει μια αναλογικότητα, να σας οδηγήσει εκεί. Όμως, η Κυβέρνηση δυστυχώς δεν ακούει και δεν έχει τέτοια πρόθεση, γεγονός που είναι σε βάρος και άλλων δραστηριοτήτων του πρωτογενούς κυρίως τομέα, αλλοιώνει τη γεωμορφολογία της περιοχής, το φυσικό και αισθητικό περιβάλλον, χωρίς μάλιστα να δημιουργεί καμία προστιθέμενη αξία, ισχυρά ανταποδοτικά οφέλη και μόνιμες θέσεις εργασίας.

Στην περιοχή της Γαλατινής, που είναι περιοχή του Βοΐου, η κατάσταση είναι δραματική, θα έλεγα, διότι η κοινότητα έχει συνολική έκταση 57.597 στρέμματα, εκ των οποίων η καλυπτόμενη επιφάνεια από φωτοβολταϊκά με άδεια εγκατάστασης είναι 4.976 στρέμματα, με άδεια παραγωγής 6.564 στρέμματα, ενώ η δεσμευμένη έκταση από αιολικά πάρκα είναι 5.000 στρέμματα.

Για να μη σας κουράζω με αριθμούς, θα σας πω ότι συνολικά, 28,74% από τη συνολική έκταση δεσμεύεται για χωροθέτηση υφιστάμενων ή μελλοντικών ΑΠΕ. Σημαντικό, επίσης, είναι ότι αυτές οι ΑΠΕ δημιουργούνται στα όρια του οικισμού σχεδόν, πολύ κοντά και αυτό δημιουργεί, όπως καταλαβαίνετε, μια τεράστια ασφυξία στην περιοχή, στους κατοίκους, θίγει δηλαδή την ποιότητα ζωής, το φυσικό περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα, τη χλωρίδα, ακόμη και την αισθητική αποτύπωση του ανάγλυφου.

Αναρωτιέμαι αν εσείς ή οποιοσδήποτε θα μπορούσε να μένει σε μια περιοχή όπου, βγαίνοντας από το σπίτι ή πηγαίνοντας λίγο παρακάτω, θα έβλεπε μόνο ΑΠΕ. Φανταστείτε, επίσης, πόσο περιορίζει τις παραγωγικές δραστηριότητες. Θα σας πω χαρακτηριστικά ότι οκτώ κτηνοτροφικές μονάδες δεν έχουν πρόσβαση ούτε στα λιβάδια ούτε για βοσκή στα βοσκοτόπια τα ζώα τους, σε μια περιοχή που μιλάμε ότι έχει πάνω από χίλια πεντακόσια βοοειδή, έξι χιλιάδες αιγοπρόβατα και παραγωγή μελιού και έχουν κατακλυστεί όλες, μα όλες οι προσήλιες πλαγιές από φωτοβολταϊκά πάρκα.

Η τοπική κοινωνία, οι αρμόδιοι φορείς, η τοπική αυτοδιοίκηση έχουν διαμαρτυρηθεί, έχουν υποβάλει έγγραφες αντιρρήσεις για

τη χωροθέτηση και την επέκταση των ΑΠΕ. Ωστόσο, όπως αποτυπώνεται στον χάρτη της ΡΑΕΕΥ, η διαδικασία αδειοδότησης και δέσμευσης στρεμμάτων συνεχίζεται ακάθεκτη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνοντας την πρωτολογία, θα σας παρακαλούσα να μην υιοθετήσετε τη ρητορική των προηγούμενων συναδέλφων σας, οι οποίοι ψευδειπίγραφα μας έλεγαν, ενώ αγωνιούμε και εγώ και οι κάτοικοι, αν συμφωνούμε με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και όλα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΚΑΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Την απάντηση θα σας την πω -είναι γνωστή- για να μην αναλύνετε, ότι η χωροθέτηση των ΑΠΕ -και τελειώνω- είναι μια αναγκαιότητα για το μέλλον -το ξέρουμε όλοι αυτό- υπό τον όρο όμως ότι θα γίνεται με προσεκτική μελέτη, με σταθμίσεις, συνυπολογισμό όλων των παραμέτρων που αφορούν στην οικονομία, τον αγροτικό τομέα, το περιβάλλον, τη γεωμορφολογία, τον πολιτισμό, τον τουρισμό μιας περιοχής. Δυστυχώς, δεν έχουμε τίποτα τέτοιο, ειδικά στη δυτική Μακεδονία.

Καταλήγω με τις ερωτήσεις, κύριε Πρόεδρε και τελειώνω και ευχαριστώ. Είμαι η τελευταία, άλλωστε. Περίμενα από το πρωί εδώ, έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Μην το παρακάνουμε!

ΚΑΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Λοιπόν, θέλουμε να μας απαντήσετε, κύριε Υπουργέ, με υπευθυνότητα στα εξής: Τι θα κάνετε για να σταματήσετε τη γιγάντια ανεξέλεγκτη χωροθέτηση φωτοβολταϊκών στη Γαλατίνη; Και δεύτερη ερώτηση: Θα προχωρήσετε σε παρεμβάσεις στη ΡΑΕΕΥ, για να αρθεί η αδειοδότηση ΑΠΕ στην περιοχή;

Περιμένουμε σαφείς δεσμευτικές απαντήσεις για ένα ζήτημα, κύριε Υπουργέ, που αφορά στη ζωή, πάνω από όλα, την οικονομία, την κοινωνία, το περιβάλλον της περιοχής. Είναι ζήτημα, θα έλεγα, ζωής και θανάτου για την περιοχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Βέττα.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, σας ευχαριστώ για την ερώτηση. Η αδειοδότηση, αλλά και γενικότερα, η αυξημένη εγκατάσταση των ΑΠΕ στη χώρα μας είναι κάτι που, από τη μία, είναι επιβεβλημένο, όπως αναγνωρίσατε και εσείς για την ενεργειακή πορεία της χώρας μας, αλλά είναι και κάτι που, φυσικά, έχει και επιπτώσεις, ειδικά σε τοπικές κοινωνίες, τις οποίες εμείς παίρνουμε πάρα πολύ στα σοβαρά.

Θα ήθελα, όμως, να ξεκινήσω, διότι αυτό που περιγράψατε θεωρώ ότι είναι λίγο άδικο, με την έννοια ότι υπάρχει μια συγκεκριμένη διαδικασία για την αδειοδότηση. Είναι πολύ ενδελεχής, είναι πολύ συγκεκριμένη και δεν είναι ότι μπορεί κάποιος ναβάλει ΑΠΕ όπου θέλει.

Συγκεκριμένα, για να μιλήσουμε για την περιοχή της Γαλατίνης, αναφέρεστε σε ένα μίγμα έργων τα οποία είναι σε πολύ διαφορετικά στάδια υλοποίησης. Ειδικά η άδεια της παραγωγής είναι ουσιαστικά το πρώτο αρχικό στάδιο που κάποιος εκδηλώνει ένα ενδιαφέρον ότι θέλει να χτίσει ένα έργο ΑΠΕ.

Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι αυτό το έργο θα υλοποιηθεί. Πρέπει να γίνει μετά τη περιβαλλοντική μελέτη, πρέπει να γίνει μετά -πάρα πολύ σημαντική- οι ώρες σύνδεσης στο δίκτυο όπου σήμερα τουλάχιστον στην αγορά στην οποία βρισκόμαστε η πρόσβαση στο δίκτυο είναι ένας από τους μεγάλους μοχλούς με τους οποίους εξαρτάται αν ένα έργο θα μπορέσει να υλοποιηθεί. Και μετά, αφού υπάρχουν οι ώρες στο δίκτυο, μετά υπάρχει φυσικά και η οικονομική βιωσιμότητα, η οποία οδηγεί στην κατασκευή ενός έργου.

Οπότε είναι αλήθεια ότι αν πάρει κάποιος το σύνολο των αιτήσεων, το σύνολο των εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, καταλήγει με μια έκθεση και με ένα πλήθος έργων το οποίο ξεπερνά κατά πάρα πολύ το τι πραγματικά θα γίνει στη χώρα. Άρα, θεωρούμε ότι το να παίρνει κάποιος αυτό το σύνολο οδηγεί σε μια εικόνα η

οποία δεν ανταποκρίνεται στο τι πραγματικά θα χτιστεί σε μια περιοχή.

Από την άλλη, έχουμε πλήρη επίγνωση -γιατί το ακούμε και εμείς, όπως το ακούτε και εσείς- ότι υπάρχουν κάποιες περιοχές της χώρας στις οποίες το ενδιαφέρον για ΑΠΕ είναι αυξημένο. Η δυτική Μακεδονία είναι μία από αυτές τις περιοχές όπου, όπως μπορείτε να φανταστείτε, έχει πάρα πολλά στοιχεία που κάνουν την περιοχή ελκυστική για επενδύσεις στις ΑΠΕ και είναι σαφές ότι όσο εστιάζουμε σε ένα χώρο και πηγαίνουμε, το ποσοστό το οποίο μπορεί να καλύπτεται από τις ΑΠΕ αυξάνεται.

Αυτό είναι κάτι που εξετάζουμε συνεχώς και τα έργα όσο ωριμάζουν και πηγαίνουν στην περιβαλλοντική αδειοδότηση πρέπει να τα διαχειριστούμε.

Θα σταματήσω εδώ για την πρωτολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Υφυπουργό.

Έχετε τον λόγο, κυρία συνάδελφε, για τη δευτερολογία σας.

ΚΑΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Κύριε Υπουργέ, δεν μας είπατε τίποτα. Ουσιαστικά μας είπατε ότι μπορεί να μην υλοποιηθούν αυτά τα έργα στα οποία υπάρχει ενδιαφέρον. Δεν είναι μόνο εκδήλωση ενδιαφέροντος. Είναι σοβαρό το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η περιοχή και πρέπει να το δείτε, όχι να περιμένετε μήπως και δεν συνδεθούν, μήπως και δεν υπάρχουν οι περιβαλλοντικοί όροι, μήπως και δεν υλοποιηθεί.

Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα και δεν μας είπατε τίποτα να μας ησυχάσετε, διότι σας είπα ότι το 28,74% της Γαλατίνης είναι δεσμευμένο με τη χωροθέτηση υφιστάμενων και μελλοντικών ΑΠΕ. Είναι, δηλαδή, αδιανόητα υψηλό το ποσοστό αυτό. Φανταστείτε να υπήρχε αυτό το ποσοστό σε όλη την Ελλάδα. Τι θα κάναμε; Κάθε τετραγωνικό μέτρο σε όλη τη χώρα θα είχε ΑΠΕ. Θα το δέχασατε αυτό; Γιατί το δέχεστε για τη δυτική Μακεδονία; Γιατί το δέχεστε για τη Γαλατίνη;

Και τι μήνυμα μεταφέρετε αυτή τη στιγμή με αυτά που δεν μας είπατε ουσιαστικά στους κτηνοτρόφους, στους αγρότες, στους πολίτες της περιοχής με αυτή την απάντηση που δεν δώσατε; Τους λέτε, δηλαδή, πως η ζωή τους, η καθημερινότητά τους, οι ασχολίες τους έχουν μικρή σημασία μπροστά στις προτεραιότητες. Μας βάλατε και στο ίδιο τουσβάλι ότι είναι επιβεβλημένη. Εμείς δεν μιλάμε με τέτοιους όρους ότι είναι επιβεβλημένη η τοποθέτηση των ΑΠΕ που εσείς υλοποιείτε ουσιαστικά.

Γι' αυτό αντιδρούν οι κάτοικοι. Αντιδρούν με υπομνήματα, με ενστάσεις, με συγκεντρώσεις και, μάλιστα, ο προκάτοχος σας σε μια αντίστοιχη επίκαιρη ερώτηση είπε ότι οι αντιδράσεις των πολιτών είναι ανορθολογικές και ότι είναι αποτέλεσμα, λέει, της δαιμονοποίησης των ΑΠΕ που οφείλονται σε πολιτικούς λόγους ή σε κομματικούς λόγους. Μη μας πείτε και εσείς τα ίδια. Ελπίζω να μη φτάσετε σε αυτό το σημείο.

Πώς τελικά υποστηρίζετε αυτή την αναγκαιότητα που λέτε για το μέλλον και την πράσινη μετάβαση χωρίς κοινωνική συναίνεση; Δεν υπάρχει καμία διαβούλευση με την τοπική κοινωνία. Δεν υπάρχει τίποτα, καμία πληροφόρηση. Δεν υπάρχει κανένας σεβασμός στην τοπική κοινωνία.

Δεν μας αναφέρατε καθόλου το ειδικό χωροταξικό, που υποτίθεται ότι θα φτιάξετε. Όλο το ακούμε, αλλά τίποτα δεν γίνεται. Και να το φέρετε τώρα είναι τέτοια πια η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, που έχει παγιωθεί μια ανεπίτρεπτη και στρεβλή κατάσταση που θα είναι σε βάρος της οικονομίας και των κατοίκων. Θα είναι, δηλαδή, τετελεσμένη η κατάσταση.

Και, βεβαίως, είναι μια κατάσταση που δεν φέρνει καμία ωφέλεια στους καταναλωτές, καθώς η τιμή του ρεύματος την τελευταία τετραετία έχει αυξηθεί κατά 40% και παραπάνω. Και μη μου πείτε πάλι για τον πόλεμο στην Ουκρανία, διότι η αύξηση του ρεύματος ήταν πολύ πριν ξεκινήσει ο πόλεμος στην Ουκρανία. Τα ξέρετε αυτά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Επίσης, δεν μας είπατε για τις ενεργειακές κοινότητες. Δεν μας είπατε για τη διείσδυση στον ηλεκτρικό χώρο. Μας είπατε ότι μπορεί αυτές οι ΑΠΕ να μην πάρουν χώρο ηλεκτρικό. Τα πεπραγμένα σας ξέρετε τι λένε; Θυμάμαι ότι ήταν Αύγουστος πριν

δύο χρόνια περίπου που άλλαξε τις προτεραιότητες σύνδεσης η Κυβέρνηση των έργων ΑΠΕ βάζοντας τα μεγάλα έργα κατά προτεραιότητα σε αντίθεση με τα μικρότερα.

Υπενθυμίζω εδώ ότι ο ΣΥΡΙΖΑ πάντα με σεβασμό στο περιβάλλον και στις δραστηριότητες των κατοίκων είχε δεσμευτεί ότι το 50% των νέων αδειών θα πηγαίνουν σε μικρούς επενδυτές, σε ενεργειακές κοινότητες, ενώ εσείς τι κάνετε; Ουσιαστικά προμηθεύετε τη ΔΕΗ, την ιδιωτική ΔΕΗ πια, και τα μεγάλα συμφέροντα.

Ακριβώς αυτό είναι και η μεγάλη μας διαφορά, κύριε Υπουργέ.

Λοιπόν, θα μπορούσαμε να μιλάμε ώρες, αλλά ο χρόνος δεν το επιτρέπει, κύριε Πρόεδρε. Θα μπορούσα να σας πω για την αποκατάσταση και την ανταλλαγή εδαφών που δεν γίνονται, για την παραγωγική διαφοροποίηση, για τα ενεργοβόρα data centers, για το ότι δεν γίνεται τίποτα στην περιοχή μας μετά τη βίαιη απολιγνιτοποίηση, για τις αλαζονικές απαιτήσεις της ΔΕΗ που συμπεριφέρεται σαν φεουδάρχης πια στην περιοχή μας ανακοινώνοντας χωρίς καμία διαβούλευση υπερτοπικές μονάδες για απώβλητα στη δυτική Μακεδονία.

Ας μείνουμε, όμως, στο σημερινό και πείτε μας κάτι ουσιαστικό, κύριε Υπουργέ, κάτι που να δίνει αισιοδοξία, μια χαραμάδα έστω αισιοδοξίας σε αυτούς τους ανθρώπους που αγωνιούν για το αύριο, για το μέλλον τους, για τη ζωή τους, για τις δραστηριότητές τους, για το περιβάλλον, για τα παιδιά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Βέττα.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Να κάνω ένα σχόλιο, κυρία Βουλευτή, για το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο θέσατε την ερώτηση πριν πάω στη δυτική Μακεδονία.

Κατ' αρχάς, είπατε για τις τιμές και είπατε να μην σας πω για τον πόλεμο. Συγγνώμη, θα σας πω για τον πόλεμο, διότι ο πόλεμος ανέβασε τις τιμές.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Και πριν ήταν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Και οι μήνες πριν από τον πόλεμο ανέβασαν τις τιμές, διότι οι Ρώσοι μείωσαν τις εξαγωγές τους προς την Ευρώπη. Οπότε είναι ένας εξωγενής παράγοντας. Όμως, το 2019 επί ΣΥΡΙΖΑ είχαμε την πιο ακριβή τιμή στην Ευρώπη και τώρα πια δεν έχουμε την πιο ακριβή τιμή στην Ευρώπη.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Ούτε ένα ευρώ δεν αυξήθηκε η τιμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία συνάδελφε, μη διακόπτουμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Στα τέσσερα - τεσσεράμισι χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ δεν μπήκε στην Ελλάδα σχεδόν κανένα φωτοβολταϊκό. Είναι και αυτό ενός είδους χωροταξικός σχεδιασμός, να μη βάλουμε φωτοβολταϊκά καθόλου.

Εμείς πιστεύουμε στην πράσινη μετάβαση. Πιστεύουμε και βλέπουμε ότι οι ΑΠΕ όντως μειώνουν τις τιμές. Προφανώς σε ένα δυσμενές ευρωπαϊκό περιβάλλον οι τιμές δεν έχουν πέσει, γιατί είμαστε ακόμα στα απόνερα μιας ενεργειακής κρίσης. Όμως, έχουμε χαμηλότερες τιμές από τους γείτονές μας και έχουμε πολύ χαμηλότερες τιμές στην κατάταξη την ευρωπαϊκή σε σχέση με τα χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ.

Να κάνω τώρα δύο σχόλια διότι μιλάτε για αδειοδότηση και για εγκατάσταση ΑΠΕ χωρίς καμία διαβούλευση, χωρίς καμία πληροφορία, ενώ στην πρωτολογία σας κάνατε αναφορά σε μια

σειρά από πληροφορίες τις οποίες έχουμε. Μιλάτε, λοιπόν, για καμία διαβούλευση, καμία πληροφορία. Να μην τα μηδενίσουμε όλα. Να μη μηδενίσουμε ότι πάει ο κάθε ένας και βάζει ΑΠΕ όπου θέλει σε αυτή τη χώρα. Δεν ισχύει αυτό το πράγμα. Δεν ισχύει.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία συνάδελφε, ηρεμήστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Και μιλήσατε για τα ευρύτερα θέματα της δυτικής Μακεδονίας και θα ήθελα να κάνω μερικά σχόλια εδώ πέρα, διότι εμείς πιστεύουμε ότι οι επενδύσεις στη δυτική Μακεδονία είναι ένα θετικό πρόσημο.

Μιλήσατε για τη ΔΕΗ η οποία έχει αναπτύξει ένα πολύ φιλόδοξο επενδυτικό πρόγραμμα στην περιοχή, μια ΔΕΗ που το 2019 δεν θα μπορούσε να το κάνει αυτό γιατί ήταν στα πρόθυρα της χρεοκοπίας και πού να σχεδιάσει τέτοιες επενδύσεις για το μέλλον της δυτικής Μακεδονίας, όπως τη μετατροπή της Πτολεμαΐδας V σε φυσικό αέριο, σε επενδύσεις για την τηλεθέρμανση, σε επενδύσεις σε αντλησιοταμίευση, σε φωτοβολταϊκά, σε μπαταρίες και, ναι, σε ένα data center το οποίο μπορεί να δημιουργήσει ένα πρόσθετο αποτύπωμα στην κοινωνία, διότι μπορεί το data center να τροφοδοτήσει νεοφυείς επιχειρήσεις και άλλες επενδυτικές δραστηριότητες και, άρα, από την ενέργεια να γεννηθεί κάτι περισσότερο.

Εμείς το εκλαμβάνουμε αυτό ως ένα θετικό για την περιοχή και θεωρούμε ότι οι επενδύσεις της ΔΕΗ είναι κάτι που μπορεί να αφήσει ένα πολύ θετικό αποτύπωμα σε μια στιγμή όπου η εποχή του λιγνίτη βαίνει σιγά σιγά προς το τέλος της.

Εμείς αυτό πιστεύουμε, πιστεύουμε στην ενεργειακή μετάβαση της χώρας, πιστεύουμε ότι αυτή η ενεργειακή μετάβαση έχει θετικό πρόσημο για τους καταναλωτές. Είναι κάτι από το οποίο επωφελείται και ο καταναλωτής γενικά, αλλά και πολλές από τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες ανήκουν πολλές φορές αυτές οι ΑΠΕ. Αν δείτε ποιος έχει τις ΑΠΕ στη χώρα, είναι πάρα πολύ διάσπαρτο το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ΑΠΕ στην Ελλάδα.

Προφανώς, έχουμε απόλυτη συναίσθηση ότι υπάρχουν συγκεκλιμένες περιοχές της χώρας όπου η συγκέντρωση των ΑΠΕ μπορεί σε κάποιο σημείο να φτάνει ένα υψηλό ποσοστό και αυτό είναι κάτι για το οποίο προσπαθούμε πάντα να βρούμε τη σωστή ισορροπία μεταξύ της εξέλιξης των ΑΠΕ και των επιπτώσεων στην τοπική κοινωνία. Γι' αυτό έχουμε αντισταθμιστικά, γι' αυτό έχουμε εταιρείες που κάνουν δράσεις για την τοπική κοινωνία. Είναι κάτι που πρέπει να ζυγίσουμε, πώς θα γίνει η ανάπτυξη των ΑΠΕ με τον καλύτερο τρόπο, για να βοηθήσει όχι μόνο τη χώρα γενικά, αλλά και τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες γίνονται αυτές οι επενδύσεις.

Σας ευχαριστώ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Στη Γαλατίνη γιατί δεν κάνετε το ίδιο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων και ερωτάται το Σώμα αν δέχεται στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 20.10' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 27 Μαΐου 2025 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ